

Publii Ovidii Nasonis,

DE

TRISTIBUS,

LIBRI QUINQUE:.

SIVE,

Analyfis Ovidiana ;

Ordine *Prosaico* ad verbum, *Paraphrasi* ullâ constrictior;
et ad mentem PUERORUM (*Oratione solutâ*)
instruendam facillima :

NOTIS,

Tam ad *Artem Grammaticam* et *Rhetoricam*, quàm ad
Poeticam meliùs intelligendam, apprime necessariis, novâ
Methodo *initiante*, illustrata.

HUIC

Editioni novæ etiam accedit INDEX vocum diffici-
liorum *Etymologicus*, Ingenio puerili alphabeticè accommoda-
tus ; cum *Scanfione* pedum practicâ, et poeticâ quâdam Sylla-
barum *Probatione* singulari, exactissimâ.

Operâ OSWALDI DYKE, Olim è Coll. Reg. Oxon.

Facile est inventis addere.

In Usûm Scholarum ubivis *Grammaticalium* ; præsertim
verò Illius ad SANCTI ANDRÆ, Holbourn.

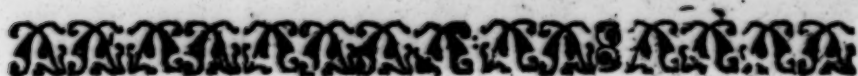
L O N D I N I :

Imprimuntur à N. MIST in Vico, vulgò dicto *Great Carter-
Lane*, et ab eodem eq; ac *Authore* veneunt. MDCCXXVII.

1268

6

INSCRIPTIO.

DUOBUS illis *magnis* tam DOCTRINÆ
quàm ANGLIÆ Luminibus; viz. Ce-
leberrimis OXONIÆ et CANTABRIGIÆ
Academiis: Pariter ac Minoribus SCHOLARUM
literatarum Stellis; Gymnasiarchis verè doctis-
simis:

Scilicet,

R^{do} D^{no} Doctori *Friend*, Westmonasterii.

R^{do} D^{no} Doctori *Bland*, Etoniæ.

R^{do} D^{no} Doctori *Smith*, Mercat. Scissorum.

R^{do} D^{no} Doctori *Dunstar*, Westmonast.

R^{do} D^{no} *Johanni Burton*, Wintoniæ.

R^{do} D^{no} *Andrea Tooke*, Domûs Carthusianæ.

D^{no} *Benjamino Moreland*, Sancti Pauli.

R^{do} D^{no} *Baker*, Scholæ privatæ, Lond.

R^{do} D^{no} *Richardo Jackson*, charissimo mihi

semper et usque dilectissimo Præceptori, de

SANCTA BÊGA in Comitatu Cumbriæ:

Cæterisq; peritis MAGNÆ BRITANNIÆ

totius ac HIBERNIÆ Ludimagistris:

Hæce nova ANALYSIS OVIDIANA,
de Tristibus, qualis qualis, perquàm humillimè
inscribitur,

A Cultore sui fidissimo,

Obedientissimo, amicissimòq;

Oswaldo Dyke.

1945

NEPOTIBUS

Perquam Dilectis

HONORATISSIMI DOMINI DOMINI

THOMÆ PARKER.

Baronis inclytissimi de Macclesfield; Vice-Comitis celeberrimi de Ewelme, Comitis nobilissimi MACCLESFELDIAE; &c. LIBERIS illis præclaris, nuper natis, ac inter vivas colendissimis dignissimisq; Salutem plurimam ac Ætatem proveciorem exoptat Author, &c.

Salvete PUERULI felices et egregii!

ET UR mihi venia tantum, supplex oro, quod VOBIS huncce Libellum Ovidianum de Tristibus adeo confidenter jam do, dico, dedicoque: nempe quem speravi, qualem qualem, VOBIS aliquando, annis teneris incrementibus,

DEDICATIO.

bus, usui et commodo, saltem alicui, futurum esse; ac etiam in *QUORUM Usum*, præcipuè et præ aliis, *peculiarem*, penè dixeram potius *UNICUM*, me diligentius conscripisse fateor.

NON potui autem non *VOBISMET Ipsis* (licèt tenerrimis) hoc Opusculum meum puerile, si quid valeat, Gratitude æq; ac honoris ergò *dedicare*; quippe qui, plurimis olim nominibus, favoribus magnis, beneficiisque recentioribus in *me* toties collatis, cogor hoc more publico *memet DOMUI vestra illustrissima* devinctissimum penitus agnoscere.

MACTI igitur estote, *PUERI* verè *nobiles*, *Virtute* novâ perinde ac veteri; *Dotibus* animi præstantioribus, et *Doctrinâ* politiori: adeò ut *Moribus* demum optimis *Literisq;* probatissimis, laudabili Studiorum progressu, tam ad illustre *AVI vestri* insignissimi *Exemplum*, quàm *PATRIS utriusque* præclari ad *Instar*, magis aucti ætate grandiori evadat *JUVENES* verè aurei, nec minùs *VIRI* (tum *Majores* inter tum *Minores*) tandem exornatissimi.

PERGITE modò more *Patria* incolumes faustique, *Geniis* vestris bonis, uti dicam, ac *Ingeniis* adhuc teneris, jam *optima* vel ab ipsis Incunabulis Orbi in futurum pollicitantibus: *QUIBUS* nimirum semel natis *PARENTES* lætabundi arrisere, ac *Vos* simul mutuo *PARENTIBUS* eximius; nam ex illo *Vestrùm*
Rise

DEDICATIO.

Risu utrinque amabili, pariter ac ex *Vultu* ipsius *AVI* serenissimo, *ingenii vestri felicitis* *bonaque indolis omine* (ut cum *Virgilio* augurer) quàm citissimè agnovistis *PARENTES* undè *oriundos*.

INTEREA tamen precor *Poetam* nostrum suâ ipsius *Gratiâ* saltem, quippe *Tristia* sua dulcissimè canentem, æqui boni faciatis; et, si potestis etiam pro indole *vestrâ utriusq;* naturali optimâ (quam scio prorsus vel ex *Avo* candidissimo singularem esse) *munusculum* hoc, utcunque indignum satîs, in bonam tamen à *Me* accipiatis Partem: Nec enim omnino inde dubius sum animi, quòd ullatenùs benignum tale, quantum Vos penes erit, *Authori* vestro humili quidem, ac benè saltem *VOBIS* volenti, denegabitis hujusmodi *Patrocinium Præsidiumve*.

HABETIS autem denique hîc loci *OVIDIUM* inter *Tristia*, et à *Româ* et à *Patriâ* suâ miserrimè procul in *Scythiâ* exulantem, *Londini* de novo rursus editum, et quasi à *culpis* integrè restitutum; imò *novissimâ* omnium quas sol unquam adhuc vidit *Methodo* initiali conscriptum, ac denique *Operâ* meâ tenuiori pro more juvenili ad *Captum Puerilem* facilius, utiliùs, diversimodè illustratum: *Quocum* forsitan posthac, prout *VOBIS* otium fuerit, non magis colludatis, lætemini, aut recreetis mentem, quàm ediscatis serio, studeatis acriter, vel etiam exinde sapiatis in *Tempore*

DEDICATIO.

pore debito, nugis hisce *Scholasticis* longè
Meliora, Præstantiora longè. FAXIT DEUS!
Sic ab ANIMO breviter exorare cona-
tur,

PUERI *Nobiles Colendissimi*que ;

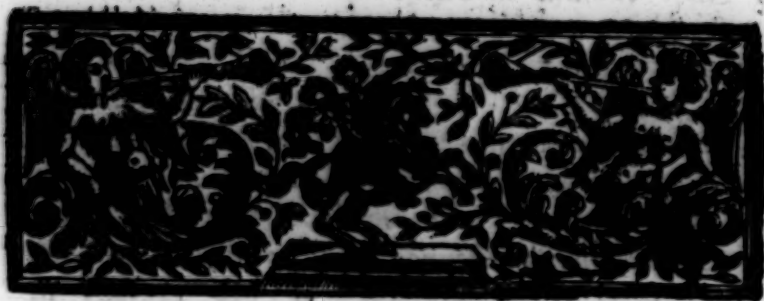
Servus Vestrum utriusq; Observantissimus,

Cultorque Fidissimus, Humillimus, &c.

Philo-Familiæ Vestra,

OSWALDUS DYKE.

PRÆFATIO

PRÆFATIO.

Lectori Salutem plurimam D. D.--O. D.

Lector candide ac benevole !

CUM TERENTIUS ille ingeniosus olim facere diceret, Nihil dictum esse, quod non dictum prius, videtur potius de Verbis ipsis aut saltem de Naturâ Rerum magis, quam de ullâ novâ vel docendi vel discendi Methodo, intellexisse, pronunciâsse.

QUAM verò nova etiam, et forsitan in Scholis omnium (qua adhuc extant) novissima, sit hæcce ANALYSIS OVIDIANA de Tristibus suis, secum benigne perpendat Lector equus, non iniquus Iudex ; ac inde (ni fallar) facile inveniet Hanc Methodum initiatam, omnibus ferè numeris absolutam, ad Captum puerilem fore brevissimam, facillimam, utilissimam : Et si non ceteris (absit superbia!) his usque paulo præstantiorem.

b

X. P R Æ F A T I O.

tiorem. At at cuique sit de hac Re Scholastica (uti
equum est decetque) suum sibi Judicium; EXITUS
enim Acta tandem melius comprobaverit.

QUÆCUNQUE tamen de hoc Opere initiali
qualiter jam præstito, à Ludinragistris severioribus de-
mum, feratur Sententia, interim humiliter taceo, mitto,
ausculto: Vicunque saltem concedatur mihi venia præ-
fandi usitator; ac liceat hic loci, pace sua, quid in
munere meo difficili obeundo præstiterim, quâ Methodo
novâ initiante usus fuerim, et quo denique modo
POETAM nostrum hic loci tractaverim, paucis enar-
rare.

1. IN hoc Libello igitur facilius interpretando, præ-
cipue et in primis benè Nos curavimus Totum à Ca-
pite ad Caudam Ordine prosaico grammaticaliter ad
Verbum reddere: Nos, inquam, fecimus Id, quo verifimi-
ter POETÆ sensus fieret cum docentibus tum dis-
centibus magis obvius ac facilior; nullâ Paraphrasi
prolixiori adhibitâ detenti; nullis verborum Ambagi-
bus usi; nullis denique Numeris, pro more Nostra-
tis nescio cujusdam ignoranter scriptitantis, ad Margi-
nem perplexis, et Puerorum cerebra, tardè solùm ac
inutiliter contudentibus occupati; nempe Numeris pes-
simè distrahentibus simul Memoriam, et discantis Inge-
nium omnino tandem frustra perturbantibus. Sed de his
olim ac de Homine Plura.

2. DEHINC diligenter hic Nos notavimus omnes
Poeticas vocum Quantitates, seu breves sive longæ fue-
rint Syllabæ, quæ in Elegiâ primâ ubivis occurrunt
omnes; quibus etiam Scansio, quæ est legitima Car-
minis in singulos Pedes, sive Dactylicos sive Spon-
daïcos, Commensuratio, PUERORUM Captus faci-
lior feliciorque semel ac simul immotesceret.

3. DE

3. DEINDE porro gnauam Nos quoque dedimus operam hic loci Quantitates easdem singulas (ordine quasq; suo) per optimas et certissimas Prosodiarum regulas breuiter ac sigillatim probare; quâ nimirum Probatione laboriosa, PUERI dociles proculdubio Artem Poeticam callerent melius, ac ad unguem tenera utilius exercerent Ingenia.

4. PRÆTEREA autem, hisce qualitercunque peractis absolutisque, Nos INDIGEM ETYMOLOGICUM, tam Vocibus Derivativis quam Compositis (scilicet difficilioribus) locupletissimum, non sine labore multo, nec minori Lucro, aut PUERORUM commodo (ut speramus) etiam subjunximus: Quibus nempe apud Dictionaria probatissima elucidandis, ac in Prælectionibus pro more suo repetendis, memoria puerili firmiter mandatis, tam Docentes quam Discipuli pro certo luculentius ETYMOLOGIAM intelligerent; qua quidem est Grammaticæ totius ferè, pariter ac Doctrinæ summa; nec minus Sola, non tantum vera Vocum significationis, sed etiam Naturæ Rerum, simul ac eadem operâ, Investigatio.

5. POSTREMO denique Nos conati sumus, pro Virili et Captu nostro humiliori, Hæc OVIDII Tristitia NOTIS quibusdam breuiusculis, æque ad Artem Rhetoricam ac Grammaticam aut Poeticam necessario spectantibus, illustrare; quæ per totum primum subinde insperguntur Librum, à Gymnasiarchis Doctioribus tandem aliquando paulo verius penitusve dijudicanda; Quorum nempe Iudicio critico, meliori quidem et multo peritiori, me penitus ac libenter subicio submittoque; id hæcce METHODUS docendi æque ac discendi nova inueniens (ut verbo dicam) non sit ad PUGNOS edocendos præ aliis adhuc in Usu omnibus longe breuior, facilius, utilior, ac demum praxi multo præstantior? Hic Labor, hæc opus.

UT CUNQUE tamen valeat Hoc Opus, initiale nimirum, quale quale, quantum valere potest, apud Criticos, oro. Nullam hinc privatam expeto mihi Laudem, nullam ambio Gloriam, Ostentationem denique nullam: sed solummodo publicum SCHOLARUM, scilicet inferiorum, omnino Beneficium, perinde ac PUERORUM in Ludis literariis versantium prorsus Commodum, promoveri satago. Ut verò finem hic propterea faciam, tantummodo liceat mihi cum Poëtâ submissius petere, ac eundem humiliter iterum exorare favorem;

————— “ Si quid novisti rectius istis,
“ Candidus imperti; si non, His utere mecum.

INTEREA ut valeat Lector æquus ex corde precamur; vivant Ludimagistri diutius; proficiantque Discipuli felicissime, Deo optimo maximo volente, &c.

O. D.

Scanfionis

Scansionis Methodus, cum Probatione Practica, &c.

Breviuscula Scansionis præsentis regulariter probandæ, quæ in *Elegiâ primâ* occurrit, PRAXIS; aut Specimen futuræ facilius rectiusve intelligendæ ac etiam exerendæ, studiosis aptissimum.

Linea I.

PAR longa positione (dent pueri regulam, quare? videlicet, vocalis ante duas consonantes, aut duplicem in eadem dictione, ubique positurâ longa est;) *vê* brevis, *e* finita brevia sunt; *nêc* brevis, sed tria in *c* semper contrahuntur, ut *lâc, nêc, donêc*; in longa positione; *vî* brevis autoritate, (quæ semper est querenda ex Authoribus vel è *Gradu ad Parnassum*, &c. ac inter repetendum danda;) *dê* brevis, vocalis ante alteram in eadem dictione ubique brevis est; *ô* longa, *o* finita communia sunt; *sî* brevis autoritate; *nê* brevis, *e* finita brevia sunt; *mê* longa, producantur etiam monosyllaba in *e*, ut *mê, tê, sê*; *hî* brevis autoritate; *bêr* brevis, *r* finita corripuntur; *i* longa ex analogiâ conjugationis; *bîs* brevis, *is* finita brevia sunt, ut *panis, tristis*, &c. *in* brevis, corripitur et *in* cum compositis, ut *exin*, &c. *ur* longa positione; *bêm* communis, ultima cujusque versûs syllaba habetur communis. In hisce verò probandis semper consulatur *Prosodia*, &c.

2. *Hei* longa, omnis Diphthongus apud Latinos longa est; *mî* brevis, vocalis ante alteram in eadem dictione ubique brevis est, nam *b* non est litera; *hî* brevis, præter *mibi, tibi, sibi*, &c. quæ sunt communia; *quôd* longa positione; *dô* brevis autoritate; *mî* brevis autoritate; *nô* longa, præter obliquos in *o* qui semper producantur; *nôn* longa positione; *hî* brevis autoritate; *cês* brevis, in *b, d, t*, definitia brevia sunt; *i* longa, ex analogiâ conjugationis; *rê* brevis, *e* finita brevia sunt; *tû* brevis, vocalis ante alteram in eadem dictione ubique brevis est; *ô* longa, ultima cujusque versûs Syllaba habetur communis. Vide *Prosodiam*.

3. *Vā* longa autoritate; *dē* brevis, e finita brevia sunt; *sēd* brevis, in *b, d, t* desinentia brevia sunt; *in* longa positione; *cūl* longa positione; *tūs* longa positione; *quā* longa autoritate; *lēm* longa positione; *dē* brevis autoritate; *cēt* brevis, in *b, d, t* desinentia brevia sunt; *Ex* longa positione; *ū* brevis ex incremento Casus genitivi; *īs* brevis, e finita brevia sunt; *ēs* longa positione; *sē* longa, ultima cuiusque versūs Syllaba habetur communis.

4. *In* longa positione; *fē* longa autoritate; *līx* longa positione; e est duplex Consonans; *bā* brevis autoritate; *dī* brevis ex analogiā Conjugationis; *sām* longa positione; *tēm* longa positione; *pō* brevis ex incremento genitivi; *rīs* brevis, *īs* finita brevia sunt; *bū* longa positione; *ūq;* etiam; inter duas Vocales est duplex consonans et longa positione; *īs* brevis, *is* finita corripuntur, ut *Pamulīs*, *templīs*, &c.; *bā* brevis autoritate; *bē* longa, ultima cuiusque versūs syllaba, &c.; et porro secundæ personæ singulares imperativorum activorum secundæ conjugationis producuntur, ut *docē*, *movē*, &c.

5. *Nēc* longa positione; *tē* longa, producuntur etiam Monosyllaba in *e*; *pūr* longa positione; *pū* brevis autoritate; *rē* brevis, Vocalis antē alteram, &c.; *ō* longa, præter obliquos in *o* qui semper producuntur; *vē* longa autoritate; *lēm* longa positione; *vāc* longa positione; *cī* longa autoritate; *mī* brevis, vocalis brevis antē alteram; *ā* brevis, item Nominativi, et omnes Casus in *a* corripuntur, præter ablativos, &c.; *sūc* longa positione; *cō* longa, ultima cuiusque versūs syllaba, &c.

6. *Nōn* longa, *n* finita producuntur, ut *quīn*, *non*, &c.; *ēst* longa positione; *cōn* longa positione; *vē* brevis autoritate; *mī* brevis, vocalis antē alteram in eadem dictione, &c.; *ēns* longa positione; *lūc* longa positione; *tī* brevis autoritate; *bū* brevis, *us* finita corripuntur, *īl* longa positione; *lē* brevis, e finita brevia sunt; *cō* brevis autoritate; *lōr* longa, ultima cuiusque versūs syllaba, &c.

7. *Nēc* longa positione; *tī* brevis autoritate; *tū* brevis autoritate; *tūs* longa pos-; *mī* brevis Author-; *mī* brevis, vocalis antē alteram in eadem dictione, &c.; *ō* longa, præter obliquos in *o* qui semper producuntur; *nēc* longa pos-; *cē* longa, Vocalis brevis antē mutam sequente liquidā, communis redditur; *drō* longa, præter obliquos in *o* &c.; *obār* longa pos-; *tā* brevis, item Nominativos et omnes casus in *a*, præter &c.; *nō* brevis Author-; *tē* longa ex analogiā Conjugationis; *tūr* longa, ultima cuiusque versūs, &c.

8. *Cān* longa Pos-; *dī* brevis Author-; *dā* brevis, item Nominativos et omnes Casus in *a*, præter &c.; *nēc* longa Pos-; *mī* longa, Vocalis brevis antē mutam sequente liquidā, &c.; *grā* longa, præter ablativos primæ Declinationis in *a*, qui semper producuntur; *lōr* longa Pos-; *nū* brevis, Vocalis antē alteram, &c.; *ā* brevis, item nominativos &c.; *frōn* longa Pos-; *tē* brevis, e finita brevia sunt; *gē* brevis Author-; *rūs* longa, ultima cuiusque versūs, &c.

9. *Nēc* longa Pos-; *frā* brevis, excipiuntur pauca, quæ à longis deducta, corripuntur, ut *frāgilis* à *frānca*, &c.; *gī* brevis Author-; *lī* longa, e finita longa sunt; *gē* brevis Author-; *mī* brevis Author-, vel derivativa eandem cum primitivis quantitatem sortiuntur; *nāc* longa, omnis Diphthongus apud Latīnos longa est; *pō* brevis Author-; *lī* brevis, Vocalis antē alteram &c.; *ān* longa Pos-; *tūr* longa Pos-; *pū* longa Author-; *nū* brevis, ex incremento Genitivi; *rē* brevis, e finita brevia; *frōn* longa Pos-; *tēs* longa, ultima cuiusque versūs, &c.

10. *Nīc* longa Pos-; *sū* longa Author-; *rūs* longa Pos-; *pās* longa Pos-; *sīs* longa, præter obliquos in *i* qui semper producuntur; *īl* longa Pos-; *cī* brevis Author-; *dē* brevis, Vocalis antē alteram, &c.; *ā* longa ex analogiā conjugationis; *rē* brevis, e finita brevia; *cō* brevis Author-; *mīc* longa, ultima cuiusque versūs, &c.

11. *Fē* longa Author; *fi* longa ex incremento Genitivi; *cēs* longa, et finita longa sunt, &c.; *ōr* longa Pos; *nēat* longa Pos; *hāc* longa, in *e* desinentia producuntur, ut *ac*, *fic*, &c.; *in* longa Pos; *strū* longa Author; *mēn* longa Pos; *tā* brevis, item Nominativos, et omnes, &c.; *lī* brevis Author; *bēl* longa Pos; *lōs* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

12. *Fēr* longa Pos; *tū* longa Author; *nae* longa, omnis Diphthongus apud Latinos longa est; *mē* brevis Author, vel derivativa primitivorum Quantitatem sortiuntur; *mō* brevis ex incremento Genitivi; *rēm* longa Pos; *tē* longa, producuntur etiam monosyllaba in *e*; *dē* brevis Author; *cēt* brevis, in *b*, *d*, et desinentia brevia sunt; *ēs* longa Pos; *sē* brevis, et finita brevia; *mē* brevis, Vocalis ante alteram, &c.; *ae* longa, ultima cuiusque Versus, vel omnis Diphthongus, &c.

13. *Nē* longa, producuntur etiam monosyllaba in *e*; *vē* brevis, praeter *quē*, *mē*, *vē* conjunctiones incliticas; *lī* brevis Author; *tū* longa Author; *rā* longa Author; *rūm* longa Pos; *pū* brevis Author; *dē* brevis, Vocalis ante alteram, &c.; *āt* longa Pos; *quī* longa, et finita longa sunt; *qū* longa, omne praeteritum dissyllabum priorem habet longam, ut *lēgi*, *ēmī*; &c.; *dē* brevis ex analogia Conjugationis; *il* longa Pos; *lās* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

14. *Dē* longa, producuntur etiam monosyllaba in *e*; *lā* brevis, vocalis ante mutam sequente liquidā, communis redditur; *chry* brevis Author; *mis* longa Pos; *fāc* longa Pos; *tās* longa Pos; *sān* longa Pos; *tī* brevis, Vocalis ante alteram; *ēs* brevis, in *b*, *d*, et desinentia, &c.; *ēs* longa Pos; *sē* brevis, et finita brevia; *mō* brevis, Vocalis ante alteram; *is* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

15. *Fā* longa Author; *dē* brevis, et finita brevia sunt; *lī* brevis Author; *bēr* longa Pos; *ōēr* longa Pos; *bīs* longa Pos; *quē* brevis, praeter *quē*, *mē*, *vē* conjunctiones incliticas; *mē* brevis, vocalis ante alteram, &c.; *is* longa Pos; *lō* brevis Author; *cā* brevis, item Nominativos et omnes Casus in *a*, praeter &c.; *gā* longa Author; *tā* brevis, item Nominativos, et omnes, &c.; *sā* brevis Author; *lū* longa Author; *tā* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

16. *Cōn* longa Pos; *fin* longa Pos; *gām* longa Pos; *cēr* longa Pos; *tē* longa, quin et Adverbia in *e*, ab adjectivis deducta, *e* longam habent; *quō* longa, praeter obliquos in *o* qui semper producuntur; *lī* brevis Author; *cēt* brevis, in *b*, *d*, et desinentia brevia sunt; *il* longa Pos; *lā* brevis, item nominativos et omnes, &c.; *pē* brevis Author; *dē* longa, ultima cuiusque Versus syllaba habetur communis.

17. *Sī* longa, et finita longa sunt; *quē* brevis, praeter *is* et *quis* nominativos, et *bīs* apud Ovidium; *ūs* brevis, in *b*, *d*, et desinentia, &c.; *in* longa Pos; *pō* brevis Author; *pū* brevis Author; *lō* longa, praeter obliquos in *o* &c.; *lōs* longa Pos; *trī* longa, et finita, &c.; *nōn* longa, et finita producuntur; *im* longa Pos; *mē* brevis Author; *mōr* brevis, et finita corripuntur; *il* longa Pos; *lō* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

18. *Sī* longa, et finita longa; *quis* longa Pos; *quī* longa, et finita, &c.; *quid* brevis, in *b*, *d*, et desinentia, &c.; *ā* brevis Author; *gām* longa Pos; *fār* longa Pos; *tē* brevis, et finita brevia, non enim est adverbium, sed ablativi casus a *fars* forte diptot; *rē* brevis, reliquae praepositiones, si positio sinat corripuntur; *quī* longa Author, vel composita simplicium quantitatem sequuntur, et mutato in *i* par regulam; *rēt* brevis, in *b*, *d*, et &c.; *e* brevis Author; *rīs* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

19. *Fī* longa Author; *vē* brevis, ex analogia conjugationis; *rē* brevis, et finita, &c.; *mē* longa, producuntur etiam monosyllaba in *e*; *dē* longa Author; *cēt* longa Pos; *sāl* longa Pos; *vūm* longa Pos; *tā* brevis Author; *mēn* brevis, excipe *fonsm*, *fonsian* &c.; *ēs* longa Pos; *sē* brevis, et finita brevia; *mē* brevis Author; *gā* longa, ex analogia, &c.; *bīs* longa, ultima cuiusque Versus, &c.

20. *Id* longa poſ; *quō* brevis, author; *quē* brevis, e finita &c; *quōd* longa poſ; *uī* longa author; *vām* longa poſ; *mū* longa author; *nūs* brevis, *ūs* finita corripuntur; *hā* brevis author; *bē* longa ex analogiā &c; *rē* brevis, e finita &c; *dē* brevis, vocalis ante alteram &c; *e* communis, ultima cuiusque &c.

21. *At* longa poſ; *qui*, pro *que* i per Synalopham, vid. reg. Prof. brevis author; *tā* brevis, excipias *putā*, *itā*, *quā*; *tē* longa, producuntur Monosyl. *mē*; *tā* brevis author; *cī* brevis author; *tū* longa poſ; *quāē* longa, omnis Dipthongus apud &c; *rēn* longa poſ; *tī* longa, i finita &c; *plū* longa author; *rū* brevis, item nominativos et omnes &c; *lē* brevis author; *gēn* longa poſ; *dūm* communis, ultima &c.

22. *Nē* longa, producuntur Monosyl. in *ē*; *quāē* longa, omnis Dipthongus &c; *nōn* longa, *n* finita producuntur; *ō* brevis author; *plūs* brevis, *us* finita &c; *est* longa poſ; *fōr* longa poſ; *tē* brevis, e finita &c; *lō* brevis author; *quā* longa ex analogiā &c; *rē* brevis, e finita &c; *dā* brevis ex analogiā; *bis* communis, ultima &c.

23. *Prō* longa author, vel *Pro* quoque longa est; *tī* brevis author; *nūs* brevis, *us* finita &c; *ad* longa poſ; *mō* brevis author; *nī* brevis, ex analogiā, vel composita simplicium quantitatem sequuntur; *tūs* longa poſ; *rē* brevis, reliquæ Præpositiones, si &c; *pē* brevis, e finita &c; *tēt* longa poſ; *mē* brevis, Vocalis ante alteram &c. *ā* brevis, item Nominativos &c. *cī* longa author; *mī* brevis, ex incremento genitivi; *nā* brevis, item nominativos &c; *lēc* longa poſ; *tōr* communis ultima &c.

24. *Es* longa poſ; *pēr* brevis, reliquæ præpositiones &c; *ā* brevis author; *gār* longa poſ; *pō* brevis author; *pū* brevis author; *lī* longa, i finita &c. *pūb* longa poſ; *lī* brevis author; *cūs* brevis, *us* finita &c; *ō* longa author; *rē* brevis, e finita; *rē* brevis, vocalis ante alteram &c; *ūs* communis, ultima &c.

25. *Tū* longa, *u* finita producuntur omnia, ut *manū*, *genū* &c; *cā* brevis author; *vē* brevis, e finita &c, quoniam ab antiquo ver. *cavō* 3æ conjug. non ā *cavō* 2æ, derivatur; nam sic foret aliter longa per reg. vide; *dē* longa, ex præpositionibus hæ ubique producuntur, *a*, *dē*, &c; *fēn* longa poſ; *dās* longa poſ; *quām* longa poſ; *vīs* longa poſ; *mōr* longa poſ; *dē* longa, ex analogiā &c: *bē* brevis, ex analogiā; *rē* brevis, e finita &c; *dīc* longa poſ; *tīs* communis, ultima &c.

26. *Cāu* longa, omnis Dipthongus &c; *sā* brevis, item nominativos &c. *pā* brevis, vocalis brevis ante mutam &c; *trō* longa author; *cī* brevis author; *nī* brevis, vocalis ante alt. &c; *ō* longa, præter obliquos in *o* &c; *nōn* longa poſ; *bō* brevis author; *nā* brevis, item nominativos &c; *mā* longa poſ; atque etiam i inter duas vocales erit longa positione; *jōr* brevis, i finita &c; *ē* brevis author; *vīs* communis, ultima &c.

27. *In* longa poſ; *vē* brevis author; *nī* brevis author; *ēs* longa, *ēs* finita longa sunt; *ā* brevis author; *lī* brevis author; *quēm* longa poſ; *quī* longa, i finita &c; *mē* longa, producuntur Monosyllaba in *ē*; *nūs* longa poſ; *pī* longa author; *rēt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c; *ad* brevis, reliquæ præpositiones, si &c; *ēmp* longa poſ; *tīm* communis, ultima &c.

28. *Cār* longa poſ; *mī* brevis, ex incremento &c; *nā* brevis, item nominativos &c; *nēc* longa poſ; *sīc* longa poſ; *cīs* longa poſ; *pēr* longa poſ; *lē* brevis author; *gāt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c; *īs* longa poſ; *tā* brevis, item nominativos &c; *gē* brevis author; *nīs* communis, ultima &c.

29. *Et* longa poſ; *tā* brevis author; *cī* brevis ex analogiā &c, vel derivata eandem cum primitivis quantitatem sequuntur; *tūs* longa poſ; *sē* longa, producuntur Monosyl. in *ē*; *cūm* longa poſ; *vē* longa, producuntur Monosyl. &c; *quis* longa poſ; *mā* brevis author; *lūs* brevis, *us* finita &c; *au* longa, omnis Dipthongus &c; *dī* brevis, vocalis ante alteram &c; *āt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c; *ōp* longa poſ; *tēt* communis, ultima &c.

30. *Sis* longa pos.; *mē* brevis, vocalis ante alteram &c.; *ā* brevis, item Nominativus &c. *It* longa author.; *mī* longa ex analogiā &c. vel derivativa eandem cum primitivis &c.; *tō* longa, præter obliquos &c.; *Cā* longa, omnis Diphthongus &c.; *sa* brevis ex incremento &c.; *re* brevis, e finita &c.; *pō* longa, omnis Diphthongus &c.; *nā* brevis, item Nominativus &c.; *lē* brevis author.; *vis* communis; ultima &c.

31. *Nō* longa pos.; *quō* brevis author.; *quē* brevis, e finita &c.; *quis* longa pos.; *quī* brevis, præter *is* et *quīs* &c.; *ē* brevis author.; *vis* longa pos.; *nē* longa, producuntur Monosyl. in *a*; *sit* longa pos.; *mī* brevis author.; *sēr* brevis, r finita &c.; *ip* longa pos.; *se* brevis, e finita &c.; *prē* brevis author.; *cā* longa ex analogiā &c.; *mūr* communis, ultima &c.

32. *Plā* longa author.; *cā* longa, ex analogiā, vel derivativa eandem cum primitivis &c.; *sō* longa pos.; *mā* brevis author.; *sē* brevis author.; *vis* longa pos.; *quī* longa, i finita &c.; *vō* brevis author.; *lēt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c.; *ēs* longa pos.; *sē* brevis, e finita &c.; *Dē* brevis, vocalis ante alteram &c.; *os* communis, ultima &c.

33. *Quā* longa, omnis Diphthongus &c. *quē* brevis, præter *quē*, *nē*, *vē* conjunctiones incliticis; *vō* brevis, author.; *lēt* longa pos.; *rā* brevis, excipe *quātum*, *rūtum*, *vātum* &c.; *tā* brevis, item Nominativus &c.; *jint* longa pos.; *ab* longa pos.; *lā* longa, quin et supinum dissyllabum priorem quoque producit, ut *mōtum* &c.; *tā* brevis, item nominativus &c.; *quē* brevis, præter *quē*, *nē*, *vē* &c.; *prin* longa pos.; *cī* brevis ex incremento &c.; *pīs* brevis, *is* finita &c.; *i* longa author.; *rā* communis, &c.

34. *Sē* longa, excipiuntur quæ à brevibus deducta primam producant, ut *sēdes*, et *sēdile* à *sēdēs*; *dī* brevis author.; *būs* brevis, *us* finita &c.; *in* longa pos.; *pā* brevis, vocalis brevis ante mutam &c.; *trī* brevis, vocalis ante alteram &c.; *is* longa pos.; *dēt* longa pos.; *mī* brevis, vocalis ante alteram &c.; *b* non est litera; *bī* brevis, præter *mibi*, *tibi*, &c.; *pō* longa pos.; *sē* brevis, e finita &c.; *mō* brevis author.; *vi* communis &c.

35. *Ut* longa pos.; *pēr* brevis, reliquæ præpositiones &c.; *ā* brevis author.; *gār* longa pos.; *mān* longa pos.; *dā* longa ex analogiā, vel derivata eandem cum primitivis &c.; *tā* brevis, item nominativus; *lī* brevis author.; *bēr* longa pos.; *cūl* longa pos.; *pā* longa ex analogiā &c.; *bē* brevis ex analogiā &c.; *rē* brevis, e finita &c.; *fōr* longa pos.; *sān* communis, &c.

36. *Tā* longa pos.; *gē* brevis author., aut composita simplicium quantitates &c.; *nī* brevis, vocalis ante alteram &c.; *i* longa, i finita &c.; *quē* brevis, præter *quē*, *nē* &c.; *mī* brevis author.; *nōr* longa pos.; *lāu* longa, omnis Diphthongus, &c.; *dē* brevis, e finita &c.; *jē* brevis author.; *rē* longa ex analogiā; *rē* brevis, e finita &c.; *mē* brevis, vocalis ante &c.; *i* longa, ultima cuiusque &c.

37. *Quā* longa author.; *dī* brevis ex incremento &c.; *cīs* brevis *is* finita &c.; *df* longa pos.; *fī* brevis author.; *cī* brevis, vocalis ante alteram &c.; *m* est pro *um* est per Eclipsin, vid. reg. Prof., longa pos.; *ut* longa pos.; *rēr* longa, e finita longa; *i* brevis author.; *tā* brevis, excipias *putā*, *itā* &c.; *tēm* longa pos.; *pō* brevis ex incremento; *rā* brevis, item nominativus &c.; *vō* longa author.; *rūm* communis, &c.

38. *Quā* longa, omnis Diphthongus &c.; *rē* brevis ex analogiā; *rē* brevis, e finita; *quā* longa, omnis Diphthongus &c.; *sī* longa ex analogiā, vel derivata eandem cum primitivis &c.; *tō* longa, præter obliquos in *o*; *sēm* longa pos.; *pō* brevis ex incremento &c.; *rē* brevis, e finita &c.; *sī* longa; *quīn* et supinum dissyllabum &c., vel derivata eandem &c.; *tūs* brevis, *us* finita &c.; *ē* brevis author.; *vis* communis, &c.

39. *Cār* longa pos.; *mī* brevis, ex incremento; *nā* brevis, item nominativus &c.; *prō* longa, *pro* quoque longa est, præterquam &c.; *vō* brevis author.; *nī* brevis, vocalis ante alteram &c.; *ūm* longa pos.; *ā* brevis author.;

40. *Nū* longa, derivata eandem cum primitivis &c; *bi* brevis author-; *la* brevis, item nominativus &c; *sū* longa pos-; *sū* brevis, reliquæ præpositiones, si &c; *i* brevis, excipe *quidam*, *inim*, &c; *tis* longa pos-; *sēm* longa pos-; *pō* brevis ex incremento; *vā* brevis, item nominativus &c; *nō* longa pos-; *trā* brevis, item nominativus &c; *mā* brevis author-; *lis* communis, &c.

41. *Cār* longa pos-; *mī* brevis ex incremento; *nā* brevis, item nominativus &c; *sē* longa, ex præpositionibus hæc ubique producuntur; *cēs* longa pos-; *sū* longa pos-; *scrī* longa author-; *bē* longa pos-; *tis* brevis, *is* finita &c; *et* brevis, in *b*, *d*, *t* &c. *ō* longa author- vel derivata &c; *tī* brevis, vocalis ante alteram &c; *ā* brevis, item nominativus &c; *quā* longa, omnis Diphthongus &c; *rūt* communis, &c.

42. *Mē* longa, producuntur etiam Monosyllaba &c; *mā* brevis author-; *vē* brevis, *e* finita &c; *mē* longa, producuntur Monosyllaba &c; *vēm* longa pos-; *tī* longa, *i* finita &c; *mē* longa, producuntur Monosyl. &c; *fē* brevis author-; *vā* brevis, item Nominativus &c; *jāc* longa pos-; *tāt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c, *h* non est litera; *hī* brevis, vocalis ante &c; *ē* communis, &c.

43. *Cār* longa pos-; *mī* brevis ex incremento; *nī* brevis author-; *būs* longa pos-; *mē* brevis, derivativa eandem &c: *tūs* brevis, *us* finita &c: *ōm* longa pos-: *nīs* brevis, *is* finita &c; *āb* brevis, reliquæ præpositiones &c; *ēst* longa pos-; *ā* brevis author-; *pō* brevis, *o* finita communia &c; *pēr* longa pos-; *dī* brevis, ex analogiā, vel derivata eandem &c; *tūs* brevis, *us* finita &c; *ē* longa pos-; *sēm* communis, &c.

44. *Haē* longa omnis Diphthongus &c; *sū* longa ex analog. vel derivativa eandem &c, cum enim posterius supin. desinat in *u*, quæ est longa, oportet *u* in *hasūrum* esse longam; *rū* longa pos-; *jū* brevis author-; *gū* brevis author-; *lō* longa, præter obliquos &c; *jām* longa pos-; *pū* brevis author-; *tō* brevis, *o* finita com. &c; *jām* longa pos-; *que* brevis, *e* finita &c, vel præter *quē* &c; *mē* brevis, vocalis ante &c; *o* communis, &c.

45. *Haē* longa, omnis Diphthongus &c; *quō* brevis author-; *quē* brevis, præter *quē*, *nē* &c; *quā* longa, omnis Diphthongus &c; *fā* brevis author-; *cī* brevis, vocalis ante &c; *ō* longa, *o* finita &c; *jū* longa author-; *dē* longa pos-; nam *x* et *z* sunt duplices consonantes &c; *mī* longa author-; *vā* longa ex analogiā; *bī* brevis author-; *tūr* brevis, *r* finita &c; *āē* longa, omnis Diphthongus &c; *quūs* communis, &c.

46. *Scrī* longa pos-; *tā* brevis, item nominativus &c; *quē* brevis, præter *quē* &c; *cū* longa pos-; *vē* brevis author-; *nī* brevis, vocalis ante alteram &c; *ā* longa, præter obliquos in *ā* &c; *quā* longa author-; *lī* brevis vocalis ante &c; *ā* brevis, item nominativus &c; *cū* longa pos-; *quē* brevis, præter *quē*, *nē* &c; *lē* brevis author-; *gēt* communis, ultima &c.

47. *Dā* longa, primum *a* finita producuntur, ut *amā* &c: *mī* brevis, vocalis ante &c: *bī* brevis, præter *mibi*, *tibi*, &c: *Maē* longa, vocalis ante alteram in Græcis dictionibus subinde longa fit: *ō* brevis author-; *nī* brevis author-; *dē* longa, *n* finita producuntur: *ēt* longa pos-: *tō* longa pos-: *cī* longa pos-: *cū* longa pos-: *spī* brevis author-: *cē* brevis, *e* finita &c: *cā* longa, derivata eandem &c, et dissyllabum supinum priorem producit: *tūs* communis, ultima &c.

48. *In* longa pos-: *gē* brevis, derivativa eandem &c, a *gēno*: *nī* brevis, vocalis ante alteram &c: *ū* longa pos-: *tā* longa pos-: *tis* longa, præter obliquos in *is* &c: *ē* longa pos-: *cī* brevis, composita simplicium quantitatem &c. *a* in *cādo* mutat in *i*, excidō: *dēt* brevis, in *b*, *d*, *t* &c: *ō* longa pos-: *nē* brevis, *e* finita &c: *mā* brevis author-: *lis* longa, ultima cujunque &c.

49. *Dē* longa, præpositiones &c; *nī* brevis author; *quē*, *nē* &c; *sē* longa, ex præpositionibus his ubique producuntur &c; *longa* author; vel composita simplicium &c; *rūs* longa pos; *fā* longa author; *maē* longa, omnis Diphthongus &c; *hī* brevis author; *hēr* brevis, *r* finita corripuntur; *ī* longa ex analogiā; *vē* brevis, *e* finita &c; *mē* brevis author; *mēn* longa pos; *tō* communis, &c.

50. *Nēc* longa pos; *tī* brevis author; *hī* brevis, præter *mibi*, *tibi* &c; *sit* longa pos; *lēc* longa pos; *tō* longa, præter obliquos &c; *dis* longa pos; *plī* brevis, composita simplicium quantitatem &c; *mutatā* in *i* displiceo; *cū* brevis, vocalis ante alteram &c; *is* longa pos; *ī* brevis, *e* finita &c; *pū* brevis, derivata eandem &c; *dōr* communis, &c.

51. *Nōn* longa, *n* finita &c; *ī* brevis author; *tā* brevis, excipias *ut* *quā*, *itā* &c; *sē* longa, producuntur monosyllaba &c; *nō* longa author; *his* longa pos; *prāe* longa, omnis Diphthongus &c; *hēr* longa pos; *is* longa pos; *tū* longa author; *nā* brevis, item nominativos &c; *sē* brevis author; *cūn* longa pos; *dām* communis, &c.

52. *Ut* longa pos; *tī* brevis author; *hī* brevis, præter *mibi*, *tibi* &c; *sit* longa pos; *vā* brevis author; *tī* brevis, vocalis ante &c; *ō* longa, *o* finita communis; *laū* longa, omnis Diphthongus &c; *dis* brevis, *is* finita brevis; *hā* brevis, derivativa eandem &c; *hēr* longa pos; *dū* brevis, item nominativos &c; *tū* brevis, vocalis ante &c; *nē* longa, ultima cuiusque &c.

53. *Dō* longa author; *nēc* brevis, sed tria in *c* semper contrahuntur &c; *ō* brevis author; *vām* longa pos; *sōs* longa pos; *pēs* longa pos; *tī* brevis author; *tū* brevis author; *ī* longa, *i* finita &c; *nōn* longa pos; *gē* longa ex analogiā; *bār* brevis, *r* finita &c; *ā* brevis, derivativa eandem &c; *mē* longa ex incremento; *rē* communis &c.

54. *Quāē* longa, omnis Diphthongus &c; *rēn* longa pos; *dī* longa, *i* finita &c; *quē* brevis, præter *quē*, *nē* &c; *mī* brevis, vocalis ante &c; *hī* longa, præter *mibi*, *tibi* &c; *nō* longa, derivativa eandem &c; *mī* brevis ex incremento; *nīs* brevis, *is* finita &c; *ār* longa pos; *dōr* brevis, *r* finita &c; *e* brevis author; *rāt* communis &c.

55. *Cār* longa pos; *mī* brevis ex incremento; *nā* brevis, item nominativos &c; *nūnc* longa pos; *sī* brevis author; *mū* brevis author; *tō* longa, *o* finita &c; *stū* brevis, derivata eandem &c; *dī* brevis, vocalis ante alteram &c; *ūm* longa pos; *quē* brevis, præter *quē*, *nē* &c; *audā* brevis, in *b*, *d*, *t* &c; *ōb* longa pos; *jū* brevis, vocalis ante &c; *īs* brevis, in *b*, *d*, &c; *ō* longa, omne præteritum dissyllabum priorem habet longam; *dī* communis &c.

66. *Sit* longa pos; *sā* brevis author; *tīs* brevis, *is* finita &c; *in* longa pos; *gē* brevis, derivata eandem &c; *nī* brevis, vocalis ante &c; *ō* longa, præter obliquos &c; *sic* longa pos; *jū* brevis, derivativa eandem &c; *gā* brevis, item nominativos &c; *pār* longa pos; *tā* brevis, item nominativos; *mē* brevis, vocalis ante &c; *ō* communis &c.

57. *I* longa, *i* finita &c; *tā* brevis author; *mēn* brevis, excipe *an*, *tamen* &c; *et* longa pos; *prō* longa, *pro* etiam producitur; *mē* longa, producuntur Monosyllaba &c; *tū* longa, *u* finita producuntur omnia, *ō* longa, omnis Diphthongus &c; *hī* brevis author; *cē* brevis in *b*, *d*, &c; *ās* longa pos; *pī* brevis ex analogiā; *cē* brevis, *e* finita &c; *ō* longa author; *mām* communis &c.

58. *Dī* longa, pro *Dī*, per contractionem vel syncope, sit autem interdum in his Dictionibus, ut *dī*, *diis* &c, vid. reg. Prof.; *sā* brevis author; *cē* brevis ex analogiā; *rēm* longa pos; *pōs* longa positione; *sēs* longa pos; *nōn* longa pos; *mē* brevis, vocalis ante &c; *īs* brevis, *us* finita &c; *ēs* longa pos; *tē* brevis, *e* finita &c; *ī* brevis author; *bēr* communis, &c.

49. Nō longa pos; tē longa, producuntur monosyllaba &c; quōd longa pos; vē brevis author; nī brevis, vocalis ante &c; ās longa pos; māg longa pos; nām longa pos; pē brevis author; rē brevis, vocalis brevis ante mutam &c; grī longa author; nūs brevis, us finita &c; in brevis, corripitur et in cum compositis, ut exin, subin &c; ūr longa pos; bēm communis, &c.

50. Ig longa pos; nō longa, supinum dissyllabum priorem producit; sūm longa pos; pō brevis author; pū brevis author; lō longa, præter obliquos &c; pōs longa positione; sē brevis, e finita &c; vē brevis author; nī longa ex analogiā; rē brevis, e finita &c; pū brevis author; tā longa, ultima cuiusque &c.

51. Ut longa pos; tī brevis author; tū brevis author; lō longa, præter obliquos &c; cā brevis author; rē brevis, vocalis ante &c; as longa, as finita producuntur, ut amās, musās &c; ip longa pos; sō longa, præter obliquos &c; nōs longa pos; cē longa ex analogiā; rē brevis, e finita &c; cō brevis author; lō longa ex incremento; rē longa, ultima cuiusque &c.

52. Dis longa pos; si brevis author; mū brevis author; lā longa ex analogiā; re brevis, e finita &c; vē brevis author; līs longa pos; tē longa, producuntur monosyllaba &c; hī brevis author; cēs brevis, in b, d, t &c; es longa pos; sē brevis, e finita &c; mē brevis, vocalis ante &c; ūm communis &c.

53. Clām longa pos; tā brevis author; mēn brevis, excipe an, tamēn &c; in longa pos; trā longa ex analogiā; tō longa, e finita &c; sē longa, producuntur monosyllaba &c; tē longa, producuntur &c; mē brevis, vocalis ante &c; a brevis, item nominativos &c; cār longa pos; mī brevis ex incremento; nā brevis, item Nominativos &c; laē longa, omnis Diphthongus &c; dant communis, &c.

54. Nōn longa pos; sūnt longa pos; ūt longa pos; quōn longa pos; dām longa pos; plē longa author; nū brevis, item Nominativos &c; fā brevis, derivativa eandem &c; vō longa ex incremento; vīs brevis, is finita &c; ē brevis author; rānt communis &c.

55. Si longa, i finita &c; quīs brevis, præter is et quis &c; ē brevis author; vīs longa pos; quī longa, i finita &c; tē longa, producuntur monosyl. &c; quōd longa pos; sis longa pos; mē brevis, vocalis ante alt. &c; ūs brevis, us finita &c; es longa pos; sē brevis, e finita &c; lē brevis, derivativa eandem &c; gēn longa pos; dūm longa, ultima &c.

56. Nōn longa pos; pū brevis author; tēt brevis, in b, d, t &c; ē longa, ex prepositionibus hæ ubique producuntur &c; grē brevis author; nō brevis, vocalis ante &c; ō longa, præter obliquos, &c; rē longa positione, nam a inter duas vocales est duplex Consonans, vid. reg. Gram. &c; cō longa, composita simplicium quantitatem &c; ē mutatur in i, tē brevis, vocalis ante &c; at longa pos; quē brevis, præter quē &c; nū brevis, vocalis ante &c; ō communis &c.

57. In longa pos; spū brevis, composita simplicium &c; ē mutatur in i, tē brevis, e finita &c; dīc longa pos; tī brevis author; tū brevis author; nū longa pos; nōn longa pos; sūm longa pos; prā longa, omnis Diphthongus &c; cēp longa pos; tōr brevis, r finita &c; s brevis, derivativa eandem &c; mē longa ex incremento, vīs communis &c.

58. Quīs longa pos; mē brevis author; rū brevis, vocalis ante &c; tū longa pos; pō longa, omnis Diphthongus &c; nās longa pos; jān longa pos; ē brevis, excipias fidi a fidi, bibi, dēdi &c; dīc brevis, in b, d, t &c; tū longa pos; tū brevis, in b, d, &c; ō brevis author; pū communis.

69. *Fōr* longa pos.; *sī* brevis author.; *tās* brevis, excipe *forān*, *forān* &c.; *ēs* longa pos.; *pēs* longa pos.; *tēs* longa, *as* finita longa &c.; *an* brevis, excipe *an*, *tamen* &c.; *in* brevis, corripitur et *in* &c.; *āl* longa pos.; *tā* brevis, item Nominativos &c.; *pā* brevis author.; *lā* longa author.; *tī* brevis, vocalis ante &c.; *ā* brevis, item Nominativos &c.; *mīs* longa pos.; *sūm* communis, &c.

70. *ācān* longa pos.; *dē* brevis ex analogiā; *vē* brevis, *e* finita &c.; *tē* longa, producantur Monosyll. &c.; *jū* brevis author.; *bē* brevis, vocalis ante &c.; *am* longa pos.; *Coē* longa, omnis Dipthongus &c.; *sā* brevis, derivativa eandem &c.; *vē* brevis, vocalis ante &c.; *ām* longa pos.; *quē* brevis, præter *quē* &c.; *dō* brevis author.; *mūm* communis &c.

71. *īg* longa pos.; *nīs* longa pos.; *cām* longa pos.; *nū* longa, omnis Dipthongus &c.; *gūs* longa pos.; *tā* brevis, item Nominativos &c.; *nī* brevis, vocalis ante &c.; *bī* longa, præter *mibi*, *tibi* &c.; *lō* brevis author.; *cā* brevis, item Nominativos &c.; *dū* pro *dī* longa, *i* finita &c., per Synalæpham, vid. Prof.; *quē* brevis, præter *quē*; *lō* brevis author.; *cō* longa ex incremento; *rūm* communis, &c.

72. *vē* longa, omne præteritum dissyllabum &c.; *nī* brevis, in *b*, *d*, &c.; *in* brevis, corripitur et *in* &c.; *bōc* longa, neutrum *hoc* est commune, modò non sit ablativi casus, vid. Prof.; *il* longa pos.; *lā* longa, præter ablativos in *ā* primæ Declinationis; *fūl* longa pos.; *men* brevis, Nomina item in *en*, quorum genitivus *inis* correptum habet, corripiuntur; *āb* brevis, in *b*, *d*, &c.; *ār* longa pos.; *cē* brevis, *e* finita &c.; *cā* brevis author.; *pūs* communis, &c.

73. *ēs* longa pos.; *sē* brevis, *e* finita &c.; *quī* brevis autoritate; *dēm* longa pos.; *mē* brevis, primam præteriti geminantia, primam itidem brevem habent, &c., vid. Prof.; *mī* brevis author.; *nī* longa, *i* finita &c.; *mī* longa author., vel derivativa &c.; *tīs* longa pos.; *sī* brevis author.; *mā* brevis, item Nominativos &c.; *sē* longa, excipiuntur quæ à brevibus deducta &c., vid. Prof.; *dī* brevis author.; *būs* brevis, *us* finita &c.; *il* longa pos.; *lis* communis, &c.

74. *nū* longa author.; *mī* brevis ex incremento; *nā* brevis, item nominativos &c.; *sēd* longa pos.; *tī* brevis author.; *mē* brevis, vocalis ante &c.; *ō* longa, *o* finita &c.; *quī* longa, *i* finita &c.; *nō* brevis author.; *cū* brevis, vocalis ante &c.; *ē* longa ex analogiā; *vē* brevis, *e* finita &c.; *dē* brevis, vocalis ante &c.; *os* communis, &c.

75. *tēr* longa pos.; *vē* longa ex analogiā; *tūr* longa pos.; *nī* brevis, derivativa eandem &c.; *nī* brevis author.; *mō* longa, præter obliquos &c.; *pōn* longa pos.; *naē* longa, omnis Dipthongus &c.; *stī* longa, derivativa eandem &c.; *dō* longa ex incremento; *vē* brevis, *e* finita &c.; *cō* brevis author.; *vūm* longa pos.; *bā* communis, &c.

76. *un* longa pos.; *quī* brevis author.; *būs* brevis, *us* finita &c.; *dē* longa pos.; *cī* brevis author.; *pī* brevis author.; *tēr* longa pos.; *saū* longa, omnis Dipthongus &c.; *cī* brevis, vocalis ante &c.; *a* brevis, item Nominativos, &c.; *fac* longa pos.; *tā* brevis, item Nominativos &c.; *sū* brevis, vocalis ante &c.; *is* communis, &c.

77. *Nēc* longa pos.; *pō* brevis author.; *sūl* brevis, *i* finita corripuntur, *ā* longa, *a* finita producantur, vel ex præpositionibus *huc* &c.; *stā* brevis author.; *bū* brevis author.; *lis* longa, præter obliquos in *is* &c.; *au* longa, omnis Dipthongus &c.; *dēs* longa pos.; *dis* longa pos.; *cē* longa, composita simplicium quantitatem &c.; *dē* brevis ex analogiā; *vē* brevis, *e* finita &c.; *sī* longa, *i* finita &c.; *quāe* communis, &c.

78. *Ex* longa pos.; *cūs* longa pos.; *sēst* pro *sa* est per Synalæpham, longa pos., vid. Prof.; *ā* brevis, derivativa eandem &c.; *oi* brevis author.; *dī* longa, *i* finita &c.; *dēs* longa pos.; *tī* brevis author.; *būs* brevis, *us* finita &c.; *ag* longa pos.; *nā* brevis, item Nominativos &c.; *lū* brevis author.; *pī* communis, &c.

102-101000-171

90. *I* longa author; *ai* brevis author; *vis* brevis, in finem &c; *i* longa author; *ai* brevis author; *vi* brevis, vocalis ante &c; *is* longa pos; *ni* brevis, vocalis ante &c; *a* brevis, item Nominativos &c; *pe* longa pos; *nis* communis, &c.

91. *Dif* longa pos; *fi* brevis, derivativa eandem &c; *ti* brevis author; *l* est pro *le* est per Synalorpham, longa pos; *ta* brevis author; *men* longavis, excipe *an* tamen &c; *hic* longa pos; *re* longa author; *mis* longa, præter obliquos in *is* &c; *u* longa author; *ta* longa ex analogiâ; *vis* brevis, *is* finita &c; *an* brevis, excipe *an*, tamen &c; *au* longa, omnis Diphthongus &c; *ra* communis, &c.

92. *Di* longa author; *ce* brevis ex analogiâ; *re* brevis, *e* finita &c; *côn* longa pos; *si* brevis author; *li* brevis, vocalis ante &c; *um* longa pos; *res* longa pos; *que* brevis, præter *que* &c; *lô* brevis author; *cûs* longa pos; *que* brevis, præter *que* &c; *dâ* brevis author; *bunt* communis, &c.

93. *Si* longa, *i* finita &c; *pôt* brevis, derivativa eandem &c; *re* brevis, composita simplicium quantitatem &c; *vis* longa pos; *vâ* brevis author; *cû* brevis, vocalis ante &c; *ô* longa, præter obliquos &c; *trâ* longa author; vel per contractionem à *trans* et *do*; *dî* longa, *i* finita &c; *si* longa, *i* finita &c; *cûn* longa pos; *hâ* brevis, item Nominativos &c; *vi* brevis author; *dê* longa ex analogiâ; *bis* communis, &c.

94. *Mi* longa author; *ti* brevis, vocalis ante &c; *a* brevis, item Nominativos &c; *si* longa, *i* finita &c; *vi* longa author; *res* longa pos; *frê* longa, omne præteritum dissyllabum &c; *gê* brevis ex analogiâ; *re* brevis, in *b*, *d*, &c; *i* longa author; *ra* brevis, item Nominativos &c; *sû* brevis, vocalis ante &c; *as* communis, &c.

95. *Si* longa, *i* finita &c; *quis* brevis, præter *is* et *quis* &c; *ê* brevis author; *vit* longa pos; *qui* longa, *i* finita &c; *tê* longa, producantur Monosyll. &c; *dû* brevis author; *bi* brevis author; *tân* longa pos; *t* est pro *tem* et per Eclipsin, quoties *m* cum sua vocali perimitur, proxima ditione à vocali exorsâ, vid. Prof. brevis, in *b*, *d*, *t* &c; *ad* brevis, reliquæ præpositiones, si &c; *i* longa ex analogiâ; *re* brevis, *e* finita &c; *ti* brevis author; *mên* longa pos; *têm* communis, &c.

96. *Trâ* longa, per contractionem, omnis enim syllaba contracta producitur; *dât* brevis, in *b*, *d*, &c; *et* brevis, in *b*, &c; *an* longa pos; *tê* brevis, *e* finita &c; *ta* brevis author; *mên* longa pos; *pau* longa, omnis Diphthongus &c; *câ* brevis, item Nominativos &c; *lô* brevis author; *quâ* longa ex analogiâ; *tûr* brevis, *r* finita &c; *ad* brevis, reliquæ præpositiones &c; *i* communis, &c.

97. *Lû* longa, derivativa eandem cum &c; *cê* brevis, *e* finita &c; *bô* brevis author; *nâ* longa, præter obliquos in *a* &c; *dâ* brevis author; *mî* brevis author; *nô* longa, præter obliquos in *o* &c; *que* brevis, præter *quê*, *me*, &c; *tû* brevis, vocalis ante alt. &c; *ô* longa præter obliquos in *a* &c; *fê* longa author; *li* longa ex incremento; *ci* brevis, vocalis ante alt. &c; *ôr* brevis, *r* finita &c; *ip* longa pos; *sô* communis, &c.

98. *Pêr* longa pos; *vê* brevis author; vel composita simplicium quantitatem sequuntur; *ni* brevis, vocalis ante alt. &c; *as* longa, *as* finita producantur; *il* longa pos; *luc* longa, in *c* desinentia producantur; *et* longa pos; *mâ* brevis author; *lâ* brevis, item Nominativos &c; *nôs* longa pos; *trâ* brevis, item Nominativos &c; *lê* brevis author; *vês* communis.

99. Nām longa pōf; quē pro quē i per ſynalephem, brevis, vocalis ante alt. &c.; a brevis, item Nominativus &c.; vō longa pōf; nō longa per contractionem, pro me et homo; mō longa, e finita Comma. &c.; vō longa pōf; quī longa, i finita &c.; mī brevis, vocalis ante alt. &c.; ſē brevis, præter mibi tibi &c.; vūl longa pōf; nē brevis ex incremento; vā brevis, item Nominativus &c.; jē longa, omne præteritum diſſyllabum &c.; eis communis, &c.

100. Sō longa author.; lūs brevis, ut finita &c.; A brevis author.; obil longa pōf; lē longa, vocalis ante alteram in Græcis diſtinctionibus ſubinde longa fit; ō longa, præter obliquos in e &c.; tōl longa pōf; lī brevis ex analogiā, rē brevis, e finita &c.; mō longa author.; Nota bene, ſonus vocum acutè creſcentium tantum attenditur in Propria qua maribus, non Quantitas poetica; rē brevis, e finita &c.; pōs brevis, derivativa eandem &c.; a pōtis et ſum; eſt communis, &c.

101. Tām longa pōf; ſūm longa pōf; nē longa, producantur Monosyll. &c.; nō brevis author.; cē brevis, vocalis ante alt. &c.; ās longa pōf; dūm longa pōf; vis longa pōf.; prō longa, pro quodque longa eſt, præterquam &c.; dēs longa pōf; ſē brevis, e finita &c.; vī brevis author.; dē longa ex analogiā; sō communis, &c.

102. Nām longa pōf; ſpēs longa et finita longa &c.; eſp longa pōf; ā brevis author.; nī brevis author.; mī longa, i finita longa &c.; nōs longa pōf.; vā brevis, item Nominativus &c.; ſī brevis author.; mō longa ex incremento; rē brevis, e finita brevis &c.; mī brevis author.; nōv communis, &c.

103. Quē longa, omnis Diphthongus &c.; quē brevis, præter quē, nē &c.; quī brevis, vocalis ante alt. &c.; ēs longa pōf; cē longa ex analogiā; bāt longa pōf.; nē longa, producantur Monosyll. &c.; mō longa, derivativa eandem cum &c., quia ſupinum diſſyllabum priorem producit; tā brevis, item Nominativus &c.; rē brevis, reliquæ præpoſitiones, ſi &c.; ſuū longa, omnis Diphthongus &c.; vī brevis, vocalis ante alt. &c.; āt brevis, in ō, d, &c.; i longa author.; vā communis, &c.

104. Et longa pōf.; pōē longa, omnis Diphthongus &c.; mōē longa, omnis Diphthongus &c.; tū longa, u finita producantur omnia &c.; ſis longa, iſtis accedunt ſecundæ perſonæ ſingulares verborum in is, quorum ſecundæ plurales deſiunt in iſis &c., vid. Proſ vel potius Monosyllaba omnia in is producantur, ut vis, lis, &c.; vel forſan longa per Caſuram Penthemimeron, quod vide; āl longa pōf.; rē brevis author.; vā brevis, item Nominativus &c.; cāū longa, omnis Diphthongus &c.; ſā brevis, item Nominativus &c.; cā brevis author.; vō communis, &c.

105. Cūm longa pōf.; tā brevis author.; mēs brevis, excipe an, tamēn &c.; in longa pōf.; nōs longa pōf.; vūm longa pōf.; ſū brevis, vocalis ante alt. &c.; ē brevis, ex analogiā; vīs longa pōf.; pē brevis author.; nē brevis, vocalis ante ante mutam ſequente &c.; vā longa author.; lē brevis, e finita &c.; rē brevis, vocalis ante alt. &c.; cōp longa pōf.; tūs communis, &c.

106. Cōn longa pōf.; ſī brevis author.; gē brevis ex analogiā; vīs longa pōf.; quē brevis, præter quē, nē &c.; tū brevis, vocalis ante &c.; dūm longa pōf.; ſcīvī longa author.; nī brevis, vocalis ante alt. &c.; a brevis, item Nominativus &c.; pāv longa pōf.; vā brevis, item Nominativus &c.; dō brevis author.; mūm communis, &c.

107. As longa pōf.; pī brevis, composita ſimplicium quantitatem &c.; cī brevis, vocalis ante alt. &c.; ēs longa, es finita &c.; ſī longa pōf.; ſic longa pōf.; pō brevis, derivativa eandem &c.; ſī brevis author.; tōs longa, os finita producantur &c.; ex longa pōf.; or longa pōf.; dī brevis ex incremento; nē brevis, e finita &c.; ſrā longa, vocalis brevis ante mutam &c.; vīs communis, &c.

108. *De* longa pos.; *de* brevis, derivativa eandem cum &c.; *de* brevis, vocalis ante &c.; *de* longa pos.; *de* longa pos.; *de* longa, *et* finita producantur; *de* longa, ex prepositionibus hz &c.; *de* brevis author.; *de* brevis author.; *de* longa ex analogia; *de* brevis, in *b*, *d*, &c.; *de* brevis, in *b*, *d*, &c., *foran* ante *om*, nam *idem* brevis est in neutro genere, sed *i* longa in Masculino *i-dem*; *om* communis, &c.

109. *Cae* longa, omnis Diphthongus &c.; *ce* brevis author.; *va* brevis, item Nominativos &c.; *sur* longa pos.; *ba* brevis, item Nominativos &c.; *pa* brevis author.; *lam* longa pos.; *ti* brevis author.; *ti* brevis author.; *los* longa, *et* finita &c.; *os* longa pos.; *sen* longa pos.; *dis* brevis, in *b*, *d*, &c.; *a* brevis, composita simplicium &c., est enim *adperio* et *a* abjicitur euphon. grat. non cum prepositione *a* componitur, aliter *a* esset longa per reg.; *per* longa pos.; *sis* communis, &c.

110. *Et* longa pos.; *su* brevis, vocalis ante alt. &c.; *a* brevis, item Nominativos &c.; *de* longa, ex prepositionibus hz &c.; *te* longa pos.; *sa* longa, praeter obliquos in *a* &c.; *no* longa author.; *mi* brevis ex incremento; *ma* brevis, item Nominativos &c.; *frs* longa pos.; *te* brevis, *e* finita &c.; *ge* brevis author.; *ris* communis, &c.

111. *Trs* longa pos.; *pro* brevis author.; *cil* brevis, *i* finita corripitur; *ob* longa pos.; *scu* longa author.; *va* longa, praeter obliquos &c.; *la* brevis author.; *ti* brevis author.; *tan* longa pos.; *ti* longa pos.; *par* longa pos.; *se* brevis, *e* finita &c.; *vi* brevis author.; *de* longa ex analogia; *bis* communis, &c.

112. *Hi* longa, *i* finita &c.; *qud* brevis author.; *que* brevis, praeter *que*, *ne* &c.; *quod* longa pos.; *ne* longa per contractionem, ut ante; *mo* longa, *e* finita communis; *nes* longa pos.; *cis* brevis, in *b*, *d*, &c.; *a* brevis author.; *ma* longa ex analogia; *re* brevis, *e* finita &c.; *ds* brevis author.; *cent* communis, &c.

113. *Hos* longa pos.; *tu* longa, *u* finita producantur &c.; *vel* longa pos.; *fu* brevis author.; *gi* brevis, vocalis ante &c.; *as* longa pos.; *vel* longa pos.; *si* longa, *i* finita &c.; *sa* brevis author.; *tis* brevis, *is* finita &c.; *o* longa author.; *vis* brevis, *is* finita &c.; *ba* brevis author.; *be* longa ex analogia; *bis* communis, &c.

114. *Oe* longa, omnis Diphthongus &c.; *di* brevis author.; *po* brevis ex incremento; *das* longa pos.; *fa* brevis author.; *cf* brevis ex analogia; *so* longa, *e* finita communis; *te* longa author.; *le* brevis author.; *go* brevis author.; *nos* longa pos.; *que* brevis, praeter *que*, *ne* &c.; *vo* brevis author.; *ces* communis, &c.

115. *De* longa ex prepositionibus hz &c.; *que* brevis, praeter *que*, *ne* &c.; *tri* brevis author.; *bus* longa pos.; *mo* brevis author.; *ne* brevis, vocalis ante &c.; *o* longa, *e* finita &c.; *si* longa, *i* finita &c.; *qust* *qua est* per Synalepham, longa pos.; *ti* brevis author.; *bi* brevis, praeter *mibi*, *tibi*, &c.; *cu* longa, derivativa eandem &c.; *va* brevis, item Nominativos &c.; *pa* brevis author.; *ven* longa pos.; *tis* communis, &c.

116. *Ne* longa, producantur Monosyll. &c.; *quen* longa pos.; *quam* longa pos.; *quam* longa pos.; *vis* longa, composita simplicium &c.; quia producantur Monosyllaba in *is*, ut *vis lis* &c.; *ip* longa pos.; *se* brevis, *e* finita &c.; *ds* brevis author.; *ce* longa ex analogia; *bis* brevis, in *b*, *d*, &c.; *a* brevis author.; *mas* communis, &c.

117. *Sunt* longa pos.; *qud* brevis author.; *que* brevis, praeter *que*, *ne* &c.; *ma* longa, derivativa eandem cum &c.; *sa* longa ex analogia; *tr* *longa*, omnis Diphthongus &c.; *ter* longa pos.; *quis* longa pos.; *que* brevis, *e* finita &c.; *vo* brevis, derivativa eandem cum &c.; *li* longa, derivativa iterum &c.; *a* *oblitum*; *mi* brevis ex incremento; *ma* brevis, item Nominativos &c.; *fer* longa pos.; *mae* communis, &c.

118. *Nū* longa author; *pē* brevis, et finita &c; *ab* brevis, *is* &c; &c; vel reliquæ præpositiones, si &c; *ex* longa pos; nam *a* est duplex consonans; *ē* brevis author; *qui* brevis, vocalis ante &c; *is* longa pos; *cūr* longa pos; *mī* brevis ex incremento; *nā* brevis, item Nominativos &c; *rap* longa pos; *sā* brevis, item Nominativos &c; *mū* brevis, vocalis ante alt. &c; *is* communis, &c.

119. *His* longa pos; *mān* longa pos; *dō* longa, et finita &c; *dī* longa author; *bas* longa, *as* finita producantur; *in* longa pos; *sēr* longa pos; *mū* longa author; *sē* longa, derivativa eandem cum &c; *tā* brevis, item Nominativos &c; *vē* brevis, reliquæ præpositiones, si &c; *fēr* longa pos; *si* communis, &c.

120. *Fēr* longa pos; *sī* longa author; *naē* longa, omnis Diphthongus &c; *ul* longa pos; *sūm* longa pos; *cōr* longa pos; *pō* brevis ex incremento; *ra* brevis, item Nominativos &c; *pōs* longa pos; *sē* brevis, et finita &c; *mē* brevis, vocalis ante alt. &c; *aē* communis, &c.

121. *Nām* longa pos; *quē* pro *que* et per Synalopham, brevis vocalis ante alt. &c; *ē* brevis, item Nominativos &c; *alr* longa pos; *si* brevis, composita primitivorum quantitatem &c; *mi* brevis author; *lis* longa pos; *sūb* brevis, composita primitivorum &c; vel reliquæ præpositiones &c; *a* *sūb* et *eo*; *i* brevis, derivativa eandem &c; vel excipe *quīsum*, *īsum* &c; *est* pro *sē* est per Synalopham, longa pos; *et* longa pos; *fēr* longa pos; *tā* brevis, item Nominativos &c; *pī* brevis, vocalis ante alt. &c; *ō* longa ex incremento &c; *ri* communis, &c.

122. *Plēr* longa pos; *dā* brevis, item Nominativos &c; *quā* brevis, præter *quē*, *nē* &c; *nūm* longa pos; *ā* brevis author; *si* brevis, composita simplicium &c; *quā* longa, præter obliquos &c; *sēm* longa pos; *pō* brevis ex incremento; *rē* brevis, et finita &c; *laē* longa, omnis Diphthongus &c; *sā* brevis, item Nominativos &c; *fū* brevis, vocalis ante alt. &c; *is* longa, ultima cujusque &c.

123. *Plū* longa author; *rā* brevis, item Nominativos &c; *quī* brevis author; *dēm* longa pos; *nūm* longa pos; *dā* longa ex analogiā; *rē* brevis, et finita &c; *si* brevis author; *bī* longa, præter *mibi*, *sibi* &c; *ul* longa, et finita &c; *quā* longa, omnis Diphthongus &c; *rīs* brevis, *is* finita &c; *hā* brevis author; *bē* longa ex analogiā; *bam* communis, &c.

124. *Sēd* longa pos; *vē* brevis author; *rē* brevis, vocalis ante alt. &c; *ōr* longa pos; *sār* longa pos; *dāe* longa, omnis Diphthongus &c; *cūn* longa, omnis Diphthongus &c; *sā* brevis, item Nominativos &c; *fū* brevis, vocalis ante alt. &c; *is* longa pos; *sē* brevis, et finita &c; *mō* brevis, derivativa eandem &c; *a* *mōrōr*; *rāe* communis, &c.

125. *Et* longa pos; *sī* longa, et finita &c; *quā* longa, omnis Diphthongus &c; *sūb* brevis, reliquæ præpositiones, si &c; *ē* brevis, vocalis ante alt. &c; *imr* longa pos; *sē* longa, producantur Monosyll. &c; pro *cūm* *te*; *cūm* longa pos; *si* brevis author; *bēr* brevis, et finita corrip. &c; *ōm* longa pos; *mī* brevis, vocalis ante &c; *ā* brevis, item Nominativos &c; *fēr* longa pos; *rēs* communis, &c.

126. *Sār* longa pos; *cī* brevis author; *nā* brevis, item Nominativos &c; *lā* longa, derivativa eandem cum &c; vel quin et supinum distylabum priorem producit &c; *tū* longa, derivativa eandem &c; quia *ū* in *latu* est longa per reg. necesse est ut *ū* in participio *latūrus* sit etiam longa naturā; *rō* longa, præter obliquos in &c; *māg* longa pos; *nā* brevis, item Nominativos &c; *fū* brevis ex analogiā, *a* *sūi* et antiquo *fūitum* u, ad *rūi* sit *fūitūrus*, quasi *fūitūrus*, excipe *quātum* &c; *tū* longa, a posteriore supino in *ū*, ut *pīlū*; *rīs* brevis, *us* finita &c; *ē* brevis author; *rās* communis, &c.

127. *Lōn* longa pos; *gā* brevis, item Nominativos &c; *vī* brevis, vocalis ante alt. &c; *est* pro *a* *est* per Synalopham, longa pos; *prō* brevis author; *pē* brevis author; *ra* longa, et finita producantur; *nō* longa

longa author-; *bis* longa, præter obliquos in *i*, &c.; *hã* brevis author-; *hã* brevis author-; *sã* longa ex analogiã; *bĩ* brevis author-; *sĩr* brevis, & finita corrip. &c.; *õr* longa pos-; *bis* communis, &c.

128. *U* longa positione; *sĩ* brevis autoritate; *mũs* brevis, *us* finita corripuntur, &c.; *ã* longa, ex præpositionibus hæc ubique producuntur, ut, *ã*, *dẽ*, *prã*, *sẽ*, *ẽ* &c.; *sẽr* longa positione; *vã* longa, præter obliquos in *ã*, qui producuntur; *sẽr* longa pos-; *vã* brevis, item Nominativos et omnes casus in *ã*, qui corripuntur, præter &c.; *vẽ* brevis, reliquæ præpositiones, si positio finat, corripuntur, ut *ad*, *ob* *sũb*, *vẽ*, *in* &c.; *mẽ* longa, composita simplicium quantitatem sequuntur, et supinum dissyllabum priorem producit &c.; *ĩ* brevis, item Nominativos et omnes &c.; *mẽ* brevis, vocalls ante alteram in eadem dictione ubique brevis est, ut *Dẽus*, *mẽus* &c.; *ã* longa, ultima cujusque versus syllaba habetur communis.

Utinam, ut cætera hujusmodi ex *Prosodiã* diligentius ediscant
Pueri dociles; valeantque!

P. S.

PACE quod liceat *Tua*, **LECTOR** amice! Quamvis *Hæcæ Analysis Ovidiana*, de **TRISTIBUS** &c. nempe à plerisq; dignissimis optimisq; apud Nos **GYMNASIARCHIS** privatim olim approbata, tam tardè tandem in *Publicam* jam prodeat *Avenam*: Ne tamen hæc **MORA** *Mibi* vitio vertatur, *quæso*; **MORA** nimirum, multo melius corruptis Hominum quorundam *Illiberalium* Moribus perinde ac variis *Temporum* Iniquitatibus, aliisq; tam *Studii* quam *Vitæ nostræ* Infortuniis omnino vertenda.

Nihilominus, cum ita se *Res* quidem habeat, ut **ERRATA** quam plurima, scilicet *Typographica* præcipuè, aliæve pejeris Notæ *Σφάλματα*, non tam *Incuriâ* **PRELI** quam præ meâ ipsius *Ægritudine*, ac *Morbo* indies mihi magis ingruente, in hoc **OPUS** fortè irreperint; Oro, et *Esoto* Favorem, ut *Ipse* candidam adhibeas mihi *Manum*, ac **ERRORES** omnes, qualescunq; tibi inter legendum occurrant, perhumaniter corrigas. Interim *Vale*, *valet*: ita enim reverà exoptat **TUUS** &c.

O. D.

PUB. OVIDII NASONIS,
D E
TRISTIBUS.

LIB. I. ELEGIA I.

ARGUMENTUM.

OVIDIUS alloquitur Librum, ut vadat Romam; et admonet, quid sit faciendum ei, ac quomodo excuset se.

arvë (nec invideō) sinē mē libër ibis in urbem,
Hēi mihi quōd dōminō nōn licet irē tuō!
Vadē, sed incultus, quālem decet exulis esse;
Infelix hābitum tēpōris hujus hābē:

ANALISIS.

(a) Liber parve, ibis in (b) urbem sine me, (nec (c) invideo;)
(d) hei mihi, * quod non licet (e) domino tuo ire! Sed vade, (f) incultus;
qualem decet esse (g) exulis; Infelix, (h) habe (b) habitum hujus
temporis: &c.

NOTÆ,

Cum variis Lectionibus, &c.

(a) Ovidius alloquitur librum non audientem, per Prosopopœiam. Vide *Rhet.*

(b) Scilicet Romam, per Synechdochen generis pro Specie. Est Tropus *Rhet.*

(c) Est Parenthesis, sententia duabus semilunulis inclusa. Vid. *Gram. p. 7.*

(d) Euphonesis elegans, inter Tristitia concitans mentem; vulgò dicitur Exclamatio. Fig. *Rhet.*

(e) Nempe Poeta, qui sum tibi Dominus ac Author Tristium, per Anonomasiam. Trop. *Rhet.*

(f) Metaphora, sumpta à vestitu; est vox propriæ similis. Vide *Rhet. Trop.*

(g) Scil. Librum, quæ vox deest ad sensum per Ellipsin. Fig. *Rhet.*

(h) (b) Est Paregmenon, ubi scil. voces variantur à derivatis vel conjugatis. Fig. *Rhet.*

Lectiones Variæ.

* Al. leg. quæ,

T R I S T I U M

Nec te purpureo velent vacciniâ succo ;
 Non est conveniens luctibus ille color :
 Nec titulus minio, nec cedro charta notetur ;
 Candida nec nigra cornua fronte geras :
 Nec fragili geminae poliantur pumice frontes,
 Hirsutus passis ut videare comas.
 Felices ornent haec instrumenta libellos ;
 Fortunaem memorem te decet esse meae.
 Neve futurarum pudeat ; qui viderit illas,
 De lachrymis factas sentiet esse meis.
 Vade liber, verbisque meis loca grata saluta ;
 Contingam certe quo licet illa pede.
 Si quis, ut in populo nostri non immemor illo ;
 Si quis, qui quid agam forte requireret, erit :

A N A L Y S I S.

Nec (i) vacciniâ * velent te † succo purpureo ; ille color non est conveniens (k) luctibus : (l) Nec Titulus notetur minio, (l) nec charta (m) cedro ; nec geras (n) cornua (o) candida fronte (o) nigra. Nec frontes (p) geminae poliantur pumice fragili ; ut videare hirsutus (q) comas || passis. Haec (r) instrumenta ¶ ornent libellos felices ; decet te esse memorem fortunae meae. (s) Neve pudeat futurarum ; qui viderit illas, sentiet factas esse de lachrymis meis. Liber, vade, quae saluta loca grata verbis meis : Certe contingam illa, quo pede licet. Si (t) quis erit ut non immemor (ut) nostri in populo ** illo ; si (t) quis erit, qui requireret forte quid agam :

N O T A E.

(i) Metonymia efficiens pro effecto, scil. coloris purpurei. Trop. Rhet.
 (k) Enantiosis est, quae librat contraria in Antiquetis, i. e. vocibus oppositis. Fig. Rhet.
 (l) (l) Polysyndeton, quae est frequens vocum conjunctura. Fig. Rhet.
 (m) Metonymia, efficiens pro effecto, scil. oleo cedri contra cariem. Trop. Rhet.
 (n) Extremæ voluminis partes ad formam Cylindri, ant. more, instar cornuum ; Metaphora. Trop. Rhet.
 (o) (o) Est Enantiosis vera, ut prius. Vide Rhet.
 (p) Scil. principium et finis Libri, metaphoricè ; aut pars interior et exterior.
 (q) Per metaphoram à cultu humana sumptum.

(r) Soil. ornamenta vaccinii, minii et cedri praedictorum.
 (s) Nec, nec, nec, neve per Polysyndeton, et Anaphoram, quae diversis membris frontem dat eandem.
 (t) (t) Est Anaphora pulchra, ut prius, Fig. Rhet. Vide.
 (t) Per Synechdochen numeri plur. positi pro sing. scil. nostri pro mei. Vide Trop.

Lectiones Variæ.

- * Al. volunt, tingant.
- † Al. juco.
- || Al. sparsis.
- ¶ Al. ornamenta.
- ** Al. illis, vel isto.

Vivere me dicēs salvū tamen esse negabis ;

Id quodque quod vivam munus habetis Dei.

Atque ita tū tacitū quārenti plura Legendū ;

Nē quāc nōn opus est forte loquārē dābis.

Prōtinus admōitūs repēret mēā criminā lēctōr,

Et pēragār pōpuli publicūs ōrē rēus.

Tū cavē dēfendās, quāmvīs mōrdebārē dictis :

Causā patrōcinio nōn bonā māior ēsit,

Invenies aliquem, qui mē suspīrēt adēptū,

Carminā nōc siccis pērlēgāt illā gēnis :

Et tacitū secūm nē quis malūs audiāt, optēt,

Sit mēā, lēnītō Caēsārē, poēnā lēvis.

Nōs quodque quisquis erit ; nē sit miser ipse precāmur

Placātōs miseris quā volēt esse Deos :

Quodque volēt rātā sint ; ablātāque principis irā,

Sēdibūs in patrīs det mibi pōsse mōrī,

ANALYSIS.

* *Dices me (u) vivere, tamen negabis esse salvum ; Id quoque habere munus (w) Dei, quod (u) vivam. Atque ita tacitus † dabis* † *te legendum quarenti plura, ne forte loquarē quā non ** opus est. Lector admonitus protinus repetet (x) crimina †† mea, et peragat reus publicus ore populi. Cave tu ††† defendas, quamvis (y) mordebere dictis : Causa non bona erit ††† peior patrocinio. Invenies aliquem, qui (z) suspirat me ademptum, nec perlegat carmina ista genis siccis : Et optet tacitus secum, ne quis malus audiat, poenā mea sit *** levis, Caesare lenito. Nos quoque precamur, ne ††† ille sit (a) miser, quisquis erit, qui volēt (b) Deos esse placatos (a) miseris †††† : Quae sint rata, quae volēt ; quae ira (c) Principis ablata det mibi posse mori in sedibus patriis.*

NOTAE.

(u) (u) Paregmenon, ut prius. Fig. Rhet. vide.

(w) Scil. Augusti Caesaris, per Hyperbolen augmentem verum ex assentatione. Trop. Rhet.

(x) Nempe carmina amatoria, vel amores Juliae, quos viderat aut scripserat temere.

(y) Scil. calumniabere verbis, per metaphoram translatam à morfu canino. Trop. Rhet.

(z) Doleat ex corde tacitus, ne offendat, ab effectu doloris. Metaphorice ac Melonymice dict.

(a) (a) Est Polyptoton, dictio casu vario consonans. Fig. Rhet.

(c) Principes innuit per Hyperbolicam adulatoriam. Trop. Rhet.

(c) Scil. Caesaris, per Synchdochen generis pro Specie aut individuo. Trop. Rhet.

Lectiones Variæ,

* Al. leg. dicas vel dicam.

† Al. cave.

†† Al. tu tacitus.

††† Al. quod.

** Al. opus non.

†† Al. mea carmina.

††† Al. neu.

†††† Al. major.

*** Al. poenā minor.

††††† Al. ipse.

†††††† Al. misero, scil. Ovidia.

Ut p̄ragās m̄andatā, lib̄er, cūlpāberē for̄sān ;
 Ingēnūquē min̄or laudē f̄erērē m̄ei.
 Jūdicis ōfficiū est, ūt rēs, itā tēpōrā rerūm
 Quāērērē ; quāēsito, tēpōrē tūtū ēris.
 Cārminā prōveniūnt ānimō dēductā s̄erēnō :
 Nūbilā sūnt sūbitis tēpōrā nōstrā m̄alis.
 Cārminā sēcēssūm scribētis ēt ōtiā quāērūnt :
 Mē mārē, mē vēnti, mē fērā jactāt h̄yēms.
 Cārminibūs mētūs ōmnīs ābēst : ēgō p̄rditūs ēnsēm
 Haēsūrūm jūgūlō jām pūtō, jāmquē m̄eō.
 Haēc quōquē quāē faciō, jūdēx mirābitūr aēquūs ;
 Scriptāquē cūm vēniā quāliācūnquē lēgēt.

A N A L Y S I S.

Lib̄er, for̄sān (d) culpābere, ut * p̄ragas mandatā ; quē f̄erere minor laude ingenii mei. Ut est Officiū (e) judicis quāerere (f) res, itā tēpōra (f) rerūm ; eris tutus tēpore quāsito. (g) Carmina prōveniunt dēducta animo (h) sereno : Tēpōra nōstra sūnt (hh) nūbila malis subitis. (bbb) Carmina quādrunt sēcēssum et ōtia scribētis : Mare jactāt (i) me, (k) vēnti (i) me, (l) h̄yēms fēra (i) me. Omnis mētūs ābēst carminibūs : ego p̄rditus puto jām jāmquē ; (m) ensēm haēsūrūm jūgulo meo. Jūdēx aequus quōquē ; mirābitūr hēc, quā facio ; quē leget scripta quāliācūnquē ; cūm vēniā.

N O T Ā.

(d) Per Epitropen, permittit factum dissimulans, quā verēcundē reditum cupit. Fig. Rhet.

(e) Digressio elegans, quā vindicat librum, et objectionem refutat, anticipando, per Prolepsin. Vide Rhet.

(f) (f) Per Polyptoton, dictiones enim vario casu consonant. Fig. Rhet ; ut etiam hic loci, tēpōra, tēpore ; et quāerere quāsito per Paregmenon, ut prius.

(g) Aetiologia, dat rationem quare carmina sua vindicet. Fig. Rhet.

(h) Locutio Metaphorica translata à lanā, quā in tenuitatem deducitur, vel à mente quietā ad instar cōeli sereni. Vide Trop.

(hh) Enantiosis, quā librat duo contraria, viz. nūbila et serena ; ut prius. Fig. Rhet. viz. tēpōra malis tanquam nūbibus obducta.

(bbb) Carmina, Carmina per Ana-

phoram, quā diversis sententiis dat idem Initium. Vide Rhet.

(iii) Anaphora, ut prius, et Asyndeton, quā tollit juncturam : Fig. Rhet.

(k) Per Zeugma, subintelligitur jactant, ut verbum unum multis seruiat suppositis. Fig. Gram. vide.

(l) Metonymia efficientis, pro tempestate, h̄yēms effectu. Trop. Rhet. vel allegoricē arguit fortunam iniquam. Hic jām jāmquē ; est etiam Epizeuxis, ejusdem vocis repetitio. Vide Fig. Rhet.

(m) Est metonymia instrumenti pro facto ; innuit Scythas infestē armatos.

Lectiōes Variæ.

* Al. p̄ragēs.

Dā mīhī Maēōniden, ēt tōt circūspicē cāsūs ;
 Ingēniūm tāntis excidēt omnē mālīs.
 Dēniqūē secūrūs fāmaē libēr irē mēmētō,
 Nēc tibi sīt lēctō displicūissē pūdōr.
 Nōn itā sē nōbīs praēbēt fōrtūnā sēcundām,
 Ut tibi sīt rātiō laūdis hābēndā tuāe.
 Dōnēc ērām sōspēs, titūli tāngēbār amōrē,
 Quāerēndiqūē mīhī nōminis ārdōr ērāt.
 Cārminā nūnc sīmūlō, stūdiūmqūē quōd obsūt ōdi-
 Sīt sātīs ; ingēniō sīt fugā partā mēō.
 I tāmēn ; ēt prō mē tū, cui licēt, aspīcē Rōmām :
 Dīi facērēt possēs nōn mēus ēssē libēr.
 Nēc tē quōd vēniās magnām pērēgrinūs in urbēm,
 Ignōtūm pōpūlō possē vēnirē putā.
 Ut titūlō cārēās, ipsō nōscērē cōlōrē ;
 Dissimulārē vēlis tē licēt ēssē mēum.

ANALYSIS.

Da (n) Maēoniden mihi et circumspecte tot casus ; ingenium omne excidet malis tantis. Liber, deniq; memento ire securus fama ; nec pudor sit tibi lecto displicuisse. (o) Fortuna non prabet se ita secundam nobis, ut ratio laudis tua sit habenda tibi. Donec eram sospes, tangebar amore (p) tituli ; que ardor erat mihi nominis querendi. Nunc * simulo carmina, que odi (q) studium quod (q) obsuit ; sic Fuga, parta ingenio meo, sit satis. (r) I tamen ; † et tu, cui licet, aspice Romam pro me : Dii facerent, || posses non esse (s) liber meus. Nec puta te posse venire ignotum populo, quod venias peregrinus in (t) urbem magnam. Ut careas (u) titulo, noscere colore (w) ipso ; ¶ licet velis dissimulare te esse (x) meum.

NOTÆ.

(n) Nempe Homerum, patronymice, per Antonomastiam ; quæ imponit cognomen. Trop. Rhet. Vide etiam Gram. p. 10.

(o) Reddit causam propositi per ætiologiam, quare liber non erubescat, si displicuerit. Fig. Rhet.

(p) Index libri proprie, hic ponitur pro laude vel honore per metonymiam effecti. Titulus autem à tuendo, quod tueatur factum auctoris, &c. vide Diction.

(q)(q) Quia propter amorum libros, sive de arte amandi, patriâ pulsus erat.

(r) Est Epitrope, quâ planè permittit factum. Fig. Rhet. vide.

(s) Festivè cupit se verti in librum suum, per metamorphosin hyperbolicam.

(t) Scil. Romam, per Synecdochē ; urbs generalis ponitur pro particulari. Vide Trop.

(u) Tristitium, nempe, vel Ovidii, quo vel Qualitas operis, vel nomen auctoris, &c. usitatè cognoscitur.

(w) Ex habitu nigro et lugubri, dolentibus proprio, metonymice ; color hic ponitur pro effecto, scil. luctu. Trop.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. si non.

† A. I. iterum.

|| Al. possem nunc.

¶ Al. liquet.

Clām

Clām, tāmēn intratō, nē tē mēa cāminā laedānt :

Nōn sūnt ūt 'quōndām plenā fāvoris ērānt.

Sī quis ērit, quī tē quōd sis mēus, ēssē lēgēndūm

Nōn pūter ē grēmīō rējiciātquē sūō ;

Inspicē dicē titūlūm : nōn sūm prācēptōr āmōris :

Quās mērūt poēnās, jām dēdit illūd ōpūs.

Fōrsitān expēctēs ān in ātrā palātīā missūm

Scāndērē tē jūbēam, Cēsārēamquē dōmūm :

Ignōscānt āugūstā mīhī lōcū, dēiquē lōcōrūm ;

Vēnit in hōc illā fūlmēn āb ārcē cāpūt.

Essē quidēm mēmīnī mīttissimā sēdībūs illīs

Nūmīnā, sēd tīmēō quī nōcūrē dēos.

Tērrētūr mīnīmō pēnnāe frīdōrē cōlūmbā

Unguībūs, āccipītēr, fāuciā fāctā tūis :

ANALYSIS,

Tamen intrato clam; ne carmina mea (x) ledant te: Non sunt plena favoris, ut quondam erant. Si quis erit, qui non pūter te esse legendum, * quia scis meus, quo rejiciat ē (y) gremio suo; (z) Dic, (z) inspicere titulum, non sum (a) praeceptor amoris: Illud opus jam dedit (b) poenas, quas meruit. Expectes forsitan, ut jubeam te missum scandere in (c) palatia atque, quae domum Caesarēam: Loca Augusta, quae (d) Dii locorum, ignorent mibi; (e) Fulmen venit ab arce illā in hoc (f) caput. Memini quidem numina esse mitissima sedibus illis; sed timeo (g) Deos qui nocere. (h) Accipiter, columba facta faucibus tuis, terretur fridore minimo penna:

NOTÆ.

(x) Per polyptoton, varii casus; ut sunt, et erant ibid. per paregmenon. Vide Fig. Rhet.

(y) Pars ponitur pro toto, vel pro manibus, per Synechdochen speciei: consule Rhet.

(z) (z) Prosopopoeia est pulchra, quasi Liber posset loqui pro Domino. Vide Rhet.

(a) (a) Periphrasis pro Ovidio, vel libris quos de Arte amandi scripsit; utpote quæ rem unam circumloquitur per plura. Vide Fig. Rhet.

(b) Nempe Exilium Authoris, qui docuit artem amandi: genus ponitur pro specie. Vide Trop. Rhet.

(c) Scil. domum Augusti in monte Palatino, uno ex 7 collibus Romæ; quod à palando. i. e. errando, dict. ubi pecudes pascebant. Hinc Regia dicitur imperatoris vel principis Palatium.

(d) Tutelares Dei, viz. Apollo, Diana, Jupiter, Juno, &c. Dii pro Dei vel divi, per Synalapham in carmine. Vide Prosod.

(e) Metaphora sumpta à potestate Jovis orbi imperitantis, allentatorio. Vide Trop.

(f) Nempe meipsum per Synechdochen; ubi pars ponitur pro viti tota. Trop. Rhet.

(g) Vult. Deum, Augustum per Enallagen numeri plur. pro sing. Vide Rhet. in contextu.

(h) Comparatio est elegans Augusti cum aquilā, Rege vel Regina avium, cujus species est accipiter, per prosopopoeiam. Fig. Rhet.

Lectiōes Variæ.

* AL quod.

Nec procul a stabulis pūdet discēdere, siquā
Excussa est avidi dentibus agnā lupi.
Vitaret coelūm Phaeton; si vivēret; et quos
Optarāt stultē, tangere nōllēt equos.
Mē quoquē, quac sensi, fateor Jovis armā timere;
Mē reor infestō, cūm tonāt, ignē peti.
Quicūque Argolicā de clāsse Capharēā fugit,
Sēmpēr ab Eubōicis velā rētorquēt aquis:
Et mēā cymbā semel vāstā percussa procellā,
Illūm quō laesa est, hōrret adire locūm.
Ergo cavē liber, et timidā circūspicē mētē;
Et sātis a mediā sit tibi plēbē legi.
Dūm petit infirmis nīmīum sūblimiā pennīs
Icārus, Icārus nōminā fecit aquis.
Difficile est tāmēn hic rēmis utāris an aurā,
Dicere; cōsiliūm relīque locūsqūe dābunt.

ANALYSIS.

Nec agna, siqua * est excussa dentibus lupi avidi, audent discedere procul a stabulis. (i) Phaeton vitaret coelum, si viveret; et nollat tangere equos, quos stultus optaret. Fateor quoque, me timere (k) arma (k) Jovis, quae sensi; Reor me peti igne infesto, cum tonat. Quicumque de classe Argolica fugit Capharea, semper (l) retorquet (l) vela ab aquis Euboicis: Et (m) Cymba vana, percussa semel procella vasa, horret adire (n) locum illum, quo est laesa. † Liber, ergo † cave, et circumspice mente timidā; et sit tibi satis legi a plebe mediā. Dum (o) Icarus petit nimium sublimia pennis infirmis, facit || nomina || aquis (o) Icaris ||. Tamen assi difficile dicere, utaris hic (p) remis an (p) aurā; (q) quae res (q) quae locus dabunt consilium.

NOTAE.

(i) Historia longa est et faceta apud *Diction.* vide fustius: hic non est, narrandi locus.

(k) (k) Nempe *Augusti* nam per Metonymiam instrumenti. Trop. Rhet. vide. Et *me, me*, ibid. voces initiales duorum carminum per anaphoram. Fig. Rhet.

(l) (l) Allegoria faceta est, vel ut proverbium vulgare angl. *the burnt Child dreads the Fire.* Vid. Rhet. Paroemia dicitur.

(m) Pro statu suo, per metaphoram, nam comparat fortunam ejus naviculæ, quæ facile submergitur; ut vitet naufragium.

(n) Hortatur cavere librum, ne adeat Aug. *Cesarem* jam offensum, præ metu grandioris supplicii: et, et

ibid. per polysyndeton, ut est frequens vocum conjunctura.

(o) (o) De Historia *Icaris* vide *Diction*; facietum est ambitionis exemplum et *Icaris* per Pæregmenon. Vide Rhet. Dict. hyperbolice.

(p) (p) Per allegoriam loquitur Poeta, an patiendo, an urgendo procedat; dubius mentis per aporiam, quasi consulens quid agat? Fig. Rhet. vide.

(q) (q) Per Polysyndeton; voces sunt incliticæ, frequenter conjunctæ. vide Rhet.

Lectioes Variæ.

* Al. quæ est.

† Al. leg. obare Liber, sine et.

|||| Al. aquas nomine Icaris.

Si pōteris vācūō trādī, si cūctā vīdēbis
 Mitiā, si virēs frēgērit irā sūas :
 Si quī, erit quī tē dūbitāntem ēt adirē timēntem
 Trādāt, ēt antē tāmēn paucā lōquātūr, adi.
 Lūcē bonā, dōminōquē tūō feliciōr ipsō,
 Pervēniās illūc ēt malā nōstrā lēvēs.
 Nāmq̄ eā vėl nēmō, vėl quī mihī vūlnērā fēcīt,
 Sōlūs Achillēō tollērē mōrē pōtēst,
 Tāntūm nē nocēās, dūm vīs prōdēssē, vidētō ;
 Nām spēs ēst animī nōstrā timōrē minōr.
 Quāēquē quīēscēbāt, nē mōfā rēsaēviāt irā ;
 Et poēnaē tū sis altērā causā, cavē.
 Cūm tāmēn in nōstrūm fūeris pēnētrālē rēcēptūs,
 Cōtigērisquē tūām scriniā parvā dōmūm ;
 Aspiciēs illic pōsitōs ēx ordinē frātēs,
 Quōs studiūm cūctōs ēvigilāvit idēm ;

A N A L Y S I S.

Si (r) poteris tradi (s) vacuo ; (r) si videbis cuncta mitia ;
 (r) si ira fregerit vires suas : si quis erit, qui tradat te du-
 bitantem et timentem adire, et tamen loquatur paucā antē, adi.
 Perveniās illuc luce bonā, que felicior Domino tuo * ipso ; et lo-
 ves mala nostra. Nāmq̄ (t) vel nemo, (t) vel qui fecit (u) vul-
 nera mihi, solus potest tollere ea more (w) Achiller. Tantūm
 † videto ne (x) noceas, dum vis (x) prodesse ; nam spes nostra
 est minor timore animi. Que cave, ne ira mota resciat, que quies-
 cebat ; et tu sis causa altera poēna. Cūm tamen receptus fueris in
 penetrabile nostrum, que contigeris (y) scrinia || parva, (y) Domum
 tuam ; Illic aspiciēs (z) fratres positos ex ordine, quos cūctos
 studium idem evigilavit ;

N O T A.

(r) (r) (r) Per anaphoram et epi-
 zeuxin, scil. initialem earundem vo-
 cum repetitionem. Vide Rhet. Et
 est climax etiam, vel Incrementum,
 quo ad summum venit.

(s) Augusto scil. placato, et mihi
 non irato, qui solus potest Exilium
 meum mutare in melius ; meta-
 phoricē dict.

(t) (t) Epizeuxis est et polyfynde-
 ton ; voces enim repetuntur et sensu
 conjunguntur. Fig. Rhet.

(u) Expressio metaphorica, transla-
 ta à pugnando ad injuriam aliquam
 particularem. Trop. vide.

(w) Confule fabulam apud Diction.
 multo melius ac copiosius de Achille.

(x) (x) Enaptiosis est jucunda et

cautione plena ; ut spes et timore in
 sequenti carmine. Fig. Rhet.

(y) (y) Ponuntur in eodem casu
 per appositionem. Fig. Gram. Hic
 Poeta avertit sermonem à praesenti
 per apostrophē. Vide Rhet.

(z) Scil. libros scriptos ab eodem
 authore, ut patre, per metaphorā
 ab homine sumptam, qui filios gē-
 nit, nēpē frātēs. Hinc Auth.
 merito dici potest parens, ut alibi
 dicitur.

Lectiones Variæ.

* Al. ipse.

† Al. volunt, caveto.

|| Al. curva.

Caetera turbam palam titulos ostendit aperta,
 Et sua detecta nomina fronte gerit;
 Tres procul obscura latitantes parte videbis;
 Hi quoque quod nemo nescit, amare docent.
 Hos tu vel fugias; vel, si satis oris habebis,
 Oedipodas facito, Telegonosque voces;
 Daque tribus moneo, siqua est tibi cura parentis,
 Ne quenkum, quamvis ipse docebit, ames.
 Sunt quoque mutatae ter quinque volumina formae;
 Nuper ab exequiis carmina raptam meo.
 His mando dicas, inter mutata referri
 Fortuna vultum corpora posse mea.
 Namque ea dissimilis subito est effecta priori;
 Flendaque nunc, aliquo tempore laeta fuit.

ANALYSIS.

Turba caetera palam ostendit titulos apertos et gerit nomina sua fronte detecta; videbis tres procul latitantes parte obscura; Hi quoque docent amare, (a) quod (a) nemo (a) nescit. (b) Vel tu fugias hos, (b) vel si habebis satis oris, facito (c) Oedipodas quoque voces (c) Telegonos; Quae, siqua * est cura parentis tibi, moneo de tribus ne ames quenkum, quamvis ipse † docebit. Sunt quoque volumina (d) ter (d) quinque forma mutata, carmina nuper raptam ab (e) exequiis meis. Mando, dicas bis, vultum (f) fortunae meae posse referri inter corpora mutata. Namque ea effecta est subito dissimilis (g) priori; quae (h) flenda nunc, fuit (b) laeta tempore aliquo.

NOTE.

(a) (a) (a) Id est, quod omnes sciunt; nam duo negativa apud Latinos faciunt affirmativum.

(b) (b) Epizeuxis et polysyndeton, ut prius. Fig. Rhet. vide.

(c) (c) Facito libros meos de arte amandi reos, similes Oedipo et Telegono, patricidis &c. vide Diction. fufius.

(d) (d) Innuit Poeta quindecim libros Metamorphoseon, per periphrasim, pluribus vocibus. Fig. Rhet. vide.

(e) Pro Exilio, quod erat Ovidio vivo instar exequiarum, per Metaphoram. Trop.

(f) Fortunae, prioris mutationem, in peiorem, huc Metamorphosin luget, in pathopoeia. vide Rhet.

(g) Per rationem transformationis ostendit praedicti per aetiologyam. Fig. Rhet.

(h) (h) Per Enantiosin, ubi voces contrariae inter se libantur. Vide Rhet.

Lectiones Varias.

* Al. leg. quae, sine est.

† Al. nocebit.

Plurā quidē mādāre tibi, si quāris, habebā;
 Sed verēor tardae causae fuisse morae.
 Et si quae subeunt tecum, liber, omnia feres,
 Sarcinā lātūrō magnā futurū erās.
 Longā via est, propēra; nobis habitabitur orbis
 Ultimū, ā terrā terrā remōtā meā.

ANALYSIS

(i) Si quæris, habebam quidem plura mandare tibi; sed verēor fuisse causa mora tarda. * Et Liber, (i) si feres omnia (k) tecum qua subeunt, eras futurus sarcinā magnā lātūrō. Via est longa, propēra; (l) orbis ultimus, (m). terra remota ā tē (m) terrā meā, habitabitur nobis.

NOTÆ

(i) (i) Anaphora et epizeuxis sunt, ut prius. Fig. Rhet.

(k) Pro cum te, fit per anastrophe, vel per parecon. vide Fig. Rhet. i. e. cum vel est syllabicum adiectum vocis; vel verbum dignum pœne, postponitur.

(l) Jam hyperbolicē loquitur de Scythiā; sed erat pars ultima imperii Romani. Trop.

(m) (m) Polypoton est pulchrum, de patria suā Salomone, ubi natus Ovidius. vide Diction. et Rhet.

Lectures Varie

* Al. quid ē

† Al. leg. Romā

ELEGIA II.

Supplicatio ad Deos, ut seruent eum per maria incolu-
mem à Naufragio imminenti.

Di maris et coeli (quid enim nisi vota supersunt ?)
Solvère quassatæ parcite membra ratis !
Nevè, precor, magni subscibite Cæsaris Irac,
Sæpè præmentè Dèò fert Deus altèr opem.
Mulcibèr in Trōjā, prò Trōjā stābat Apollō ;
Equā Vēnūs Teūcris, Pāllās iniquā fuit.
Oderāt Enēāti propior Sātūrnīa Tūrnō ;
Illè tāmēn Vēneris nūminē tūtus erat.
Sæpè ferox castrū pētiit Nēptūnūs Ulyssēm ;
Eripuit patrūo sæpè Minervā suō.

ANALYSIS.

(a) Dii (b) Maris et (c) Cæli ! (e) quid enim supersunt nisi
vota ? . parcite solvere (d) membra ratis quassata. Precor, neve
subscibite iræ Cæsaris magni ; (e) Deus alter sæpe fecit opem,
(e) Deus præmentis. (f) Mulciber stabat in Trojam, Apollo pro
Trojā ; Venit fuit (g) equa Teucris ; Pallas, (g) iniqua. Sa-
turnia propior Turno odorat * Enēam, tamen ille erat tutus
numine Venaris. Neptunus ferox (i) sæpe petiit Ulyssē cantem ;
(b) Minerva (f) sæpe eripuit patrui suo.

N. O T E.

(a) Dii pro divi per Synopsin,
quæ tollit litteram e molli vocis, et
Dii pro Di per anapocopa, quæ infert
litteram à fine. Fig. Gram. vide. Pa-
ram syllaba per Synapsin, quæ
est elisio vocalis ante est. vide Pre-
fati.

(b) (h) Poeta invocat Deos per pro-
pocopia et euphonestin, ut prius.
Fig. Rhet.

(c) Per Parenthesin, et eponasim,
quæ fit quæstio, quid possit dici res illa.
Fig. Rhet.

(d) Metaphora est sumpta à par-
tibus humanis ; membris positis, pro
compaginatibus navis. Trop. vide.

(e) (e) Polyprosia, ut prius vide
Rhet. ut in sequentibus etiam, Trojam.
Trojā.

(f) Nomen Pulcrum, ignis Dei, à
mulcendo sic dict. quod omnia igne
mulceantur, i. e. molliantur, per An-
onomasiam. Trop. Rhet.

(g) (g) Enantiosis est pulchra per
contraria. vide Rhet.

(h) Quod ad Propria nomina præ-
dict. vide Prefati copiosius. Hæc au-
tem vox dict. à mutando ; quia fusa-
lachrum ejus, ex ægide et hasta for-
midabile, vim minatur, &c. vide
Diffini.

(i) (i) Per epitheton ; et etiam
est quædam anaphora species. Fig.
Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. Enēam, græco more.

Et nobis aliquod (quāvis distāmus ab illis)

Quis vētat, iratō, numēn adesse, Deo ?

Verba miser frustra nōn proficiētia pērdō :

Ipsa grāves spargunt ora loquentis aquae ;

Terribilisque Nōtūs jāctāt mēa verba p̄cēsque

Ad quos mittuntur, nōn sinīt irē dēos.

Ergo iidēm vēti, nī causā laedār in unā,

Vēlaque nesciō quō vōtāque nōstrā ferunt.

Mē miserum ! quānti mōntēs vōlvuntur aquarum !

Jām jān tāctūrōs sidērā summā putes.

Quātae diductō subsidunt aequorē vāllēs !

Jām jān tāctūrōs tārtārā nigrā putes,

Quocūq; aspiciō, nīhil est nisi pōntūs et āēr ;

Fluctibus hīc tūmidus, nūbibus illē minax.

ANALYSIS.

Et * quis vetat numen aliquod adesse nobis, (k) quamvis distamus ab illis) (l) Deo irato ? Miser perdo frustra verba non proficientia : (m) Aqua graves spargunt ora ipsa loquentis ; (n) qui notus terribilis jactat ⁊ verba mea, (n) que non sinīt preces ire ad quos Deos mittuntur. Ergo iidēm venti ferunt (n) quo vela nostra (n) que vōta nescio quō, ne ledar in causā unā. Me miserum ! quānti (o) montes aquarum volvuntur ! Putes (p) jam (p) jam tacturos sidera summa. Quanta (q) vāllēs subsidunt aequore diducto ! putes ⁊ tacturos jam jam tartara nigra. Quocūq; ⁊ aspicio nīhil nisi Pontus et aer est ; hic tūmidus fluctibus, (r) ille minax nubibus.

NOTÆ.

(k) Parenthesis modesta, quæ membrum interjecto sermone auget. vide Rbet.

(l) Pro *Cæsare Augusto*, quem Deum vocat multoties hyperbolice. Trop.

(m) Jam tempestatis sive descriptionem inīit, per hypotyposin jucundam, quæ res, loca, &c. quasi oculis subjicit. Fig. Rbet.

(n) (n) (n) (n) Per Polysyndeton, quæ est frequens vocum conjunctura ; estq; etiam Epizeuxis. vide Rbet.

(o) Per Metaphoram catachresticam ; est enim dūrior vocis improprie abusus. Trop. Rbet. Ut in sequentibus urgetur Hyperbole maxima. *Astra quasi ferit*. Est etiam Epiphonesis, seu exclamatio. vide

Rbet. quæ concitat mentem aut passionem animi apud audientes, &c.

(p) (p) Est Epizeuxis, quā vocem eandem repetit. Vide Rbet. Ut postea jam jam iterum quoque per anaphoram.

(q) Catachresis est iterum, cum exclamatione pulchrā et hyperbole sequenti. Fig. et Trop. Rbet.

(r) (r) Per enantiosin bellam Poeta ponit hic contraria. vide Rbet. in Antithesis.

Lectiones variae.

* Al. leg. quid. ⁊ Al. dicta.

⁊ Al. tacturas, scil. aquas.

⁊ Al. adspicias.

⁊ Al. leg. Æther.

Intēr utrūmq̃ frēmunt immāni mūrmūrē vēntī;
 Nēscit, cui dōminō pārēat, ūndā mārīs.
 Nām mōdō pūrpūrēō virēs cāpit Eūrūs ab Ortū;
 Nūnc Zēphyrūs sērō vēspērē mīssūs adēst:
 Nūnc gēlidūs siccā Bōrēās bācchātūr ab Arctō;
 Nūnc Nōtūs advērsā praeliā frōntē gērit:
 Rēctōr in incērtō ēst; nēc quid fugiātve pētātve
 Invenit: āmbigūis ars stūpēt ipsā malīs.
 Scilicēt occidimūs, nēc spēs ēst ūllā salūtīs;
 Dūmq̃ lōquōr, vultūs obrūit ūndā mēos.
 Opprimēt hānc animām fluctūs, frūstrāq̃ pētēntī
 Orē nēcātūrās accipiēmūs āquās.
 At piā nil aliūd quām mē dōlēt exūlē cōjūx;
 Hōc ūnū nōstri scitq̃ gēmītq̃ malī.

ANALYSIS.

Venti fremunt inter utrumq; (s) murmure * immani; unda maris nescit cui (t) domino pareat. Nam modo (u) Eurus capit vires ab ortu purpureo; nunc (u) Zephyrus adest missus vespere sero; nunc (u) Boreas gelidus (w) bacchatur ab (u) Arcto ficta, nunc (u) Notus gerit praelia fronte adversa: Rector est in incerto; nec invenit quid (x) ve fugiat (x) ve petat: Ars ipsa (y) stupet malis ambiguis. Scilicet occidimus, nec † spes ulla salutis est; que dum loquor, unda obruit vultus meos. Fluctus opprimit hanc animam, que accipiemus aquas necaturas ore || petenti frustra. (z) At conjux pia dolet nil aliud quam me exule; que (a) scit (a) que gemit hoc unum mali nostri.

NOTÆ.

(s) A sonitu vox ficta est per Onomatopœiam. Trop. Rhet. alii legunt turbine non perperam.

(t) Scil. vento, à quo tanquam Domino mare regitur; metaphoricè dict.

(u) (u) (u) (u) Describit quatuor ventos cardinales, qui à quatuor mundi cardinibus efflant; per hypotyposin. vide Rhet. At nunc, nunc per anaphoran.

(w) Vox metaphorica à furore Bacchi sumpta, pro furit, sevit, &c. vide Trop.

(x) (x) Polysyndeton est et enantiosis, vario respectu, scil. conjunctionis sive disjunctionis, et contrarietatis in yocibus. Fig. Rhet.

(y) Per Epiphonema, quod rei probatur subit, et descriptionem consummat. Rhet. vide.

(z) Avertit sermonem tempestatis ad uxorem per apostrophē pulchram. vide Rhet.

(a) (a) Per Polysyndeton, ut prius. Fig. Rhet. viz. per frequentem vocis conjuncturam.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. turbine.

† Al. Spes nisi vana.

|| Al. precanti.

Nescit in immensas jactari corpora ponto,
 Nescit agi ventis, nescit idelle necem.
 O bene, quod non sum mecum conscendero passus;
 Ne mihi mors misero his patiendis foret!
 At nunc, ut persum, quoniam caret illa periclo,
 Dimidia certe parte superflua ero.
 Hei mihi! quam celeri miculerunt nubila flamma!
 Quantum ab aethereo personat axe fragor!
 Nec levis laterum tabulae feriuntur ab undis,
 Quam grave balistae, moenia pulsant onus.
 Qui venit hic fluctus, fluctus supereminet omnes:
 Posterior nono est, undecimoque prior.
 Non lethum timeo; genus est miserabile lethi:
 Demitte naufragium, mors mihi munus erit.

A N A L Y S I S.

(b) Nescit corpora jactari in Ponto immenso, — (b) nescit agi ventis, (b) nescit necem adesse. (c) O bene *, quod non sum passus conscendero (c) mecum; ne mors foret his patiendis mihi misero! de summo certe ex superflua parte dimidia, ut persum, quoniam illa caret (d) periclo. (e) Hei mihi! quam flamma celeri nubila miculerunt; quantum fragor personat ab (f) axe Aetherei! Nec laterum laterum feriuntur locius ab undis, quam onus grave (g) balistae pulsant onus. Hic (h) fluctus qui venit, supereminet (i) fluctus omnes; est posterior nono, qui prior undecimo. † Non timeo (j) lethum; est genus miserabile (i) lethi: demitte naufragium, (k) mors mihi munus erit.

N O T A E.

(b) (b) (b) Per anaphoram, ut prius vide Rhet. et per Incrementum, aut Climacem, quae est gradatio in vocis continua serie repetita; ac synchetoniam est sine conjunctione. Rhet. vide.

(c) Epiphonemesis est amantissima pro conjugio superflua: Ex, morum pro cum me per parecon, quae syllaba additur in fine vocis, vel per anastrophe. Vide Rhet.

(d) Pro Periculo per contractum est Syncope. Fig. Gram. vide.

(e) Epiphonemesis est, et apostrophe exclamatoria ad tempestatem. vide Rhet. cuius tempestatem hic recurrit hypotyposis, sive representatio viva.

(f) Periphrastice, pro toto caelo ponitur per synchetoniam partis pro toto. Axis autem proprie est lignum circa quod rota vertitur; at hic est diameter, i. e. dimetiens medium mundi, circa quae volvitur. vide Diffon.

(g) Metaphorice dict. a genere quodam tormenti, quo in faxis proliciendis et oppidis expugnandis utuntur stichum.

(h) Per Polyptoton, variis vocibus Casibus. Hic ingeniosissime expressit fluctum desuper, seu decurrentem, qui est cunctis maximus, et numeri denarii naturam, per periphrasim paucissimam. Deinde figuram Enantiosin in antithetis vocum per se posuit. Fig. Rhet.

(i) (i) Polyptoton est pulcherrimum ex aggravatione moris particulari per generale, per synchetoniam. Rhet.

(k) (k) Per Enantiosin aggravatur Oxymoron, sicut per se videtur, ut mors sit morsus. vide Rhet.

Loquens coram.

* Al. leg. Dii bene. † Al. nec jactum.

Est aliquid fatōque suo ferroque cadentem
 In solidā moriens pōnere corpūs hūmō.
 Et mandāre aliis aliqua et sperāre sepulchrū,
 Et nō aequoreis piscibus esse cibū.
 Fingite mē dignū tali necē; nō ego solū
 Hic vēhōr; immēritōs cūr mē poenā trahit?
 Prōh Sūperi, viridēsque Dī, quibus aequorū curā,
 Utrāque jam vēstrās sistit turbā minās:
 Quāmq̃ dedit vitāq̃ mitissimā Cæsaris irā,
 Hānc sinite infelix in loca iussu feram.
 Si, quoniam mēdū poenāq̃, mē perdere vultis:
 Culpā mēa est, ipso iudicē, mortē minōr.
 Mittēre mē Strygiās si jam voluisset ad undās
 Cæsār, in hoc vēstrā nō egūisset opē.

ANALYSIS.

Est aliquid cadentem (1) que fato suo (2) que ferro pōnere corpus moriens in humo solidā; * et mandare aliqua suis; et sperare sepulchrū, et non esse cibum piscibus aequoreis. Fingite me dignum necē tali; ego non velor hic solus; - m) cur poenā mea trahit immēritos? (n) Prōh sup̄ri, que Dī virides, quibus aequora curā; turbā utraq̃, jam sistit (o) minas vestras! que sinite, infelix feram in loca + iussu hanc vitāq̃, quā irā mitissima Cæsaris dedit. (p) Si vultis perdere me, si quoniam mēdū poenāq̃: culpa mea est minor mortē, ipso iudicē. Si (q) Cæsār voluisset jam mittere me ad undas (r) Strygiās, non egūisset opē vēstrā in hoc.

NOTÆ

(1) (2) Est polysyndeton inueniendi magni, quod non possit nisi naturaliter, vel suicidio, ut Ranzani quidam ex falsi opinionis solent.

(m) Per Ranzani publicitatem, quod comites infantes secum perirent pueri: arguit hic per anacrostichon. Fig. Rhet. vide.

(n) Exclamatio est elegans ad Deos, qui nolunt infantes punire. Fig. Rhet.

(o) Scilicet fulmina, que sunt coelestes minæ, per metonymiam etersonymiam expressa. Vide Thap. Rhet. Hinc orat ostium Germani et mare placidum, per Euphemismum. Fig. Rhet.

(p) Inversio est bella, nam arguit pro se sem contrā allatam, qui

appellat Clementiam Cæsaris in quonibus. Fig. Rhet.

(q) Reduplicat nomen Cæsaris per anadiplosin strepitum trochæorum, ut patet. Cæsaris potentiam videt. Vide Rhet.

(r) Scilicet ad inferos, ubi Styx fluit a Poëta dicta est. Vide Diction. sed pluribus verbis utitur hic per periphrasim. Fig. Rhet.

Lectores note.

* Al. leg. et mandata suis; al. leg. sperare etc.

i Al. missa.

ii Al. quam morti.

Est illi nōstri nō invidiosā crōris

Cōpiā : quōdquē dēdit, cūm vōlēt, ipse fēret.

Vos modō, quos certē nūllō, pūto, criminā laēsōs,

Cōtēnti nōstris jām prēcōr estē malis.

Nēc tāmēn, ut cūcti misērūm sērvārē vēlitis,

Quōd pēriit, sālūm jām capūt ēlēs pōtēst.

Ut Mārē sūbsidāt, vēntisquē fērentibūs ūtār,

Ut mihi parcātis, nōn minūs exūl ērō.

Nōn ēgō divitiās avidūs sinē finē parāndi,

Lātūm mutāndia mērcibūs aequōr ārō :

Nēc pēto, quās quōndām pētiī studiōsūs Athēnās,

Oppidā non Asiācē, nōd mihi visā priūs :

Nōn ut Alēxandrī clārām delātūs in ūrbēm,

Deliciās vidēām, Nilē jōcōsē, tuās.

ANALYSIS.

Est illi copia non invidiosa cruoris nostri : Quae ipse feret quod dedit, cum vult. Vos modo, jam * precor, este contenti malis nostris, (s) quos certe puto laesos crimine nullo. Nec tamen caput potest esse (t) saluum, quod (t) periit, (u) ut cuncti velitis servare miserum. (u) Ut mare subsidat †, quae utar ventis (w) ferventibus ||, (u) ut parcatis mihi, ¶ non ero minus exul. (x) Ego (y) non avidus parandi divitias sine fine, aro equor latum mercibus mutandis : (y) Nec peto Athenas, quas quondam studiosus petiit, (y) non oppida Asiae, non visa ** mihi prius : (z) Nile jocosus, (y) non ut videam delicias tuas, delatus in urbem clavam Alexandri.

N O T A E.

(s) Appellat Deos iterum, ut innocentiae vindices, per prosopopeiam patheticam, ut *Cesarem* inde movent. *Rhet.*

(t) (t) Per enantiosin factum suum dubium patheticè illustrat. Vide *Rhet.* Est etiam oxymoron.

(u) (u) (u). Est anaphora florida per varias rei enumerationes. Vide *Rhet.*

(w) Alii legunt, *ferventibus*, per Epitrophen modestam, desperando reditum suum, per metaphoram. *Trop.*

(x) Jam strenuè arguit pro se Poeta, per antitheton, optans tempestatem placidam ad exilium, non voluptates, aut divitias, &c. Est etiam Inversio. *Fig. Rhet.*

(y) (y) (y) (y) Per anaphoram, polysyndeton et asyndeton, vario respectu. Vide *Rhet.*

(z) Facundè hic invocatur Nilus, per prosopopeiam, ac alia loca propria praedict quae vide fufius apud *Diotion.*

Lectiones variae.

* Al. leg. Dii.

† Al. confidat.

|| Al. *ferventibus*.

¶ Al. num?

** Al. *laca*.

Quod facile est, opto ventos (quis credere posset ?)

Sarmatis est tellus, quam mea vela petunt.

Obligor ut tangam laevi fera littora Ponti

Quodque sit a patria jam fuga tarda queror.

Nescio quo videam positos ut in orbe Tomitas ;

Exilii facio per mea vota viam.

Si me diligitis, tantos compescite fluctus,

Pronaque sint nostrae numina vestra rati.

Seu magis odistis, iussae me advertite terrae ;

Supplicii pars est in regione mori.

Ferte (quid hic facio ?) rapidi mea corpora venti

Ausonio fines cur mea vela vident ?

Noluit hoc Caesar ; quid, quem fugat ille tenebris ?

Aspiciat, vultus Pontica terra meos.

ANALYSIS.

Opto ventos, quod est facile, (a) quis * posset credere ? Est tellus (b) Sarmatis quam vela mea petunt. Obligor ut tangam littora fera ponti (c) laevi ; que queror quod fuga sit jam tarda a Patria. Ut videam Tomitas positos in orbe quo nescio ; Facio viam exilii per vota mea. † Si diligitis me, compescite fluctus tantos, que numina vestra sint prona rati nostra ; Seu (d) odistis magis, advertite me terra iussa ; pars est supplicii || mori in regione. (e) Venti rapidi, forte ¶ corpora mea, (e) quid facio hic ? Cur vela mea vident fines (f) Ausonios ? Caesar noluit hoc ; quid tenetis quem ille fugat ? Terra (g) Pontica aspiciat vultus meos.

NOTÆ.

(a) Scilicet ut in terram barbaram deferatur, per parenthesin et erotefin, quæ concitat lectoris affectum, quasi supra fidem. Vide Rhet.

(b) Nunc describit partes Sarmatiae, Ponti, et Tomi, quod exulabat, per hypotyposin. Consule Rhet. et Diction.

(c) Nempe, à parte laevâ erat Tomos Poëta mare Ponticum ingrediti. Diction, vide.

(d) Per Enantiosin ; et facundè rem arguit cum ventis, ut se ferant in Scythiam, per prosopopeiam. Fig. Rhet.

(e) (e) Parenthesis est et Erotesis ; ac alloquitur iterum ventos per prosopopeiam. Fig. Rhet.

(f) Pro Italiani, per Periphrasin, quæ circumloquitur rem unam per plura ; et quaestio facta est per Erotefin, ut in sequenti etiam, est per enantiosin. Vide Rhet.

(g) Est hypallage, quæ submutat verba casu transposito ; pro vultus meus aspiciat terram Pontica vicinam. Vide Rhet.

Lectiones variae.

* Al. possit.

† Al. seu.

|| Al. mei.

¶ Al. carbasa.

Et jūbet, et merui; nec quæ dāmnāverit illē
 Criminā, defendi fālvē piūmve pūtō.
 Si tamēn actā Dēos nūquām mōrtaliā fallūnt.
 A culpā facinūs scitis abesse mēā.
 Immō itā si scitis, si mē mēus abstulit error,
 Stultāquē mēns nōbis, nōn sceleratā fuit:
 Quōd licet ē minimis, dōmūi si favimus illi;
 Sint satis Augūsti publicā jussā mibī.
 Hōc dūcē si dūxi feliciā sēcūlā, prō quō
 Cæsārē thūrā, piis Cæsāribusquē dēdi.
 Si fuit hic animūs nōbis, itā parcite divi,
 Sin minūs, altā cadēns obruat undā caput:

A N A L Y S I S.

(b) Et jubet, (b) et merui; nec puto ve fas ve Pium crimi-
 na (i) defendi, qua ille (i) damnaverit. Tamen si acta morta-
 lia nunquam fallunt Deos, scitis facinus abesse a culpa mea.
 Imò (k) si * scitis itā, (k) si (l) error meus abstulit me, que
 mens fuit (m) stulta nobis, non scelerata; quod si favimus (n) do-
 mui illi, licet ē minimis; jussa publica Augusti † sint nobis sa-
 tis. (o) Si || duxi secula felicia, hoc dūcē, § pro quo (p) Cæsa-
 re que (p) Cæsāribus ** piis dedi thura: o) Si hic animus fuit
 (q) nobis, ita (r) Divi parcite; (s) sin minus, unda alta cadens
 obruat caput:

N O T E.

(b) (b) Conjunctiones frequentes
 adhibentur per anaphoram et poly-
 syndeton. Fig. Rhet. ut ve, ve in
 sequenti etiam occurrit.

(i) (i) Per Enantiosin hic confi-
 tetur culpam, et extenuat simul con-
 fitendo per Epitropen. Vide Rhet.

(k) (k) Anaphora est faceta, ac
 etiam asyndeton, ubi deest junctura
 vocum, &c. Vide Rhet.

(l) Quis? Non ita constat: sed
 quidam putant quod forte viderat
 Augusti cum filia Julia incestum.
 Credat qui vult.

(m) Hic agnoscit Errorem,
 sed non scelus, per Enantiosin; quā
 imprudentiam excusat Poeta.

(n) Scil. familiar Augusti, per Me-
 tonymiam subjecti; ubi locus ponit-
 ur pro incolis: vide Trop. Rhet.

(o) (o) Per anaphoram bellam, quā
 exaggerat benevolentiam suam ergā
 Cæsarem suosq.

(p) (p) Polypoton est pulchrum, quo
 amorem Augusti universum repetit.
 Vide Rhet.

(q) Per Synecdochē numeri plur.
 pro sing. Trop. Rhet.

(r) Appellat Deos ut testes amo-
 ris sui erga Cæsarem verissimos, per
 prosopopœiam. vide Rhet.

(s) Est Epanorthosis, videtur enip-
 se corrigere, aut artificiosē sensum
 mutare, quod dixerat. Fig. Rhet.
 vide.

Lectiones varie.

* Al. leg. vos scitis.

† Al. si satis.

|| Al. dixi.

§ Al. proque.

** Al. pius.

Fallor? an incipiunt gravidæ evanescere nubes?

Victæque mutati frangitur ira maris?

Non casu vos, sed sub conditione vocati,

Fallere quos non est, hanc mihi fertis opem.

ANALYSIS.

(t) Fallor? an nubes grävidae incipiunt * evanescere? Que ira victa maris mutati frangitur? Vos vocati non † casu, sed || sub conditione, quos non est fallere, fertis hanc opem mihi.

NOTÆ.

(t) Per Erotefin, quaerit enim secum, annon Dei innocentia suæ faveant.

† AL casus.

|| AL sed vos.

Lectiones Variæ.

* AL leg. vaneſcere.

ELEGIA III.

Ut miserè discesserit ex Urbe Româ: nec non memorat
lacrymas tristes conjugis et suorum.

Cum subit illius tristissimæ noctis imago.

Quæ mihi supremum tempus in urbē fuit.

Cum repetō noctem, quā tot mihi chara reliqui,

Labitur ex oculis tunc quoque gutta meis.

Jam propè lux aderat, quā me discedere Cæsar

Finibus extrēmæ jussérat Ausoniæ.

ANALYSIS.

(a) CUM imago tristissima noctis illius subit, qua fuit tempus supremum mihi in (b) Urbe: (a) Cum repetō noctem, quā reliqui tot chara mihi, * tunc (c) gutta quoque; labitur ex oculis meis. Jam lux aderat propè, quā Cæsar jussérat me discedere finibus Ausoniæ extrêmæ:

NOTÆ.

(a) (a) Per anaphoram, cum metaphorâ imaginis tristissimæ. Vide Rhet.

(b) Scil. Româ, per Synecdochen generis, ut prius, propter excellentiam. Trop. Rhet. Ut noctis, noctem ibid. per Polyptoton. Fig. Rhet.

(c) Pônitur pro lacrymis, per Synecdochen numeri, aut Partis pro toto. Vide Trop.

Lectiones Variæ.

* AL leg. nunc.

Nec mēns, nec spātium, fuerāt satis apta parandi ;
 Torpuerant longā pēctōrā nōstrā morā :
 Nōn mihi sērvōrūm, cōmitēs nec cūrā lēgēndi,
 Nōn aptae prōfugō vēstis, opīsvē fuit.
 Nōn ali ēr stupūi, quān quī Jōvis ignibūs ictūs
 Vivit ; et est vitāe nēsciūs ipsē suae :
 Ut tamēn hānc animi nūbēm dōlōr ipsē rēmōvit,
 Et tandēn sēnsūs cōnvalūerē mēi :
 Allōquōr extrēmūm moēstos abiturūs amicōs.
 Quī modō dē mūltis unūs et altēr erānt.
 Uxor amāns, flētēm flēns acriūs ipsā tēnebāt ;
 Imbrē pēr indignā usquē cadētē genās,
 Natā prōcul Libyicis abērāt diversā sub ōris ;
 Nec pōtērāt fati cērtiōr ēssē mēi.

A N A L Y S I S,

(d) Nec mens * fuerat, (d) nec Spatium parandi satis apta ;
 pēctora nostra torpuerant morā longā : Nōn cura mihi (e) lēgēndi
 (e) sērvōrūm † nec comites ; nōn fuit, vestis ve opis aptae prōfuga.
 Nōn stupui aliter, quān quī (f) vivit ictus (g) ignibus Jovis ; et
 ipse est nescius (f) vita sua : Ut tamen dolor ipse removet hanc (h) nu-
 bem || animi, et sensus mei convaluerunt tandem : Abiturus alloquor
 extrēmum amicos mēstos, qui erant unus et alter de multis modis.
 Uxor ipsa amans acrius (i) flens, tenebat (i) flentem ; (k) imbre ca-
 dente usque per genas indignas. (l) Nata procul aberat diversa sub
 oris Lybicis, nec poterat esse certior fati mei.

N O T A E.

(d) (d) Polysyndeton est per jun-
 cturam vocum : ut non, non, non,
 voces initiales diversorum carminum
 sunt per anaphoram. Fig. Rhet.
 vide.

(e) (e) Peculiaris est dictio per
 reg. Gram. viz. interdum non inve-
 nisse adjicitur, &c. vide Gram. p. 93.

(f) (f) Per paregmenon, ubi scil.
 voces variantur a derivatis, &c.
 Vide Fig. Rhet.

(g) Metaphora est elegans trans-
 lata a fulminibus Jovis ad conster-
 nationem animi sui, angl. Thunder-
 struck. Trop.

(h) Dict. metaphoricè pro tristi-
 tia animi et vultus, ut nubes cœli
 serenitatem adimunt. Doloris hinc
 patheticè representat per hypotypo-
 sin. Fig. Rhet.

(i) (i) Est dictio vario casu con-
 sona per polyptoton, quā pulchrè
 uxoris amantis luctum contraponit.
 Vide Rhet.

(k) Metaphoricè, pro lachrymā
 multis, imbris ad instar, per genas
 effluentibus ; quas adeo magnificat
 per hyperbolen. Trop.

(l) Ponitur Synechdochicè, pro
 Perillia nomine, quæ maritum secu-
 ta est in Lybiam, sumptam hinc pro
 tota Africā. Trop. Rhet.

Lectiones Variæ.

- * Al. leg. fuerant.
 † Al. non.
 || Al. animo.

Quocūque

Quocūque aspicerēs, luctūs gemitūsq̄e sōnābant ;
 Formāque nōn taciti tūneris intūs erāt.
 Foemīnā virque mēo pūerī quoque funerē moerēt,
 Inque dōmō lacrymās angulūs omnis habēt.
 Si licet exemplis in parvō grandibūs ūti,
 Haec faciēs Trōjæ cū caperētūr erāt.
 Jamque quiescebānt vocēs hōminūmq̄e canūmq̄e
 Lunāque noctūrnōs altā regēbāt equōs.
 Hanc ego sūspiciēns et adhūc Capitolīā cernēns,
 Quæ nōstrō frūstrā jūctā fuērē lārī ;
 Nūminā vicinīs habitāntiā sedibūs, inquām,
 Jamque oculis nūquām templā vidēdā mēis.
 Dūque relinquēdī, quos ūrbs habēt altā Quirīni,
 Estē salūtātī tēpūs in omnē mīhī !

ANALYSIS.

Quocūque aspicerēs, luctūs (m) que gemitus sonabant ; (m) que forma (n) funeris non taciti erat intus. Fœmina, (o) que vir ; (o) quoq; pueri moerent (n) funere meo, (o) que omnis angulus habet lacrymas in Domo. Si licet uti exemplis (p) grandibus in (p) parvo, hæc erat facies Trōjæ cū caperetur. Que jam voces, que hominum, que canum quiescebant, que (q) Luna alta regēbat equos nocturnos. Ego suspiciens banc et cernens * adhuc (r) Capitolia, que jūcta fuere frūstrā (s) Lari nostro ; inquām, (t) numina habitantia sedibus vicinis, que templā jam videnda nunquam oculis meis ; (t) que Dii relinquendi, quos (u) urbs alta (u) Quirini habet ; estē salutatī mibi in tēpus omne !

NOTÆ.

(m) (m) Voces incliticæ copulantur per polysyndeton, et adduntur per parelcon. Fig. Rhet. vide.

(n) Vult exilium ejus abeuntis inter amicos lamentabile, ad instar funeris, ob luctum domi suæ, per metaphoram floridam. Trop. ut funere iterum postea per repetitionem polyptoti elegantem. Fig. Rhet.

(o) (o) (o) Per polysyndeton, voces frequenter copulantur. Fig. Rhet. ut itidem in sequentibus que, que, &c.

(p) (p) Enantiosis est elegans, quæ luctum familiæ suæ ad exitium Trōjæ comparat. vide Rhet.

(q) Periphrasis de nocte, quam pulchrè per plura verba circumloquitur. Fig. Rhet. : ac per Lunam clare lucentem, elevatam supra horizon-tem.

(r) Scil. collem Capitolinum, ubi domus Nasonis prope stare : unde dict. vide Indicem Etymologicum.

(s) Ponitur pro domo ipsa metonymicè ; nam Lares propriè dicuntur Dei domestici, uti et Penates, qui domibus privatis præesse finge- bantur.

(t) (t) Est prosopopœia elegans valedictoria, per Ecphonesin cum exclamatione pulchrè prolata. Fig. Rhet.

(u) (u) Pro Româ per periphrasin, et antonomasiam, sumptam à cognomine Romuli, sic dict. ab hæstâ quam ferebat. vide Ind. Etym.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. adhuc, viz. insuper : vel ab hæc.

Et quāquā sērō clypēum pōst vūlnerā sūmō,
 Attāmen hānc odiis exōnērātē fugā;
 Coelestiquē virō, quis mē decēpērit error,
 Dicite; prō culpā nē scēlus ēssē putēt:
 Ut quāe sēntitis poēnāe quōquē sēntiāt auctōr;
 Plācatō pōssim nōn miser ēssē Deo.
 Hāc prēce adorāvī supēros ēgō; plurībūs ūxor,
 Singultū mediōs impēdiētē sōnos.
 Illa etiā antē Lārēa spārsis prōstratā cāpillis,
 Cōtigit extrūctōs orē trēmētē focōs:
 Multāque in adversōs effūdīt verbā pēnātēs,
 Prō dēplorātō nōn vālitūrā virō.
 Jāmqūe mōrāe spātiūm nōx praecipitatā negābat;
 Versāque ab āxē sūo Parrhāsīs Arctōs erat.

A N A L Y S I S.

Et quāquā sūma (w) clypeum sērō pōst. (w) vulnera, attā-
 men exonerat hanc fugam odiis; Quae dicite virō. (x) coelesti, quis
 error deceperit me; ne putet scelus esse pro culpā: Ut auctōr poēna
 quoque (y) sentiāt, * quae (y) sentiitis; possim esse non miser, Deo
 placato. Ego adoravi supēros hāc prēce; (z) uxor, pluribus, sin-
 gultu † impediēte sonos medios, Illa, etiā prostrata, capillis
 † sparsis, antē Larēa, contigit (a) focos & extrūctos ora tremēte:
 Quae effudit verba multa in Penates ** adversos, non vālitura pro
 virō. † deplorato. Quae jam † nōx praecipitata negabat spātiūm, mo-
 re; quae (b) Parrhāsīs Arctos versa erat ab āxē suo.

N O T A E.

(w) (w) Expressio est metapho-
 rica, periphrastica et proverbialis; ut-
 pote sensu, quāvis sērō sapiam,
 ut Phryges, per perocaciam, Trop.
 Rhet. vide angl. asser Deatb, the
 Doctor, &c.

(x) Hyperbolicē, Augustus sic dict.
 cui etiam vivo adhuc honores divi-
 ni, i. e. caelestes solvebantur: ut
 postea patet ex Deo placato.

(y) (y) Est paregmenon patheticum,
 quo Dei pro siiplo Caesaris miseri-
 cordiam commoveant. vide Rhet.

(z) Nempe supplendum est, ado-
 ravi supēros, quae verba ad sensum
 defunt, per Ellipsin. Fig. Rhet.

(a) Periphrasis est significans Alta-
 ria, vel extrūcta, vel extincta, i. e.
 ardentia vel non; ut aliqui legunt.
 vide Diction.

(b) Pro Arcadia per antonomasi-
 am, ita dict. quia Calisto erat filia
 Lycaonis, Arcadia vel Parrhāsia re-
 gis: Auroram innuit, utpote appo-
 pinquantem, mediā nocte elapsā,
 quando plaustrum coeleste in orien-
 tem vertitur. vide Diction.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. quod vos sc. iis.

† Al. praecipiente.

‡ Al. passis.

§ Al. extrūctos.

** Al. aversos.

†† desperato.

‡‡ Al. vox.

Quid facerem? Blando Patriae retinebar amore,
 Ultima sed iussae nox erat illa fugae.
 Ah quoties aliquo dixi properante, Quid urges?
 Vel quò festinas ire, vel unde vide!
 Ah quoties certam me sum mentitus habere
 Horam, propositae quae foret apta viae!
 Ter limen tetigi, ter sum revocatus, et ipse
 Indulgens animo pes mihi tardus erat.
 Saepe valè dicto, rursus sum multa locutus,
 Et quasi discedens oscula summa dedi;
 Saepe eadem mandata dedi, meque ipse fefelli,
 Respiciens oculis pignora chara meis.
 Denique quid propero? Scythia est quò mittimur, inquam
 Romæ relinquenda est, utraque iusta mora est.

ANALYSIS.

(c) Quid facerem? retinebar amore blando patriae; sed nox illa erat ultima fuga iussae. (d) Ah, quoties dixi, aliquo properante! (e) Quid urges? vide, (f) (f) quò festinas ire, (f) vel (f) unde! (d) Ah quoties mentitus sum me habere horam certam, quae foret apta via proposita! Tetigi limen (g) ter, revocatus sum (g) ter, ipse ipse indulgens animo erat tardus mihi. Vale (h) saepe dicto, locutus sum multa rursus, et quasi discedens dedi oscula summa; saepe illi mandata eadem, quae ipse fefelli me, respiciens pignora chara oculis meis. (i) Denique*, quid propero? Inquam, (k) Scythia est quò mittimur, (k) Roma est relinquenda, utraque mora est iusta.

NOTAE.

(c) Avertit sermonem per apostrophon, et quaestio facta est per erotesein; et consulit addubitans quid agat, per aporiam, Fig. Rhet vide.

(d) Per ecphonestin exclamat, et ab, ab duorum casuum scilicet in-
 itium per anaphorâm. vide Rhet.

(e) Interrogatio fit per erotesein, et anacnoston, et arguit pro se per Inversionem. Fig. Rhet.

(f) (f) (f) (f) Hic ratiocinatur Poeta eleganter per polysyndeton et enantiosin locorum contrariorum, viz. Scythia barbaræ, et Italia felicitis ac jucundæ. Vide Rhet.

(g) (g) Anaphora est: omen malum putabant veteres, inspicere in limen; sed hic de industriâ fecit Poeta: ut postea saepe, saepe, voces

initiales occurrant etiam per eandem Fig. Paroemia etiam est, viz. angl. to stumble at the threshold.

(h) Hæc vox substantive sumitur, aut technice, vel artificialiter, pro eo more, et declin. hoc vale per omnes casus ut apoteton, non verbum a verbo. Vide Quædams.

(i) Per Ellipsin substituitur, viz. et per Erotesein faciem fit interrogatio. Vide Rhet.

(k) (k) Enantiosin est maxima, ex comparatione locorum desumpta. Fig. Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. dixi.

Uxor in aeternum vivo mihi viva negatur,
 Et domus et fidae dulcia membra domus:
 Quosque ego dilexi fraterno more sodales;
 O mihi Thesēa pectora juncta fide!
 Dum licet amplectar; nunquam fortasse licebit
 Amplius: in lucro est quae datur hora mihi.
 Nec mora; sermonis verba imperfecta relinquo,
 Amplectens animo proximam quaeque meo.
 Dum loquor et stemus, coelo nitidissimus alto,
 Stellae gravis nobis Lucifer ortus erat.
 Dividor haud aliter, quam si mea membra relinquam:
 Et pars abrumpi corpore visa suo est.
 Sic doluit Priamus tunc, cum in contraria versos
 Ultiores habuit proditiōnis equos.
 Tunc vero exoritur clamor, gemitusque meorum,
 Et feriunt moestas pectora nuda manus.

A N A L Y S I S.

Uxor (l) viva negatur mihi (l) vivo in aeternum, et domus et membra dulcia domus fide: Quae sodales quos ego dilexi more fraterno; (m). O Pectora juncta mihi fide Thesēa! Amplectar (n) dum licet; fortasse nunquam (n) licebit amplius: Hora est in lucro quae datur mihi. Nec mora; relinquo verba sermonis imperfecta, * amplectens proxima quaeque animo meo. Dum loquor et stemus, (o) Lucifer, stella gravis nobis, ortus erat nitidissimus coelo alto. Haud aliter dividor, quam si relinquam membra mea: et pars visa est abrumpi corpore suo. † Sic (p) Priamus doluit tunc, cum habuit || equos ultiores proditiōnis ¶ versos in contraria. (q) Tunc vero clamor, quae gemitus meorum, et manus moesta feriant pectora nuda.

N O T A E.

(l) (l) Per Polypoton, barbariem pulchre exponens; ut domus, domus postea repetit eandem Figuram.

(m) Exclamatio est elegans, cum incremento quodam, ac Epiphonemate fidei amicorum firmā; prout subit rei probatur. Vide Rbet. Sed quod ad nomina propria consule Diction.

(n) (n) Per Paregmenon, ac etiam implicat enantiosin quandam felicitatis et miseriae futurae. Vide Rbet.

(o) Scil. Stella, quae lucem fert, ac praecedit solis exortum; dicit Phosphorus; per metonymiam effecti. Trop. Rbet.

(p) De Priami, et equi Trojami historia, vide fufius apud Diction. non enim hic loci nobis vacat amplius, aut diutius morari.

Lectiones Variae,

* Al. leg. complectens.

† Al. Metius; scil. Suffetius.

|| Al. Equus.

¶ Al. versus.

Tūc verō cōjūx hūmēris abeūntis inhācrēns
 Mīscūt haec lāchrīmīs trīstīā dīctā mēis :
 Nōn pōtēs avellī ; sīmūl hīnc sīmūl ībīmūa āmbō ;
 Tē sēquār, et cōjūx exūlis exul ērō ;
 Et mīhī factā vīa ēst, et mē capīt ūltīmā tellūs ;
 Accēdām prōfūgāe sārclnā pārvā rātī.
 Tē jubēt ā patriā dīscēdēre Caeſārīs irā ;
 Mē pīetās : pīetās haec mīhī Caeſār ērit.
 Taliā tēntābāt, sīc et tēntāvērāt antē,
 Vīxquē dēdīt vīctās ūtīlītātē mānūs.
 Egrēdīor, sīve illūd ērāt sīnē fūnērē ferrī,
 Squālīdūs, īmmīssīs hīrtā pēr-ōrā cōmīs.
 Illā dōlōre amēns tēnēbrīs nārrātūr ōbōrtīs,
 Sēmīānīmīs mēdiā prōcūbūissē dōmō ;

ANALYSIS.

(q) Tūc verō conjux inhaerens humeris abeuntis, miscuit hac dicta tristitia lacrymis * meis : Non potes avelli ; ambo (r) simul ibimus, (r) simul † hinc ; sequar te, et ero conjux (s) exul (s) exulis ; (t) via facta est mihi, (t) et tellus ultima capit me ; accedam (u) sarcina parva rati profuga. Ira Caesaris jubet (w) te discere || a patria ; (x) Pietas, (w) me : hac (x) pietas erit Caesar mihi. (y) Tentabat talia, et (y) tentaverat sic ante, que vix dedit manus victas utilitate. Egreddior, (z) sive illud erat ferri sine funere, Squalidus, comis immixtis per ora hirta. (a) Illa ¶ amens dolore, tenebris obortis ; narratur procubuisse semianimis domo mediā ;

N O T A E.

(q) (q) Fit per anaphoram pulchram, et hypotyposin i. e. representationem personarum lugentium ; cum polysyndeto vocum *que, et*. Fig. Rhet.

(r) (r) Per Epizeuxin et anaphoram ; ubi *ibimus* semel subintelligitur per ellipsin. Vide Rhet.

(s) (s) Polypoton est ejusdem vocis ; et *conjux, exul*, pro *exulans*, est græcismus, ubi substantivum, usurpatur pro adjectivo. Vide Gram. gr.

(t) (t) Est polysyndeton obvium ; ut et *me, mihi* polypoton est ibid. Fig. Rhet.

(u) Uxor Cvidii dat rationem hinc abeundi aut exulandi secum, per ætiologiam faciendam. Vide Rhet.

(w) (w) Enantiosis est præclara, et mutui amoris comparatio tenera. Fig. Rhet.

(x) Hic supple jubet discere, per ellipsin ; sed est reduplicatio vocis, *Pietas*, per anadiplosin emphaticam ac bellissimam. Vide Rhet.

(y) (y) Parenthesin hic vehementius urgetur ; quasi Uxor Nasonis nollit se victam fateri. Fig. Rhet.

(z) Per Parenthesin, pro more metaphorico, eleganter expressam. Vide Rhet.

(a) Viva Uxoris amantis representatio per hypotyposin in sequentibus. Vide Rhet.

Lectiones varia.

* Al. *l. suis.*

† Al. *ab!*

|| Al. *e.*

¶ Al. *mei*, scil. dolore.

Utque resurrexit, foedatis pulvere turpi
 Crinibus, et gelida membra levavit humo :
 Sæ modò desertos modò deplorasse penates ;
 Nomen et erepti sæpe vocasse viri :
 Nec gemuisse minus, quam si nataevē, meumvō
 Vidisset structos corpūs habere rogos ;
 Et voluisse mori, moriendō pōnere sensūs,
 Respectūque tamen nōn peruisse mei.
 Vivat ; et absentem (quoniam sic fata tulerunt)
 Vivat, et auxiliō sublevet usque suo.
 Tingitur oceanō cūstos Erymanthidōs Urse,
 Equoreasque sūo sidere turbat aquas.
 Nōs tamen Iōniū nōn nostrā findimus æquor
 Spontē ; sed audaces cogimur esse metū.

A N A L Y S I S.

Que ut resurrexit, crinibus foedatis pulvere turpi, et levavit membra humo gelida : (b) modò * deplorasse se, (b) modò Penates desertos ; et sæpe vocasse nomen viri erepti : Nec minus gemuisse, quam si vidisset corpus (c) ve nata (c) ve meum habere (d) rogos structos ; et voluisse (e) mori, ponere sensus (e) moriendo ; Quē tamen non (f) peruisse † respectu mei. (g) Vivat : Et (quoniam fata sic tulerunt) (g) vivat, et usque sublevet absentem auxilio suo. (h) Custos Urse Erymanthidos tingitur Oceano, qui turbat aquas equoreas sidere suo. Tamen nos non (i) findimus æquor Ionium sponte nostrā ; sed cogimur esse audaces metu.

N O T Æ.

(b) (b) Epizeuxis, quæ vox eadem repetitur, ad augendum emphasin vel affectum ; sed desertos penates significat domum viro vacuum per metonymiam authoris. Trop. Rhet.

(c) (c) Polysyndeton, ut frequenter prius. Rhet.

(d) Scil. lignis impositum, ut comburatur ; uti veteres mortuos cremabant ; nam rogos est lignorum strues, ad cadavera comburenda habilis. vide Diction.

(e) (e) Paregmenon emphaticum, vel ad mortem usque. Fig. Rhet.

(f) Fit per Oxymoron, respectu uxoris moribundæ. vide Rhet.

(g) (g) Per anaphoram ; ut poëta et et per polysyndeton, cum parenthesi sermonis interjecti (quo-

niam sic fata tulerunt.) Fig. Rhet.

(h) Scil. Arctophilax, ab ἀρκος et φιλάω, quia custodit Calistonem in arsam mutata ; vide Diction. sic dict. ab Erymantho monte Arcadie, &c.

(i) Per metaphoram ab aratro sumptam ; cuius ad instar navis mari infundit sulcum, ut hoc telluri. Trop. Rhet.

Lectiones variae.

Al. leg. complorasse.

Al. posuisse.

Mē miserūm! quāntis nigrēscunt aequorā vētis,
 Erūtāque ēx imīs fērvēt ārenā frētis!
 Mōntē nec infēriōr prōnaē pūppiquē rēcūrvāē
 Insilit, ēt pictōs vērberāt undā Dēōs.
 Pinēā tēxtā sōnānt, pulsī fridōrē rūdētēs,
 Aggēmīt ēt nōstrīs ipsā cārinā mālīs.
 Nāvītā cōfessūs gēlidūm pāllorē timōrēm,
 Jām aequitūr victūs, nōn rēgit artē rātem.
 Utquē parūm vālidūs nōn prōficiētiā rēctor
 Cērvicis rīgidaē frāenā rēmītīt equō;
 Sic nōn quō vōlūt, sēd quō rāpīt impētūs undāē,
 Aurīgām vidēō velā dēdissē rātī.
 Quōd nisi mūtātās ēmisērīt Aēolūs aūrās,
 In locā jām nōbīs nōn adēundā fērār.

ANALYSIS.

(k) Me miserum! ventis quantis aequora * nigrescunt, quae
 arena fervet eruta ex † fretis imis! Nec unda inferior (l) monte
 insilit (m) Prorae quo (n) Puppi recurva, et verberat Deos pictas.
 Texta (o) pinea sonant; rudentes pulsi fridore; et ipsa Carina
 (o) aggemit malis nostris. Navita confessus timorem || gelidum
 pallore, jam ¶ victus (p) sequitur ratem, non regit (p) arte. Quae ut
 ** Rector parum validus remittit frenum non proficientia (q) equo
 cervicis rigida; sic video (r) aurigam dedisse vela rati, non quod
 voluit, sed quod impetus undae rapit. Quod nisi Aeolus emisisset
 auras mutatas, jam ferar in loca (s) non (s) adunda nobis.

NOTAE.

(k) Ecphonestis est subita, ac procellam describit iterum per hypotypopon. Fig. Rbet.

(l) Hyperbolicè dict. pro unda maximā; augens verum ad instar montis. Trop.

(m) (m) Scil. priori ac posteriori navis parti, ubi Dei pingebantur, ut jam mos est; per enantiosin et synecdochen partis pro tota navi. vide Rbet.

(n) Significat tabulas à pinu factas, quibus navis compacta erat, per Metonymiam materiæ. Trop. Rbet.

(o) Metaphorica est quasi prosopeia, ex sonitu quem edunt na- ves tempestate gravi pressæ, veluti gemerent humaniter. vide Rbet. Et carina ibid. est pars pro toto, quia est infirma navis pars. Synecdo-

(p) (p) Per Enantiosin; pro victus ibid. alii legunt victam, scil. ratem. Sed utrum horum major: parum re- fert.

(q) Similitudo hinc loci metapho- rica videtur pulcherrima, ab equo feroci deducta ad navem fluctuantem, quod venti vocant. Trop.

(r) Pro nauticero, per ecatichre- sin metaphoricam ita dict. Trop.

(s) (s) Nempe in Italiam denuo, quo ventis contrariis inter navigan- dum referebatur, per Periphrasim. Fig. Rbet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. *increscunt*.

† Al. *vadis*.

|| Al. *gelido*; viz. pallorē.

¶ Al. *victam*; scil. ratem.

** Al. *victor*.

Nam prœcûl Illyricis lævâ de partē relicta,
 Interdictâ mihi cernitur Italiâ.
 Desinât in vêtitâs, quaesô contendere terras,
 Et mecûm magnô parëat undâ Deo
 Dûm loquor, et cupio pariter, timēoque repelli,
 Incrēpuit quantis viribus undâ latus!
 Parcite caerulēi vōs saltē nūminâ ponti,
 Infestūmqûe mihi sit, sātis esse Jovē!
 Vōs animām saevâe fessām subducite mōrti;
 Si modō, qui perit, nō periisse potest.

A N A L Y S I S.

Nam Italia interdicta mihi, cernitur prœcûl, Illyricis relicta de parte lævâ. Quæso, * undâ desinat contendere in terras vêtitâs, et pareat Deo magnô mecûm. Dum loquor et cupio pariter, quæ timēo † repelli, (t) quantis viribus undâ increpuit latus! Vos (t) nūmina Ponti caerulēi || saltē parcite, quæ sit satis Jovē esse infestum mihi! Vos subducite animām fessām mōrti saevâ; si modō (u) non potest (u) periisse, qui (u) perit

N O T Æ.

(t) (t) Ecphonestis duplex occurrit; orat Deos per prosopœciam, et Augustum vocat Jovē; adulationis ergo, per Hyperbolē vel antonomasiā latiore. vide Rhet.
 (u) (u) (u) Per Enantiosin, cum adverb. non, seu paræmenon stric-

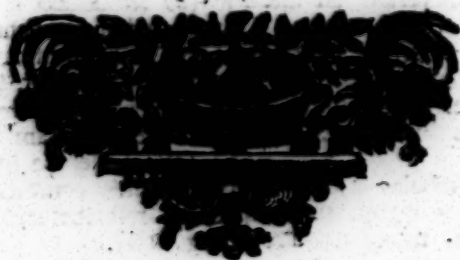
rum, five per Oxymoron elegans. Fig. Rhet. vide.

Lectiones variae.

* Al. leg. *aura*.

† Al. *revelli*.

|| Al. *parotte* iterum.

ELEGIA IV.

Ad Amicum, qui permanserat fidus etiam in Rebus Adversis, et quem summopere laudat.

O Mihi post nulloſ unquam memorandē ſodales,
Et cui præcipue ſors mea vitæ ſua eſt!
Attonitum qui me (memini) chariſſimē primus
Auſus eſ alloquio ſuſtinuiſſe tuo.
Qui mihi cōſiliū vivendi mitē dediſti,
Cum foret in miſerō pectore mortis amor.
Sciſ bene cui dicam, poſitis pro nōmine ſignis:
Officiū nec te fallit, Amicē, tuū.
Hæc mihi ſemper erunt imis infixæ medullis,
Pæpētūſque animi debitor hujus ero.

ANALYSIS.

(a) O Memorande mihi * unquam poſt ſodales nulloſ *, et cui ſors mea præcipue eſt † vita ſua! Chariffime, qui primus (b) memini) auſus eſ ſuſtinuiſſe me attonitum alloquio tuo. Qui dediſti mihi cōſiliū mitē (c) vivendi, cum amor (c) mortis foret in pectore miſero. Amicē, ſciſ bene cui dicam, ſignis poſitis pro nomine: Nec (d) officiū tuum fallit te. Hæc erunt ſemper infixæ mihi (e) medullis imis, que ero (f) debitor perpetuus hujus || animi.

NOTÆ.

(a) Ecphoneſis eſt, cum proſopopeia pulchrā ad amicum fidum, aut ſodalem abſentem. Fig. Rhet.

(b) Per parentheſin; hic etiam incipit hypotypoſis, character, five reſentatio fidei amici ſui chariſſimi, vide Rhet.

(c) (c) Diſt. per enantiſm, five terminos vitæ et mortis contrarios. Rhet.

(d) Scil. amicus prohibuit Ovidium, ne ſe occideret, forſitan præ dolore.

(e) Pro corde interno per metaphoram, ut medulla una in corpore habetur. Trop. Rhet.

(f) Metaphora eſt elegans ac periphrasiſ, pro quamdiu vixero. Fig. Rhet.

Lectiones Variæ.

** Al. leg. nunquam ullos pro nulloſ unquam.

† Al. viſa; viz. eſt.

|| Al. anima.

Spiritus hic vacuas prius extenuandus in auras,
 Ibit, et in tepido deseret ossa rogo,
 Quam subeant animo meritorum obliviam nostram,
 Et longa pietas excidat ista die.
 Dii tibi sint faciles, et opis nullius egentem
 Fortunam praestent, dissimilemque meae.
 Si tamen haec navis vento ferretur amico,
 Ignoraretur forsitan ista fides.
 Thesæa Pirithous non tam sensisset amicum,
 Si non infernas vivus adisset aquas.
 Ut foret exemplum veri Phocæus amoris,
 Fecerunt furiae, tristis Orestes, tuae.
 Si non Euryalus Rutulos cecidisset in hostes,
 Hyrtacidae Nisi gloria nulla foret.
 Scilicet ut fulvum spectaretur in ignibus aurum:
 Tempore sic duro est inspicienda fides.

A N A L Y S I S.

* Hic (g) Spiritus ibit † extenuandus in auras vacuas, et deseret ossa in rogo tepido; (h) prius (b) quam obliviam meritorum subeant animo nostro, et pietas ista excidat die longa. (i) Dii sint faciles tibi, et praestent fortunam egentem opis nullius, quae dissimilem meae. Tamen si hac (k) navis ferretur (k) vento amico, fides ista forsitan ignoraretur. (l) Pirithous non sensisset (l) Thesæa tam amicum, (m) si non vivus adisset aquas infernas. (n) Orestes tristis, furia tua fecerunt, ut Phocæus foret exemplum amoris veri. (n) si Euryalus non cecidisset in hostes Rutulos, gloria || Nisi Hyrtacidae foret nulla. Ut scilicet aurum fulvum spectaretur in ignibus; sic (o) fides est inspicienda tempore duro.

N O T A E.

(g) Dicit periphrastice iterum, pro prius moriar aut comburam, &c. Rhet.

(b) (b) Hæ voces separantur apud poetam per tmesin, quæ est vocis compositæ in partes sectio. vide Rhet.

(i) Orat Deos per prosopopoeiam, et precatur amici fortunam fore dissimilem suæ per enantiosin. Fig. Rhet.

(k) (k) Metaphoricè dicit et per periphrasin; nempe, si omnia essent mihi fausta. vide Rhet. vel potius, per allegoriam.

(l) (l) Quod ad hæc nomina propria, et sequentia consule Diction.

fusiùs; quæ sunt singularia amoris veri Exempla.

(m) (m) (m) Est anaphora et elegans ejusdem vocis repetitio. Fig. Rhet.

(n) Alloquitur Orestem, quem hic inducit, per prosopopoeiam. Fig. Rhet.

(o) Comparatio bonæ fidei elegans cum aurum probato, per metaphoram et periphrasin. vide Rhet.

Lectiones Varia.

* Al. leg. et vacuus.

† Al. hic tenuandus.

|| Al. Nise.

Dūm jūvat, et vultū ridet fortūnā serēnō,
 Indelibatās cūctā sequuntūr ōpēs :
 At simūl intōnūt, fugiūt; nec nōscitūr ulli,
 Agminibūs, cōmitūm quī mōdō cinctūs ērāt.
 Atque haec exēmplis quōndā collēctā priōrūm,
 Nūnc mihi sūnt prōpriis cōgnitā vērā malis,
 Vix dūō trēsve mibi dē tōt supērestis amīcī :
 Cāetērā fortūnaē, nōn mēā turbā fuit.
 Quō magis, ō pauci, rēbūs succūrritē laēsīs ;
 Et datē naufragiō littorā tūtā mēō :
 Nēve mētū falsō nimīum trēpidatē timētēs,
 Hāc offēndatūr nē pietatē Dēūs.
 Saepē fidem 'adversis' etiā laudāvit in armīs,
 Inquē suis amat hānc Caēsār, in hostē prōbat.
 Causā mēa est mēliōr ; quī nōn cōtrāriā fōvi,
 Armā ; sēd hānc mētū simplicitatē fugā.

ANALYSIS.

Dum fortuna juvat, et (p) videt vultu sereno, cuncta sequuntur opes indelibatas : At fugiunt, simul intonuit ; nec noscitur ulli, qui cinctus erat modò agminibus comitum. Atque hac collecta (q) quondam exēmplis (q) priorum, (q) nunc cognita sunt vera mihi malis (q) propriis. Vix (r) duo ve (r) tres amici superestis mihi de tot ; cetera fuit turba fortuna, non mea. (s) O pauci, quò magis succurrite rebus * laesis ; et date littora tuta naufragio meo ! Nēve (t) trepidate (t) timentes nimium metu falso, ne (u) Deus offendatur hac pietate. Cæsar etiā saepe laudavit (w) fidem in armis adversis, que amat hanc in (w) suis, probat in (w) hoste. Causa mea est melior, qui non fovi arma (x) contraria ; sed merui hanc fugam simplicitate.

NOTÆ.

(p) Metaphora sumpta est à vultu humano hilari, & e. dum facit ac res eunt secundæ : ut etiā intonuit postea, quod è contra significat adversatur, per enantiosin. Rbet. vide.

(q) (q) (q) (q) Per Enantiosin, quæ voces hæc contrarias perpendit ingeritque. Fig. Rbet.

(r) (r) Sic dict. per Synecdochen numeri certi pro incerto. Trop. vide.

(s) Ecphonesis est, cum periphrasi, quasi dicar, date malis meis quietem, uti portum naufragi, per metaphoram. Rbet.

(t) (t) Dict. per pleonasmum, quia vocibus exuperar ; aut per Synony-

miam, nam addit verba plura rem eandem signantia. Vide Rbet.

(u) Per antonomasiam hyperbolicam, pro *Augusto*, dict. adulatoric. Trop. Rbet.

(w) Hic ingeniosè arguit à minori ad majus, per enantiosin et incrementum quoddam. Fig. Rbet. vide.

(x) Hic etiā arguit pro se per Inversionem, quia non fuit in armis, ut hostis, nec favit conspirationi contra *Augustum*. Rbet.

Lectiōes Variæ.

* Al. leg. lapsis rebus.

Invigiles igitur nostris pro casibus oro :

Diminui si qua nūminis ita potest.

Scire meos casus si quis desideret omnes,

Plus, quam quod fieri res sinit, ille petit.

Tot mala sum passus, quot in aethere sidera lucent,

Parvaque quot siccus corpora pulvis habet,

Multaque credibili tulimus majora ; ratamque

Quamvis acciderint, non habitura fidem.

Pars etiam quaedam mecum moriatur, oportet :

Meque velim possit dissimulante tegi.

Si vox infragilis, pectus mihi firmius aere,

Pluraque cum linguis pluribus ora forent :

Non tamen idcirco complecterer omnia verbis,

Materia vires exuperante meas.

Pro duce Neritio docti mala nostra poetae

Scribite ; Neritio nam mala plura tuli.

A N A L Y S I S.

Igitur, oro, invigiles pro casibus nostris ; (y) sē (y) quā ita nūminis potest diminui. (y) Si (y) quis, desideret scire omnes casus meos, ille petit plus, quam quod res finit fieri. Passus sum mala (z) tot, (z) quot sidera lucent in Aethere ; que (z) quot corpora parva pulvis siccus habet. Que tulimus multa majora credibili ; que non habitura fidem ratam, quamvis acciderint. Oportet, pars quadam etiam moriatur (a) mecum : Que velim possit tegi, (a) me dissimulante. Si (b) vox * infragilis, pectus firmius aere, que ora (c) plura forent mihi cum linguis (c) pluribus : Tamen non complecterer idcirco omnia verbis, materia exuperante vires meas. Poeta docti, scribite mala nostra pro duce (d) Neritio ; nam tuli mala plura (d) Neritio.

N O T A E.

(y) (y) (y) (y) Fit per anaphoram, epizeuxin et polyptoton. Fig. Rhet.

(z) (z) (z) Enantiosis est, ac epizeuxis ; dict. etiam per hyperbolem, quia verum longè excedit. Vide Rhet.

(a) (a) Per parecon syllaba cum additur, et fit per epizeuxin. Fig. Rhet.

(b) Hyperbole est præclarè, verum augens. Trop. Rhet.

(c) (c) Per polyptoton, quia di-

ctio vario casu consonat ; ut arma, armis, &c. Vide Rhet.

(d) (d) Scil. Ulyssē, à Nerito monte Ithaca, consule Diction. Epizeuxis est, ac vox eadem reduplicatur per anadiplosin. Fig. Rhet. vide.

Lectiones variae.

* Al. leg. in fragili mihi pectore firmior, &c.

Ille brevi spatio multis erravit in undis
 Inter Dulichias Iliacasque domos:
 Nos freta sideribus totis distantia mensos
 Sors tulit in Geticos Sarmaticosque sinus.
 Ille habuit fidamque manum, sociosque fideles,
 Me profugum comites deseruere mei.
 Ille suam laetus patriam, victorque petebat:
 A patria fugio victus et exul ego.
 Nec mihi Dulichium domus est, Ithaceve, Samëve,
 Poena quibus non est grandis abesse locis.
 Sed quae de septem totum circumspicit orbem
 Montibus imperii Roma, Deumque locus.
 Illi corpus erat durum patiensque laborum;
 Invalidae vires ingeniumque mihi.
 Ille erat assidue saevis agitat in armis:
 Assuetus studiis mollibus ipse fui.

ANALYSIS.

(e) Ille erravit spatio brevi in * undis multis inter domos Dulichias
 que Iliacas: Sors tulit (f) nos mensos freta distantia sideribus totis in
 sinus Geticos (g) que Sarmaticos. Ille habuit (g) que manum
 fidam (g) que socios fideles; comites mei deseruere me profugum.
 Ille laetus que (h) victor petebat patriam suam; ego (h) victus et
 exul fugio a patria. Nec Dulichium, (i) ve Ithace, (i) ve Same ||,
 est domus mihi; abesse quibus locis non est poena grandis: Sed
 (k) Roma locus imperii que Deum, quae circumspicit orbem totum
 de septem montibus. Corpus (l) durum que patiens laborum erat
 illi; vires (l) invalidae que ingeniumque mihi. Ille erat agitat
 assidue in (l) armis saevis; ipse fui assuetus (l) studiis mollibus.

NOTÆ.

(e) Viz. Ulysses, cujus malis Poëta
 comparat sua, per enantiosin, ubi
 contraria contrariis venuste refert in
 sequentibus; ut prius multoties.

(f) Per Synecdochen numeri, pro
 Ego Ovidius. Vide hic propria no-
 mina apud Diction. Et ille, ille, ille
 ibid. per anaphoram pulchram. Fig.
 Rhet.

(g) (g) (e) Est frequens conjun-
 ctura vocum per polysyndeton. Fig.
 Rhet. Sed fidam et fideles per pa-
 regmenon; et manum hic pro co-
 piis, seu militibus suis per merony-
 miam instrumenti. Trop. Rhet.

(h) (h) Voces hic variantur per
 paregmenon, et sensu contrariantur
 per enantiosin. Fig. Rhet.

(i) (i) Polysyndeton est; sed con-
 sule nomina propria apud Diction.

(k) Maxima est enantiosin seu
 comparatio cum locis minus jucun-
 dis ac celebribus prædict. ac etiam
 continet periphrasin aut hypotyposin,
 viz. Roma descriptionem.

(l) (l) (l) (l) Ulterius adhuc ur-
 get enantiosin magis magisque ad
 summum, per incrementum; scil.
 ad Deum usque et Jovem, per hy-
 perboleq. Vide Rhet.

Lectiones varia.

* Al. leg. annis. † Al. notis.
 || Al. Samos. § Al. ingenueq;

Mē Dēus opprēssit, nullō malā nōstrā lēvāntē ;
 Bellātrix illi divā fērebāt opēm.
 Cūmq̄ minōr Jōvē sit tūmidis quī rēgnāt in undis,
 Illūm Nēptūni, mē Jōvis irā prēmīt.
 Addē quōd illiūs pars maxīmā fictā lābōrūm ;
 Pōnitūr in nōstris fabulā nullā malis.
 Dēniq̄ quāēsītōs tētigit tandē illē pēnātēs,
 Quāēquē diū pētīt cōtigit arvā tamēn :
 At mīhi pēpētūō patriā tellūrē cārēndum ēst,
 Nī fūerit laēsī mōlliōr irā Dēi.

ANALYSIS.

Deus oppressit me, nullo levante mala nostra ; Diva Bellatrix ferebat opem illi. Que cum sit minor Jove, qui regnat in undis tumidis ; Ira Neptuni premit illum ; Jovis, me. Adde quod pars maxima * laborum illius ficta ; fabula nulla ponitur in malis nostris. Denique ille † tandem tetigit penates quasitos ; que tamen contigit arva, que petiit diu. At (n) cavendum est mihi perpetuo tellure patriā, ni ira Dei laesi fuerit mollior.

NOTÆ.

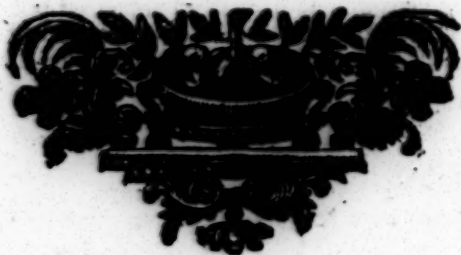
(m) Dict. hyperbolicè pro Aug. Cesare ; Jovis, supple, ira vel odium premit, per ellipsin, ubi aliquid ad sensum deest. Fig. Rbet.

(n) Epiphonema conclusivum est ac pulchrum, quod rei narratæ subit. Vide Rbet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. laborum est.

† Al. tamen.

ELEGIA V.

Ad Uxorem, cujus fidem et amorem predicat immortalem.

Nec tantum Clario Lyde dilecta poetae,
 Nec tantum Coō Battis amata sua est:
 Pectoribus quantum tu nostris uxor inhaerēs,
 Digna minus misero, non meliorem viro.
 Te mea supposita veluti trabē fultā ruina est:
 Si quid adhuc ego sum, muneris omne tui est:
 Tu facis ut spoliū non sim, nec nuder ab illis,
 Naufragi tabulās qui petiere mei.
 Utque rapax stimulantē famē cupidusque cruoris
 Incustoditū capiat ovile lūpū;
 Aut ut edax vultur corpūs circumspicit, ecquod
 Sub nudā positū cernere possit humo:

ANALYSIS.

(a) NEC Lyde dilecta est tantum Clario Poeta, (a) nec Battis * sua amata est (b) tantum Coō: (b) Quantum tu Uxor inhaerēs pectoribus nostris; Digna viro minus (c) misero, non (c) meliore. Ruina mea fulta est (e) te veluti (d) trabe supposita; Si ego sum quid adhuc, omne est muneris (e) tui: (e) Tu facis ut † non sum spoliū, || nec nuder ab illis, qui (f) petiere tabulas naufragii mei. (g) Que ut lūpus rapax, fame stimulantē, (g) cupidus cruoris, capiat ovile incustoditū; (g) Aut (g) ut vultur edax circumspicit, possit cernere corpus ecquod positū sub humo ¶ nudā:

NOTÆ.

(a) (a) Per anaphoram; sed de nominibus propriis consule *Distion.*

(b) (b) Fit per enanriofin, ac etiam exhibet hypotypofin amoris erga uxorem sui, egregiam. Vide *Rhet.*

(c) (e) Enantiofis est elegans de seipso ad uxorem. Fig. *Rhet.*

(d) Per metaphoram à columnis ædificii vel trabibus domi, sumptam; et ad Possessiones Ovidii fere abreptas translatam. Trop. *Rhet.*

(e) (e) (e) Polypoton est ejusdem vocis sic variatæ ad emphasin vehementer augendam. Fig. *Rhet.*

(f) Dict. metaphoricè, quasi essent aliqui avari ac sibi inimici, qui vellent possessiones ejus, ut partes navis disjectæ naufrago abripere. Trop. *Rhet.*

(g) (g) (g) (g) Fit per anaphoram et polysyndeton; dict. metaphoricè. Vide *Rhet.*

Lectiones Variæ.

* Al. suo.

† Al. ne.

|| Al. neu.

¶ Al. nullā.

Sic mē nesciō quis, malē fidūs rēbūs acerbis
 In bonā ventūrūs, si pātererē, fuit ;
 Hūnc tuā pēr fortēs virtūs summovit amicōs,
 Nullā quibūs reddi grātiā dignā potēst.
 Ergō quām misērō, tam verō testē probāris :
 Hic aliquod pōndūs, si modō testis habēt.
 Nec probitatē tuā priōr est aut Hēctoris ūxor,
 Aut cōmēs extinctō Lāodāmiā virō.
 Tū si Mædoniūm vātē sortitā fuissēs,
 Penēlopēs esset famā secūndā tuā :
 Sive tibi hoc debēs, nullō piā factā mǎgistrō,
 Cūmqvē novā mōrēs sūnt tibi lūcē datī.
 Foemīnā seu princēps, omnes tibi cūltā pēr ānnōs,
 Te docēt exemplūm conjūgis esse bonae ;
 Assimilēmqvē sui longā assuetudinē fecit :
 Grādiā si parvis assimilārē licēt.

A N A L Y S I S.

Sic malē fidus nescio quis rebus acerbis, venturus fuit in bona
 (b) mea, si paterere; virtus (b) tua summovit hunc per amicos
 fortes, quibus gratia nulla digna potest reddi. Ergo probaris tam
 teste vero, quā misero: Si modō Testis habet hic pondus ali-
 quod. Nec (i) aut uxor Hectoris (i) aut Laodamia comes vivo
 extincto, est prior probitate tuā. Si tu sortita fuisses (k) vatem
 (k) Mæonium, fama Penelopes esset secunda tua: (m) Sive de-
 bes hoc tibi, facta pia * magistro nullo, que mores dati sunt tibi
 cum (l) luce novā: (m) seu Princeps femina culta (n) tibi per
 annos omnes docet (n) te esse exemplum conjugis bonae; que facit
 (o) assimilem sui assuetudine longā: Si licet (o) assimilare gran-
 dia parvis.

N O T Æ.

(b) (b) Est enantiosis, ut tam, quam paulo post in sequent. Fig. Rhet.

(i) Per Polysyndeton; sed vide propria nomina apud Diction. scil. Andromachen et Protefilaum, &c.

(k) (k) Periphrasis est pro Homero, illo poetarum principe. vide Diction.

(l) Pro natali, seu die quo nascereris, per periphrasin panegyricam. Fig. Rhet.

(m) (m) Per anaphoram; sed Princeps ponitur hic pro Liviā Uxore Augusti; cujus exemplum

imitabatur, dict. adulatoricē, per antonomasiam. Trop. Rhet.

(n) (n) Est polypoton, per varios casus. vide Rhet.

(o) (o) Per paregmenon; et deinde sequitur enantiosis ibid. viz. grandia parvis, nempe uxorem suam Liviā. Fig. Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. Magistrā nullā.

Hei mihi nōn magnās quōd habēnt mēa cārminā vīrēs !

Nōstrāquē sūnt mēritis ōrā minōrā tūis !

Sī quid ēt in nōbis vivī fuit antē vīgōris,

Extinctū longis excidit ōmnē malis :

Primā locū sanchās herōidas intēr habērēs ;

Primā bonis animi cōspicērē tūis !

Quantūcūquē tāmēn praēcōniā nōstrā vālēbunt,

Cārminibūs vivēs tēpūs in ōmnē mēis.

ANALYSIS.

(p) *Hei mihi quod carmina mea non habent vires magnas ! que
* ora nostra sunt minora meritis tuis ! Et si quid vigoris, vici fuit
ante in nobis, omne † excidit (q) extinctum malis longis : Habe-
res locum (r) prima inter heroïdas sanctas ; conspicerere (r) prima
bonis || tuis animi ! Tamen quantumcūq; praeconia nostra valebunt,
vives in (s) Tempus omne carminibus meis.*

NOTÆ.

(p) Exclamatio est dolentis per
ecphonesin, ut mentem audientis
moveat vehementius. vide *Rhet.*

(q) Nempe perditum vel suffoca-
tum exilio, per metaphoram à lu-
minibus extinctis sumptam. *Trop.*
Rhet.

(r) (r) Anaphora est ; et inter post-
ponitur casui quem regit, per ana-
strophē, pro inter heroïdas colen-
das. *Rhet.*

(s) Est expressio hyperbolica, quasi
carminibus suis uxor foret immortalis
Trop.

Lectiones Variæ,

* Al. leg. verba.

† Al. occidit.

|| Al. tui, viz. animi.

ELEGIA VI.

Ad Amicum, qui habebat imaginem ejus insculptam auro.

SI quis habēs nostris similes in imaginē vultūs,
Dēmē mēis hederās, Baccichā fertā, cōmis :
Istā dēcent laetōs feliciā signā pōētās ;
Tēpōribūs nōn ēst aptā cōrōnā mēis.
Haec tibi dissimulā, cēnīs tāmēn omniā dīcī,
In digītō quī mē fersquē rēfersquē tūō.
Effigiēsquē mēām sūlvō cōmplēxūs in aūrō,
Chārā rēlēgātī, quāē pōtēs, ōrā vidēs ;
Quāē quōtiēs spēctās, subēat tibi dīcērē forsān,
Quām prōcul ā nobīs Nāsō sōdālīs abēst !
Grātā tuā ēst pīetās ; sēd cārminā mājōr imāgō
Sūnt mēā : quāē mādō quāliācūquē lēgās ;

ANALYSIS.

SI quis habes vultus similes nostris in imagine, deme (a) Hederas, ferta Bacchica, comis meis : Ista signa felicia decent poetas letos, corona non est apta b) temporibus * meis. † Dissimula haec, tamen sentis || omnia dici tibi, qui (c) quē (c) fers (c) quē (c) rēfers me in digito tuo. Quē complexus effigiem meam in auro sulto, vides ora chara relegati, (d) ¶ quā potēs ; (d) quā quōtiēs spēctās, forsān subeat tibi dicere, (e) quām prōcul Naso sōdālīs abēst ā nobīs ! Pietas tua est grata ; sed (g) carmina mea sunt (f) imago major : Quā mando legas quāliācūquē ;

NOTÆ.

(a) Scil. coronas hederaceas, vel ex hederā factas per metonymiam materiæ ; ideo dicit. *Bacchica ferta*, quia sacra Baccho : ponuntur *hederas* et *serta* in eodem casu per Appositionem. vide Fig. Gram.

(b) Hic vel ad tempus alludit, quo exulavit, vel ad tempora capitis sui, per Synecdochen Partis pro toto. Trop. Rhet.

(c) (c) (c) (c) Dicit per polysyndeton et paremnenon. Fig. Rhet.

(d) (d) Scil. vultus innuit suos gemmæ insculptos, quæ annulo auro infixa erat. Fit per. anaphoram et epizeuxin ejusdem vocis. Vide Rhet.

(e) Per ecphrasi exclamationem pro Ovidio procul exulante. Rhet.

(f) Dicit metaphoricè ; viz. carmina mea magis exprimunt ingenium, quàm aurum illud ostendit faciem, per periphrasin. vide Rhet.

Lectiōes variæ.

* Al. volunt, vel capiti.

† Al. dissimulas.

|| Al. optime.

¶ Al. quā.

Carminā mūtātās hōminūm dicentīā formās,
 Infelix Dōminī quōd fugā rūpit ōpūs.
 Hāc ēgō discēdēns, sicut bōnā multā mēōrūm,
 Ipsē mēā pōsui moestūs in ignē manū.
 Utquē cremāsse sūm fertur sub stipitē nātūm
 Thēstias, et meliōr matrē fuisse sōrōr:
 Sic ēgō nōn mēritōs, mēcūm pēritūrā, libellōs
 Impōsui rāpidis viscēra nōstrā rōgis.
 Vel quōd ērām Mūsas, ut criminā nōstrā, pērosūs,
 Vel quōd adhūc crēscēns, et rūdē cārmēn ērāt.
 Quāe quōnīam nōn sūnt pēnitūs sūblātā, sēd extānt,
 Plūribus exēmplis scriptā fuisse rēōr;
 Nūc pēcōr ut vivānt, et nōn ignāvā lēgēntē
 Otiā dēlectēnt, admōnēantquē mēi.
 Nōn tāmēn illā lēgī pōtērūt patiēntēr ab illō,
 Nēsciāt hīs sūmmām sī quis abesse manūm.

ANALYSIS.

(g) Carmina dicentia formas hominum mutatas, opus infelix, quod fuga Domini rupit. Ego discedens Moestus, ipse posui haec in igne manu (b) mea, sicut * bona multa (h) meorum; quae ut (i) Thestias fertur cremasse uctum sub stipite, et fuisse (i) soror melior (i) matre: Sic ego imposui rogis rapidis (k) viscera nostra, (k) libellos non meritos, peritura mecum. Vel (l) quod etiam perosus musas, ut crimina nostra; Vel (l) quod carmen erat crescens adhuc, et rude. Quae, quoniam non sunt sublata penitus, sed extant, vix scripta fuisse exemplis pluribus; Nunc precor ut vivant, et otia non ignava delectent legentem, quae admoneant mei. Tamen illa + non poterunt legi ab ullo patienter, si quis nesciat manum summam abesse his.

NOTAE.

(g) (g) Anaphora est pulchra, et periphrasis significans opus Metamorphoseos, i. e. libros transmutationis sic dict. Rhet.

(b) (b) Nempe operum, vel poematum; estque polypoton.

(i) (i) Althea fabulam vide copiosius apud Diction. quae fertur amasse fratres a Meleagro occisos melius quam ipsum filium suum Meleagrum, per enantiosin. Rhet.

(k) (k) Per catachresin metaphoricam, quae vult libros, quos ut liberos procrearet, ita dict. etiam per hyperbaton, ut est vocum inter se tur-

batus ordo, forte pro consternatione animi dolentis. vide Rhet.

(l) (l) Est anaphora, cum aetiologia, quae dat rationem, quare Metamorphoseos opus combureret. Fig. Rhet.

Lectiones variae.

* Al. leg. bene.

† Al. nec.

Ablātum mediis opus est incudibus illud :

Defuit et scriptis ultimarum limarum meis :

Et veniam pro laude peto : laudatus abunde,

Non fastiditus si tibi, lector, ero.

Hos quoque sex versus, in primam frontem libelli

Si praeponendos esse putabis, habere.

Orba parentem suum quicumque volumina tangis,

His saltem vestra datur in urbe locus.

Quoque magis faveas ; non haec sunt edita ab illo ;

Sed quasi de Domini funere raptam suam.

Quicquid in his igitur vitii rude carmen habebit,

Emendaturus si licuisset erat.

A N A L Y S I S.

Illud opus ablatum est (m) incudibus mediis ; et lima ultima defuit scriptis meis : Et peto veniam pro (n) laude ; abunde (n) laudatus, lector, si non fastiditus ero tibi. Habe quoque hos sex versus, si putabis esse praeponendos in (o) fronte * primam libelli. Quicumque tangis volumina orba parente suo, locus datur saltem his in urbe vestra. Que quod faveas magis, hac non sunt edita † ab illo ; sed rapta quasi de funere Domini sui. Igitur quicquid vitii carmen rude habebit in. || his, erat emendaturus, si licuisset.

N O T A E.

(m) Opere scilicet nondum perfecto ; i. e. dum opus cuderetur adhuc, vel esset sub incude, per metaphoram à fabris ferrariis sumptam. Trop. Rhet. Ut lima etiam in sequent. metaphoricè dict. vide Trop. Rhet.

(n) (n) Fit per enantiosin et paragenon verborum à conjugatis variatorum. Rhet.

(o) Pro initio Libri *Metamorpho-*

seos, per metaphoram et synecdochen generis. Trop.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. *primi*, viz. libelli.

† Al. *ipso*.

|| Al. *eram*, scilicet *Ovidius ipse*.

ELEGIA VII.

In Amicum, qui malè fregerat fidem pollicitam illi,
viz. Ovidio.

IN cāpūt altā suūm labēntūr ab aequōrē retrō
Flūminā; cōversis solquē rēcūrrēt ēquis :
Terrā ferēt stellās, Coelūm findētūr arātrō :
Undā dābit flāmmās; et dābit ignis āquās :
Omniā nātūrāe praepōstērā lēgībūs ibūnt :
Parsquē suūm mūndi nullā tēnēbit itēr :
Omniā iam fiēnt, fieri quāe pōsse negābām :
Et nihil ēst, dē quō nōn sit habēndā fidēs.
Hāec ēgō vāticinōr, quā sūm dēceptus ab illō,
Latūrūm misērō quēm mihi rēbār opēm.
Tāntāne tē, fallāx, cēpēre obliuīā nōstrī ?
Afflictūmquē fuit tāntus adirē timōr ?

ANALYSIS.

Flumina alta (a) labentur retrō ab equore in caput suūm; quae
(b) sol recurret equis conuersis: (c) Terra feret stellas, (c) coelum
findetur aratro, (c) unda dabit flammās, et ignis dabit aquas:
(d) Omnia ibunt praepostera legibus natura; quae pars nulla mundi
tenebit iter suum: Jam (d) omnia (e) fient, quae negabam posse
(e) fieri; et nihil est de quo fides non habenda sit. Ego vaticinor
haec, quia deceptus sum ab illo, quem rebar laturum opem mihi
misero. (f) Fallax, ne oblivia tanta nostri cepere te? Quae fuit ti-
mor tantus adire * afflictum?

NOTAE.

(a) Hyperbolicè hic loquitur, ubi
inductionem ex impossibilibus egre-
giam efficit. vide Trop.

(b) Currus solis fingitur posse re-
trogredi, quod fieri nequit, ac est
contra naturam, per hyperbolen de-
nuo. Trop.

(c) (c) (c) Hic occurrit asyndeton
vel dialyton, tollendo juncturam; ut
postea recurrit polysyndeton. Frequens
etiam adest enantiosis tam per tot
contraria quam incredibilia. vide
Rhet.

(d) (d) Est anaphora, ubi diver-

sis carminibus datur idem initium.
Fig. Rhet.

(e) (e) Per paremnenon à conju-
gatis, ut prius. Rhet.

(f) Impostorem alloquitur ab-
sentem per prosopopeiam, ac saepe in-
terrogat eum acriter per erotefin,
quā vehementius premit adversarium.
vide Rhet.

Lectiones Variae.

* Al. leg. afflictumne.

Ut nequē respicēres, nec solārere jacentē,
 Dūrē? nec exequiās prōsequērere mēas?
 Illud, amicitiae, sanctum et venerabile nōmē
 Rē tibi prō vili sub pedibūsqūe jacet?
 Quid fuit ingēnti prostrātum mōle sodalēm
 Visere? et alioquū. partē levāre tui?
 Inquē mēo si nōn lacrymās dimittere cāsū,
 Paucā tāmēn fictō verba dōlōre loqui?
 Idquē quod ignōti faciunt, valedicere saltē?
 Et vocē. pōpuli, publicāque orā sēqui?
 Deniquē lugubrēs vultūs nūquāmqūe vidēdōs,
 Cernere suprēmō, dūm licuitquē diē?
 Dicendūmqūe semel tōtō, nōn ampliūs aēvō
 Accipere, et parili reddere vocē, Vale?
 At fecere alii, nullō mihī foedere jūcti,
 Et lacrymās animi signā dēdere suū.

A N A L Y S I S.

Dure, ut (g) neq; respiceret (g) nec solārere jacentē? (g) nec prōsequerere (h) exequias * mēas? Nomen illud sanctum † et venerabile (i) amicitia jacet pro rē vili tibi, que sub pedibus? Quid fuit visere sodalem prostratum mole ingenti? Et levare partē alloquī tui? (k) Quo, si non dimittere || lacrymas in § casu meq; tamen ** loqui verba pauca dolore ficto? (k) Que saltē †† valedicere, id quod ignoti faciunt, et sequi vocem pōpuli, que ora publica? Denique cernere vultus lugubres, que nunquam vidēdōs, diē suprēmō, que dūm licuit? Que (m) accipere et (m) reddere vocē parili, Vale, dicendū semel aēvō tōtō, nōn ampliūs? At (n) alii fecere jūcti mihī foedere nullo, et dēdere lacrymas, signa animi sui.

N O T A E.

(g) (g) (g) Per polysyndeton, ubi multa quasi per impetum animi congerit; et tandem ex imo gradibus ad summum venit, per incrementum. Fig. Rhet.

(h) Vox metaphorica pro exilio, quod funeri toties sive exequiis comparat. Trop.

(i) Jam iterum eleganter urget erotefin, ut magis magisque strenue cum amico falso arguat, per ætiologiam. Ep. Fig. Rhet.

(k) (k) Polypoton hic frequentius occurrit, ut etiam infra sepius repetitur. Rhet.

(l) Procedit adhuc, et ulterius ad incrementum à majori ad minus et

à minori ad majus, per erotefin, utque ad ultimam vale. Fig. Rhet.

(m) (hi) Scil. valedicere et valedici, per contraria fit enantiosis. Rhet.

(n) Jam avertit sermonem ad alios amicos per apostrophē. Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. Exilium.

† Al. ac.

|| Al. lacrymam.

§ Al. meos casus.

** Al. queri.

†† Al. vel dicere.

Quid

Quid, nisi convictū causisque valentibus essem
 Temporis et longi iunctus amorē tibi?
 Quid, nisi tot lusus et tot rē serīa nōssēs?
 Tot nōssēm lusus seriāque ipsā tuā?
 Quid, si dūtaxāt Rōmāe mibi cōgnitūs esēs,
 Ascitūs tōtiēs in gēnūs omnē jōci?
 Cūctāne in aequōrēs abiērunt irritā vētōs?
 Cūctāne Lēthaeis mersā ferūntūr aquis?
 Nōn ego tē gēnitūm placidā rēor urbē Quirini,
 Urbē, mēo quāe jam nōn adēundā pedē est.
 Sed scōpulis Pontī, quōs haec habēt ōrā sinistra;
 Inquē feris Scythiae, Sarmaticisque jūgis.

ANALYSIS.

(o) Quid, nisi * iunctus essem tibi † convictu, que causis valentibus, et amore temporis longi? (o) Quid, nisi nōssēs? (p) tot (p) lusus et tot seria mea? Nōssēm tot lusus que seria || ipsa tua? (o) Quid, si cognitus essem mibi dūtaxāt Rōmāe, toties ascitus in genus omne ¶ joci? Ne (q) cūcta abiērunt irrita in ventos aequoreos? Ne (q) cūcta feruntur, mersa (r) aquis (r) Lethaeis? Ego non reor te genitum (s) urbe placidā (s) Quirini; urbe (t), quae jam non est adēunda pedē meo: Sed scōpulis (u) Ponti sinistri, quos haec ora habet; que in jugis feris Scythiae, que Sarmaticis.

NOTAE.

(o) Supple facturus fuisses, per ellipsin, ut quid fuit antea saepius subaudiebatur. Fit etiam per anaphoram elegantem. Fig. Rhet.

(p) (p) Plurimae hīc quasi condensantur Figurae: viz. tot, tot, per epizeuxin; lusus, seria, per enantiosin; et quaestio fit per erotefin; deinde nōssēs, nōssēm, per paregmenon; mea, tua, per epizeuxin et enantiosin; ac iterum lusus, seria per epizeuxin, et epistrophe, et antimetabolen. Fig. Rhet. vide.

(q) (q) Erotefis etiamnum usque eleganter procedit, per anaphoram et hyperbolen; quasi diceret, an omnia sint tibi leviora vento? vide Rhet. Et abiērunt, ut nōssēs prius per syncopen, pro abierant et novisset. vide Fig. Gram.

(r) Per metaphoram, metonymiam effecti, et periphrasin, pro oblivione: nam Lethe fingitur esse fluvius oblivionis apud inferos; quem qui gus-

tarent omnia obliviscerentur. vide Diction.

(s) (s) Fit amplificatio rei iterum cum acri exprobratione, a genere, educatione et natura petita, per antitheton. Ponitur quoque pro Rōmā, per periphrasin, a Quirino, i. e. Romulo condita. vide Rhet.

(t) Dict. emphaticè per anadiplosin, ubi dictio ultima prioris membri fit prima, sequentis. vide Rhet.

(u) Per enantiosin et hypotyposin, seu descriptionem regionum barbararum, ubi homines immitissimi nascuntur. Fig. Rhet. Sed vide Diction. de Pontō, &c.

Lectiones varia.

* Al. leg. conjunctus.

† Al. vincit.

|| Al. ipse.

¶ Al. loci.

Et tuā sunt silicis circum praecordia venaē;
 Et rigidum ferri semina pectus habet:
 Quaeque tibi quondam tenero ducenda palato
 Plena dedit nutrix ubera, tigris erat:
 Aut mala nostra minus quam non aliena putares,
 Duritiaque mihi non agerere reus.
 Sed quoniam accedit fatalibus hoc quoque damnis,
 Ut careant numeris tempora prima suis:
 Efficace peccati ne sim memor huius, et illo
 Officium ut laudem, quo quoror, ore tuum.

A N A L Y S I S.

Et vena silicis sunt circum (w) praecordia tua; et pectus rigidum habet * semina ferri: Quae nutrix erat (x) Tigris, quae quondam dedit tibi ubera plena ducenda palato tenero: Aut † non putares mala (y) nostra minus, quam (y) aliena: Quae non agerere reus duritiae mihi. Sed quoniam hoc quoque, accedit damnis fatalibus, ut tempora prima careant (z) numeris suis: Efficace, ne sim memor huius peccati; et || ut (a) laudem officium tuum ore illo, quo (a) quoror.

N O T A E.

(w) Scil. partes cordis praejacentes, per Metaphoram hyperbolicam, pro duritiae cordis sumptam. Trop. Rhet.

(x) Catachresis est, pro forminā aliquā crudelissimā, ut tigris habetur. Trop. Rhet.

(y) (y) Per enantiosin five antithelin, quā fit malorum contrariorum comparatio elegans. Fig. Rhet.

(z) Pro testimonio (i. e. beneficiis) amoris erga me tui, ut antea, in primis amicitiae nostrae temporibus.

(a) (a) Adhortatio est conclusiva ad inimicum, quā ejus animum mutare conatur, per enantiosin et epiphonema elegantius. Fig. Rhet. vide.

Lectiones variae.

* Al. leg. habent, viz. semina.

† Al. nunc aliena putasses.

|| Al. deest ut ante laudem.

ELEGIA VIII.

Ad Amicum, quod Vulgus inconstans nimium sequatur fortunam.

DETUR inoffensae vitae tibi tangere metam,
 Qui legis hoc nobis non inimicus opus!
 Atque utinam pro te possint mea vota valere,
 Quae pro me duros non tetigere Deos!
 Donec eris felix, multos numerabis amicos:
 Tempora si fuerint nubila, solus eris.
 Aspicias ut veniant ad candida tecta columbae;
 Accipiat nullas sordida turris aves.
 Horrea formicae tendunt ad inania nunquam:
 Nullus ad amissas ibit amicus opes,
 Utque comes radios per Solis euntibus umbra est:
 Cum latet hic pressus nubibus, illa fugit.

ANALYSIS.

DETUR tibi tangere (a) metam vita inoffensa; (b) qui non inimicus nobis, legis hoc opus. Atque, utinam vota (c) mea possint valere pro (c) te, Quae non tetigere Deos duros pro (c) me! Donec eris (d) felix, numerabis amicos (d) multos; si tempora fuerint (d) nubila, eris (d) solus. Aspicias, ut columba veniant ad tecta candida; turris sordida * accipiat aves nullas. Formica nunquam tendunt ad horrea inania: Amicus nullus, ibit ad opes amissas. Quae ut umbra † est comes euntibus (e) per radios solis; (f) illa fugit, cum (f) hic latet pressus nubibus.

NOTAE.

(a) Metaphorica est dictio, pro finem, ab equis, aut hippodromis sumptam; qui à carceribus ad metam pro more currunt. Trop. Rhet. Et per euphonesin. Fig. Rhet.

(b) Fit per evocationem, ubi scilicet tertia persona evocatur vel reducitur hic ad secundam. Fig. Gram. vide.

(c) (c) (c) Dict. per paregmenon et enantiosin et euphonesin. Fig. Rhet. vario respectu.

(d) (d) (d) (d) Frequens est enantiosin, cum metaphorâ; ut in sequent. candida, sordida; dict. de brutis ac infectis ad amicum falsum coarguendum. vide Rhet.

(e) In Poësi praepositio postponitur voci radios per anastrophe. Fig. Rhet.

(f) Enantiosin est pulchra, ut saepius urgetur in sequent. vocibus, sequitur, abit, et falsa, vera: quae omnia metaphoricè dicuntur. vide Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. aspiciat.

† Al. deest est.

Mobilē sic sequitur fortunaē lūminā vulgus,
 Quae simul inductā nubē teguntur, abit.
 Haec precor ut possint semper tibi falsā videri ;
 Sunt tamen eventū verā fatendā meo.
 Dum stetimus, turbae quantum satis esset habebat
 Nota quidem, sed non ambitiosa domus.
 At simul impulsā est, omnes timuere ruinam,
 Cautaque communi terga dederē fugae.
 Saeva neque admiror mentiant si fulminā, quorum
 Ignibus afflari proximā quaeque solent :
 Sed tamen in duris remanentem rebus amicū
 Quolibet invisō Caesar in hostē probat ;
 Nec solēt irasci (nec enim moderatior aliter)
 Cū quis in adversis, si quid amavit, amat.
 De Comite Argolico postquam cognovit Orestem,
 Narratur Pyladen ipsē probasse Thoas.

ANALYSIS.

Sic vulgus mobile sequitur lumina fortuna ; quae simul teguntur sube inductā, abit. Precor ut haec possint semper videri falsa tibi ; Tamen fatenda sunt vera eventu meo. Dum (g) stetimus, (g) domus nota quidem, sed non ambitiosa, * habebat quantum turba esset satis. At simul est impulsā, omnes timuere ruinam ; quae dederē terga cauta fuga communi. † Neque admiror, si metuant (h) fulmina saeva, quorum (h) ignibus proxima quaeque solent afflari : Sed tamen Caesar probat in (i) hoste || quolibet invisō (i) amicū remanentem in rebus duris ; Nec solet irasci, (¶ nec enim aliter (k) moderatior) cū quis (l) amat in adversis, si quid (l) amavit. Postquam (m) Thoas cognovit ** Orestem de comite Argolico, ipse narratur probasse Pyladen.

NOTÆ.

(e) (g) Metaphora sumpta est ab ædificio, et ad patrem-familiās translata ; sed domus ponitur pro incolis per metonymiam subiecti. vide Trop. Rhet. Fit etiam per synecdochen numeri. pro se ipso.

(h) (h) Nobilis est metaphora, à Jove ad Augustum adulatoricē translata ; et ignibus dict. per metonymiam effecti. Trop. Rhet.

(i) (i) Hic avertit sermonem à presenti per apostrophē, ac enantiōsis est per contraria in antithetis. Rhet. vide.

(k) Parenthesis videtur esse adulatoria, quā Cæsarem à clementiā lau-

dat ; forsā per Ironiam loquitur aliās quā sentit. Trop. Rhet.

(l) (l) Fit per paregmenon ejusdem verbi sic variati. Fig. Rhet.

(m) De propriis nominibus, hoc et sequentibus, vide *Diffion.* copiosius.

Lectiōes Variæ.

* Al. leg. habebam, &c.

† Al. nec, metuunt.

|| Al. quamlibet.

¶ Al. neque.

** Al. Argolici Oreste.

Quæ fuit Actōridæ cū magnō sēpēr Achille,
 Laudārī solita ēst Hēctōris ōrē fides.
 Quōd piūs ad manēs Thēsēus cōmēs irēt amicō,
 Tārtarēum dicunt indōluisse Dēum.
 Euryali, Nisiquē fidē tibi, Tūrnē rēlātā,
 Crēdibile ēst lacrymis immādūisse gēnās.
 Est etiā miseris piētās; et in hōstē probātūr;
 Hēi mihi quā paucōs hāc mēa dictā mōvēnt!
 Hic statūs, hāc rerū nūc est fortunā mēarū,
 Debēat ūt lacrymis nullūs adēsse mōdus.
 At mēa sint propriō quāmvīs moestissimā casū
 Tēpōrā, profectū factā sērenā tūō.
 Hōc tibi vēturū jam tūm, charissimē, vidī,
 Ferrēt adhūc istā cū minōr aurā rātem.
 Sive aliquōd mōrū, scū vitæ labē cārenis
 Est pretiūm; nēmō plūris emēndus ērāt.
 Sive pēr ingēnūas aliquis capūt extūllit artēs,
 Quaelibēt eloquiō fit bonā causā tūō.

ANALYSIS.

Fides (n) Actōridæ, quæ sēpēr fuit cūm Achille magno, solita est laudārī ore Hēctōris. Dicunt (o) Dēum (o) Tārtarēum indoluisse, quōd Thēsēus piūs irēt comes amicō ad manēs. (p) Turne, crēdibile est gēnās immādūisse lacrymis, fili Euryali, quæ Nisi relātā tibi. Piētās est etiā miseris, et probātūr in hōstē; (q) Hēi mihi quā paucōs hāc dictā mēa mōvēnt! (r) Hic statūs, (r) hāc est fortunā nūc rerū mēarū, ut (s) mōdus nullus debēat adēsse lacrymis. At quāmvīs tēpōrā mēa sint (t) moestissima casū propriō; factā (t) sērenā profectū tuō. Charissime, vidī hoc jam tūm || vēturū tibi, cūm aurā minōr adhūc ferrēt rātem istā. (u) Sive est pretiūm aliquōd morū, (u) seu vitā carentis labē; nēmō erat || emendus plūris, (u) Sive aliquis extulit capūt per artes ingenūas, quaelibēt causā fit bonā eloquiō tuo.

NOTÆ.

(n) Scil. Patrocli, Actōris fili, per antonomasiam: Est patronymicum, quod a patre, &c. derivatur. Vide Gram. p. 10. Sed Historiam consule fusiū apud Diction.

(o) (o) Vult Plutonem per periphrasin, qui Tartari Deus existimabatur. Fig. Rhet.

(p) Turne alloquitur per propositam, qui erat rex Rutulorum. vide Diction. de Niso et Euryalo, &c.

(q) Est Ecphonesis maxime concitans mentem, petita a fide summa et pietate, quæ vel in hoste virtutes laudatur.

(r) (r) Per anaphoram, et ellipsin vocis est. Fig. Rhet. ac etiam per asyndeton.

(s) (r) Metaphora est elegans, dicta per enantiosin, ut antea sæpius. Fig. Rhet.

(u) (u) (u) Fit per anaphoram. Hic jam ingeniosus amicum laudat per hypotyposin ampliorem. Fig. Rhet. vide.

Lectiōes Variæ.

* Al. Teg. Pectora.

† Al. Eventurum, sine tibi.

|| Ad habendus.

Hic

His ego commotus, dixi tibi protinus ipsi,
 Scenā manet dōtēs grādis, amice, tuas.
 Hōc mihi nōn oviūm fibrae, tōnitrūsvē sinistri,
 Linguāvē sērvatae pennāvē dixit avis :
 Augūriūm rātio est, et cōjectūrā futūri ;
 Haec divināvi, nōtitiāquē tūli :
 Quāc quōniām vērā est, totā tibi mēntē mibiquē
 Grātulor, ingēniūm nōn latuissē tuūm.
 At nōstrūm tēnēbris utinām latuissēt in imis ;
 Expēdiit studiis lūmēn abēssē mēis ;
 Utquē tibi prōsunt artēs, faciundē, sēvērae ;
 Dissimilēs illis sic nocuērē mibi.
 Vitā tāmēn tibi nōtā mēa est : scis artibūs illis
 Auctōris mōrēs abstinuissē sūi
 Scis vētus hōc jūvenī lūsum mibi cārmēn, et istos,
 Ut nōn laudāndos, sic tāmēn esse jocos.

A N A L Y S I S.

Ego commotus his, protinus dixi tibi ipse, Amice, (w) scena grandis manet * dotes tuas. Fibra ovium, (x) ve tonitrus sinistri, (x) ve lingua, (x) ve penna avis servata, non dixit † hoc mihi. Ratio est (y) augurium et conjectura futuri; divinavi || hac quae tui notitiam. Quae quoniam ¶ est vera, gratuler (z) tibi quae (z) mihi mente tota, ingenium, (z) tuum non latuisse. At utinam nostrum latuisset in tenebris imis; Expediit lumen abesse ** studiis meis: Quae, facunde, ut artes severa (a) prosunt tibi; sic dissimiles illis (a) nocuere mihi. Tamen vita mea est nota tibi; (b) scis mores Auctoris sui abstinuisset artibus illis. (b) Scis carmen hoc vetus lusum mihi juveni, et tamen jocos istos sic esse, ut non laudandos.

N O T A E.

(w) Dict. metaphoricè, nam scena proprie habetur tabernaculum e frondibus factum, ἀπὸ τῶν φυῶν, i. e. umbra; sed hic transfertur ad honorem aut gloriam, &c.

(x) (x) (x) Polysyndeton est, ac fit etiam per Zeugma, ubi verbum dixit, serviet diversis suppositis per supplementum. vide Fig. Gram.

(y) Id omne apud Romanos, aut à volatu aut à garritu avium fiebat satis superstitiosè. vide fufius apud Diction &c.

(z) (z) (z) Per enantiosin dict. et per paregmenon; ut in sequent. latuisse, latuisset. Fig. Rhet.

(a) (a) Hic iterum librat contraria per antithesin pulchram. Fig. Rhet.

(b) (b) Dict. per anaphoram; ut saepius etiam appellat amicum per prosopopoeiam. vide Rhet.

Lectiōnes varia.

* Al. leg. mores tuos.

† Al. haec.

|| Al. hac.

¶ rata sunt.

** Al. studio mea.

Ergo,

Ergò, ut defendi nullò meâ possê colôrê,
Sic excusâri criminâ possê putô.
Quâ potês excusâ, nec amîcî desêrê causâm :
Quò pedê coëpisti, sic bënë sêmpër, eas.

A N A L Y S I S.

Ergò, ut puto criminâ mea (c) posse (c) defendi colore nullo, sic (c) posse (c) excusari. (d) Excusa, quâ potes, nec desere causam amici : Sic eas semper benè, quo pede cepisti.

N O T Æ.

(c) (c) (c) (c) Epizeuxis est, et (d) Fit reduplicatio ejusdem ver-
enantiosis quædam comparativa de bi per anadiplosin, et variatio vocis
naturâ criminis extenuandi. Rbet. per paregmenon. vide Rbet.

E L E G I A IX.

*Laudat Navem, quam habuit in Sinu Corinthiaco;
et describit Navigationem.*

EST mihi, sitquê præcor, flavae tutelâ Minervæ
Nâvis, et â pictâ cassidê nômên habêt:
Sive opus est velis, minimâm bënë cûrtit ad aurâm;
Sive opus est remò, remigê cûrpit itêr.
Nec cômîtês volûcrî cõtênta est vîncêrê cûrsû:
Occûpat ègrêssâs quâlibêt artê râtês:

A N A L Y S I S.

NAVIS (a) est mihi, tutela Minervæ flava, que precor (a) sit
et habet nomen à (b) casside pictâ : (c) sive est opus velis, benè
currit ad auram minimam ; (c) sive est opus (d) rema, carpit iter
(d) remige. Nec est contenta vincere comites cursu volucris ; occu-
pat rates egressas (e) arte * quâlibet.

N O T Æ.

(a) (a) Paregmenon est ; et tu-
tela ponitur in eodem casu cum
Navis per appositionem. Fig. Gram.
vide.

(b) Vel Cassis navi nomen
erat, vel simulacrum Minervæ erat
navis insigne, sub cujus tutelâ puta-
batur : utrum horum mavis, sensus
idem est, per metonymiam. Trop.
Rbet.

(c) (c) Dict. per anaphoram et po-
lysyndeton. Fig. Rbet.

(d) (d) Fit per paregmenon, et
paranomasiam, quæ voce parum mu-
tatâ significatum alludit. vide Rbet.

(e) Scil. vel remis vel velis, na-
ves cæteras præcurrit, metaphoricè
dict. quasi pedibus uteretur. Trop.
Rbet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. quam libet ante, vel
quâlibet adverb.

Et patitur fluctus, fertque assilientia longe
 Equorā, nec saevis victa madescit aquis.
 Illa Corinthiacis primum mihi cognita terris,
 Fida manet trepidae, duxque comesque fuga.
 Perque tot eventus, et iniquis concita ventis
 Equorā, Palladiō numine tuta fuit.
 Nunc quodque tuta precor vassi secet ostia Ponti,
 Quasque petit, Getici littoris intret aquas.
 Quae simul Aëliae mare me deduxit in Hellenes,
 Et longum tenui limite fecit iter:
 Fleximus in laevum cursus; et ab Hectoris urbe,
 Venimus in portus, Imbria terra, tuos.
 Inde levi vento Zerinthia littora nacta,
 Threiciam tetigit felsa carina Samon:

A N A L Y S I S.

(f) Et patitur fluctus, que (f) fert aquora longē assilientia, (f) nec
 * madescit victa aquis saevis. Illa cognita mihi primum † terris
 Corinthiacis, manet fida (g) que dux (g) que comes fuga trepida,
 Que || fuit tuta (h) numine (h) Palladio per tot eventus, et
 aquora concita ventis iniquis. Nunc precor, quoque (i) tuta secet ostia
 (k) Ponti vassi, que intret aquas littoris (k) Getici, quas petit.
 Quae simul (l) deduxit me in mare Helles Aëliae, et fecit iter
 longum limite (m) tenui: Fleximus cursus in laevum; et, terra
 Imbria, venimus ab urbe (n) Hectoris ¶ in ** Portus tuos. Inde
 † nacta littora Zerynthia vento levi, (o) carina (o) fessa tetigit
 Samon Threiciam:

N O T A E.

(f) (f) (f) Polysyndeton est, na-
 vis firmitatem eleganter exprimens
 ac incolumitatem. Fig. Rhet.

(g) (g) Per polysyndeton iterum,
 ut prius, ac postea frequentius ur-
 getur. Rhet.

(h) (h) Nempe sub protectione aut
 presidio Palladis, ut credebatur;
 quia numen aliquando pro voluntate
 aut potestate sumitur, per metonymi-
 am efficientis. Prop.

(i) Vox eadem repetitur a priori
 tuta per epizeuxin. Fig. Rhet.

(k) (k) Scil. Pontum Getas alluen-
 tem per periphrasin; estq; Synony-
 mia cum Porto. Vide Rhet.

(l) Jam hypotyposis five descriptio
 navigationis suae incipit insequiturq;
 Fig. Rhet. Quod ad propria nomina
 locorum consule Diction.

(m) Nempe angusto, et viā non
 aperra per angustias Maris Helle-
 spontiāci. vide Diction.

(n) Periphrasis est pro Troia; sed
 quidam volunt pro Heraclea, nimi-
 rum urbe, Herculis. Diction.

(o) (o) Dict. Metaphoricē, et per
 metonymiam subiecti pro populi in
 nave contentis, qui defessi erant.
 Trop.

Lectiones variae.

* Al. leg. fatiscit.

† Al. Cenchreis.

|| Al. fugit.

¶ Al. ac Herculis urbe, viz. He-
 raclea, sine ab.

** Al. ad. pro in. †† Al. nacta.

Saltus ab hac contra brevis est Stantira petenti :
 Hac Dominum tenuis est illa secuta suum.
 Nam mihi Bistonios placuit pedē carpere campos ;
 Hellepontiacas illa reliquit aquas :
 Dardaniamque petiit auctoris nomen habentem ;
 Et te ruricolā, Lampsacē, tuta Deo.
 Quaque per angustas malē vectae virginis undas,
 Seston Abydenā separāt urbē frētum.
 Hincque Propontiacis haerentem Cyzicon oris ;
 Cyzicon, Aemoniae nobile gentis opus.
 Quaque tenent Ponti Bysantia littora fauces :
 Hic locus est gemini janua vastā maris.
 Haec precor evincat, propulsaque fortibus Austris,
 Transēat instabiles strēnuā Cyaneas :

A N A L Y S I S.

Saltus est brevis ab hac * contra petenti † Stantira : illa est secuta (p) Dominum suum hastenus. Nam placuit mihi carpere campos Bistonios pede ; illa || reliquit aquas Hellepontiacas. Que (q) petiit Dardaniam habentem nomen Auctoris ; Et te, (r) Lampface, tuta (r) Deo ruricolā. Que quā fratrum separat Seston ab urbe Abydenā per (s) undas angustas virginis malē vecta : Que hinc (t) Cyzicon haerentem oris Propontiacis ; (t) Cyzicon, opus nobile gentis Aemoniae : Que quā littora (u) Bysantia tenent fauces Ponti ; hic locus est janua vasta (w) maris (w) gemini. Precor, evincat hac ; que propulsa Austris ¶ fortibus, strenua transeat Cyaneas instabiles :

N O T A E.

(p) Hastenus vel huc usque *Naso* navigavit ; postea per *Thraciam* pedibus ire placuit. N. B. ut memineris.

(q) Pro petiit, et quod etiam pro petivit per syncopen. Fig. Gram. vide. Et tū in petiit longa fit ex brevi, ante vocalem, per contractionem ; quia omnis syllaba contracta est longa per reg.

(r) (r) Loquitur ad locum, vel invocatur, per prosopoeiam, et exclamat per ecphonesin. Fig. Rhet. Deo, scil. hortorum *Priapo* ; de quo vide *Diction.* Fit per antonomasiam, vel synecdochen generis pro particulari. Trop. Rhet.

(s) Periphrasis est pro *Helleponto*, in quem *Helle* incidit, et cui nomen inde dedit ; fretum viz. inter *Seston* in *Europa* et *Abyden* in *Asia*. vide *Diction.* fusiū.

(t) (t) Vox repetitur et reduplicatur per Epizeuxin ac anadiplotin. vide propr. nomina.

(u) (u) Jam *Constantinopolis* vocatur, olim *Byzantium* ; sic dict. à *Constantino* magno *Eboraci* apud *Anglos* nato : hinc littora *Bysantia* per periphrasin. vide *Rhet.*

(w) (w) *Hypotypolis*, seu descriptio locorum usque progreditur : scil. *Propontidis* et maris *Euxini*, inter quae *Thracius Bosporus* jacet. vide *Diction.* &c.

Lectiones Variæ.

* Al. terra.

† Al. *Abdera*, *Tenura*, vel *Tenpyra*.

|| Al. *relegit*.

¶ Al. *stantibus*.

Eniōchōsquē sinūs, et ab his per Apōllinis urbem,
 Vēctā sub Anchiali moēniā findat iter:
 Indē Mēsēmbriacōs pōrtūs, et Opēsōn, et arcēs
 Praetērēat dictās nōminē, Bācchē, tūō:
 Et quōs Alcāthōi mēmōrānt ā moēnibūs ōrtōs
 Sēdibūs his prōfūgōs cōstitūissē lārēs.
 A quibūs advēniat Milētida sōspēs ad urbem,
 Offēnsi quō mē cōtrūlit irā Dēi.
 Haec si cōtigērint,, mēritae cādāt agnā Minērvae;
 Nōn facit ad nōstrās hōstia mājor ōpēs.
 Vōs quōquē Tyndāridae, quōs haec cōlit insūllā, frātēs,
 Mitrē, prēcōr, dūplici nūmēn adēstē rātī:
 Altērā nāmquē parāt Sūmplegādās irē per altās;
 Scīndērē Bīstōniās altērā pūppis aquās.

A N A L Y S I S.

Que finis * Eniochos; *et vecta ab his per* (x) urbem (x) Apollinis, † *findat iter sub moenia Anchiali*; *Inde pratereat*, (y) Bacche, *portus Mesembriacos*, (a) *et Opeison*, (a) *et arces dictas* (y) *namine tuo*; (a) *et quas memorant ortos a moenibus* (b) *Alcathoi constituisse* (b) *laves || profugos his sedibus*: *A quibus adveniat sospes ad urbem* (c) *Miletida*, *quod ira Dei offensi* ‡ *contulit me*. *si* ** *hac contigerint*, (d) *agna cadat Minervae merita*; (d) *hostia major non facit ad opes nostras*. *Vos quoque fratres* (e) *Tindaridae*, *quos hac insula colit*, *precor*, *adeste numen mite* (f) *rati* †† (f) *duplici*: *Namque altera parat ire per Symplegadas* |||| *altas*; *puppis altera*, *scindere aquas Bistonias*.

N O T A E.

(x) (x) Nempe Apolloniam dict. ab Apolline per periphrasin. vide Rbet. et Diction. sed findat ibid. metaphorice ab aratro dicitur. Trop.

(y) (y) Invocat Bacchum per prosopopeiam et periphrasin, ac intelligit Dionysopolim: sed de propr. nom. consule melius Diction.

(a) (a) (a) Tot conjunctiones occurrunt simul per polysyndeton. Fig. Rbet.

(b) (b) De Alcathoo filio Pelopis vide Diction. est periphrasis; et per Laves vult Domicilia eos contingit, per metonymiam subiecti. Trop.

(c) Scil. Temon, quo exulabat. P. R. Hic jam Ovidius videtur pavem denno conscendisse; itinere suo pedestri, ut prius, peracto per Thraciam.

(d) (d) Vacca Minervae immolari solebat, sed tantum hic promittit

agnam; quia forsan prae inopia Exilii non potuit vaccam emere, aut hostiam facere majorem. Periphrasis est. Rbet.

(e) Patronymicum est, per antonomasiam: nempe Castor et Pollux, Tyndari nepotes, quos invocat per prosopopeiam. vide Rbet. et Diction.

(f) (f) Scil. utrique itineri, per mare et terram; ubi altera puppis signif. iter ejus terrestre praedict per metaphoram, et altera cursum marinum. Epizeuzis est et asyndeton, si non etiam anaphora. Fig. Rbet.

Lectiones variae.

* Al. leg. Thyniacor, potius.

† Al. tendat. || Al. lavem profugum.

‡ Al. compulit.

** Al. hanc (scil. urbem) contigerit.

†† Al. vic. |||| Al. alta.

Vos

Vos facite ut ventos, loca cum diversam petamus,
Illa suos habeant, nec minus ista suos.

ANALYSIS.

Facite vos, ut, cum petamus loca diversa, (g) illa habeat ventos suos, nec (g) ista minus suos.

NOTÆ.

(g) (g) Concludit cum enantiosi pulchra, et epizeuxi; utriq; navi ventum propitium exoptans, cursumq; quamvis diversum, per periphrasin. *Rhet.*

ELEGIA X.

Ad Lectorem, quod confecerit hunc Librum primum in itinere, ut excuset.

L Itera quaecunque est toto tibi lecta libello,
Est mihi sollicito tempore facta viae.
Aut haec me gelido, tremorem cum mense Decembri,
Scribentem mediis Adria vidit aquis;
Aut postquam bimarem cursu superavimus Isthmon;
Alteraque est nostra sumpta carina fugae.
Quod facerem versus inter fera murmura Ponti,
Cycladas Aegeas obstupuisse puto.

ANALYSIS.

Quaecunque (a) litera est lecta tibi libello toto, facta est mihi tempore * sollicito via. (b) Aut, (c) Adria (c) vidit me scribentem † hac, cum tremere mense || gelido Decembri, aquis mediis; (b) Aut, postquam superavimus (d) Isthmon (d) bimarem cursu; que carina altera sumpta est fuga nostra. Puto (e) Cycladas Aegeas obstupuisse, quod facerem versus inter (f) murmura fons Ponti.

NOTÆ.

(a) Pars hic ponitur pro toto hoc primo *Tristium* libro per synecdochen. *Trop. Rhet.*

(b) (b) Anaphora est elegans, epizeuxis et polysyndeton. *Fig. Rhet.*

(c) (c) Fit per hypallagen egregiam, quæ casu transposito submutat verba; scil. pro, ego scribens hac, vidi Adriam, ut sensus valeat. *Vide Rhet.*

(d) (d) Emphaticè dict. de particulari illa *Peloponnesi* angustia, quæ contigenti annectitur, et quæ ignis

ac *Aegei* mari. alluitur, per Synecdochen. *Trop. Rhet. vide Diction.*

(e) Dict. hyperbolicè, quasi loca audirent. Vult duodecim insulas sic dictas, quia in *Cyclon*, i. e. orbem circa *Delum*, fixæ sunt. *vide Diction.*

(f) Vox est onomatopœia ab aquarum sonitu facta. *vide Trop.*

Lectiones Variæ.

* Al. leg. sollicita.

† Al. hac, scil. Literam.

|| Al. Decembris gelidi.

Ipsæ

Ipse ego nunc miror tantis animique marisque,
 Fluctibus, ingenium non cecidisse meum.
 Seu stupor huic studio, sive est insania nomen,
 Omnis ab hac cura mens relevata mea est.
 Saepe ego nimboris dubius jactabar ab Hoedis;
 Saepè minax Steropes sidere Pontus erat.
 Fuscabatque diem custos Erymanthidos Urfae;
 Aut Hyadas laevis auxerat Austër aquis.
 Saepè maris pars intus erat; tamen ipse trementi
 Carmina ducēbam quāliacūquē manū.
 Nunc quoque contenti frident Aquilonē rudētes;
 Inque modum tumuli concava surgit aqua.
 Ipse gubernator tollens ad sidera palmas,
 Exposcit votis, immemor artis, opem.
 Quocūque aspēxi, nihil est nisi mortis imāgo:
 Quam dubiā timeo mentē, timēnsque precor.

ANALYSIS.

Ego ipse nunc miror ingenium meum non cecidisse (g) fluctibus
 tantis (g) ~~que~~ animi (g) que maris. (h) Seu stupor (h) sive in-
 sania * est nomen huic studio, omnis mens mea relevata est ab
 hac curā. Ego (i) saepe dubius jactabar ab (k) Hoedis nimboris;
 Pontus erat saepe minax sidere (l) Steropes: que custos Urfa Ery-
 manthidos fuscabat diem, aut Austër auxerat (m) Hyadas aquis
 laevis. Pars maris saepe erat intus; tamen ipse ducebam carmina
 quāliacūquē manu trementi. Nunc quoque rudētes contenti Aqui-
 lone frident; que aqua concava surgit in modum (n) tumuli.
 Gubernator ipse tollens palmas ad sidera, immemor artis, exposcit
 opem votis. Quocūque † aspēxi, nihil est nisi imago mortis; quam
 (o) timeo mente dubiā, que (o) timeo precor:

NOTÆ.

(g) (g) (e) Metaphorica locutio
 est per polysyndeton: Et ipse ego
 miror fit per Evocationem. Fig.
 Gram. vide.

(k) (b) Est anaphora, et polysyn-
 deton; ubi ab effectu Poeseos con-
 trario arguit per enantiosin. Vide
 Rhet.

(i) (l) Anaphora iterum occurrit,
 cum hypotypōsi procellam represen-
 tante. Fig. Rhet.

(k) Duæ sunt stellæ, quæ tempe-
 rates pariunt; dictæ per metonymiam
 effecti. Trop. Rhet. Vide Diction.

(l) Nomen est unius ex septem
 Pleiadibus, viz. Pleionis filiabus, vide

Diction. Hic etiam pars ponitur pro
 toto synecdochicè. Trop. Rhet.

(m) Stellæ sunt in fronte Tauri
 sic dictæ ab *uīn*, quod est plueret, ab
 effectu quem produciunt. Vide Trop.
 Rhet. et Diction.

(n) Dict. per hyperbolen. Trop.
 Rhet. augendo verum excedit.

(o) (o) Paregmenon est, ubi voces
 variantur, &c. Fig. Rhet.

Lectiones Variæ.

* Al. leg. huic, iterum loco vocis est.

† Al. aspicio.

Cōtingam portum, portū terrebor ab ipso;
 Plus habet infesta terra timoris aquā.
 Nam simul insidiis hominū pelagique laborō;
 Et faciunt geminos ensis et unda metus.
 Ille meo vereor ne speret sanguine prædā;
 Hæc titulum nostræ mortis habere velit.
 Barbarā pars læva est, avidæ substructa rapinæ,
 Quam cruor, et caedes, bellaque semper habent.
 Cumque sit hybernīs agitatū fluctibus æquor,
 Pectora sunt ipso turbidiora mari.
 Quō magis his debes ignoscere, candidē Lector,
 Si spē sint (ut sunt) inferiora tuā.
 Non hæc in nostris (ut quondam) scribimus hortis;
 Nec consuevit meum, lectule, corpus habes:
 Jactō in indomitō, brūmali lucē, profundō;
 Ipsaque coeruleis charta feritur aquis.

ANALYSIS.

* Contingam (p) portum, terrebor ab ipso (p) portu: (q) terra habet plus timoris (q) aquā infestā. Nam laboro simul insidiis hominum quæ Pelagi; et ensis et unda faciunt metus geminos: Vereor ne (r) ille speret prædā sanguine meo: Hæc velit habere titulum mortis nostræ. Pars læva est Barbara, † substructa rapina avida, quam cruor, (s) et caedes, (s) quæ bella semper habent. (s) Que cum æquor sit agitatum fluctibus hybernīs, pectora sunt (t) turbidiora mari ipso. (u) Lector candidē, quō magis debes ignoscere his, ‡ (w) sibi inferiora spē tuā, ut (w) sunt. Non scribimus hæc in hortis nostris (ut quondam); nec, lectule consuevit, habes corpus meum. Jactō in profundō indomitō, (w) luce brūmali; quæ charta ipsa feritur aquis coeruleis.

N. G. & E.

(p) (p) Per Polyptoton, ubi eadem dictio vario casu consonat. vide Rhet.

(q) (q) Enantiofin urget Poëta hic, ut et in sequent. vocibus, hominum pelagique, ensis et unda, ille, et hæc.

(r) Scil. ensis, hic ponitur pro interfessore, qui eum manu tractat, per metonymiam instrumenti vel subiecti. Vide Trop. Rhet.

(s) (s) Poly Syndeton est frequens, ut sæpius repetitur. Fig. Rhet.

(t) Per hyperbolen et metaphoram sic loquitur. Trop. Rhet.

(u) Lectorem hic appellat per ptosopopœiam, ut sibi parcat, si carmina expectationi suæ non respondeant, consideratis considerandis; ut ex sequent. patet, per ætiologiam. Fig. Rhet.

(w) Pro Hyeme, per periphrasin, tempore et loco Poëta adversantibus. Rhet.

Lectiones Variæ,

* Al. leg. attigero.

† Al. avidæque instructa, melius; vel al. substrata, aut submissa, i. e. data, mancipata.

Imprōbā pūgnāt hŷēms; indignātūrquē quōd aūsīm
Scribērē, sē rigidās incūtientē minās.

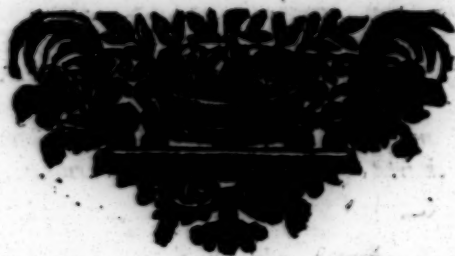
Vincāt hŷēms hōmīnēm; sēd eōdēm tēmpōrē, quāesō,
Ipse mōdūm statūam cārminis, illā sūi.

A N A L Y S I S.

(x) *Hyems improba* (x) *pugnat*, *que indignatur quod ausim scribere, se incutiente minas rigidas.* (x) *Hyems vincat hominem; sed, quaeso, (y) ipse statuam modum carminis; (y) illa, sui, tempore eodem.*

N O T Æ.

(x) (x) (x) *Dictio est metaphorica, et catachrestica, repetens hyemis violentiam per epizeuxin: ac potest etiam sensu bono dici anaphora.* (y) (y) *Scil. ut desistamus simul; ipse carmina scribere; illa sēvire definat, per enantiosin elegantem.* Fig. Rbet.
Vide Rbet.

PUB. OVIDII NASONIS,

D. E

TRISTIBUS.

LIB. II. ELEGIA I.

ARGUMENTUM.

*Ad CÆSAREM AUGUSTUM; de Clementiâ ejus
ac Portarum laudibus;*

QUID mihi vobiscum est, infelix cura, libelli,
Ingenio perii qui miser ipse meo?
Cur modo damnatas repeto mea crimina Musas?
An semel est * poenam commeruisse parum?
Carmina fecerunt, ut me cognoscere vellent.
Omne non fausto scemina virque meo:
Carmina fecerunt, ut me morésque notaret
Jampridem iavisti Cæsar ab arte meos.

ANALYSIS.

LIBELLI, cura infelix, quid est mihi vobiscum, qui miser ipse perii ingenio meo! Cur repeto Musas modo damnatas, crimina mea? An parum est commeruisse semel poenam? Carmina fecerunt, ut scemina que vir vellent cognoscere omne meo non fausto: Carmina fecerunt, ut Cæsar notaret me que mores meos ab arte jampridem iavisti.

N O TÆ, cum Lectionibus variis.

* Ingenium Nasoni multum obfuit, quod temerè coluit.

Deme mihi studium, vitæ quoque crimina demes;
 Acceptum refero versibus, esse nocens.
 Hoc pretium vitæ vigilatorumque laborum
 Cepimus: ingenio est pœna reperta dico.
 Si saperem, doctas odissem jure sorores,
 Numina cultori pernicioſa ſuo.
 At nunc (tanta meo comes eſt * inſania morbo)
 Saxa memor refero rurfus ad iſta pedem.
 Scilicet ut victus repetit gladiator arenam,
 Et redit in tumidas naufraga puppis aquas;
 Forſitan ut quondam Teuthrantia regna tenenti,
 Sic mihi res eadem vulnus opemque feret;
 Muſaque quæ movit, motam quoque leniet iram:
 Exorant magnos † carmina ſæpe Deos.
 Ipſe quoque Auſonias Cæſar matrêſque nurûſque
 Carmina turrigeræ dicere juſſat Opi.
 Juſſerat et Phœbo dici, quò tempore ludos
 Fecit; quos ætas aſpicit una ſemel.
 His precor exemplis tua nunc, miſiſſime Cæſar,
 Fiat ab ingenio mollior ira meo.
 Illa quidem juſta eſt, nec me meruiſſe negabo;
 Non, adeò noſtro fugit ab ore pudor:
 Sed, niſi peccâſſem, quid tu concedere poſſes?
 Materiam || venio ſors tibi noſtra dedit.

A N A L Y S I S

Deme ſtudium mihi, demes quoque crimina vitæ; refero acceptum verſibus, eſſe nocens. Cepimus hoc pretium vitæ quæ laborum vigilatorum; pœna reperta eſt ingenio meo. Si ſaperem, odiſſem ſorores doctas jure, numina pernicioſa cultori ſuo. At nunc memos refero pedem rurfus ad ſaxa iſta; inſania tanta eſt comes morbo meo. Ut ſcilicet gladiator victus repetit arenam, et puppis naufraga redit in aquas tumidas; Forſitan, ſi res eadem feret vulnus que opem mihi, ut quondam tenenti regna Teuthrantia: quæ muſa quæ movit iram, quoque leniet motam: carmina ſæpe exorant Deos magnos. Cæſar? ipſe quoque juſſit quæ Auſonias matrêſque nurus dicere carmina Opi turrigera. Et juſſerat dici Phœbo, quò tempore fecit ludos; quos ætas una aſpicit ſemel. Cæſar miſiſſime, nunc precor hiſ exemplis, ira tua fiat mollior ab ingenio meo. Illa quidem eſt juſta, nec negabo me meruiſſe. Pudor non adeò fugit ab ore noſtro: Sed quid tu poſſes concedere, niſi peccâſſem? Sors noſtra dedit tibi materiam venio.

N O T Æ &c.

* Inſania præ dolore Exilii.

† Carmina Deos exorant, et red-
dunt benevolos.

|| Clementiam delicta faciunt lau-
dandam.

Si quoties peccant homines, sua fulmina mittat
 Jupiter, exiguo tempore inermis erit.
 Nunc, ubi dezonuit, strepitūque exterruit orbem,
 Purum discussis aëra reddit aquis,
 Jure igitur genitorque Deūm rectorque vocatur;
 Jure capax mundus nil Jove majus habet.
 Tu quoque, cūm patriæ rector * dicare patérque
 Utere more Dei nomen habentis idem:
 Idque facis; nec te quisquam moderatius unquam
 Imperii potuit fræna tenere sui.
 Tu veniam Partho superato sæpe dedisti,
 Non concessurus quam tibi victor erat.
 Divitiis etiam multos, et honoribus auctos
 Vidi, qui tulerant in caput arma tuum.
 Quæque dies bellum, belli tibi sustulit iram;
 Parsque simul templis utraque dona tulit.
 Utque tuus gaudet miles, † qui vicerit hostem:
 Sic, cur se victum gaudeat, hostis habet.
 Causa mea est melior; qui nec contraria dicor
 Arma, nec hostiles esse secutus opes.
 Per mare, per terras, per tertia numina juro,
 Per te præsentem conspicuūque Deum:
 Hunc animum fuisse tibi, vir maxime, meque
 Quā solā potui, mente fuisse tuum.

A N A L Y S I S.

Si Jupiter mittat fulmina sua, quoties homines peccant, erit
 inermis tempore exiguo. Ubi dezonuit, que exterruit orbem strepitū,
 nunc reddit aëra purum aquis discussis. Igitur vocatur jure que
 genitor que Rector Deūm; mundus capax habet jure nil majus
 Jove. Tu quoque utro more Dei habentis nomen idem, cūm di-
 care Rector que pater patriæ; que facis id; nec quisquam unquam
 potuit tenere fræna imperii sui moderatius te. Tu sæpe dedisti ve-
 niam Partho superato, quam victor non erat concessurus tibi.
 Vidi etiam multos auctos divitiis et honoribus, qui tulerant arma
 in caput tuum: Quæ dies quæ bellum tulit, sustulit iram belli tibi,
 que pars utraque tulit dona simul templis. Quæ ut miles tuus
 gaudet, qui vicerit hostem: sic hostis habet cur gaudeat se victum.
 Causa mea est melior; qui nec dicor esse facinus armis contraria,
 nec opes hostiles. Jure per mare, per terras, per tertia numina, per
 te Deum præsentem que conspicuū: Per maxime, hunc ani-
 mum fuisse tibi, que me fuisse tuum mærit, quā solā potui.

N O T A E, &c.

* Augustus pater patriæ vocabatur. | Clementiam et liberalitatem Augusti
 tur. Nomen, al. leg. Numer, scil. notat. | Quod.

Optavi, peteres coelestia sidera tardè;
 Parsque fui turbæ parva precantis idem.
 Et pia thura dedi pro te, cùmque omnibus unus
 Ipse quoque adjuvi publica vota meis.
 Quid referam * libros illos, quoque crimina nostra,
 Mille locis plenos nominis esse tui?
 Inspice majus opus, quod adhuc sine fine reliqui,
 In non credendos corpora versa modos:
 Invenies vestri præconia nominis illic;
 Invenies animi pignora multa mei.
 Non tua carminibus major fit gloria; nec quo
 Ut major fiat, crescere possit, habet.
 Fama Jovis superest: tamen hunc, sua facta referri,
 Et se materiam carminis esse, juvat.
 Cùmque Gigantei memorantur prælia belli;
 Credibile est lætum laudibus esse suis.
 Te celebrant alii, quanto decet ore; tuasque
 Ingenio laudes uberiore canunt.
 Sed tamen, ut fuso taurorum sanguine centum,
 Sic capitur † minimo thuris honore Deus.
 Ah! ferus, et nobis nimium crudeliter hostis,
 Delicias legit qui tibi cunque meas:
 Carmina ne nostris || sic te venerantia libris,
 Judicio possint candidiore legi.

A N A L Y S I S.

Optavi peteres, sidera coelestia tardè; que fui pars parva turbæ precantis idem: Et dedi thura pia pro te, que ipse unus quoque cum omnibus meis adjuvi vota publica. Quid referam libros illos; quoque crimina nostra, esse plenos nominis tui locis mille? Inspice opus majus, quod reliqui adhuc sine fine, corpora versa in modos non credendos: invenies illic præconia nominis vestri; invenies pignora multa animi mei. Gloria tua non fit major carminibus; nec habet, quo possit crescere, ut fiat major. Fama Jovis superest: Tamen juvat hunc, facta sua referri, et se esse materiam carminis. Quæ cùm prælia belli Gigantei memorantur, est credibile esse lætum laudibus suis. Alii celebrant te, ore quanto decet, que canunt laudes tuas ingenio uberiore. Sed tamen ut Deus capitur sanguine fuso taurorum centum, sic honore minimo Thuris. Ah! ferus et hostis nobis nimium crudeliter, quicumque legit delicias meas tibi: Ne carmina sic venerantia te libris nostris, possint legi judicio candidiore.

N O T Æ, &c.

* Libri Ovidii pleni sunt mentio-
 nis in honorem Augusti.

† Minima etiam Diis placent, quæ
 pic facta sunt. || Hic, adverbium.

Esse

Esse sed irato quis te mihi posset amicus?

Vix tunc ipse mihi non inimicus eram.

Cum cœpit quassata domus subsidere, partes

In proclinatas omne recumbit onus.

Cunctaque fortunæ rimam faciente debiscunt:

Ipsa suo * quædam pondere tracta ruunt:

Ergo hominum quæsitum odium mihi carmine; quæq;

Debuit, est vultus turba secuta tuos.

(At memini) vitamque meam morésque probabas

Illo, quem dederas, prætereuntis equo.

Quod si non prodest, et honesti gloria nulla

Redditur: at nullum crimen adeptus eram.

Nec malè commissa est nobis fortuna reorum,

Usque † decem decies inspicienda viris:

Res quoque privatas statui sine crimine iudex;

Déque meâ facta est pars quoque || iusta fide.

Me miserum! potui, si non extrema nocerent,

Judicio tutus non semel esse tuo.

Ultima me perdunt; imoque sub æquore mergit

Incoluem toties ¶ ima procella ratem.

Nec mihi pars nocuit de gurgite parva; sed omnes

Pressere hoc fluctus Oceanusque caput.

ANALYSIS.

Sed quis posset esse amicus mihi, te irato? Tunc ipse vix eram non inimicus mihi. Cum domus quassata cœpit subsidere, onus omne recumbit in partes proclinatas. Quæ cuncta debiscunt fortunâ faciente rimam; quædam ipsa ruunt tracta pondere suo: Ergo odium hominum quæsitum mihi carmine; quæ turba secuta est vultus tuos, quæ debuit. At memini probabas quæ vitam meam quæ mores, prætereuntis equo illo quem dederas. Quod si non prodest, et gloria nulla honesti redditur; at adeptus eram crimen nullum. Nec fortuna reorum commissa est malè nobis, usque inspicienda viris decies decem. Statui quoque res privatas, iudex sine crimine; quæ pars quoque iusta facta est de fide meâ. Me miserum! potui esse tutus non semel iudicio tuo, si extrema non nocerent. Ultima perdunt me; quæ procella ima mergit ratem toties incoluem æquore imo. Nec pars parva de gurgite nocuit mihi; sed omnes fluctus quæ Oceanus pressere hoc caput.

NOTÆ, &c.

* Quædam; sed nescio quare.

|| Victa, ut aliqui volunt.

† Intelligit Centumviros. Al. leg.

¶ Una, volunt alii.

Lisue,

Cur aliquid * vidi? cur noxia lumina feci?
 Cur imprudenti cognita culpa mihi est?
 Inscius Actæon vidit sine veste Dianam,
 Præda suis canibus non minus ille fuit,
 Scilicet in superis etiam fortuna luenda est,
 Nec veniam, læso numine, casus habet.
 Illâ nostra die, quâ me malus abstulit error,
 Parva quidem periit, sed sine labe domus;
 Sic quoque parva tamen, patrio dicatur ut ævo
 Clara, nec ullius † nobilitate minor:
 Et neque divitiis, nec paupertate notanda est;
 Unde sit in neutrum conspiciendus eques.
 Sic quoque nostra domus vel censu parva, vel ortu,
 Ingenio ceritè non latet illa meo:
 Quo videar, quamvis nimium juveniiter usus,
 Grande tamen toto nomen ab orbe fero.
 Turbæque doctorum Nasonem novit, et audet
 Non fastiditis annumerare viris.
 Corruit hæc igitur Musis accepta, sub uno,
 Sed non exiguo, crimine lapsa domus.
 Atque ea sic lapsa est, ut surgere, si modo læsi
 Ematuruerit Cæsaris ira, queat:
 Cujus in eventu pœnæ clementia tanta est,
 Ut fuerit nostro lenior ira metu.

A N A L Y S I S.

Cur vidi aliquid? Cur feci lumina noxia? Cur culpa cognita est mihi imprudenti? Actæon inscius vidit Dianam sine veste, ille fuit non minus præda canibus suis. Scilicet fortuna est luenda etiam in Superis, nec casus habet veniam, numine læso. Domus nostra, parva quidem, sed sine labe, periit die illâ, quâ error malus abstulit me: Tamen sic parva quoque, ut dicatur clara ævo patrio, nec minor nobilitate ullius: et neque est notanda divitiis, nec paupertate; Unde eques sit conspiciendus in neutrum. Sic quoque domus nostra parva vel censu, vel ortu, illa ceritè non latet ingenio meo: Quo quamvis videar usus nimium juveniiter, tamen fero nomen grande ab orbe toto. Que turba doctorum novit Nasonem, et audet annumerare viris non fastiditi. Igitur hæc domus accepta Musis corruit, lapsa sub crimine uno, sed non exiguo. Atque ea lapsa est sic, ut queat surgere, si modo ira Cæsaris læsi ematuruerit: Cujus clementia est tanta in eventu pœnæ, ut ira fuerit lenior metu nostro.

N O T Æ, &c.

* Visus obfuit poetæ; piget, quod viderat.

† Ovidii domus nobilitata fuit ingenio, aliisque virtutibus.

Vita

Vita data est, citraque necem tua constitit ira;
 O princeps, * parcas viribus usque tuis.
 Insuper accedunt, te non adimente, paternæ
 (Tanquam vitæ parvum muneris efficit) opes.
 Nec mea decreto dumrâsti facta † Senatûs;
 Nec mea || secreto iudice jussa fuga est.
 Tristibus invectoris verbis (ita principe dignum est)
 Ultus es offensas, ut decet, ipse tuas.
 Adde quod edictum, quamvis immitte, minaxque;
 Attamen in pœnæ nomine lene fuit:
 Quippe § relegatus, non exul dicor in illo;
 Parcæque fortunæ sunt tibi verba meæ.
 • Nulla quidem sano gravior, mentisque potenti
 Pœna est, quàm tanto displicuisse viro.
 Sed solet interdum fieri placabile numen;
 Nube solet pulchra candidus ire dies.
 Vidi ego pampinæ oneratam vitibus ulmum,
 Quæ fuerat sævo fulmine tacta Jovis.
 Ipse licet sperare vetes, sperabimus: atque
 Hoc unum fieri te prohibente potest.
 Spes mihi magna subit, cum te, mitissimæ Cæsar,
 Spes mihi, respicio cum mea facta, cadit:
 Et veluti ventis agitantibus æquora, non est
 Æqualis rabies, continuusque furor;

ANALYSIS

Vita est data, quæ ira tua constitit citra necem; O Princeps, parcas usque viribus tuis! Opes paternæ accedunt insuper, te non adimente; tanquam vitæ parvum muneris. Nec dumrâsti facta mea decreto senatûs; nec fuga mea jussa est iudice secreto. Ipse invectoris verbis tristibus ultus es offensas tuas, ut decet, id est dignum principe. Adde quod edictum, quamvis immitte, quæ minax; attamen fuit lene in nomine pœnæ: Quippe dicor relegatus, non exul in illo; quæ verba sunt tibi parca fortuna meæ. Nulla pœna quidem est gravior sano, quæ potenti mentis, quàm displicuisse viro tanto. Sed numen solet interdum fieri placabile; dios solet ire candidus, nube pulchra. Ego vidi ulmum oneratam vitibus pampinæis, quæ tacta fuerat fulmine sævo Jovis. Sperabimus, licet ipse vetes sperare: hoc unum potest fieri, de prohibente. Cæsar mitissimus, spes magna subit mihi, cum respicio te; spes cadit mihi, cum, facta mea: Et veluti rabies non est æqualis, quæ furor continuus, ventis agitantibus æquora;

N O T A, &c.

* Al. leg. parcas viribus use.

† Exulavit Naso nullo S. con-
 sulto.

|| Al. leg. Selecto.

§ Ovid. relegatus erat pro tem-
 pore, potius, quàm exul in perpe-
 tuum.

Sed modò subsidunt, intermissique fiescunt,
 Vîmque putes illos deposuisse suam:
 Sic abeunt, redeuntque mei variantque timores;
 Et spem placandi dântque negântque tui.
 Per superos igitur, qui dant tibi longa, dabuntque
 Tempora, Romanum si modò nomen amant;
 Per patriam, quæ te tuta et secura parento est,
 Cujus et in populo pars ego nuper eram:
 Sic tibi, quem semper factis animoque mereris,
 Reddatur gratae debitus urbis amor:
 * Livia sic tecum sociales impleat annos;
 Quæ nisi te, nullo conjugè digna fuit:
 Quæ si non esset, cœlebs te vita deceret,
 Nullaque, cui posses esse maritus, erat:
 Sospite sic te, sit natus quoque sospes; et olim
 Imperium regat † hoc cum seniore senex:
 Ut faciuntque tui fidus juvenile nepotes;
 Per tua, pèrque tui facta parentis eant:
 Sic assueta tuis semper victoria castris,
 Nunc quoque se præstet, notaque signa petat;
 Ausoniumque ducem solitis circumvolat, alis,
 Ponat et in nitidâ laurea ferta comâ;
 Per quem bella geris; cuius nunc corpore pugnâs;
 Auspiciûm cui das grande, Deosque tuos;

A N A L Y S I S.

Sed subsidunt modò, quæ fiescunt intermissi; quæ putes illos deposuisse vim suam: sic timores mei abeunt, quæ redeunt, quæ variant, et quæ dant, quæ negant spem placandi tui. Igitur per Superos, qui dant, quæ dabunt tempora longa tibi, si modò amant nomen Romanum; per patriam, quæ est tuta et secura, te parente, et cuius ego nuper eram pars in populo: sic amor debitus urbis grata reddatur tibi, quam semper mereris factis quæ animo: Sic Livia impleat annos sociales tecum; quæ fuit digna conjugè nullo, nisi te: Quæ si non esset, vita cœlebs deceret te; quæ nulla erat, cui posses esse maritus: Sic te sospite, natus quoque, sit sospes; et senex olim regat hoc imperium cum seniore: Quæ ut nepotes tui faciunt fidus juvenile; eant per tua, quæ per facta parentis tui. Sic victoria semper assueta castris tuis, nunc quoque, præstet se, quæ petat signa nota, quæ circumvolat ducem Ausonium alis solitis, et ponat ferta laurea in comâ nitidâ; per quem geris bella; cuius corpore nunc pugnâs; cui das auspiciûm grande, quæ Deos tuos.

N O T Æ, &c.

* Livia, uxor Augusti, quam laudat.

† Al. leg. Hic, melius.

Dimi:

Dimidióque tui præsens, et respicis urbem ;
 Dimidio procul es, sævâque bella geris ;
 Hic tibi sic redeat superato victor ab hoste,
 Inque coronatis fulgeat altus equis.
 Parce precor ; fulménque tuum fera tela reconde ;
 Heu nimidum misero cognita tela mihi !
 Parce pater patriæ, nec nominis immemor hujus
 Olim placandi spem mihi * tolle tui.
 Non precor ut redeam (quamvis majora petitis,
 Credibile est magnos sæpe dedisse Deos.)
 † Mitius exilium si das propiusque roganti,
 Pars erit è pœnâ magna levata meâ.
 Ultima perpetior medios ejectus in hostes :
 Nec quisquam à patria longius exul abest.
 Solus ad ingressus missus septemplicis Istrî,
 Parrhasiæ gelido virginis axe premor.
 Jazyges et Colchi, Metereâque turba, Getæque
 Danubii mediis vix prohibentur aquis.
 Cùmque alii tibi sint causâ graviore fugati :
 Ulterior nulli, quàm mihi, terra data est.
 Longius hæc nihil est, nisi tantum frigus et hostis,
 Et maris astricto quæ coit unda gelu.
 Hactenus Euxini pars est Romana sinistri ;
 Proxima Bastarnæ Sauromatæque tenent.

A N A L Y S I S.

Que præsens dimidio tui, et respicis urbem ; es procul dimidio, que geris bella sæva ; sic redeat hic tibi victor ab hoste superato, que fulgeat altus in equis coronatis. Precor, parce ; que reconde fulmen tuum, tela fera ; tela, heu nimium cognita mihi misero ! Pater patriæ, parce, nec immemor hujus nominis tolle mihi spem tui placandi olim. Non precor ut redeam (quamvis credibile est Deos magnos dedisse majora petitis.) Si das exilium mitius que propius roganti, pars magna erit levata è pœnâ meâ. Perpetior ultima ejectus in hostes medios : nec exul quisquam abest longius à patria. Missus solus ad ingressus Istrî septemplicis, premor axe gelido virginis Parrhasiæ. Jazyges, et Colchi, que turba Meterea, que Getæ vix prohibentur aquis mediis Danubii. Que, cum alii sint fugati tibi causâ graviore : terra ulterior data est nulli, quàm mihi. Nihil est longius hæc, nisi frigus et hostis tantum, et unda maris qua coit gelu astricto. Hactenus pars Euxini sinistri est Romana ; Bastarnæ que Sauromatæ tenent proxima.

N O T Æ, &c.

* Al. redde ; hinc faceret orat | † Aut Mitius exilium rogat
 veniam.

Hæc est Aufoniæ sub jure novissima : vixque
 Hæsit in imperiū margine terra tui.
 Unde precor supplex, ut nos in tuta releges,
 Nè sit cum patriâ pax quoque adempta mihi :
 Ne timeam gentes, quas non bene submovet Ister,
 Neve tuus possim civis ab hoste capi.
 Fas prohibet Latio quenquam de sanguine natum,
 Cæsaribus salvis, barbara vincla pati.
 Perdiderint cum me duo crimina, * carmen et error ;
 Alterius facti culpa silenda mihi.
 Nam tanti non sum, renovem ut tua vulnera, Cæsar ;
 Quem nimio plus est indoluisse semel.
 Altera pars superest : quâ turpi crimine † læsus,
 Arguor obscæni doctor adulterii.
 Fas ergo est aliquâ cœlestia pectora falli :
 Et sunt notitiâ multa minora tuâ.
 Utque Deos cœlūque simul sublime tuenti,
 Non vacat exiguis rebus adesse Jovi :
 A te pendentem sic dum circumspicis orbem,
 Effugiunt curas inferiora tuas.
 Scilicet imperii princeps statione relicta
 Imparibus legeres || carmina facta modis ?
 Non ea te moles Romani nominis urget,
 — Inque tuis humeris tam leve fertur onus :

*Hæc est novissima sub jure Aufonio ; que terra vix hæsit in
 margine imperii tui. Unde supplex precor, ut releges nos in tuta,
 ne pax quoque adempta sit mihi cum patriâ : Ne timeam gentes,
 quas Ister non bene submovet ; neve civis tuus possim capi ab hoste.
 Fas prohibet quenquam de sanguine Latio pati vincla barbara, Cæ-
 saribus salvis. Cum crimina duo perdiderint me, carmen et error ;
 culpa facti alterius silenda mihi. Nam non sum tanti, Cæsar, ut
 renovem vulnera tua ; quem indoluisse semel est plus nimio. Pars
 altera superest : quâ læsus crimine turpi, arguor doctor adulterii
 obscæni. Ergo fas est pectora cœlestia falli aliquâ : Et multa sunt
 minora notitiâ tuâ. Que ut non vacat Jovi, tuenti Deos quæ
 cælum sublime simul, adesse rebus exiguis ; sic dum circumspicis
 orbem pendentem à te, inferiora effugiunt curas tuas. Scilicet Prin-
 ceptis, statione imperii relicta, legeres carmina facta modis impari-
 bus ? Ea moles nominis Romani non urget te, quæ onus tam leve fer-
 tur in humeris tuis.*

N O T Æ, &c.

* Hic recensentur Crimina Na-
 polis.

† Al. volunt Lectus.
 || Scil. libros de Arte amandi.

Lusibus

Lusibus ut possis advertere numen ineptis,
 Excutiasque oculis otia nostra tuis.
 Nunc tibi * Pannonia est; nunc Illyris ora domanda;
 Rhetica nunc præbent, Thraciæque arma metum.
 Nunc petit Armenius pacem; nunc porrigit arcus
 Parthus equus, timidâ captâque signa manu.
 Nunc te prole tuâ juvenem Germania sentit;
 Bellâque pro magno Cæsare Cæsar habet.
 Denique ut in tanto, quantum non extitit unquam,
 Corpore, pars nulla est, quæ caret imperio:
 Urbs quoque te, et legum lassat tutela tuarum,
 Et morum, similes quos cupis esse tuis.
 Non tibi contingunt, quæ gentibus otia præstas;
 Bellâque cum multis irrequieta peris.
 Miror in hoc igitur tantarum pondere rerum,
 Unquam te nostros evoluisse jocos.
 At si (quod mallet) vacuus fortasse fuisses,
 Nullum legisses crimen in arte meâ.
 Illa quidem fateor frontis non esse severæ,
 || Scripta nec à tanto principe digna legi;
 Non tamen idcirco legum contraria iussu,
 Sunt ea; Romanæ erudiuntque nurus.
 Nêve quibus scribam possis dubitare, libellus
 Quatuor hos J. versus è tribus unus habet.

ANALYSIS.

Ut possis advertere numen lusibus ineptis, quæ excutias otia nostra oculis tuis. Nunc Pannonia est domanda tibi; nunc ora Illyris; nunc arma Rhetica, quæ Thracia præbent metum. Nunc Armenius petit pacem; nunc equus Parthus porrigit arcus, quæ signa captâ manu timidâ. Nunc Germania sentit te juvenem prole tuâ; Quæ Cæsar habet bella pro Cæsare magno. Denique ut pars nulla est in corpore tanto, quantum non unquam extitit, quæ caret imperio: Urbs quoque, et tutela legum, tuarum, et morum, quas cupis esse similes tuis, lassat te: Otia non contingunt tibi, quæ præstas gentibus; quæ gentibus bella irrequieta cum multis. Igitur miror te unquam evoluisse jocos nostros ex hoc pondere rerum tantarum. At si fuisses vacuus fortasse, (quod mallet) legisses crimen nullum in arte meâ. Fateor quidem scripta illa non esse frontis severæ, nec digna legi à Principe tanto: Tamen ea non sunt idcirco contraria iussu legum; quæ erudiunt nurus Romanæ. Nêve possis dubitare quibus scribam; Libellus unus è tribus habet hos quatuor versus.

NOTÆ, &c.

* Vetus Hungariæ nomen. Vide | evoluisse Pentasyllabum.
 Diction | || Vult libros amatorios iterum,
 † Pro evoluisse, per Discreſin fir | § Scilicet, Ex i. lib. de Arte.
 K 2 Este

Este procul vittæ tenues, insigne pudoris;
 Quæque tegis medios, instita longa, pedes:
 Nil, nisi legitimum, concessæque furta, canemus;
 Inque meo nullum carmine crimen erit.
 Ecquid ab hac omnes rigidas submovimus arte,
 Quas stola contingi, vittæque sumpta vetat?
 At matrona potest alienis artibus uti;
 Quólque trahat, quamvis non * doceatur, habet.
 Nil igitur matrona legat, quia carmine ab omni
 Ad delinquendum doctior esse potest.
 Quodcunque attigerit, siqua est studiosa sinistri,
 Ad vitium mores instruit inde suos.
 Sumpserit annales, (nihil est hirsutius illis)
 Facta est unde parens, Ilia, nempe leget;
 Sumpserit Æneadem, genetrix ubi prima, requirit
 Æneadum genetrix unde sit alma Venus.
 Persequar inferiis (modò si licet ordine ferri)
 Posse nocere animis carminis omne genus.
 Non tamen idcirco crimen liber omnis habebit:
 Nil prodest, quod non lædere possit idem.
 Igne quid utilius? Si quis tamen urere testæ
 † Comparat, audaces instruit igne manus.
 Eripit interdum, modò dat medicinæ salutem:
 Quæque juvet monstrat, quæque sit herba nocens.

A N A L Y S I S.

Vittæ tenues, insigne pudoris, este procul; quæ instita longa, quæ tegis pedes medios. Canemus nil nisi legitimum, quæ furta concessa, quæ crimen nullum erit in carmine meo. Ecquid submovimus omnes rigidas ab hac arte, quas stola, quæ vittæ sumpta vetat contingi. At Matrona potest uti, artibus alienis, quæ habet quod trahat, quamvis non doceatur. Igitur matrona legat nil, quia potest esse doctior ad delinquendum ab omni carmine. Si quæ est studiosa sinistri, quodcunque attigerit, inde instruit mores suos ad vitium. Sumpserit annales; (nihil est hirsutius illis) nempe leget, unde Ilia facta est parens: Sumpserit Æneadem, ubi genetrix prima, requirit unde Veniat alma sit genetrix Æneadum. Persequar inferiis (si modò licet ferri ordine) genus omne carminis posse nocere animis. Tamen liber omnis non idcirco habebit crimen: nil prodest, quod idem non possit lædere. Quid utilius igne? Tamen si quis comparat urere testæ, instruit manus audaces igne. Medicina interdum eripit, modò dat salutem: quæ monstrat quæ herba juvet, quæ quæ sit nocens.

N O T A E.

* Experientia docet, quòd Mores | † Al. leg. Cæperit.
 auctorque pro præceptore sunt,

Et latro, et cautus præcingitur ense viator
 Ille sed insidias, hic sibi portat opem.
 Discitur innocuas ut agat facundia causas:
 Protegit hæc fontes immeritosque premit.
 Sic igitur carmen, rectâ si mente legatur,
 Constabit nulli posse nocere meum
 Et tandem vitium quicumque hinc concipit, errat;
 Et nimium scriptis abrogat ille meis.
 Ut tamen hoc fatear; ludi quoque semina præbent
 Nequitia; tolli tota * theatra jube.
 Peccandi causam quam multis sæpe dederunt
 † Martia, cum durum sternit arena solum.
 Tollatur Circus; non tuta licentia Circi est:
 Hic sedet ignoto juncta puella viro.
 Cum quædam spaciuntur in hæc, ut amator eodem
 Conveniat, quare porticus ulla patet?
 Quis locus est templis augustior? hæc quoque il vitet,
 In culpam si qua est ingeniosa suam.
 Cum steterit ‡ Jovis æde, Jovis succurret in æde,
 Quam multas matres fecerat ille Deus.
 Proxima adoranti Junonia templa subibit,
 Pellicibus multis indoluiffe Deam.
 Pallade conspectâ, natum de crimine virgo
 Sustulerit quare, quæret, Eriethonium.

ANALYSIS.

Et latro et viator cautus præcingitur Esse; sed ille portat insidias, hic opem sibi. Facundia discitur, ut agat causas innocuas: hæc protegit fontes, que premit immeritos. Sic igitur constabit carmen meum posse nocere nulli; si legatur mente rectâ. Et errat tandem quicumque concipit vitium hinc, et ille abrogat nimium scriptis meis. Tamen, ut fatear hoc; ludi quoque præbent semina nequitia; jube theatra tota tolli, Martia sæpe dederunt quam multis causam peccandi, cum arena sternit solum durum! Circus tollatur; licentia Circi non est tuta: Puella sedet hic juncta viro ignoto. Quare porticus ulla patet; cum quædam spaciuntur in hæc, ut amator conveniat eodem? Quis locus est augustior templis? Si qua est ingeniosa in culpam suam; vitet quoque hæc. Cum steterit Æde Jovis, succurret in æde Jovis, quam multas matres Deus ille fecerat. Subibit adoranti templa Junonia proxima, Deam indoluiffe pellicibus multis. Pallade conspectâ, quæret quare virgo sustulerit Eriethonium natum de crimine.

NOTÆ, &c.

* Theatra; scil. loca, ubi ludi scenici aguntur.

‡ Al. leg. videret.

† Viz. Campus Martius, Circus, porticus. Vide hæc apud Diction.

‡ Vult Jovem Eriethonium, ac in-

nuit Jovis Adulteria.

Venerit

Venerit in magni templum tua numina Martis ;
 Stat Venus ultori juncta viro ante fores.
 Iſidis æde ſedens, cur hanc Saturnia, quæret,
 Egerit Ionio Boſphoriôque mari.
 In Venerem Anchifeſ, in Lunam * Latmius heros,
 In Cererem Jaſius, qui referatur, erit.
 Omnia perverſas poſſunt corrumpere mentes ;
 Stant tamén illa ſuis omnia tuta locis.
 Et procul à ſcriptâ ſolis meretricibus arte,
 Submovet ingenuas pagina prima manus.
 Quæcunque erumpit, quâ non finet ire ſacerdos,
 Protinûs hæc vetiti criminis acta rea eſt.
 Nec tamen eſt facinus † verſus evolvere molles ;
 Multa licet caſtæ, non facienda, legant.
 Sæpe ſupercilii nudas matrona ſeveri,
 Et Veneris ſtantes ad genus omne, videt.
 Corpora Veſtales oculi meretricia cernunt ;
 Nec || domino pœnæ res ea cauſa fuit.
 At cur in noſtrâ nimia eſt laſcivia Muſâ ?
 Cûrve meus cuiquam ſuadet amare liber ?
 Nil niſi peccatum, maniſeſtâq; culpa fatenda eſt ;
 Pœnitet ingenii judiciûq; mei.

A N A L Y S I S.

Venerit in templum Martis magni, numina tua ; Venus ſtat juncta viro ultori ante fores. Sedens Æde Iſidis, quæret, cur Saturnia egerit hanc mari Ionio que Boſphorio. Anchifeſ erit, qui referatur in Venerem ; Latmius heros, in Lunam ; Jaſius in Cererem. Omnia poſſunt corrumpere mentes perverſas : tamen illa omnia ſtant tuta locis ſuis. Et pagina prima ſubmovet manus ingenuas procul à arte ſcriptâ meretricibus ſolis. Quæcunq; erumpit, quâ ſacerdos non finit ire, hæc protinûs acta eſt rea criminis vetiti. Tamen nec eſt facinus evolvere verſus molles ; licet caſta legant multa, non facienda. Matrona ſupercilii ſeveri ſæpe videt nudas, et ſtantes ad genus omne Veneris. Oculi Veſtales cernunt corpora meretricia ; nec res ea fuit Cauſa pœna Domino. At cur laſcivia eſt nimia in Muſâ noſtrâ ? Ve cur liber meus ſuadet cuiquam amare ? Nil niſi peccatum, que culpa maniſeſta eſt fatenda ; pœnitet ingenii que judicii mei.

N O T E.

* Endymion, quem Luna amavit ; ſed in propriis nominibus ſemper leg. Diction.

† Verſus molliores legere licet,

ſed non ad provocandum libidinem. || Scil. Pontifici maximo, qui Veſtæ virgines curabat.

Cur non Argolicis potius quæ concidit armis,
 Vexata est iterum carmine Troja meo ?
 Cur tacui Thebas ? et mutua vulnera fratrum ?
 Et septem portas sub duce quamque suo ?
 Non mihi materiam bellatrix Roma negabat ;
 Et pius est patriæ facta referre labor.
 Denique cum meritis impleveris omnia, Cæsar,
 Pars mihi de multis una canenda fuit.
 Utque trahunt oculos radiantia lumina Solis ;
 Traxissent animum sic tua facta meum.
 Arguor immerito ; tenuis mihi campus atatur ;
 Illud erat magnæ fertilitatis opus.
 Non ideo debet pelago se credere, si qua
 * Audet in exiguo ludere cymba lacu.
 Forsitan hoc dubitem, numeris levioribus aptus
 Sim satis, in parvos sufficiamque modos.
 At si me jubeas domitos Jovis igne Gigantes
 Dicere, conantem debilitabit opus.
 Divitis ingenii est, immania Cæsaris acta
 Condere, materiâ ne superetur opus.
 Et tamen ausus eram ; sed detrectare videbar ;
 Quodque nefas, damno viribus esse tuis.
 Ad leve rursus opus juvenilia carmina veni ;
 Et falso movi pectus amore meum.

ANALYSIS.

Cur Troja, quæ concidit armis Argolicis, non potius est vexata iterum carmine meo ? Cur tacui Thebas ? et vulnera mutua fratrum ? Et portas septem, quamque sub duce suo ? Roma bellatrix non negabat materiam mihi ; et labor est pius referre facta patriæ. Denique Cæsar, cum impleveris omnia meritis, pars una de multis fuit canenda mihi. Quæ autem lumina radiantia solis trahunt oculos ; sic facta tua traxissent animum meum. Arguor immerito ; campus tenuis atatur mihi ; illud erat opus fertilitatis magnæ. Si qua Cymba audet ludere in lacu exiguo, non debet ideo credere se Pelago. Forsitan dubitem hoc, si satis aptus numeris levioribus, quæ sufficiam in modos parvos. At si jubeas me dicere Gigantes domitos igne Jovis, opus debilitabit conantem. Est ingeni divitis condere acta immania Cæsaris, ne opus superetur materiâ. Et tamen ausus eram ; sed videbar detrectare ; quæ esse damno viribus tuis, quod nefas. Veni rursus ad opus leve, carmina juvenilia : et movi pectus meum amore falso.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. audeat exiguo ; sed non omnibus omnia conveniunt.

Non equidem vellem ; sed me mea fata trahebant ;
 Inque meas pœnas ingeniosus eram.
 Hei mihi ! cur didici ? cur me docuere parentes ?
 Literaque est oculos ulla morata meos ?
 Hæc tibi me invisum lascivia fecit, ob artes,
 Quas ratus es vetitps sollicitare toros.
 Sed neque me nuptæ didicerunt furta * magistro ;
 Quodque parum novit, nemo docere potest.
 Sic ego delicias et mollia carmina feci,
 Strinxerit ut nomen fabula nulla meum :
 Nec quisquam est adeo mediâ de plebe maritus,
 Ut dubius vitio sit pater ille meo.
 Crede mihi, distant mores à carmine nostro :
 Vita verecunda est, Musa jocosa mea est.
 Magnaque pars mendax operum est et ficta meorum,
 Plus sibi permisit compositore suo.
 Nec † liber indicium est animi ; sed honesta || voluntas
 Plurima mulcendis auribus apta refert.
 Accius esset atrox ; conviva Terentius esset ;
 Essent pugnaces, qui fera bella canunt.
 Denique composui teneros non solus amores ;
 Composito pœnas solus amore dedi :
 Quid nisi cum multo Venerem confundere vino
 Præcepit Lyrici Teia Musa senis ?

A N A L Y S I S.

Non vellem equidem ; sed fata mea trahebant me : que eram ingeniosus in pœnas meas. Hei mihi ! cur didici ? cur parentes docuere me ? que ulla litera morata est oculos meos ? Hæc lascivia fecit me invisum tibi, ob artes, quas ratus es sollicitare toros vetitos. Sed neque nupta didicerunt furta me magistro ; que nemo potest docere, quod parum novit. Sic ego feci delicias et carmina mollia, ut fabula nulla strinxerit nomen meum : nec quisquam est maritus adeo de plebe mediâ, ut ille sit pater dubius vitio meo. Crede mihi, mores distant à carmine nostro : Vita est verecunda, Musa mea est jocosa, que pars magna operum meorum est mendax et ficta, permisit plus sibi compositore suo. Nec liber est indicium animi ; sed voluntas honesta refert plurima apta auribus mulcendis. Accius esset atrox, Terentius esset conviva ; qui canunt bella fera, essent pugnaces. Denique non solus composui amores teneros ; solus dedi pœnas amore composito : Quid musa Teia senis Lyrici præcepit, nisi confundere Venerem cum vino multo ?

N O T Æ, &c.

* Sic et Catullus bene canit. | quod nec fecit nec suasit.
 † Libri non sunt verum indicium | || Al. pro voluntas refert leg-
 animi ; quia quis scribat dicere, | voluptas ferens.

Lesbia

Lesbia quid docuit * Sappho, nisi amare puellas?

Tuta tamen Sappho, tutus et ille fuit.

Nec tibi, Battiade, nocuit; quod sæpe legenti

Delicias versu fassus es ipse tuas.

Fabula jucundi nulla est sine amore † Menandri:

Et solet hic pueris virginibusque legi.

Ilias || ipsa quid est, nisi turpis adultera; de quâ

Inter amatorem pugna virumque fuit?

Quid prius est illic flammâ Chryseidos, aut quâ

Fecerat iratos rapta puella duces?

Aut quid Odyssæa est, nisi fœmina propter amorem

Dum vir abest, multis una petita ‡ procis?

Quis nisi Mæonides Venerem Martemque ligatos

Narrat, in obsceno corpora prænisa toro?

Unde nisi indicio magni sciremus Homeri,

** Hospitis igne duas incaluisse Deas?

Omne genus scripti gravitate tragedia vincit:

Hæc quoque materiam semper amoris habet.

Nam quid in Hippolyto est, nisi sæva flamma novercæ?

Nobilis est Canace fratris amore sui.

Quid? non Tantalides agitante Cupidine currus

Pisicam Phrygiis vexit eburnus equis?

ANALYSIS.

Quid Sappho Lesbia docuit, nisi amare puellas? Tamen Sappho fuit tuta, et ille tutus. Battiade, nec nocuit tibi; quod ipse sæpe fassus es versu legenti delicias tuas. Nulla fabula Menandri jucundi est sine amore: et hic solet legi pueris que virginibus. Quid est Ilias ipsa, nisi adultera turpis, de quâ pugna fuit inter amatorem que virum? Quid est prius illic flammâ Chryseidos, aut quâ puella rapta fecerat duces iratos? Aut quid est Odyssæa, nisi fœmina una petita procis multis, propter amorem, dum vir abest? Quis nisi Mæonides narrat Venerem que Martem ligatos, corpora prænisa in toro obsceno? Unde sciremus nisi indicio Homeri magni, Deas duas incaluisse igne hospitis? Tragedia vincit genus omne scripti gravitate: Hæc quoque semper habet materiam amoris. Nam quid est in Hippolyto, nisi flamma noverca sæva? Canace est nobilis amore fratris sui. Quid? non Tantalides eburnus, vexit Pisicam equis Phrygiis, cupidine agitante currus?

NOTÆ, &c.

* Exemplis plurimis refellit crimen sibi objectum.

† Menandri comœdia vitis scatet.

|| Ilias nil aliud nisi adultera tota

est, ac Odyssæa.

‡ Al. leg. Viris.

** Viz. Ulyssis amore Calipso et

Ciræ caplebat.

Tingeret ut ferrum natorum sanguine mater,
 Concitus à læbo fecit amore dolor.
 Fecit amor subitas volucres cani pellice regem:
 Quæque suum luget nunc quoque mater Ilyn.
 Si non Aërophen frater sceleratus amasset,
 Aversos solis non legeremus equos.
 Impia nec tragicos tetigisset Scylla cothurnos,
 Ni patrium crimem desecasset amor.
 Qui legis Electran, et egentem mentis Orestem,
 Egisthi crimen Tyndaridasque legis.
 Nam quid de tetrico referam dormitore Chitære,
 Quem letho fallax hospita pene dedit?
 Quid loquar Hermionem? quid te, Schæneia virgo;
 Téque, Mycenæo Phœbas amata duci?
 Quid Danaen, Dapæque nurum? matremque Lyæi?
 Alcmenam, et noctes, quæ coïre duas?
 Quid generum Pelæi? quid Thesæa? quidve Pelasgum,
 Iliacam tetigit, qui rate primus humum?
 Huc Iole, Pyrrhique parens, huc Herculæ uxor,
 Huc accedat Hylas, Iliachque puer.
 Tempore deficiat, tragicos si persequar ignes:
 Vixque meus capiet nomina nuda liber.
 Est et in obscænos deflexa tragœdia risus;
 Multaque præteriti verba pudoris habet.
 Nec nocet auctori, mollem qui fecit Achillem,
 Infregisse suis fortia facta modis.

ANALYSIS.

Dolor concitus à amore læso fecit, ut mater tingeret ferrum sanguine
 natorum. Amor fecit regem cani pellice volucres subitas: quæ qua
 mater nunc quoque luget Ilyn suum. Si frater sceleratus non ama-
 set Aërophen, non legeremus equos solis aversos. Nec Scylla impia
 tetigisset cothurnos tragicos, ni amor desecasset crimem patrium. Qui
 legis Electran, et Orestem egentem mentis, legis crimen Egisthi
 que Tyndaridos. Nam quid referam de dormitore tetrico Chitære,
 quem hospita fallax pene dedit letho? Quid loquar Hermionem?
 Quid te, virgo Schæneia, quæ te, Phœbas amata duci Mycenæo?
 Quid Danaen, quæ nurus Dapæ que matrem Lyæi? Alcmenam,
 et noctes duas quæ coïre? Quid generum Pelæi? Quid Thesæa?
 Ve quid Pelasgum, qui primus tetigit humum Iliacam rate? Accedat
 huc Iole, quæ parens Pyrrhi, huc uxor Herculæ, huc Hylas, quæ
 Puer Iliacus. Deficiat tempore, si persequar ignes tragicos: quæ liber
 meus vix capiet nomina nuda. Et Tragœdia est deflexa in risus obs-
 cænos; quæ habet verba multa pudoris præteriti. Nec nocet auctori, qui
 fecit Achillem mollem, modis suis, infregisse facta fortia.

Junxit * Aristides Milesia crimina secum;
 Pulsus Aristidea nec tamen urbe sua est;
 Nec, qui descripsit corrumpi semina matrum,
 Eubius impuræ conditor historis;
 Nec, qui composuit super Sybaritida, fugit;
 Nec, qui concubitus non tacere suos
 Sûntque ea doctorum monumentis mista virorum:
 Muneribusque ducum publica facta patent,
 Nêve peregrinis tantum defendat ab armis,
 En Romanus habet multa, jocosa liber!
 Utque suo Martem cecinit gravis Ennius ore;
 Ennius ingenio maximus, arte rudis:
 Explicat ut causas rapidi Lucretius ignis,
 Casurumque † triplex vaticinatur opus:
 Sic tua lascivo cantata est læpe Catullo
 Fœmina, cui falsum †† Lesbja nomen erat:
 Nec contentus eâ, multos vulgavit amores,
 In quibus ipse suum fassus adulterium est.
 Par fuit exigui similisque licentia Calvi,
 Detexit variis qui sua † facta modis.
 Quid referam Tucidæ? quid Memmi carmen? apud quos
 Omnis abest rebus, nominibusque pudor.
 Cinna quoque his comes est; Cinnaque procacior Anser;
 Et leve Cornifici, parque Catonis opus:

ANALYSIS.

Aristides junxit crimina Milesia secum; nec tamen Aristides pulsus est urbe sua. Nec Eubius, conditor historie impurae, qui descripsit semina matrum corrumpi: nec fugit, qui nuper composuit Sybaritida; nec, qui non tacere concubitus suos. Quæ ea sunt mista monumentis virorum doctorum: quæ patent, facta publica muneribus ducum. Nêve defendat tantum ab armis peregrinis, en Liber Romanus habet multa jocosa! Quæ ut Ennius gravis cecinit Martem ore suo; Ennius, maximus ingenio, rudis arte: Ut Lucretius explicat causas ignis rapidi, quæ vaticinatur opus triplex casurum: Sic fœmina sua, cui Lesbja erat nomen falsum, sæpe cantata est Catullo lascivo; Nec contentus eâ, vulgavit amores multos, in quibus ipse fassus est adulterium suum. Licentia Calvi exigui fuit par quæ Puellæ, qui detexit facta sua modis variis. Quid referam carmen Tucidæ? Quid Memmi? apud quos omnis pudor abest rebus quæ nominibus. Cinna quoque est comes huius; quæ Anser procacior Cinna; et opus leve Cornifici, quæ par Catonis.

NOTÆ, &c.

* Milesia crimina Aristidis; viz. Cœlum, Terram et mare.
 carmina turpia, quæ Mileti urbem
 † Verum ejus nomen erat Clodia.
 perdiderunt
 † Al. leg. melius furæ.
 † Lucretius de rerum naturâ, vult

Et quorum libris modò dissimulata Perilla,
 Nomine nunc legitur dicta, Metelle, tuo.
 Is quoque Phasiacas Argo qui duxit in undas,
 Non potuit Veneris furta tacere suæ.
 Nec minùs Hortensî, nec sunt minùs improba Servi
 Carmina : quis dubitet nomina tanta sequi ?
 Vertit Aristidem Sisenna ; nec obfuit illi
 Historiæ turpes inseruisse jocos,
 Nec fuit opprobrio celebrâsse Lycorida Gallo :
 Sed linguam nimio non tenuisse mero.
 Credere juranti durum, putat esse Tibullus ;
 Hoc etiam de se quòd neget illa viro.
 Fallere * custodem demùm docuisse fatetur :
 Sæpe suâ miserum nunc ait arte premi.
 Sæpe velut gemmam dominæ, signumque probaret ;
 Per causam meminit se tetigisse manum.
 Utque refert, digitis sæpe est nutûque locutus,
 Et tacitam mensæ duxit in orbe notam :
 Et quibus è succis abeat de corpore livor,
 Impresso fieri qui solet ore, docet.
 Denique ab incauto nimium petit ille marito ;
 Se quoque uti servet, peccet ut illa minùs.
 Scit cui latretur, cùm solus obambulet ipse,
 Cui toties clausas † excreet ante fores.

A N A L Y S I S.

Et quorum libris Perilla modò dissimulata, Metelle, nunc legitur dicta nomine tuo. Is quoque, qui duxit Argo in undas Phasiacas, non potuit tacere furta Veneris suæ. Nec carmina Hortensî sunt minùs improba, nec Servi minùs : quis dubitet sequi nomina tanta ? Sisenna vertit Aristidem ; nec obfuit illi inseruisse jocos turpes historiæ. Nec fuit opprobrio Gallo celebrâsse Lycorida : sed non tenuisse linguam mero nimio. Tibullus putat esse durum credere juranti ; quòd illa etiam neget hoc viro de se. Fatetur demùm docuisse fallere custodem : quæ ait se miserum nunc premi arte suâ. Sæpe meminit se tetigisse manum dominæ per causam, velut probaret gemmam quæ signum. Quò ut refert, sæpe locutus est digitis quæ nutu, et duxit notam tacitam in orbe mensæ : Et docet è quibus succis livor, qui solet fieri ore impresso, abeat de corpore. Denique illa petit ab marito nimium incauto ; uti servet se quoque, ut illa minùs peccet. Scit cui latretur, cùm ipso solus obambulet, cui excreet toties ante fores clausas.

N O T Æ, &c.

* Viz. illum, cui puellæ cura erat | † Al. leg. potius, cur excreet.

commissa.

Multaque

Multæque dat furti talis præcepta; docetque
 Quæ nuptæ possint fallere ab arte viros.
 Nec fuit hoc illi fraudi; legiturque Tibullus,
 Et placet, et jam, te principe, notus erat.
 Invenies eadem blandi præcepta Propertii:
 Districtus minimâ nec tamen ille notâ est.
 His ego successi; quoniam præstantia candor
 Nomina vivorum dissimulare jubet.
 Non timui (fateor) ne quâ tot iære carinæ,
 Naufraga servatis omnibus * una foret.
 Sunt aliis scriptæ, quibus alea luditur, artes:
 Hæc est ad vestros non leve crimen avos.
 Quid valeant † tali, quo possis plurima jactu
 Fingere; damnosos effugiasque canes?
 Tessera quos habeat numeros; distante vocato,
 Mittere quò || debeat, quo dare missa modo:
 Discolor ut recto grassetur limite miles,
 Cùm medius gemino calculus hoste perit:
 Ut magè velle sequi sciat, et revocare priorem;
 Ne tutò fugiens, incommitatus eat.
 Parva sedet ternis instructa ¶ tabella lapillis;
 In quâ, vicisse est, continuasse suos.
 Quidque alii lusus (neque enim nunc persequar omnes)
 Perdere rem charam tempora nostra solent.

ANALYSIS.

Que dat præcepta multa furti talis; que docet ab arte quâ possint fallere viros. Nec hoc fuit fraudi illi; que Tibullus legitur, et placet, et notus erat jam, te principe: Invenies præcepta eadem Propertii blandi, nec tamen ille districtus est notâ minimâ. Ego successi bis; quoniam candor jubet dissimulare nomina præstantia virorum. Fateor, non timui, ne una foret naufraga, quâ tot carinæ iære, omnibus servatis. Artes, quibus alea luditur, scripta sunt aliis: hæc est crimen non leve ad avos vestros. Quid tali valeant, quo jactu possis fingere plurima, que effugias canes damnosos? Quos numeros tessera habeat, quo modo debeat mittere, distante vocato; quo dare missa: ut miles discolor grassetur limite recto, cùm calculus medius perit hoste gemino: Ut magè sciat velle sequi, et revocare priorem; ne fugiens tutò, eat incommitatus. Tabella parva sedet instructa lapillis ternis; in quâ continuasse suos, est vicisse. Que lusus alii (neque enim nunc persequar omnes) solent perdere rem charam, tempora nostra.

NOTÆ, &c.

* Hic loquitur de nave suâ.

† Lusus varios bellè describit.

‡ Al. leg. doceat, potius; vult in

| Pyrgum mittere.

§ Poeta vulg. hinc Tabellas aleatorias.

* Ecce canit formas alius jactusque pilarum :
 Hic artem nandi præcipit, ille trochi !
 Composita est aliis fuscandi cura coloris ;
 Hic epulis leges, hospitioque dedit :
 Alter humum, de quâ singantur Pocula, monstrat,
 Quæque docet liquido testa sit apta mero.
 Talia luduntur fumoso mense Decembri,
 Quæ † jam non ulli composuisse nocet.
 His ego deceptus non tristia carmina feci ;
 Sed tristis nostros, pœna secuta jocos.
 Denique non video tot de scribentibus unum,
 Quem sua ‖ perdiderit Musa ; repertus ego,
 Quid si scripissim mimos obscœna jocantes,
 Qui semper ¶ ficti crimen amoris habent ?
 In quibus assidue cultus procedit adulter ;
 Verbæque dat stulto callida nupta viro.
 Nabilis hæc virgo, matronæque virque puérque
 Spectat ; et ex magnâ parte Senatus adest.
 ** Non satis, incestis temerari vocibus aures :
 Affuescunt oculi multa pudenda pati.
 Cùmque fefellit amans aliquâ novitate maritum,
 Plauditur, et magno palma favore datur.

A N A L Y S I S.

Ecce alius canit formas, quæ jactus pilarum : Hic præcipit artem nandi ; ille, trochi ! Cura coloris fuscandi composita est aliis ; Hic dedit leges epulis, quæ hospitio : Alter monstrat humum, de quâ pocula singantur ; quæ docet, quæ testa sit apta mero liquido. Talia luduntur mense fumoso Decembri, quæ jam composuisse non nocet ulli. Ego deceptus his, feci carmina non tristia ; sed pœna tristis secuta jocos nostros. Denique non video unum de tot scribentibus, quem musa sua perdiderit ; ego repertus. Quid si scripissim mimos jocantes obscœna, qui semper habent crimen amoris ficti ? In quibus adulter procedit cultus assidue : Quæ nupta callida dat verba viro stulto. Virgo nabilis, quæ matrona, quæ vir, quæ puer spectat hæc ; et Senatus adest ex parte magnâ. Non satis, aures temerari vocibus incestis ; oculi affuescunt pati multa pudenda. Quæ cùm amans fefellit maritum novitate aliquâ, plauditur, et palma datur favore magna.

N O T Æ, &c.

* Variz descriptiones ludendi elegantiores occurrunt

† Al. leg. damno nulli fuit,

‖ Ovidius solus ingenio suo perit.

¶ Al. leg. vetiti.

** Al. leg. nec satis incestis.

Quodque

* Quodque minus prodest, poena est lucrosa poetæ;
Tantæque non parvo crimina Prætor emit.

Inspice † ludorum sumptus, Auguste, tuorum:

Empta tibi magno talia multa leges.

Hæc tu spectasti, spectandæque sæpe dedisti:

Majestas adeo comis ubique tua est.

Luminibusque tuis, totus quibus utitur orbis,

Scenica vidisti || lætus adulteria.

Scribere si fas est imitantes turpia mimos;

Materiæ minor est debita poena mea.

An genus hoc scripti faciunt sua pulpita tutum?

Quodque § licet mimis, scena licere dedit?

Et mea sunt populo saltata poemata sæpe:

Sæpe oculos etiam detinere tuos.

Scilicet in domibus vestris, ut prisca virorum

Artificis fulgent corpora picta manu:

Sic, quæ concubitus varias, Venerisque figuras

Exprimat, est aliquo parva tabella loco.

Utque sedet vultu fassus Telamonius iræ,

Inque oculis facinus barbara mater habet:

Sic madidos fœcat digitis Venus uda capillos;

Et modo maternis tecta videtur aquis.

Bella sonant alii telis instructa cruentis:

Parsque tui generis, pars tua facta canit.

ANALYSIS.

Que quod minus prodest, poena est lucrosa poetæ; que Prætor emit crimina tanta non parvo. Auguste, inspicere sumptus ludorum tuorum: Leges talia multa empta tibi magno. Tu spectasti hæc, que sæpe dedisti spectanda: Majestas tua est adeo comis ubique. Que lætus vidisti adulteria scenica luminibus, quibus orbis totus utitur. Si fas est scribere mimos imitantes turpia; poena minor est debita materiæ meæ. An pulpita sua faciunt hoc genus scripti tutum? Que scena dedit licere mimis, quod libet? Et poemata mea sæpe sunt saltata populo: sæpe etiam detinere oculos tuos. Scilicet, ut corpora prisca virorum picta manu artificis fulgent in domibus vestris: Sic tabella parva est loco aliquo, quæ exprimat concubitus varios, quæ figuras Veneris. Que ut Telamonius sedet fassus iram vultu, quæ mater barbara habet facinus in oculis; sic Venus uda fœcat capillos madidos digitis; et videtur modo tecta aquis maternis. Alii sonant bella instructa telis cruentis: quæ pars canit facta generis tui; pars, tua.

NOTÆ.

* Al. leg. quodque minus.

† Ludos Augustales innuit, quos

Ediles curabant,

|| Al. leg. lentus.

§ Al. leg. libet, acupelinis.

Invida

Invida me spatio natura coërcuit arcto;
 Ingenio vires exiguæque dedit.
 Et tamen ille tuus felix *Æneidos* * auctor,
 Contulit in Tyrios arma virumque toros.
 Nec legitur pars ulla magis de corpore toto,
 Quam non legitimo fœdere junctus amor.
 Phyllidis hic idem, teneræque Amaryllidis ignes;
 Bucolicis juvenis luserat antè modis.
 Nos quoque jampridem scripto peccavimus isto;
 Supplicium patitur non nova culpa novum.
 Carminaque edideram, cum te delicta notantem
 Præterit toties † irrequietus eque.
 Ergo quæ juveni mihi non nocitura putavi
 Scripta parùm prudens, nunc nocuere seni:
 Sera redundavit veteris vindicta libelli,
 Distat et à meriti tempore poena sui.
 Nè tamen omne meum credas opus esse remissum;
 Sæpe dedi nostræ grandia vela rati.
 Sex ego ‡ factorum scripsi, totidemque libellos;
 Cùmque suo finem mense volumen habet.
 Idque tuo nuper scriptum sub nomine, Cæsar,
 Et tibi sacratum fori mea rupit opus.
 Et dedimus tragicis § scriptum regale cothurnis;
 Quæque gravis debet verba cothurnus habet.

A N A L Y S I S.

Natura invida coërcuit me spatio arcto; quæ dedit vires exiguæ ingenio. Et tamen ille auctor tuus felix Æneidos contulit arma quæ virum in toros Tyrios. Nec pars ulla legitur magis de corpore toto, quam amor junctus fœdere non legitimo. Hic idem juvenis luserat ante modis Bucolicis ignes Phyllidis quæ Amaryllidis tenera. Nos quoque peccavimus jampridem scripto isto; culpa non nova patitur supplicium novum. Quæ edideram carmina, cum Eques irrequietus præterit toties te notantem delicta. Ergo scripta, quæ putavi parùm prudens non nocitura mihi juveni, nunc nocuere seni. Vindicta sera libelli veteris redundavit, et poena distat à tempore meriti sui. Tamen ne credas opus meum omne esse remissum; sæpe dedi vela grandia rati nostræ. Ego scripsi sex quæ totidem libellos Factorum; quæ volumen habet finem cum mense suo. Quæ fori mea, Cæsar, rupit opus nuper scriptum sub nomine tuo et sacratum tibi. Et dedimus scriptum regale cothurnis Tragicis; quæ cothurnus gravis habet verba, quæ debet.

N O T Æ, &c.

* Scil. Virgilius ille clarus.

† Al. leg. jure quietus.

‡ Vult Factorum Libros xii,

§ Vult Medeam, Ovidii Tragediam, nobile scriptum.

Dictaque sunt nobis, quamvis manus ultima cepto
 Defuit, in facies corpora versa novas.
 Atque utinam revoces animum paulisper ab ira,
 Et vacuo jubeas hinc tibi pauca legi.
 Pauca; quibus, primâ surgens ab origine mundi,
 In tua deduxi tempora, Caesar, opus.
 Aspicias quantum dederis mihi pectoris ipse,
 Quoque favore animi totque tuosque canam.
 Non ego mordaci distinxi carmine quenquam;
 Non meus ullius crimina versus habet.
 Candidus à salibus suffusus felle refugi;
 Nulla venenato litera mista joco est.
 Inter tot populi, tot scripti millia nostri,
 Quem mea Calliope læserit, unus * ero.
 Non igitur nostris ullum gaudere Quiritem
 Auguror, at multos indoluisse malis.
 Nec mihi credibile est quenquam † insultare jacenti,
 Gratia candori siqua relata meo est.
 His precor atque aliis possint tua numina flecti,
 O pater, ô patriæ cura salusque tuæ!

ANALYSIS

Que corpora versa in facies novas dicta sunt nobis, quamvis manus ultima defuit cepto. Atque utinam paulisper revoces animum ab ira, et jubeas pauca legi tibi vacuo hinc: pauca; Caesar, quibus, surgens ab origine primâ mundi, deduxi opus in tua tempora. Aspicias quantum dederis ipse pectoris mihi, que quo favore animi canam que tu que tuo. Ego non distinxî quenquam carmine mordaci; versus meus non habet crimina ullius. Candidus refugi à salibus suffusus felle; litera nulla mista est joco venenato. Unus ero, quem Calliope mea læserit, inter tot millia populi; tot, scripti nostri. Igitur non arguor Quiritem ullum gaudere malis nostris, at multos indoluisse. Nec est credibile mihi, quenquam insultare jacenti, si qua gratia relata est candori meo. Precor, numina tua possint flecti his atque aliis, ô Pater, ô cura que salus patria tua!

NOTE, &c.

* Al. volunt, ego,

† Al. vol. insultasse.

M

Non

Non ut ipse * Ausoniam redeam, nisi forsitan olim,

Cum longo poenae tempore victus eris:

Tutius exilium, pauloque quietius oro,

Ut par delicto sit mea poena suo.

ANALYSIS.

Non ut redeam in Ausoniam; nisi forsitan olim, cum victus eris tempore longo poena: Oro exilium tutius, quae quietius paulo, ut poena mea sit par delicto suo.

NOTE, &c.

* Scil. Italiam, ab Ausoniis antiquis sic dictam.

AD E. T. O. M.

AD E. T. O. M.

AD E. T. O. M.

PUBLII

PUB. OVIDII NASONIS,
DE
TRISTIBUS.

LIB. III. ELEGIA I.

ARGUMENTUM.

*Liber alloquitur Lectorem, et orat plebem ut eum
accipiant.*

Missus in hanc venio * timide liber exulis urbem :
Da placidam fesso, Lector amice, manum.
Néve reformida, né sim tibi forte pudori ;
Nullus in hac charta versus amare docet.
Nec Domini fortuna mea est, ut debeat illam
Infelix ullis dissimulare jocos :
Id quoque quod rindi quondam male lusi in ævo,
(Heu ! nimium serò) damnat, et adit opus.

ANALYSIS.

LECTOR amice, liber exulis venio timide missus in hanc urbem : da manum placidam fesso. Néve reformida, né sim forte pudori tibi ; versus nullus in hac Charta docet amare. Nec est fortuna domini mei, ut infelix debeat dissimulare illam jocos ullis. Damnât quoque opus id, et pœn, (heu nimium serò) quod lusi male quondam in ævo viridi !

NOTE, &c.

* Al. leg. timidi, viz. Poetæ.

Aspice quid portem ; nihil hinc nisi triste videbis,
Carmine temporibus conveniente suis.

Clayda quodd alterno subsidunt carmina * versu ;
Vel pedis hoc ratio, vel via longa facit.

Quod neque sum cedro flavus, nec pumice laevis ;
Ergubui domino cultior esse meo,

Litera suffusas quod habet maculosa † lituras ;
Læsit opus lacrymis ipse poeta suum.

Si qua videbuntur casu non dicta Latine ;

In quâ scribebat, barbara terra fuit.

Dicite, Lectores, si non grave, quâ sit eundem,

Quâque petam sedes hospes in urbe liber.

Hæc ubi sum furtim linguâ ‖ titubante locutus,

Qui mihi monstraret, vix tuit unus, iter.

Dii tibi dent, nostro quod non tribuere poeta,

Molliter in patriâ vivere posses tuâ.

Duc agè, namque sequar ; quamvis terrâque marique

Longinquo referam lassus ab orbe pedem.

Paruit ; et ducens, Hæc sunt fora Caesaris, inquit ;

‡ Hæc est à sacris quæ via nomen habet.

Hic locus est Vestæ, qui Pallada servat, et ignem ;

** Hæc fuit antiqui regia parva Numæ.

A N A L Y S I S.

Aspice quid portem ; videbis nihil hic nisi Triste, carmine conveniente temporibus suis. Quodd carmina subsidunt clauda versu ; vel ratio pedis, vel via longa facit hoc. Quod neque sum cedro, nec pumice, erubui esse cultior domino meo. Quod litera maculosa habet lituras suffusas ; Poeta ipse læsit opus lacrymis. Si qua casu videbuntur non dicta latine, terra fuit barbara in quâ scribebat. Lectores, dicite quâ eundem sit, si non grave ; quæ quas sedes liber hospes petam in urbe. Ubi locutus sum hæc furtim linguâ titubantè, vix unus fuit qui monstraret iter mihi. Dii dent tibi, quod non tribuere poeta nostro, posse vivere molliter in patriâ tuâ. Agè, duc, namque sequar ; quamvis lassus quæ terrâ quæ mari, referam pedem ab orbe longinquo. Paruit ; et ducens, inquit, hæc fora sunt Caesaris ; Hæc est via, quæ habet nomen à sacris. Hic est locus Vestæ, qui servat Pallada et ignem. Hæc fuit Regia parva Numæ antiqui.

N O T Æ, &c.

* Scil. Hexametro et Pentametro ; qui pede brevior est altero.

† Fleui ingenue excusat lituras.

‡ Viz. præ metu vel dolore.

‡ Vult, Forum Augusti dict. via sacra.

** Al. leg. hic, potius.

Inde petens dextram, * Porta est, ait, ista Palatii;
 Hic sator; hoc primum condita Roma loco est,
 Singula dum miror, video fulgentibus armis
 Conspicuos postes, testaque digna Deo.
 Et Jovis, hæc, dixi, domus est; quod ut esse putarem,
 Augurium menti querna corona dabat.
 Cujus ut accepi Dominum, Non fallimur, inquam;
 Et magni verum est hanc Jovis esse domum.
 Cur tamen apposita velatur janua? lauro?
 Cingit et augustas arbor opaca fores?
 An quia perpetuos meruit domus ista triumphos?
 An quia Leucadio semper amata Deo est?
 ¶ Ipsane quod festa est? an quod facit omnia festa?
 Quam tribuit, vetris, pacis an ista nota est?
 Utque viret semper laurus, nec fronde caduca
 Carpitur; æternum sic habet illa decus.
 Causaque q̄ suppositæ, scripto testante, coronæ,
 Servatos cives indicat hujus ope.
 Adjice servatis unum, pater optime, civem,
 Qui procul extremo pulsus in orbe latet,
 In quo ** poenarum, quas se meruisse fatetur,
 Non facinus causam, sed suus error habet.

ANALYSIS.

Inde petens dextram, ait, ista est porta Palatii; Hic Sator; Roma condita est primum hoc loco. Dum miror singula, video postes conspicuos armis fulgentibus, quæ testa digna Deo. Et, dixi, hæc est domus Jovis; quod ut putarem esse, corona querna dabat augurium menti. Cujus dominum ut accepi, inquam, non fallimur; et est verum hanc esse domum Jovis magni. Tamen cur janua velatur lauro apposita? Et arbor opaca cingit fores Augustas? An quia domus ista meruit triumphos perpetuos? An quia semper amata est Deo Leucadio? Ne quid ipsa est festa? an quod facit omnia festa? An ista est nota pacis, quam tribuit vetris? Quæ ut Laurus semper viret, nec carpitur fronde caduca; sic illa habet decus æternam. Quæ causæ obrita suppositæ, scripto testante, indicat cives servatos ope hujus. Pater optime, adjice civem unum servatis, qui latet procul pulsus in orbe extremo; in quo non facinus, sed error suus habet causam poenarum, quas fatetur se meruisse.

NOTÆ, &c.

* Porta Palatina, sic dicitur; et Sator melius; pro Sator in sequenti lineâ. Al. leg. Causa superpositæ scripto testata corona.
 † Vult apud Romanos Laurum illam triumphalem.
 ‡ Civis corona, de quâ Gell. vide antiquitates Rom.
 § Al. leg. Causa superpositæ scripto testata corona.
 ** Scil. Nasone lepidè pro se perorante.

Me miserum! vercorque locum, vercorque potentem
 Et quatitur trepido litora nostra, metum
 Aspicias exangui chartam pallere colore?
 Aspicias alteros intremuisse pedes?
 Quodcumque precor, nostro placata parenti,
 Iisdem sub dominis aspicere domus.
 Indè * timore pari gradibus sublimia celsa
 Dūcor ad intus candida templa Dei:
 Signa peregrinis ubi sunt alterna columnis
 † Belides, et Iristo stat serua enī pater.
 Quæque viri docto videres, † lectere novique
 Pectore, lecturis inspicenda, patens.
 Quærebam fratres, exceptis scilicet illis,
 Quos suus patre non genuisse parens.
 Quærentem frustra custos † sedibus illis
 ** Præpositus sancto iussit abire loco.
 Altera templa peto vicino iuncta theatro:
 Hæc quoque erant pedibus non adempta meis.
 Nec me, quæ doctis patuerunt prima libellis
 Atria, libertas tangere passa sua est.
 In genus auctoris mulci fortuna redundat:
 Et patimur nati, quam tulit ipse, fugam.

ANALYSIS.

Me miserum! quæ vercor locum, quæ vercor potentem: et litora
 nostra quatitur trepido. Aspicias exangui chartam pallere colore
 metum? Aspicias pedes alteros intremuisse? Pater, domus, quodcumque
 precor, placata parenti nostro, aspicere sub dominis iisdem. Indè dūcor
 timore pari ad candida Dei templa, sublimia gradibus celsa.
 Ibi Belides sunt signa alterna columnis peregrinis, et pater stat
 serua enī. Quæque viri docto videres, lectere novique pectore,
 lecturis inspicenda, patens. Quærebam fratres, exceptis scilicet illis,
 quos suus pater non genuisse parens. Custos sedibus illis
 præpositus sancto iussit abire loco. Altera templa peto vicino
 iuncta theatro: Hæc quoque erant pedibus non adempta meis.
 Nec me, quæ doctis patuerunt prima libellis Atria, libertas
 tangere passa sua est. In genus auctoris mulci fortuna redundat:
 Et patimur nati, quam tulit ipse, fugam.

NOTÆ.

* Al. leg. tenore.
 † Viz. vol. 50. filias Bagat. vii. Dic-
 tion.
 ‡ Al. vol. capere.

* Al. leg. me.
 † Viz. Bibliothecæ, cuius titulus et
 plurimum postea meminit. vide anti-
 quitates Rom.

Forstian

Forſitan et ſubſiſſe omnia ſperet, et illi,
 Evictus longo tempore Caſar erit.
 Dii, precor, ut, ſi ſedem ſibi turba roganda eſt)
 Caſar, ades voto maxime Divo meo.
 Interea, quoniam ſtatim mihi publica clauſa eſt,
 Privato liceat delictum ſecum.
 Vos quoque, ſi ſae eſt, conſula pudore repulſa
 Sumite plebeje carmina noſtra ſecum.

ANALYSIS.

Et forſitan Caſar, victus tempore longo, erit viliſſimus mihi, et
 nobis et illi. *Propter* BH; *Quia* illud Caſar, Divo Maximo, ades
 voto meo (neque enim ſedem ſibi roganda eſt.) *Interea*, quoniam
 ſtatim publica clauſa eſt mihi; ſicceſſu delictum ſecum privatus. Vos
 quoque, manus Plebej, ſumite, ſi ſae eſt, carmina noſtra ſecum
 pudore repulſa.

ELEGIA II.

Queritur ſe miſſum in Baſilicam, et precatur ut
 mari liceat.

ERat erat in ſatis Scythiam quoque viſere noſtra?
 Quaeque Lycornio terra ſub axe jacet?
 Nec vos Pierides, nec ſirps Latonia, verro
 Docta ſacerdoti turba tuliftis opem:
 Nec mihi, quod luti vero tunc crimine, prodeſt:
 Quodque magis? Muſa eſt viſa jocosa mea:
 Plurima ſed pelago teraque pericula paſſum
 Uſus ab aſſiduo frigore Pontus habet.

ANALYSIS.

Erat quoque in ſatis noſtris viſere Scythiam? *Qua*, quae terra
 jacet ſub axe Lycornio? Nec vos Pierides, nec ſirps Latonia, verro
 docta, tuliftis opem ſacerdoti deſtro: nec prodeſt mihi, quod luti
 crimine vero; quae quod muſa mea viſa eſt magis jocosa: ſed Pon-
 tus, uſus ab frigore aſſiduo, habet paſſum pericula plurima Pelago
 quae terra?

Al. leg. Vita Muſa jocosa mea eſt.

Quique

Quique fugax rerum, securaque in otia natus,
 Mollis, et impatiens ante laboris eram;
 * Ultima nunc patior, nec me mare portubus orbum
 Perdere, diversæ nec potuere viz.
 Sufficit atque malis animus: nam corpus ab illo
 Accepit vires; vixque ferenda tulit.
 Dum tamen et † ventis dubius jactabar, et undis,
 Fallebat curas ægræque corda labor,
 Ut via finita est, et opus requievit eundi,
 Et pœnæ || tellus est mihi tacta meæ;
 Nil nisi flere libet: nec nostro parciore imber
 Lumine, quam vernæ de nive manat aqua.
 Roma domusque subit, desideriumque locorum,
 Quicquid et amissæ restat in urbe tœci.
 Hei mihi, quod toties nostri pulsata sepulchri
 Janua, sed nullo tempore aperta fuit!
 Cur ego tot gladios fugi? totiesque minata
 Obruit infelix nulla procella caput?
 Dii, quos experior nimium constanter iniquos;
 Participes iræ ¶ quam Deus unus habet;
 Extimulate, precor, cessantia fata; meique
 Interitus clausas esse vetate fores.

ANALYSIS.

Que qui eram ante fugax rerum, que natus in otia securæ, mollis et impatiens laboris; nunc patior ultima, nec mare orbum portubus, nec via diversæ potuere perdere me. Atque animus sufficit malis: Nam corpus accepit vires ab illo, que tulit vix ferenda. Tamen dum jactabar dubius et ventis et undis, labor fallebat curas que corda ægra. Ut via est finita, et opus eundi requievit, et tellus pœnæ meæ tacta est mihi; nil libet nisi flere: nec imber manat parciore lumine nostro, quam aqua de nive vernæ. Roma, que domus subit, que desiderium locorum, et quicquid restat mei in urbe amissæ. Hei mihi, quod jamna sepulchri nostri fuit pulsata toties, sed aperta tempore nulla! Cur ego fugi tot gladios? Que procella nulla, toties minata, obruit caput infelix? Dii, quos experior nimium constanter; participes iræ quam Deus unus habet: precor, extimulate fata cessantia; que vetate fores interitus mei esse clausas.

NOTE.

* Pro certo, Jocosa Mæsa Nasoni || Viz. Tomitana vel Tomæ vid. exilium peperit. Diction.

† Al. leg. terris.

¶ Al. leg. quos.

ELEGIA

Ad Uxorem, quod fideris agrotare nec poteris scribere
manu propria

Hæc mea si, * conjux, miraris epistola quare
Alcerius digitis scripta sit; æger eram:
Eger in extremis ignoti partibus orbis,
Incertusque mea pene salutis eram.
Quem mihi † tunc animum dira in regione jacenti
Inter Sauromatas esse Getasque putas?
Non cælum patior, nec aquis assuevitous sistis,
Terræque nescio quo non placet ista modo:
|| Non domus apta satis; non hic cibus utilis ægro;
Nullus, Apollineâ qui levet arte malum, est:
Non, qui soletur; non, qui labentia tarde
Tempora narrando fallat, amicus adest.
Lassus in extremis jaceo populisque locisque;
Et subit affecto nunc mihi quicquid abest.
Omnia cum subeant; vincis tamen omnia, conjux,
Et plus in nostro pectore parte tenes.
Te loquor absentem; te vox mea nominat unam:
Nulla venit sine te nox mihi, nulla dies.
¶ Quinetiam sic me dicunt aliena locutum,
Ut foret amentis nomen in ore tuum:

ANALYSIS.

CONJUX, si miraris quare hæc epistola mea scripta sit digitis alterius; eram æger. Eger in extremis partibus orbis ignoti, quo eram pene incertus salutis mea. Quem animum putas esse mihi tunc jacenti in regione dira inter Sauromatas que Getas? Non patior cælum, nec assuevitous aquis istis, que terra ista nescio quo modo non placet. Domus non satis apta; cibus non hic utilis ægro; nullus est qui levet malum arte Apollineâ. Amicus non adest, qui soletur; non qui fallat tempora tarde labentia narrando. Pæco lassus que in populis que locis extremis; et quicquid abest, nunc subit mihi affecto. Cum omnia subeant; tamen, Conjux, vincis omnia, et tenes plus parte in pectore nostro. Loquor te absentem, et tuæ vocis nominat te unam: Nox nulla, dies nulla venit mihi sine te. Quinetiam dicunt me locutum sit aliena, ut nomen tuum foret in ore amentis.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. casu, quia Ovidius erat infirmus, robustos, &c.
† Al. nunc putas, quid an mi.
|| Viz. talia Scythas docent, im-

Si jam * deficiam, suppressaque lingua palato,
 Vix instillato restituenda mero:
 Nuncies huc aliquis dominam venisse, resurgam;
 Spēque tui nobis causa vigoris erit.
 Dūmque ego sum vitæ dubius, tu forsitan istic
 Jucundum, nostri nescia, tempus agis:
 Non agis, affirmo; liquet hoc, charissima, nobis.
 Tempus agi sine me non nisi triste tibi
 Si tamen implevit mea fors quos debui annos,
 Et mihi vivendi tam citò finis adest:
 Quantum erat, o magni, peritura parcere, divi.
 Ut saltem † patriæ contumularer humo?
 Vel poena in mortis tempus dilata fuisset,
 Vel ‡ præcessisset mors properata fugam.
 Integer hanc potui nuper bene reddere vitam;
 Exul ut occiderem, nunc mihi vita data est.
 Tam procul ignotis igitur moriemur in oris?
 Et fient ipsa tristitia fata loco?
 Nec mea consuetudo languescent corpora lecto?
 Deposita nec me qui flect, ullus erit?
 Nec dominæ lacrymis in nostra cadentibus ora,
 Accedent animæ tempora parva meæ?
 Nec mandata dabo? nec cum clamore supremo
 Labentes § oculos condet amica manus?

ANALYSIS.

Si jam deficiam, quæ lingua suppressa palato; vix restituenda mero instillato: Nuncies aliquis dominam venisse huc; resurgam; Quæ fuit tui causa vigoris nobis. Quo dū ego sum dubius vita, tu forsitan (nescia nostri) agis tempus jucundum istic: affirmo, non agis; charissima, hoc liquet nobis; tempus non agi tibi, quæ triste, sed mihi. Si tamen implevit mea fors quos debui annos, et mihi vivendi adest finis tam citò: O Divi magni! quantum erat parcere peritura, ut contumularer saltem humo patriæ? Vel poena dilata fuisset in tempore mortis, vel mors properata præcessisset fugam. Integer potui nuper bene reddere hanc vitam? Nunc vita data est mihi, ut occiderem exul. Igitur moriemur tam proci in oris ignotis? Et facta sunt Tristitia laro ipsa? Nec corpora mea languescent lecti consuetudo? Nec ullus erit, qui me flect depositum? Nec tempora parva accedent animæ meæ, lacrymis dominæ cadentibus in ora nostra? Nec dabo mandata? Nec manus amica condet oculos labentes, cum clamore supremo?

Non O. T. E. Ecce. O sup. dū ego sum dubius vita.

* AL. leg. deficiat suppresso.

† Nōtā in patriā sepeliri est
 dulcius.

|| AL. leg. præcessisset.

§ Scil. claudere oculos mortuo
 inter amicos, mos est clementiæ.

Sed

Sed sine funebribus caput hoc sine honore sepulchri
 Indeploratum barbam tuam arget? onadunda
 Ecquid, ubi audieris, tolli turbare mente?
 Et feriens pavidâ pectore sâda manu?
 Ecquid, in hac frustra tendens tua, brachia partes
 Clamabis miseri nomen inape viri?
 Parce tamen lacertae genas, nec scinde capillos:
 Non tibi nunc peccatam, lux mea, raptus ero.
 Cum * patriam amisi, tunc me perire putato
 Et prior, et gravior mors fuit illa mihi.
 Nunc si forte potes (sed non potes) optima conjux
 Finitis gaude tot mihi morte malis
 Quod potes, extenua, tota mala corde ferendo
 Ad mala jampridem non rude pectus habes
 Atque utinam precant animae cum corpore postquam
 Effugiatque avidos para mea nulla rogos?
 Nam si morte carens vacuas volat alius in auras
 Spiritus, et si Sami sunt rata dista, senis
 Inter Sarmaticas Romae vagabitur umbras
 Perque seros manes hospita semper eris, idis bono
 Ossa tamen facito parva referantur in urnâ:
 Sic ego non, etiam immortalis, exul ero.

Non gerat hoc quisquam: fratrem Thebana peremptum
 Suppositum tumulo, arge vetanq, feror.

ANALYSIS

Sed terra barbam tuam arget? indeploratum hoc funebre caput
 Ecquid, ubi audieris, tolli turbare mente? Ecquid, in hac frustra
 Et feriens pavidâ pectore sâda manu? Ecquid, in hac frustra
 Clamabis miseri nomen inape viri? Parce tamen lacertae genas, nec
 Non tibi nunc peccatam, lux mea, raptus ero. Cum patriam amisi, tunc
 Et prior, et gravior mors fuit illa mihi. Nunc si forte potes (sed non
 Finitis gaude tot mihi morte malis. Quod potes, extenua, tota mala
 Ad mala jampridem non rude pectus habes. Atque utinam precant
 Effugiatque avidos para mea nulla rogos? Nam si morte carens
 Spiritus, et si Sami sunt rata dista, senis inter Sarmaticas Romae
 Perque seros manes hospita semper eris, idis bono. Ossa tamen
 Sic ego non, etiam immortalis, exul ero.

NOTAE, &c.

* Exilium enim mors est quasi
 vera. Bene dixit Pythagoras, animam
 i Al. leg. ad que jam peidem. | immortalem affirmans.
 5 Scil. Antigone, leg. Diction.
 N 2 Atque

Atque ex cum solis et amoni pulvere misce;
 Inque suburbano condita sede iaceo.
 Quosque legat versus oculo properante viator,
 Grandibus in tumulis marmore sede totis
 * Hic ego quiesco tenerorum iustor amorum,
 Ingenio perii Naso poeta meo.
 At tibi, qui transis, ne sit grave quiquis affatus
 Dicere, Nasonis moniter ossa iacent.
 Hoc satis in tumulis est; etenim maiora libelli,
 Et diuturna magis sunt monumenta aevi.
 Quos ego confido, quamvis nocere, datus
 Nomen, et auctor temporis longa suo.
 Tu tamen extincto sceleris munere terro;
 Deque tuis lacrymis humida terra dato.
 Quamvis in cinerem corpus mutaverit ossis,
 Sentiet officium meo favilla piuni.
 Scribere plura libet, sed vox mihi nulla loquendo
 Dictandi vires necque lingua negat.
 Accipe supremum, mihi forsitan ore
 Quod, tibi qui mittis, non habet ille, vale.

Atque ex cum solis et amoni pulvere misce; Inque suburbano. Quosque legat versus oculo properante. "Ego Naso Poeta iutor amorum tenerorum, qui jaceo hic, delii ingento meo. At, ne sit grave tibi, qui transis, quiquis affatus Dicere, Nasonis moniter ossa iacent. Hoc satis in tumulis est; etenim maiora libelli, Et diuturna magis sunt monumenta aevi. Quos ego confido, quamvis nocere, datus Nomen, et auctor temporis longa suo. Tu tamen extincto sceleris munere terro; Deque tuis lacrymis humida terra dato. Quamvis in cinerem corpus mutaverit ossis, Sentiet officium meo favilla piuni. Scribere plura libet, sed vox mihi nulla loquendo Dictandi vires necque lingua negat. Accipe supremum, mihi forsitan ore Quod, tibi qui mittis, non habet ille, vale."

IN O T E, &c.

* Hic occurrit Epitaphium Ovidii | I Vereres terra Sepulchro appone
 faciem a se scriptum. | re solenniter solebant;

ELEGIA

LEGIA IV.

*Ad Amicum, ut fugiat consuetudinem virorum magnorum
et orat, ut sibi opam ferat.*

O Mishi chare quidem semper, sed tempore duro
Cognite, res postquam procubuerunt * mea:
Urbibus edocto si quicquam credis amico:
Vive tibi, et longe nomina magna fuge.
Vive tibi, quantumque potes praelustria vita:
Sævum praelustri fulmen ab arce venit.
Nam quanquam soli possunt prodesse potentes,
† Non profunt, potius plurimum obesse solent.
Effugit hybernas demissa antenna procellas;
Latæque plus parvis vela timoris habent.
Aspicias, ut tumida cortex levis innatet unda,
Cum grave nexa simul retia mergat onus.
His ego si monitor, monitus prius ipse fuisset,
In quâ debebam forsitan urbe forem.
Dum tecum vixi, dum me levis aura ferebat,
Hæc mea per placidas cymba cucurrit aquas.
Qui cadit in plano (vix hoc tamen evenit ipsum)
Sic cadit, ut tactâ surgere possit humo.

ANALYSIS.

*O Semper chare quidem mihi, sed cognite tempore duro, postquam res
meæ procubuerunt: Si credis quicquam amico edocta urbibus; vive tibi,
et longe fuge nomina magna. Vix tibi, quæ vita praelustria, quan-
tum potes; fulmen sævum venit ab arce praelustri. Nam quanquam
potentes soli possunt prodesse, non profunt, solent potius plurimum
obesse. Antenna demissa effugit procellas Hybernas; quæ vela latæ
habent plus timoris, parvis. Aspicias ut cortex levis innatet unda sum-
ma, cum onus grave mergat simul retia nexa. Si ego Monitor, ipse
fuisset monitus prius his, forsitan forem in urbe, quâ debebam. Dum
vixi tecum, dum aura levis ferebat me, hæc cymba mea cucurrit
per aquas placidas. Qui cadit in plano (tamen hoc ipsum vix evenit)
sic cadit, ut possit surgere humo tactâ.*

NOTÆ, &c.

* Al. leg. mei. || Hic pulchre docet summa esse
† Al. leg. non profuit potius, siquis fugienda.

Atque ex cum totis et amant pulvere melle;
 Inque suburbano domus hinc sede melle;
 Quosque legat versus oculis properante viator,
 Grandibus in tumulis marmore tunc potis
 * Hic ego qui jaceo ceterorum lutoi amorum,
 Ingenio perii Naso poeta meo.
 At tibi, qui transis, ne grave quicquam attuleris
 Dicere, Nasos non inter ossa tacent.
 Hoc satis in tumulis et ceteris membra libelli,
 Et diuturna magis sunt monumenta aevi.
 Quos ego confido, quamvis nocere, saturos
 Nomen, et auctori tempora longa suo.
 Tu tamen extingo, sceleris muneris, ictu;
 Deque tuis lacrysis humida serpsit ossa.
 Quamvis in cinerem corpus meum venisset,
 Sentiet officina mea fassus alluvio.
 Scribere plura libet, sed vox mihi non habet
 Distandi vires, necque lingua negat.
 Accipe supremum, Naso, tuum, si forsitan ulla
 Quod, tibi qui mittis, non habet, ulla.

Sic ego non, uti tu, Naso, putaveris, quod creas, cunctis in gressibus
 suburbano. Que cadonibus gressibus te, Naso, putaveris, quod creas, cunctis in gressibus
 viator legat oculo properante. "Ego Naso Poeta lutor amorum tene-
 "rorum, qui jaceo hic, delit ingens thesauri. Et, ne sit grave tibi, qui
 transis, quicquam attuleris dicere, Nasos non inter ossa tacent. Hoc satis
 in tumulis et ceteris membra libelli, Et diuturna magis sunt monumenta aevi.
 Quos ego confido, quamvis nocere, saturos Nomen, et auctori tempora longa suo.
 Tu tamen extingo, sceleris muneris, ictu; Deque tuis lacrysis humida serpsit ossa.
 Quamvis in cinerem corpus meum venisset, Sentiet officina mea fassus alluvio.
 Scribere plura libet, sed vox mihi non habet Distandi vires, necque lingua negat.
 Accipe supremum, Naso, tuum, si forsitan ulla Quod, tibi qui mittis, non habet, ulla.

IN O T. E. A. C.
 Hic occidit Epitaphium Ovidii. I. Verens feta Sepulchro, apud
 Accipit. I. E. A. C. I. re solenniter solebant.

ELEGIA IV.

Ad Amicum, ut, fugiat consuetudinem virorum magnorum,
et longe, ut sibi opam ferat.

O Mihi chare quidem semper, sed tempore duro
Cognite, res postquam procubuerunt * mea:
Ufibus edocto si quicquam credis amico:
Vive tibi, et, longe nomina magna, fuge.
Vive tibi, quantumque potes praeclustria vita:
Sævum praeclustri fulmen ab arce venit.
Nam quanquam soli possunt prodesse potentes,
† Non profunt, potius plurimum obesse solent.
Effugit hybernas demissa antenna procellas;
Latæque plus parvis vela timoris habent.
Aspicias, ut summæ cortex levis innaret unda,
Cum grave nexa simul retia mergat onus.
His ego si monitor, monitus prius ipse fuisssem,
In quâ debebam forsitan urbe, forem.
Dum tecum vixi, dum me levis aura ferebat,
Hæc mea, per placidas cymba cucurrit aquas.
Qui cadit in plano (vix hoc tamen evenit ipsum)
Sic cadit, ut tactâ surgere possit humo.

ANALYSIS.

O Semper chare quidem mihi, sed cognito tempore duro, postquam res
meae procubuerunt: Si credis quicquam amico edocto ufibus; vive tibi,
et longe fuge nomina magna. Vix tibi, quæ vita praeclustria, quan-
tum potes; fulmen sævum venit ab arce praeclustri. Nam quanquam
potentes soli possunt prodesse, non profunt, solent potius plurimum
obesse. Antenna demissa effugit procellas hybernas; quæ vela latæ
habent plus timoris, parvis. Aspicias ut cortex levis innaret unda sum-
mæ, cum onus grave mergat simul retia nexa. Si ego monitor, ipse
fuisssem monitus prius his, forsitan forem ex urbe, quâ debebam. Dum
vixi tecum, dum aura levis ferebat me, hæc cymba mea cucurrit
per aquas placidas. Qui cadit in plano (tamen hoc ipsum vix eveni-
t) sic cadit, ut possit surgere humo tactâ.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. mei.

† Al. leg. non profuit potius, siquis fugienda.

obesse potest.

|| Hic pulchre docet summa esse

At miser * Elpenor lecto delapsus ab alto,
 Occurrit regi flebilis umbra suo.
 Quid fuit, ut tutas aggraret † Dædalus alas?
 Icarus immensas nomine signet aquas?
 Nempe quod hic altæ; demissas ille volabat:
 Nam pennas ambo nonne habuere suas?
 Crede mihi, bene qui latuit bene † vixit: et intra
 Fortunam debet quisque manere suam.
 Non forte Eumedes orbis, si filius ejus
 Stultus Achilleos non adamasset equos.
 Nec natum in flamma vidisset, in ardore natas,
 Cepisset genitor si Phæthonta Meops.
 Tu quoque formida nimium sublimis semper:
 Proposuitque, precor, contrahere vela tui.
 Nam pede inoffenso spatium percurrere vitæ
 Dignus es, et fato candidiore frui.
 Quod pro te ut voveam, mihi pietate mereris,
 Hæsuræque mihi tempus in omne fide.
 Vidi ego te tali vultu mea fata gementem,
 Qualem credibile est ore fuisse meo.
 Nostra tuas vidi lacrymas super ora cadentes,
 Tempore quas uno, fidaque verba, † dabas.
 Nunc quoque submotum studio defendis amicum;
 Et mala vix ullâ parte levanda levas.

A N A L Y S I S.

At Elpenor miser, delapsus ab lecto alto, occurrit umbra flebilis regi suo. Quid fuit, ut Dædalus aggraret alas suas? Icarus signet aquas immensas nomine? Nempe quod hic volabat altæ; ille, demissas: nam ambo nonne habuere pennas suas. Crede mihi, qui latuit bene, bene vixit: et intra fortunam debet quisque manere suam. Eumedes non foret orbis, si filius ejus stultus non adamasset equos Achillei. Nec natum in flamma vidisset, in ardore natas, cepisset genitor si Phæthonta Meops. Tu quoque semper formida nimium sublimis; quo precor, contrahere vela propostui tui. Nam dignus es percurrere spatium vitæ pede inoffenso, et frui candidiore fato. Quod ut voveam pro te, mereris pietate mihi, quo fide hæsuræ mihi in tempus omne. Ego vidi te tali vultu mea fata gementem, qualem credibile est ore fuisse meo. Vidi lacrymas tuas cadentes per ora nostra; quas dabas, quo tempore uno. Nunc quoque defendis amicum submotum studio, et levas mala vix levanda parte ullâ.

N O T Æ, &c.

* Elpenor, Ulyssis comes ebrius, lapsu cervicem fregit.

† De Dædalo, vide Diction.

‡ Bene latere, est bene vivere; dictum oraculo verius.

§ Al. leg. Bibi, melius.

Vive

Vive sine invidia, mollesque inglorius annos
 Exige ; * amicitias et tibi junge pares.
 Nasonisque tui, quod adhuc non exultat, unum
 Nomen ama ; Scythicus cætera Pontus habet :
 Proxima sideribus tellus Erymanthidos urse
 Me tenet, astricto terra perusta gelu.
 † Bosphorus, et Tanais superant, Scythiæque paludes,
 Vixque satis noti nomina pauca loci.
 Ulterius nihil est, nisi non habitabile frigus :
 Heu ! quàm vicina est ultima terra mihi !
 At longè patria est, longè est charissima conjux :
 Quicquid et hæc nobis post duo dulce fuit.
 Sic tamen hæc absunt, ut, quæ contingere non est
 Corpore, sint animo cuncta videnda meo.
 Ante oculos errat domus, urbs, et forma locorum ;
 Succeduntque suis singula facta locis.
 Conjugis ante oculos, sicut præsentis, imago est ;
 Illa meos casus aggravat, illa levat.
 Aggravat † hæc, quod abest ; levat hæc, quod præstat amorem ;
 Impositumque sibi firmus tuctur onus.
 Vos quoque Pectoribus nostris hæretis, ‡ amici ;
 Dicere quos cupio, nomine quemque suo :

ANALYSIS.

Vive sine invidia, quæ exigit inglorios annos molles ; et junge tibi amicitias pares. Quæ annos nomen Nasonia tui, quod unum non adhuc exultat ; Pontus Scythicus habet cætera : Tellus proxima sideribus Urse Erymanthidos tenet me, terra perusta gelu astricto. Bosphorus, et Tanais, quæ paludes Scythiæ superant, quæ nomina pauca loci vix satis noti. Nihil est ulterius nisi frigus non habitabile : Heu ! terra ultima quàm vicina est mihi ! At patria est longè, Conjux charissima est longè : Et quicquid fuit dulce nobis post hæc duo. Tamen hæc sic absunt, ut cuncta sint videnda animo meo, quæ non est contingere corpore. Domus, Urbs, et forma locorum errat ante oculos ; quæ singula facta locis suis succedunt. Imago Conjugis, sicut præsentis, est ante oculos ; illa aggravat casus meos, illa levat. Hæc aggravat, quod abest ; hæc levat, quod præstat amorem ; firma tuctur onus impositum sibi. Vos quoque, amici, hæretis pectoribus nostris ; quos cupio dicere, quemque nomine suo :

NOTÆ, &c.

* Amicitia pares affectandæ omnino sunt, ut fidissime.

† Lege propria Nomina apud Dictionem.

‡ Al. leg. hoc, et hoc iterum.

§ Cur Amicorum nomina non inserat, dat rationem.

Sed timor officium cautus compescit; et ipsos
 In nostro poni carmine nolle puto.
 Antè volebatis; gratique erat instar amoris,
 Versibus in nostris nomina vestra legi.
 Quod quoniam est anceps, intrà mea pectora *quemque
 Alloquar; et nulli causa timoris ero.
 Nec meus indicio latitantes versus amicos
 Protrahet: occultè, si quis amavit, amet:
 Scite tamen, quamvis longa regione remotus
 Absim, vos animo semper adesse meo.
 Et quâ quisque potest, oro, mala nostra levate;
 Fidam projecto nève negate manum:
 Prospera sic maneat vobis fortuna; nec unquam
 Contacti simili sorte rogetis † idem.

A N A L Y S I S.

Sed timor cautus compescit officium; et puto ipsos nolle poni in carmine nostro. Volebatis antè; que erat instar amoris grati, nomina vestra legi in versibus nostris. Quod quoniam est anceps, alloquar quemque intrà pectora mea; et ero causa timoris nulli. Nec versus meus protrahet indicio amicos latitantes: si quis amavit, amet occultè. Tamen scite, vos semper adesse animo meo, quamvis absim remotus regione longâ. Et, oro, levate mala nostra, quâ quisque potest; nève negata manum fidam projecto. Sic fortuna maneat prospera vobis; nec unquam rogetis idem; contacti sorte simili.

N O T Æ.

* Quemque pro unumquemque, | † Al. volunt multo melius Opem per Aphærelin aut Ellipsin.

E L E G I A V.

Ad Amicum charum ac fidem; ubi sperat Augustum fore mitiorem.

USUS amicitiz tecum mihi parvus, ut illam
 Non ægrè possis dissimulare, fuit:
 Nè me complexus vinculis propioribus esses,
 Nave meâ vento forsan eunte suo.

A N A L Y S I S.

Usus amicitia fuit parvus mihi tecum, ut possis non ægrè dissimulare illam: Nè complexus esses me vinculis propioribus, nave meâ forsan eunte vento suo.

Ut

Ut cecidi, cunctisque * metu fugere ruinam,
 Versaque amicitiae terga dedere meae:
 Ausus es † igne Jovis percussum tangere corpus,
 Et deplorata limen adire domas.
 Idque recens praestas, nec longo cognitus usu,
 Quod veterum misero vix duo tresve mihi.
 Vidi ego confusos vultus visosque notavi,
 Osque madens fletu, pallidiusque meo.
 Et lacrymas cernens in singula verba cadentes,
 Ore meo lacrymas, auribus illa bibi.
 Brachiaque †† excepi presso prudentia collo,
 Et singultatis oscula mista sonis.
 Sum quoque, Chare, tuis defensus viribus absens:
 Scis Charum veri nominis esse loco.
 Multaque praeterea manifesti signa favoris
 Pectoribus teneo, non abitura meis.
 Dii tibi posse tuos tribuant defendere semper,
 Quos in materia prosperiore juves.
 Si tamen interea quid in his ego perditus oris,
 (Quod te credibile est quaerere) quaeris, agam.
 ‡ Spe trahor exigua, quam tu mihi demere noli,
 Tristia leniri numina posse Dei.
 Seu temere exspecto, sive hoc contingere fas est;
 Tu mihi, quod cupio, fas, precor, esse proba.

ANALYSIS.

Ut cecidi, que cuncti fugere ruinam metu, que dedere terga versa amicitia meae: Ausus es tangere corpus percussum igne Jovis, et adire limen domus deploratae. Que praestas id recens, nec cognitus usu longo; quod vix duo vel tres veterum, mihi misero. Ego vidi vultus confusos, que notavi visos, que es madens fletu, que pallidius meo. Et cernens lacrymas cadentes in verba singula, bibi lacrymas ore meo; illa, auribus. Que excepi brachia pendentia collo presso, et oscula mista sonis singultatis. Chare, defensus sum quoque absens viribus tuis: scis charum esse loco nominis veri. Quo teneo praeterea signa multa favoris manifesti, non abitura pectoribus meis. Dii tribuant tibi, posse semper defendere tuos, quos juves in materia prosperiore. Si tamen quaeris interea, quid ego agam perditus in his oris (quod credibile est te quaerere). Trahor spe exigua (quam noli tu demere mihi) Numina tristia Dei posse leniri. Seu exspecto temere, sive fas est hoc contingere; precor, proba tu fas esse mihi quod cupio.

NOTAE, &c.

* Al. leg. meam, viz. ruinam.
 † Scilicet ira Augusti, metaphorice,
 hyperbolice &c.

†† Al. leg. accepi Merito.

‡ Sperat namque ipsa Augusti
 posse placari.

Quæque tibi est linguæ facundia, confer in illud ;
 Ut doceas votum posse valere meum.
 Quò quisque est major, magis est placabilis iræ ;
 Et faciles motus mens generosa * capit.
 Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni ;
 Pugna suum finem, cum jacet hostis, habet.
 At lupus, et turpes instant morientibus ursi,
 Et quæcunque minor nobilitate fera est.
 Majus apud Trojam forti quid habemus Achille ?
 Dardanii lacrymas non tulit ille senis.
 Quæ ducis Æmæthii fuerit clementia, † Porus,
 Præclarique docent funeris exequiæ.
 Nève hominum referam flexas ad mitius iras ;
 Junonis gener est, qui prius hostis erat.
 Denique non possum pullam sperare salutem,
 Cum non sit poenæ causa cruenta meæ.
 Non mihi querenti pessundare cuncta petitem
 Cæsareum caput est, quod caput orbis erat.
 Non aliquid dixi, violentæ lingua locuta est ;
 Lapsæ sunt nimio verba profana mero :
 Inscia quòd crimen viderunt || lumina, plector ;
 Peccatumque oculos est habuisse meum.

A N A L Y S I S.

Que confer in illud, quæ facundia linguæ est tibi ; ut doceas votum meum posse valere. Quò quisque major est, est ira magis placabilis ; et mens generosa capit motus faciles. Satis est Leoni magnanimo prostrasse corpora, pugna habet finem suum, cum hostis jacet. At lupus, ei ursi turpes instant morientibus, et fera quæcunque est minor nobilitate. Quid habemus majus Achille forti apud Trojam ? Ille non tulit lacrymas senis Dardanii. Porus, quæ exequiæ funeris præclaræ docent, quæ clementia Ducis Æmæthii fuerit. Nève referam iras hominum flexas ad mitius ; qui erat hostis Junonis prius, est gener. Denique non possum sperare salutem nullam, cum causa poenæ meæ non sit cruenta. Caput Cæsareum, quod erat caput Orbis, non petitem est mihi, querenti pessundare cuncta. Non dixi aliquid, quæ lingua locuta est violenta ; et verba profana lapsa sunt mero nimio. Plector, quòd lumina inscia viderunt crimen ; quæ peccatum meum est habuisse oculos.

N O T Æ, &c.

* Hic rectè docet, quòd generosissimus quisque ad iracundiam minus est propensus.

† Rex Indiæ erat Porus, cui victo Alexander pepercit, et donavit

eum regno ampliori.

|| Oculi Nasonis in crimine fuerunt, quia Julii lasciviam notaverant.

Non equidem totam possum defendere culpam:

Sed partem nostri criminis error habet.

Spes igitur superest, facturum ut molliat ipse
Mutati poenam conditione loci.

* Hoc utinam nitidi solis prænuntius ortus

Afferat admissio Lucifer albus equo.

ANALYSIS.

Non possum equidem defendere culpam totam: Sed error habet partem criminis nostri. Igitur spes superest facturum, ut ipse molliat poenam conditione loci mutati. Utinam Lucifer albus, prænuntius solis nitidi, ortus afferat hoc equo admissio.

N O T A, &c.

* Al. leg. hunc ortum, scil. Diem.

ELEGIA VI.

Ad Amicum, cujus fidelitate usus est familiarissime.

Foedus amicitiae non vis, charissime, nostra,

Nec, si fortè velle, dissimulare potes.

Donec enim licuit, nec te mihi charior alter,

Nec tibi me totà junctor urbe fuit.

Isque erat usque adeò populo testatus, ut esset

Penè magis quam tu, quàmque ego, notus amor;

Quisque est in charis animi tibi candor amicis,

Cognitus est illi, quem colis ipse, virò.

Nil ita celabas, ut non ego * conscius essem;

Pectoribusque dabas multa regenda meis.

Cuique ego narrabam, secreti quicquid habebam.

Excepto quod me perdidit, unus eras.

ANALYSIS.

Charissime, non vis nec potes dissimulare factus amicitia nostra, si velle fortè. Donec enim licuit, nec alter fuit charior mihi te, nec junctor tibi urbe tota. Que amor is erat usque adeò. testatus populo, ut notus esset penè magis quam tu, quàmque ego. Que candor animi, qui est tibi in amicis charis, est cognitus virò illi, quem ipse colis. Nil ita celabas nil, ut ego non essem conscius; que dabas pectoribus meis multa regenda. Que eras unus, cui ego narrabam quicquid secreti habebam, excepto quod perdidit me.

N O T A, &c.

* Nempe apud veteres, consiliorum communicatio signum erat vere amicitiae.

Id quoque si scisses, salvo fruerere sodali;
 Consilioque forem sospes, amice, tuo.
 Sed mea me in penam nimirum fata traherant;
 Omne bonæ claudunt utilitatis iter.
 Sive malum potui tamen hoc vitare cavendo;
 Seu ratio fatum vincere nulla valet;
 Tu tamen, o nobis usu junctissime longo,
 Pars desiderii maxima penæ mei;
 Sis memor; et, si quas fecit tibi gratia vires,
 Illas pro nobis experire, rogo;
 Numinis ut læsi fiat mansuetior ira;
 Mutatoque minor sit mea poena loco.
 Idque ita, si nullum scelus est in pectore nostro,
 Principiumque mei criminis error habet.
 Nec * breve, nec tutum est, quo sint mea, dicere, ca
 † Lumina fœnesti conscia facta mali.
 Mensque reformidat, veluti sua vulnera, tempus
 Illud; et admonitu sit novus ipse dolor.
 Et quæcunque adeo possint asserere pudorem,
 Illa regi cæca candida nocte decet.
 Nil igitur referam, nisi me peccasse; sed illo
 Præmia peccato nulla petita mihi:
 Stultitiamque meum crimen debere vocari;
 Nomina si factis reddere vera velis.

ANALYSIS.

Si quoque scisses id, fruerere sodali salvo; que, amice, forem sospes con-
 silio tuo. Sed fata mea nimirum traherant me in penam; clau-
 dunt iter omne utilitatis bonæ. Tamen si vitare hoc malum ca-
 vendo; seu ratio nulla valet vincere fatum: Tamen tu, o junctissime
 nobis usu longo, pars post maxima desiderii mei, sis memor; et rogo
 experire pro nobis vires illas, si quas gratia fecit tibi: Ut ira Numi-
 nis læsi fiat mansuetior; quæ poenæ meæ sit minor, loco mutato: Quo
 id ita, si scelus nullum est in pectore nostro, quæ error habet principium
 criminis mei. Nec est breve, nec tutum dicere, quæ casu lumina mea fœste
 sint conscia mali fœnesti: Quæ mens reformidat tempus illud, veluti
 vulnera sua; et dolor ipse sit novus admonitu. Et adeo decet illa can-
 dida regi nocte cæca, quæcunque possint asserere pudorem. Igitur refero
 nil, nisi me peccasse, sed præmia nulla petita mihi peccato illi:
 Quæ crimen meum debere vocari stultitiam, si velis reddere nomine
 vera factis.

NOTE, &c.

* Al. leg. leve

† Culpæ Lumina Naso, quibus al-

|| Hæc agnoscit Stultitiam, &c.

quid vult, quo læsi Augustum.

Que

Quæ si non ita sunt; alium, quo longius absum,
Quære (suburbana hæc sit mihi terra) locum.

ANALYSIS.

Quæ si non sunt ita; quære locum alium, quo absum longius; hæc terra sit mihi suburbana.

ELEGIA VII.

Mandat Epistolæ, ut statim adeat Perillam.

Vade salutatum subito perarata Perillam.

Litera, sermonis fida ministra, mei,
Aut illam invenies dulci cum matre sedentem,
Aut inter libros, Piëridasque suas.

Quicquid aget, cum te scierit venisse, relinquet:

Nec mora; quid venias quidve, requireret, agam.

Vivere me dices; sed sic ut vivere nolim;

Nec mala tam longâ nostra levata mora:

Et tamen ad Musas, quamvis pocuere, reverti;

Ap̄tæque in alternos cogere verba pedes.

Tu quoque dic, Studiis communibus esquid inheres?

Doctæque non patrio carmina more tanis?

Nam tibi cum facie mores natura pudicos,

Et raras dotes, * ingeniumque dedit:

Hoc ego Pegasidas deduxi primus ad undas,

Nè malè facundæ vena periret aquæ.

Primus id adspexi teneris in virginis annis;

Utque pater † natæ, duxque comêsque fui.

ANALYSIS.

Litera perarata, ministra fida sermonis mei, vade subito salutatum Perillam. Aut invenies illam sedentem cum matre dulci, aut inter Libros, quæ Piëridas suas. Quicquid aget, relinquet, cum scierit te venisse: Nec mora; requireret quid venias, et quid agam. Dices me vivere; sed sic ut nolim vivere; nec mala nostra levata morâ tam longâ: Et tamen reverti ad musas, quamvis nocuere; quæ cogere verba apta in pedes alternos. Dic tu quoque acquid inheres studiis communibus? Quæ canis carmina doctæ more non patrio? Nam natura dedit tibi mores pudicos cum facie, et dotes raras, quæ ingenium. Ego primus deduxi hoc ad undas Pegasidas, ne vena aqua facundæ malè periret. Primus aspexi id in annis teneris virginis; quæ fui ut pater natæ, quæ dux, quæ comes.

NOTÆ.

* Poeta laudat hîc Perillæ filie
sue Ingenium, græcè bene scribentia. | † Al. leg. utque pater, vena.

Tunc

Tunc quoque (sed forsitan nostrum delevit amorem
 Tempus) eram nimio junctus amore tibi.
 Ergo si remanent ignes tibi pectoris iidem,
 Sola tuum vates Lesbia vincit opus.
 Sed vereor nē nunc mea te fortuna retardet,
 Postque meos casus sit tibi pectus iners.
 Dum licuit, * tua sæpe * mihi, * tibi * nostra legebam;
 Sæpe tui judex, sæpe Magister eram.
 Aut ego præbebam factis modo versibus aures:
 Aut, ubi cessâras, causa ruboris eram.
 Forsitan exemplo, quia me læsere libelli,
 Tu quoque sis pœnæ facta vulna meæ.
 Pone Perilla metum, tantummodo scemina q nulla,
 Nêve vir à scriptis discat amare tuis.
 Ergo desidia remove, doctissima, causas;
 Inque bonas artes, et tus sacra redi,
 Ista decens facies longis vitiabitur annis;
 Rugaque in antiqua fronte senilis erit:
 Injicietque manus formæ damnosa senectus,
 Quæ strepitum passu non faciente venit.
 Cumque aliquis dicit, fuit hæc formosa, dolebis;
 Et speculum q mendax esse querere tuum.
 Sunt et opes modicæ; cum sis dignissima magnis;
 Finge sed immensis censibus esse pareas.

A N A L Y S I S.

Tunc quoque eram junctus tibi amore nimio, (sed forsitan tempus dele-
 vit amorem nostrum). Ergo si ignes iidem remanent tibi, Lesbia va-
 tes sola vincit opus tuum. Sed vereor, nē fortuna mea nunc retardet
 te, quæ pectus sit iners tibi post casus meos. Dum licuit, sæpe lege-
 bam nostra tibi; tua, mihi; sæpe etiam judex, sæpe magister tui.
 Aut ego præbebam aures versibus modo factis; tuas eram causa ruboris,
 ubi cessâras. Forsitan exemplo, quia libelli læsere me, tu quoque facta
 sis vulna pœnæ meæ. Perilla, pone metum, tantummodo scemina
 nulla, nêve vir discat amare à scriptis tuis. Ergo, doctissima, remove
 causas desidia; quæ redi in artes bonas, et sacra tua. Ista facies de-
 cens vitiabitur annis longis; quæ ruga senilis erit in fronte antiqua.
 Quæ senectus damnosa, quæ venit passu non faciente strepitum, injiciet
 manus formæ. Quæ cum aliquis dicit, hæc fuit formosa, dolebis; et
 querere speculum tuum esse mendax. Et opes sunt modicæ, cum sis
 dignissima magnis; sed finge pareas esse censibus immensis.

N O T Æ, &c.

* Est Antimetabole pulchra. Vide H. Al. leg. non sit Devia, nec
 Abet. scriptis &c.
 † Al. leg. seta secuta; utrum
 maya. sed forma bonum fragile est.

Nempe

Nempe dat et * quodcumque libet fortuna, rapitque ;
 Irus et est subito, qui modo † Cræsus erat.
 Singula quid referam ? nil non mortale tenemus,
 Pectoris exceptis ingenique bonis.
 En ego, cum patriâ caream, vobisque domoque
 Raptique sint, adimi quæ potuere, mihi !
 Ingenio tamen ipse meo comitorque fruorque
 Cæsar in hoc potuit juris habere nihil.
 Quilibet hanc sævæ vitam mihi finiat ense ;
 Me tamen extincto, ‡ fama superstes erit.
 Dumque suis victrix ¶ septem de montibus orbem
 Prospiciet domitum Martia Roma, legar.
 Tu quoque, quam studii maneat felicior usus,
 Effuge venturos, quæ potes, usque rogos.

ANALYSIS.

Nempe fortuna et dat, quæ rapit, quodcumque libet ; et est subito Irus, qui erat modo Cræsus. Quid referam singula ? Tenemus nil non mortale, bonis pectoris quæ ingenii exceptis. En ego, cum caream patriâ, quæ vobis, quæ domo, quæ rapta sint mihi, quæ potuere adimi : Tamen ipse quæ comitor, quæ fruor ingenio meo ; Cæsar potuit habere nihil juris in hoc. Quilibet finiat hanc vitam mihi ense securo ; Tamen fama erit superstes, me extincto. Quæ legar, dum Roma Martia victrix prospiciet orbem domitum de montibus septem. Tu quoque effuge rogos venturos usque, quæ potes ; quam usus felicior studii maneat.

NOTÆ.

- * Al. leg. id cuicumque libet. | sunt nobis adimi.
 † Cræsus, Irus: prop. nomina vide | ¶ Al. leg. omnem, potius, in la-
 Diction: | dem Romæ.
 ‡ Literæ et ingenium non pos.

ELEGIA VIII.

Desiderat videre Patriam, et amicos suos resalutare.

NUNC ego Triptolemi: cuperem consacrare currus,
 Misit in ignotam qui rude semen humum.
 Nunc ego Medæ vellem frænare dracones ;
 Quos habuit fugiens arce, Corinthe, tuâ.

ANALYSIS.

Ego nunc cuperem consacrare currus Triptolemi, qui misit semen rude in humum ignotam. Ego nunc vellem frænare dracones Medæ ; quos, Corinthe, habuit fugiens arce tuâ.

Nunc

Nunc ego jactandas optarem sumere pennas :
 Sive tuas, Perseu ; Dædale, sive tuas ;
 Ut, tenerâ nostris cedente volatibus aurâ,
 Aspicerem patriæ dulce repente solum ;
 Desertaque domûs vultus memoresque sodales,
 Charâque præcipuè conjugis ora meæ.
 Stulte, quid hæc frustra votis puerilibus optas,
 Quæ non ulla * tibi fertque, feretque dies ?
 Si semel optandum est, Augusti numen adora :
 Et, quem † sensisti, ritè precare Deum.
 Ille tibi pennasque potest currusque volucres
 Tradere : det redditum, protinus ales eris.
 Si precer hæc (neque enim possum majora precari)
 Ne mea sint timeo vota modesta parùm.
 Forsitan hoc olim, cum † jam satiaverit iram ;
 Tunc quoque sollicitâ mente rogandus erit.
 Quod minus interea est (instar mihi muneris ampli)
 Ex his me jubeat quò libet ire locis :
 Nec † cœlum, nec aquæ faciunt, nec terra, nec auræ ;
 Hei mihi ! perpetuus corpora languor habet.
 Seu vitiant artus ægræ contagia mentis,
 Sive mei causa est in regione mali ;
 Ut tetigi Pontum, vexant insomnia, vixque
 Ossa tegit macies, nec juvat ora cibus :

A N A L Y S I S.

Ego nunc optarem sumere pennas jactandas : Perseu, sive tuas ; Dædale, sive tuas ; ut repente aspicerem solum dulce patria, aurâ tenerâ cedente volatibus nostris ; quæ vultus domûs deserta, quæ sodales memores, quæ præcipuè ora chara Conjugis mea. Stulte, quid frustra optas hæc votis puerilibus, quæ non ulla dies quæ feret quæ feret tibi ? Si optandum est semel, adora numen Augusti : Et precare Deum ritè, quem sensisti. Ille potest tradere tibi quæ pennas quæ currus volucres : det redditum, eris ales protinus. Si precer hæc, (neque enim possum precari majora) timeo, ne vota mea sint parùm modesta. Forsitan rogandus erit hoc olim, tunc quoque mente sollicitâ, cum jam satiaverit iram. Interea quod est minus (instar muneris ampli) jubeat me ire, quò libet, ex his locis : Nec cœlum, nec aqua, nec terra, nec auræ faciunt ; Hei mihi, languor perpetuus habet corpora ! Seu contagia mentis ægræ vitiant artus, sive causa mali mei est in regione ; ut tetigi Pontum, insomnia vexant, quæ macies vix tegit ossa ; nec cibus juvat ora :

N O T E.

* Al. leg. tulit.

† Al. leg. jactasti.

‡ Al. volunt, se satiaverit irâ.

§ Hic observa Mæstem, aut mor-

bum Ovidii ex alieno cœlo causam Hypotyposis est pulchra. Vidd

Rhet.

Quique per autumnum percussis frigore primo
 Est color in foliis, quæ nova læsit hyems;
 Is mea membra tenet; nec viribus allevor ullis;
 Et nunquam queruli causa doloris abest.
 Nec melius valeo, quam corpore, mente; sed ægra est
 Utraque pars æquæ; binæque damna ferro.
 Hæret et ante oculos (veluti spectabile corpus)
 * Astans fortunæ forma videnda meæ.
 Cumque locos, morésque hominum, cultusque sonosque
 Cernimus, et quid sim, quid fuerimque subit;
 Tantus amor necis est, querar ut de Cæsaris ira,
 Quod non offensas vindicet ense suas.
 At quoniam semel est odio civiliter usus,
 Mutato levior sit fuga nostra loco.

ANALYSIS.

Que color, qui est in foliis percussis frigore primo per autumnum, quæ hyems nova læsit; is tenet membra mea; nec allevor viribus ullis; et causa doloris queruli nunquam abest. Nos valeo melius mente, quam corpore; sed pars utraque est æquæ ægra; quo ferro damna bina. Et forma fortunæ meæ hæret astans videnda ante oculos, veluti corpus spectabile. Que cum cernimus locos, que mores hominum, que cultus, que sonos; et subit quid sim, quo quid fuerim; Amor tantus necis est, ut querar de ira Cæsaris, quod non vindicet offensas suas ense. At quoniam usus est odio semel civiliter, sit fuga nostra levior loco mutato.

NOTE.

* Al. leg. adstat fortunæ forma legenda.

ELEGIA IX.

Unde Tomos, urbs, dicta est; quod exulabat.

HIC quoque sunt * urbes Graiz (quis credere posset?)
 Inter inhumanæ nomina Barbariæ.
 Huc quoque Mileto missi venere coloni,
 Inque Getis Graias constituere domos.

ANALYSIS.

Hic sunt quoque Urbes Graiz (quis posset credere?) inter nomina barbariæ inhumana. Coloni missi Mileto venire quoque huc, que constituere domos Graias in Getis.

NOTE, &c.

§ Al. leg. igitur Graiz (quis crederet?) urbes.

Sed

Sed vetus huic nomen, positaque antiquius urbe,
 Constat ab * Absyrti cæde fuisse, loco.
 Nam rate (quæ curâ pugnacis facta Minervæ,
 Per non tentatas prima cucurrit aquas)
 Impia desertum fugiens Medæa parentem,
 Dicitur his remos applicuisse vadis :
 Quem procul ut vidit tumulto † speculator ab alto ;
 Hospes, ait, nosco || Colchide vela dari.
 Dum trepidant Minyæ, dum solvitur aggere funis :
 Dum sequitur celeres anchora tracta manus ;
 Conscia percussit meritorum pectora Colchis,
 Ausâ atque ausurâ multa nefanda manu :
 Et, quanquam superest ingens audacia menti,
 Pallor in attonitæ virginis ore fuit.
 Ergo ubi prospexit venientia vela, Tenemur,
 Et pater est aliquâ fraude tenendus, ait.
 Dum quid agat querit, dum versat in omnia vultus,
 Ad fratrem casu lumina flexa tulit.
 Cujus ut ablata est præsentia, Vicimus, inquit ;
 Hic mihi morte suâ causa salutis erit.
 Protinus ignari, nec quicquam tale timentis,
 Innocuum rigido perforat ense latus.
 Atque ita divellit, divulsæque membra per agros
 Dissipat in multis inveniendâ locis.

A N A L Y S I S.

Sed nomen vetus huic, quæ antiquius urbe posita, constat fuisse loco ab cæde Absyrti. Nam Medæa impia fugiens parentem desertum rate (quæ facta curâ Minervæ pugnacis, prima occurrit per aquas non tentatas) dicitur applicuisse remos his vadis : quem ut speculator vidit procul ab tumultu alto ; Ait, hospes, nosco vela dari Colchide. Dum Minyæ trepidant, dum furis solvitur aggere : dum anchora tracta sequitur manus celeres : Colchis percussit pectora conscia meritorum manu, ausâ atque ausurâ nefanda multa : Et, quanquam audacia ingens superest menti, pallor fuit in ore virginis attonitæ. Ergo ubi prospexit vela venientia, tenemur, ait, et pater est tenendus fraude aliquâ. Dum querit, quid agat, dum versat vultus in omnia, tulit casu lumina flexa ad fratrem. Cujus præsentia, ut est ablata, inquit, vicimus : hic erit causa salutis mihi mors sua. Protinus perforat latus innocuum ignari, nec timentis tale quicquam, ense rigido. Atque divellit ita, quæ dissipat membra divulsa per agros, inveniendâ in locis multis.

N O T Æ, &c.

* Vide Diction. de Absyrto, et ab excelsso monte vidit venientem Medæa.

† Al. leg. Speculator, qui patrem

|| Al. leg. Cholchide vela, venit.

Neu pater ignoret, scopulo proponit in alto
 Pallentesque manus, sanguineumque caput :
 Ut genitor luctuque novo tardetur ; et, artus
 Dum legit extinctos, triste * retardet iter.
 Indè † Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo
 Membra soror fratris consecuisse sui.

ANALYSIS.

Neu pater ignoret, proponit que manus pallentes, que caput sanguineum in scopulo alto. Que, ut genitor tardetur luctu novo ; et retardet iter triste, dum legit artus extinctos. Indè hic locus dictus Tomos, quia soror fertur consecuisse membra fratris sui in illo.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. moretur.

† Tomos à sectione, viz. *τμήσις* est Tomos.

seco, à cuius præter. m. *τμήσις* est

ELEGIA X.

Cum quibus Gentibus barbaris vivit, narrat.

Siquis adhuc * isthic meminit Nasonis adempti ;
 Et superest sine me nomen in urbe meum :

Suppositum stellis nunquam tangentibus æquor,

Me sciat in mediâ vivere † Barbariâ.

Sauromatæ cingunt, fera gens, Bessi que, Getæque :

Quàm non ingenio nomina digna meo !

Dum tamen aura tepet, medio descendimur Istro :

Ille suis liquidus bella repellit aquis.

At cum tristis hyems squalentia protulit ora ;

Terræque marmoreo est candida facta gelu.

Dum patet et Boreas, et nix † jactata sub arcto ;

Tum patet has gentes axe tremente premi.

ANALYSIS.

Si quis isthic meminit auctor Nasonis adempti ; et nomen meum superest in urbe sine me : Sciat me suppositum stellis nunquam tangentibus æquor, vivere in barbariâ mediâ. Sauromatæ, gens fera, que Bessi, que Getæ cingunt : Nomina quàm non digna ingenio meo ! Tamen dum aura tepet, descendimur Istro medio : ille liquidus repellit bella aquis suis. At cum Hyems tristis protulit ora squalentia, que terra facta est candida gelu marmoreo : Dum et Boreas et nix jactata sub arcto patet, Tum patet has gentes premi axe tremente.

NOTÆ, &c.

* Scil. in urbe Româ.

† Hic pulchrè Asperitatem Scythiæ representat.

|| Al. leg. injecta ; ut post, liquet pro patet.

* Nix jacet, et jactam non sol pluviaeque resolvunt :
 Indurat Boreas, perpetuamque facit.
 Ergò, ubi deliquit nondum prior, altera venit,
 Et solet in multis bima † jacere locis.
 Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas
 Aequet humo turres, tectaque rapta ferat.
 Pellibus, et sutis arcent malè frigora brachiis ;
 Oraque de toto corpore sola patent.
 Sæpe sonant moti glacie pendente capilli,
 Et nitet inducto candida barba gelu :
 Udaque consistunt formam servantia ‖ testæ
 Vina ; nec hausta meri, sed data frustra bibunt.
 Quid loquor, ut ¶ cuncti concrecant frigore rivi,
 Deque lacu fragiles effodiantur aquæ ?
 Ipse, ** papyrisero qui non angustior amne,
 Miscetur vasto multa per ora freto ;
 Cæruleos ventis latices durantibus Ister
 Congelat, et tectis in mare serpit aquis.
 Quaque rates ierant, pedibus nunc itur, et undas
 Frigore concretas ungula pulsat equi.
 Perque novos pontes subter labentibus undis,
 Ducunt Sarmatici barbara plaustra boves.

A N A L Y S I S.

Nix jacet, et sol que pluvia non resolvunt jactam : Boreas indurat, que facit perpetuam. Ergò, ubi prior nondum deliquit, altera venit, et solet jacere bima in locis multis. Que vis Aquilonis commoti est tanta, ut aequet turres humo, que ferat tecta rapta. Malè arcent frigora pellibus, et brachiis sutis ; que ora sola patent de corpore toto. Capilli moti sæpe sonant glacie pendente, et barba candida nitet gelu inducto. Que vina uda consistunt, servantia formam testæ : nec bibunt hausta meri, sed frustra data. Quid loquor, ut rivi cuncti concrecant frigore, que aqua fragiles effodiantur de lacu ? Ister ipse, qui non angustior amne papyrisero, miscetur freto vasto per ora multa ; congelat ventis durantibus latices cæruleos, et serpit in mare aquis tectis. Quo quæ rates ierant, nunc itur pedibus, et ungula equi pulsat undas concretas frigora. Que boves Sarmatici ducunt plaustra barbara per Pontes novos, undis subter labentibus.

N O T Æ, &c.

* Nix in Chrysellum, quasi vertitur.

† Al. leg. bina manere.

‖ Al. leg. tecta, sed non ita bene.

¶ Al. volunt vincti.

** De Papyrisero Nilo loquitur, ubi papyrus Arbor crescit.

Vix equidem credar: sed cùm sint * præmia falsi
 Nulla, ratam debet testis habere fidem.
 Vidimus ingentem glacie consistere pontum,
 Lubricæque immotas testa premebat aquas.
 Nec vidisse sat est; durum calcavimus æquor,
 Undaque non udo sub pede summa fuit.
 Si tibi tale fretum quondam, Leandre, fuisset,
 Non foret angustæ mors tua crimen aquæ.
 Tum neque se pandi possunt delphines in auras
 Tollere; conantes dura coercet hyema.
 Et quanquam Boreas jactatis insonet alis,
 Fluctus in obseffo gurgite nullus erit:
 Inclusæque gelu stabunt, ut marmore, puppes;
 Nec poterit rigidas † scindere remus aquas.
 Vidimus in glacie pisces hæere ligatos;
 Sed pars ex illis tum quoque viva fuit.
 Sive igitur nimii Boreæ vis sæva marinas,
 Sive redundatas flumine cogit aquas:
 Protinus æquato ficcis Aquilonibus Istro
 Invehitur celeri barbarus hostis equo;
 || Hostis equo pollens, longæque volante sagittâ,
 Vicinam latè depopulatur humum.
 Diffugiunt alii, nullisque tuentibus agros,
 Incustoditæ diripiuntur opes:

A N A L Y S I S.

Equidem vix credar: Sed cùm sint præmia nulla testis falsi, debet habere fidem ratam. Vidimus Pontum ingentem consistere glacie, quæ testa lubrica premebat aquas immotas. Nec sat est vidisse; calcavimus æquor durum, quæ unda summa fuit sub pede non udo. Leandre, si fretum tale fuisset tibi quondam, mors tua non foret crimen aquæ angustæ. Tum neque Delphines pandi possunt tollere se in auras; hyems dura coercet conantes. Et quanquam Boreas insonet alis jactatis, fluctus erit nullus in gurgite obseffo: Quæ puppes stabunt inclusa gelu, ut marmore; nec remus poterit scindere aquas rigidas. Vidimus pisces hæere ligatos in glacie; sed pars ex illis fuit tum quoque viva. Igitur, sive vis sæva Boreæ nimii cogit aquas marinas, sive redundatas flumine: Protinus hostis barbarus invehitur equo celeri, Istro æquato aquilonibus ficcis: Hostis pollens equo, depopulatur latè humum vicinam, sagittâ volante longè. Alii diffugiunt, quæ opes incustoditæ diripiuntur, nullis tuentibus agros:

N O T Æ, &c.

* Lucrum sæpe solet mendaces facere, non veriloquos.

† Al. leg. findere.

|| Scil. Parthus, qui habetur sagittarum peritissimus.

Ruris

Ruris opes parvæ, pecus, et stridentia plaustra;
 Et quas divitias incola pauper habet.
 Pars agitur vinctis post tergum capta lacertis,
 Respiciens frustra rura * larémque suum:
 Pars cadit hamatis miserè confixa sagittis;
 Nam volucris ferro tinctile virus inest.
 Quæ nequeunt secum ferre aut abducere, perdunt;
 Et cremat insontes hostica † turba casas.
 Tum quoque cum pax est, trepidant formidine belli;
 Nec quisquam pressio vomere sulcat humum.
 Aut videt, aut metuit locus hic, quem non videt, hostem;
 Cessat iners rigido terra relicta situ.
 Non hic pampineâ dulcis latet || uva sub umbrâ;
 Nec cumulant altos fervida musta lacus.
 Poma negat regio, nec haberet Acontius, in quo
 Scriberet hic domine verba legenda suæ.
 Aspiceres nudos sine fronde, sine arbore campos;
 Heu loca felici non adeunda viro!
 Ergo tam latè pateat cum maximus orbis,
 Hæc est in pœnas terra reperta meas?

A N A L Y S I S.

Opes parvæ ruris, pecus, et plaustra stridentia, et quas divitias incola pauper habet. Pars capta agitur lacertis vinctis post tergum, frustra respiciens rura que Larē suum: pars cadit confixa miserè sagittis hamatis; nam virus tinctile inest ferro volucris. Perdunt, quæ nequeunt ferre aut abducere secum; et turba hostica cremat casas insontes. Tum quoque trepidant formidine Belli, cum pax est; nec quisquam sulcat humum vomere pressio. Hic locus, aut videt, aut metuit hostem, quem non videt: Terra relicta, cessat, iners situ rigido. Uva dulcis non latet hic sub umbrâ pampineâ; nec musta fervida cumulant lacus altos. Regio negat Poma, nec Acontius haberet hic, in quo scriberet verba legenda domine suæ. Aspiceres campos nudos sine fronde, sine arbore; heu loca non adeunda viro felici! Ergo cum orbis maximus pateat tam latè, hæc terra reperta est in pœnas meas.

N O T Æ, &c.

* Viz. pro domo; ubi Lares, dict. || Scythia non habet vina, nec metonymice.

† Al. leg. flamma, potius.

alia vitæ humanæ commoda.

ELEGIA XI.

*Acriùs invehitur in Maledicum quendam, sibi
insultantem.*

Siquis ea, insultes qui casibus, improbe, nostris,

Méque ream dempto sine cruentus agas ;

* Natus es è scopulis, nutritus lacte ferino,

Et dicam filices pectus habere tuum.

Quis gradus ulterior, quò se rua porrigat ira,

Restat ? quidve meis cernis abesse malis ?

Barbara me tellus, et inhospita littora Ponti,

Cùmque truci Boreâ Mænalis uria videt.

Nulla mihi cum gente ferâ commercia linguae

Omnia solliciti sunt loca plena metus.

Utque fugax avidis cervus deprênsus ab uris ;

Cinctaque montanis ut pavet agna lupis :

Sic ego belligeris à gentibus undique septus :

Terreor, hoste meum penè premente latus.

Utque sit exiguum poenae, quòd conjuge charâ,

Quòd patriâ careo, pignoribusque meis ;

Ut mala nulla feram, nisi nudam Cæsaris iram ;

Nuda parùm nobis Cæsaris ira mali est ?

Et tamen est aliquis, qui vulnere cruda retractet,

Solvat et in mores ora diserta meos :

ANALYSIS.

Improbe, si quis es, qui insultes casibus nostris, que cruentus agas me reum sine dempto ; et natus è scopulis, nutritus lacte ferino, et dicam pectus tuum habere filices. Quis gradus restat ulterior, quò ira tua porrigat se ? Ve quid cernis abesse malis meis ? Tellus barbara et littora inhospita Ponti, que Uria Mænalis, cum Boreâ truci, videt me. Commercium nulla lingue mihi cum gente ferâ : Loci omnia sunt plena metus solliciti. Que ut cervus fugax deprênsus ab uris avidis ; que ut agna cincta lupis montanis pavet. Ego sic septus undique à gentibus belligeris, terreor ; hoste penè premente latus meum. Que ut sit exiguum poena, quòd careo conjuge charâ ; quòd, patriâ ; que pignoribus meis. Ut feram mala nulla, nisi iram nudam Cæsaris ; est ira nuda Cæsaris parùm mali nobis ? Et tamen aliquis est, qui retractet vulnere cruda, et solvat ora diserta in mores meos.

NOTÆ.

* Natus è scopulis, dict. per metaphoram et hyperboleam, pro duritie cordis egregiâ.

IN CAUSA facili cuivis licet esse diserto:

Et minimæ vires frangere quassa valent.

Subruere est arces, et stantia mœnia, virtus:

* Quilibet ignavi præcipitata premunt.

Non sum, qui fueram: quid inanem proteris † umbram?

Quid cinerem saxi bustaque nostra petis?

Hector erat tunc cum bello certabat; et idem

‖ Tractus ab Hæmonio non erat Hector equo.

Me quoque quem nōras olim, non esse memento;

Ex illo superant ‡ non simulacra viro.

Quid simulacra, ferox, dictis ** incendis amaris?

Parce, precor, manes sollicitare meos.

Omnia vera puta mea crimina; nil sit in illis,

Quod magis errorem, quàm scelus esse putes:

Pendimus en profugi (satis tua pectora) pœnas

Exiliæque graves, exiliisque loco.

Carnifici fortuna potest mea flenda videri,

Te tamen est uno iudice †† mersa parum.

Sævior est tristi Busride; sævior illo,

Qui falsum lento torruit igne bovem:

Quique bovem ‖‖ Siculo fertur donasse tyranno;

Et dictis artes conciliasse suas.

ANALYSIS.

Licet cuivis esse diserto in causâ facili: et vires minima valent frangere quassa. Virtus est subruere arces et stantia mœnia: Quilibet ignavi premunt præcipitata. Non sum qui fueram: quid proteris umbram inanem? Quid petis cinerem, que busta nostra saxi? Hector tunc erat, cum certabat bello; et idem tractus ab equo Hæmonio, non erat Hector: Quoque momento me non esse, quem nōras olim, simulacra non superant ex vivo illo. Ferox, quid incendis simulacra dictis amaris? Precor, parce sollicitare manes meos. Puta omnia crimina mea vera; nil sit in illis, quod putes esse magis errorem quàm scelus: En profugi (satis pectora tua) pendimus pœnas graves que exilio, que loco exilii). Fortuna mea potest videri flenda carnifici, tamen mersa est parum, te iudice uno. Es sævior Busride tristi; sævior illo, qui torruit bovem falsum igne lento; que qui fertur donasse bovem tyranno Siculo, et conciliasse artes suas dictis.

NOTE.

* Al. leg. Quamlibet, adverb.

† Scil. umbra vivi Nasonis non debet ita premi.

‖ Al. leg. victus ad Hæmonios non erat Hector equos.

‡ Al. leg. hæc.

** Incendit, alii volunt.

†† Al. leg. dura; al. mœsta.

‖‖ Consule Diction. de Phalar, Scillo &c. fabula.

Munere in hoc usus, Rex, est, sed imagine major;

Nec sola est operis forma probanda mei.

Aspicias à dextrâ latus hoc adaperitile tauri?

Hâc tibi, quem perdes, conjiciendus erit.

Protiñus inclusum lentis carbonibus ure;

Mugiet, et veri vox erit illa bovis.

Pro quibus inventis, ut munus munere penles,

Da, precor, ingenio præmia digna meo.

Dixerat: at Phalaris, pœnæ mirande repertor,

Ipse tuum præsens imbuere, dixit, opus.

Nec mora; monstratis crudeliter ignibus ustus,

Exhibuit * geminos ore gementē sonos.

Quid mihi cum Siculis, inter † Scythicosque Getasque

Ad te (quisquis is es) nostra querela ‡ venit.

Utque fidem nostro possis explere cruore,

Quantaque vis, avido gaudia corde feras:

Tot mala sum fugiens tellure, tot æquore passus;

Te quoque ut auditis posse dolere putem.

Crede mihi, si sit nobis collatus Ulysses,

Neptuni minor est, quam Jovis ira fuit

Ergò, quicunque es, rescindere § crimina noli:

Dèque gravi duras vulnere tolle manus.

Utque meæ famam tenuent oblivio culpæ,

Facta cicatricem ducete, nostra sine.

ANALYSIS.

Rex, usus est in hoc munere, sed major imagine; nec forma sola operis mei est probanda. Afficit hoc latus adaperitile tauri à dextrâ? Hâc erit conjiciendus tibi, quem perdes. Protiñus ure inclusum carbonibus lentis: Mugiet, et vox illa erit bovis veri. Pro quibus inventis, ut penles munus munere, precor, da præmia digna ingenio meo. Dixerat: Phalaris diu, repertor mirande pœnæ, ipse præsens imbuere opus tuum. Nec mora; ustus crudeliter ignibus monstratis, exhibuit sonos geminos ore gementē. Quid mihi cum Siculis, quæ inter Scythicos que Getas; querela nostra venit ad te, quisquis is es. Que ut possis explere fidem cruore nostro, que feras gaudia quanta vis, conde avido: passus sum tot mala tellure, tot æquore, fugiens; et putem te quoque posse dolere auditis. Crede mihi, si Ulysses sit collatus nobis, ira Neptuni est minor; quam Jovis, fuit. Ergò quicunque es, noli rescindere crimina: que tolle manus duras de vulnere gravi. Quæ et oblivio tenuent famam culpæ meæ, sine facta nostra ducere cicatricem.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. tremulor, et tremante
pro gementē.

† Scythiasque, vel antæque.

‡ Redit, ut al. volunt.

§ Al. leg. vulnera; ut possit ulcere
pro vulnere, et fœta pro facta;

Q

Huma.

Humanæque memor * fortis, quæ tollit eosdem
 Et premit; incertas ipse verere vices.
 Et quoniam, fieri quod nunquam posse putavi,
 Est tibi de rebus maxima cura meis;
 Non est quod timeas: fortuna miserrima nostra est;
 Omne trahit secum Cæsaris ira malum.
 Quod magis ut liqueat, néve hoc ego fingere credar;
 Ipse, velim, pœnas experiaſe meas.

A N A L Y S I S.

Que memor fortis humana, qua tollit et premit eosdem, ipse verere vices incertas. Et quoniam est maxima cura tibi de rebus meis, quod nunquam putavi posse fieri; Non est quod timeas; fortuna nostra est miserrima: Ira Cæsaris trahit omne malum secum. Quod ut liqueat magis, néve ego credar fingere hoc, velim, ipse experiaſe pœnas meas.

N O T Æ, &c.

* Humanæ fortis mutabilitatem optimè notat.

E L E G I A XII.

Enixè rogat mitiorem locum Exilii.

FRigora jam Zephyri minuunt, annoque peracto
 * Tardior antiquis visa Mæotis hyems:
 Impositamque sibi qui non bene pertulit Hellen,
 Tempora nocturnis æqua diurna facit.
 Jam violas puerique legunt, hilaresque puellæ,
 † Rurique quæ nullo nata serente ferunt.
 Prætæque pubescunt variorum flore colorum:
 Indocilique loquax gutture vernat avis.
 Utque || malæ crimen matris deponat hirundo,
 Sub trabibus cunâs, parvæque tecta facit.

A N A L Y S I S.

Jam Zephyri minuunt frigora, que anno peracto, hyems Mæotis visa tardior antiquis. Que qui non bene pertulit Hellen impositam sibi, facit tempora diurna æqua nocturnis. Que jam pueri, que puellæ hilares legunt violas, que qua rura ferunt nata nullo serente. Que præta pubescunt flore colorum variorum: que avis loquax vernat gutture indocili. Que, ut hirundo deponat crimen matris malæ, facit cunâs que tecta parvæ sub trabibus.

N O T Æ.

* Al. leg. longior antiquis, scil. | iam, non violas, in priori lineâ.
 hyems in plagâ boreali.

† Al. leg. rustica quam, viz. vio- | mater mala dicitur.

Herbæ-

Herbaque, quæ latuit Cerealibus obruta sulcis,
 Exerit è tepidâ molle cacumen humo :
 Quoque loco est vitis, de palmite gemma movetur ;
 Nam procul à Getico littore vitis abest.
 Quoque loco est arbor, turgescit in arbore ramus ;
 Nam procul à Geticis finibus arbor abest.
 Otia nunc * isthic ; junctisque ex ordine ludis
 Cedunt verbosi garrula † verba fori.
 Lusus equis nunc est, levibus nunc luditur armis,
 Nunc pila, nunc celeri vertitur orbe trochus.
 Nunc, ubi perfusa est oleo labente juvenus,
 Defessos artus || tingere gaudet aquâ.
 Scena viget, studiisque favor distantibus ardet,
 Cùmque tribus resonant terna theatra foris.
 O quater, et quoties non est numerare, beatum,
 Non interdictâ cui licet urbe frui !
 At mihi sentitur nix verno sole soluta,
 Quæque lacu duro non fodiantur aquæ.
 Nec mare concrevit glacie ; nec ut antè per Istrum
 Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit.
 Si tamen § incipiunt aliquæ huc adnare carinæ,
 Hospitæque in Ponti littore puppis erit ;

ANALYSIS.

Que verba, quæ latuit obruta sulcis Cerealibus exerit cacumen molle è humo tepidâ : Que quo loco vitis est, gemma movetur de palmite ; nam vitis abest procul è littore Getico. Que quo loco arbor est, ramus turgescit in arbore ; nam arbor abest procul à finibus Geticis. Nunc otia isthic ; que verba garrula fori verbosi cedunt ludis junctis ex ordine. Nunc lusus est equis, nunc luditur armis levibus, nunc pila, nunc trochus vertitur orbe celeri. Nunc, ubi juvenus est perfusa oleo labente, gaudet tingere artus defessos aquâ. Scena viget, que favor ardet studiis distantibus, que theatra terna resonant cum foris tribus. O beatum quater, et quoties non est numerare, cui licet frui urbe non interdictâ ! At nix soluta sole verno sentitur mihi, que aquæ qua non fodiantur lacu duro. Nec mare concrevit glacie ; nec bubulcus Sauromates agit plaustra stridula per Istrum, ut antè. Tamen § carina aliquæ incipiunt adnare huc, que puppis hospita erit in littore Ponti ;

N O T Æ, &c.

* N. B. Scil. Romæ ; omnia illic | || Al. leg. Virgine tingit.
 erant jucunda. | § Al. leg. incipiunt aliquæ ca-
 † Al. volunt melius garrula bella, | men huc.
 ut in sequent. lin. leg. Lusus equi.

Sedulus occurram nauæ, distaque salute;
 Quid veniat: quæram, quisve, quibusve locis.
 Ille quidem (mirum) nî de regione propinqua,
 Non nisi vicinis tutus araret aquas.
 Rarus ab Italiâ tantum mare navita transit;
 Littera rarus in hæc portibus orba venit.
 Sive tamen Græcâ sciërit, sive illa Latina
 Voce loqui; ceterè gratior * usus erit.
 Fas quoque ab ore freti, longæque Propontidos undis
 Huc aliquem certo vela dedisse Noto.
 Quisquis is est, memori rumorem voce referre,
 Et fieri famæ parsque gradusque potest;
 Is precor auditos possit narrare triumphos
 Cæsaris, et Latio reddita vota Jovi:
 Téque rebellatrix tandem † Germania, magni
 Triste caput pedibus supposuisse ducis.
 Hæc mihi qui referat, quæ non vidisse dolebo,
 Ille meæ domui proximûs hospes erit.
 Hei mihi! jamne domus Scythico Nasonis in orbe est?
 Jamque suum mihi dat pro lare pœna locum?
 Dii || facite, ut Cæsar non hoc penetrale, domumque,
 Hospitium pœnæ sed velit esse meæ!

A N A L Y S I S.

Occurrere nante sedulus, quæ salute distat; quæram, quid veniat, ut quis, ut quibus locis. Mirum, nî ille quidem de regione propinqua, tutus araret non nisi aquas vicinas. Navita rarus transit, mare tantum ab Italiâ; rarus venit in hæc littora orba portibus. Tantum sive ille sciërit loqui voce Græcâ, sive Latina, usus erit ceterè gratior. Fas, quoque aliquem dedisse vela noto certo huc, ab ore freti, quæ undis Propontidos longæ. Quisquis is est, potest referre rumorem memori, et Jovi quæ pars quæ gradus famæ: Precor, is possit narrare triumphos auditos. Cæsaris, et vota reddita Jovi Latio; quæ, Germania rebellatrix, te tandem supposuisse caput triste pedibus ducis magni. Qui referat hæc mihi, quæ dolebo non vidisse, ille proximûs erit hospes domui meæ. Hei mihi! ne jam est domus Nasonis in orbe Scythico? Quo jam pœna dat mihi locum suum pro lare? Dii facite, ut Cæsar non velit hoc esse penetrale, quæ domum pœnæ meæ, sed Hospitium.

N O T Æ, &c.

* Al. leg. hujus, scil. linguz peritos.

Arminio.

† Germania rebellatrix, scil. inimica Romanis, vel Tiberio, duce

|| Al. leg. Dii faciant, Cæsar non hîc.

ELEGIA XIII.

In Natalem suum redeuntem.

Ecce supervacuum (quid enim fuit utile nasci?)
 Ad sua natalis tempora noster adest.
 Dure, quid ad miseros veniebas exulis annos?
 Debueras illis imposuisse modum.
 Si tibi cura mei, vel si pudor ullus ineffica,
 Non ultra patriam me sequerere meam:
 Quoque loco primum male sum tibi cognatus infans,
 Illo tentasses ultimus esse mihi.
 Jamque relinquenda (quod idem fecere sodales)
 Tu quoque dixisses tristis in urbe, Vale.
 Quid tibi cum Ponto? num te quoque Caesaris ira
 Extremam gelidi misit in orbis humum?
 Scilicet expectas solitum tibi moris honorem?
 Pendeat ex humeris * vestis ut alba meis?
 Fumida cingatur florentibus ara coronis?
 Micæque solenni thuris in igne sonet?
 † Libaque dem pro te genitale notantia tempus?
 Concipiámque bonas ore favente preces?
 Non ita sum positus, nec sunt ea tempora nobis,
 Adventu possim latus ut esse tuo.

ANALYSIS.

Eccæ natalis noster adest supervacuum ad tempora sua, quid enim fuit utile nasci? Dure, quid veniebas ad annos miseros exulis? Debueras imposuisse modum illis. Si cura mei, vel si pudor ullus ineffet tibi, non sequerere me ultra patriam meam: Que tentasses, esse ultimus mihi loco illo, quo infans male cognatus sum tibi primum. Que tu quoque tristis dixisses, vale in urbe jam relinquenda; quod idem sodales facere. Quid tibi cum Ponto? Num ira Caesaris misit te quoque in humum extremam nobis gelidi? Expectas scilicet honorem moris solitum tibi? Ut vestis alba pendeat ex humeris meis? Ara fumida cingatur coronis florentibus? Que mica thuris sonet in igne solenni? Que dem Liba notantia tempus genitale pro te? Que concipiant preces bonas ore favente? Non sum positus ita, nec ea tempora sunt nobis, ut possim esse latus adventu tuo.

NOTÆ, &c.

* Viz. quæ induti erant natalicia celebrantes.

† Libamina natalis diei; quibus Genio sacra faciebant die natali.

Funeris ara mihi ferali cincta cupresso

Convenit, et structis flamma parata rogis.

Nec dare thura libet nil exorantia divos,

In tantis subeunt nec bona verba malis.

Si tamen est aliquod nobis hâc luce petendum,

In loca ne redeas amplius ista, precor :

Dum me terrarum pars penè novissima * Pontus,

Euxinus falso nomine dictus, habet.

ANALYSIS.

Ara funeris cincta cupresso ferali, et flamma parata rogis structis, convenit mihi. Nec libet dare thura, nil exorantia Divos, nec verba bona subeunt in malis tantis. Tamen si aliquod est petendum nobis hâc luce, precor ne redeas amplius in loca ista : dum Pontus, dictus nomine falso Euxinus, pars penè novissima terrarum, habet me.

NOTÆ.

* Al. leg. Ponti, illius loci inhos- | sin. Trop. Rhet.
pitalis, ut Axenus est, per Antiphra-

ELEGIA XIV.

Ad Amicum, ut tueatur librum suum, et excuset.

Cultor et * antistes doctorum sancte virorum,

Quid facis, ingenio semper amice meo ?

Ecquid, ut incolumem quondam celebrare solebas ;

Nunc quoque, ne videar totus abesse, caves ?

† Conspicis exceptis ecquid mea carmina solis

Artibus, artifice quæ nocuere suo ?

Immo ita fac, quæso, vaturn studiosè novorum ;

Quæque potes retine || nomen in urbe meum.

ANALYSIS.

Cultor et antistes sancte virorum doctorum, semper amice ingenio meo, quid facis ? Ecquid, ut solebas quondam celebrare incolumem ; nunc quoque caves, ne videar abesse totus ? Ecquid, conspicis carmina mea, artibus solis exceptis ; quæ nocuere artifici suo ? Immo, quæso, fac ita, studiosè vaturn novorum ; quæ retine nomen meum, quæ potes, in urbe.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. Antistes doctorum, qui
facis.

† Al. leg. Colligis, et melius.

|| Al. leg. habent corpus.

Est fuga dicta mihi, non est fuga dicta libellis,
 Qui domini pœnam non meruere sui.
 Sæpe per extremas profugus pater exulat oras;
 Urbe tamen natis exulis esse licet.
 * Palladis exemplo de me sine matre creata
 Carmina sunt: stirps hæc progeniesque mea:
 Hanc tibi commendo: quæ quò magis orba parente est,
 Hòc tibi tutori sarcina major erit.
 † Tres mihi sunt nati, contagia nostra secuti;
 Cætera fac curæ sit tibi turba palàm,
 Sunt quoque mutatae ter quinque volumina formæ,
 Carmina de domini funere raptæ sui.
 Illud opus potuit, si non priùs ipse perissem,
 Certius à summâ nomen habere manu.
 Nunc incorrectum populi pervenit in ora;
 In populi quidquam si tamen ore || meum est.
 Hoc quoque nescio quid nostris appone libellis,
 Diverso missum quod tibi ab orbe venit.
 Quod quicumque leget (siquis leget?) æstimet autè
 Compositum quo sit tempore, quòque loco:
 Æquus erit scriptis, quorum cognoverit esse
 Exilium tempus, barbaricūque locum.
 Inque tot adversis carmen mirabitur ullum
 Ducere me tristi sustinuisse manu.

ANALYSIS.

Fuga dicta est mihi, fuga non est dicta libellis, qui non meruere pœnam domini sui. Pater profugus sæpe exulat per oras extremas; Tamen licet natis exulis esse, urbe. Carmina creata sunt de me sine matre, exemplo Palladis: Hæc stirps mea, quæ progenies: Commendo hæc tibi; quæ quò magis est orba parente, hòc sarcina erit major tibi tutori. Tres nati sunt mihi, secuti contagia nostra; fac, turba cætera sit tibi curæ palàm. Sunt quoque ter quinque volumina forma mutata, carmina raptæ de funere Domini sui. Opus illud potuit habere nomen certius à manu summâ, si ipse non perissem prius. Nunc pervenit incorrectum in ora populi; si tamen quidquam est meum in ore populi. Appone quoque hoc nescio quid libellis nostris, quod venit tibi missum ab orbe diversa. Quod quicumque leget (si quis leget?) autè æstimet quo tempore quæ quo loco sit compositum: Erit æquus scriptis, quorum tempus cognoverit esse exilium; quæ locum, barbaricū. Quæ mirabitur me sustinuisse ducere carmen ullum manu tristi in tot adversis.

NOTÆ, &c.

* Poeta vult hunc Librum sine matre; sed vide Diction. de Pallade. | etiam Metamorphoses in sequentibus.
 || Al. leg. mei est, potius.

† Vult libros de arte amandi; ut |

* Ingenium fregère meum mala ; cuius et antè
 Fons infœcundus, parvaque vena fuit,
 Sed quæcunque fuit, nullo exercente, refugit,
 Et longo periit arida facta situ.
 Non hîc librorum, per quos invites, alarque,
 Copia ; pro libris arcus et arma sonant.
 Nullus in hac terrâ, recitem cui carmina, cuius
 Intellecturis auribus utar, adest.
 Nec quò secedam locus est, † custodia muri
 Summovet infestos clausaque porta Getas.
 Sæpe aliquod quero verbum, noménque locumque ;
 Nec quisquam est, à quo certior esse queam.
 Dicere sæpe aliquid conanti (turpe fateri)
 Verba mihi desunt, dedidicique loqui.
 Thræicio || Geticoque ferè circumsonor ore,
 Et videor Geticis scribere posse modis.
 Crede mihi, timeo nè sint immista Latinis,
 Inque meis scriptis Pontica, verba legas.
 Qualemcunque legas, veniâ dignere libellum,
 Sortis et excusa conditione meas.

A N A L Y S I S.

Mala fregère ingenium meum, cuius et fons fuit infœcundus, quæ et na parva antè. Sed quæcunque fuit, refugit, nullo exercente, et perit facta arida situ longo. Non copia librorum hic, per quos inviter quæ alar ; Arcus et arma sonant pro libris. Nullus adest in hac terrâ, cui recitem carmina ; cuius auribus intellecturis utar. Nec est locus quò secedam, custodia muri quæ porta clausa summovet Getas infestos. Sæpe quero verbum aliquod, quæ nomen, quæ locum ; nec est quisquam, à quo queam esse certior. Sæpe verba desunt mihi conanti dicere aliquid (turpe fateri ;) quæ dedidici loqui. Circumsonor ferè ore Thræicio quæ Getico, ut videor posse scribere modis Geticis. Crede mihi, timeo ne Pontica verba sint immista Latinis, quæ legas in scriptis meis. Qualemcunque legas, dignere Libellum veniâ, et excusa conditione sortis meæ.

N O T Æ, &c.

* Ingenium incommoda penitus frangunt, perduntque ; metaphoricè dict.

† Scil. non tutum erat Ovidio inter hostes loco egredi, quasi incat-

cerato.

|| Scythicoque ferè, ut al. volunt scil. qui Tomi erant Getico sermone utebantur.

PUB. OVIDII NASONIS,

D E

TRISTIBUS.

LIB. IV. ELEGIA I.

ARGUMENTUM.

Excusat Libros suos, si habeant quid vitii reprehendendum.

IQUA meis fuerint (ut erunt) vitiosa libellis;
Excusata suo tempore, lector, habe.
Exul eram; requiesq; mihi, non fama petita est:
Mens intenta suis ne foret usque malis.
Hoc est cur cantet vincetus quoque compede fossor,
* Indocili numero cum grave molliat opus.
Cantat et innitens timosa pronus arena,
Adverso tardam qui t̄ venit amne ratem:

ANALYSIS.

*S*IQUA vitiosa fuerint libellis meis, ut erunt; Lector, habet excusata tempore suo. Eram exul; que requies, non fama petita est mihi: ne mens foret intenta usque malis suis. Hoc est cur fossor quoque vincetus compede cantet, cum molliat opus grave numero indocili. Et cantat pronus innitens arena timosa, qui debet ratem tardam amne adverso:

NOTÆ.

* Viz rustico, ac Arte naturali, | t̄ Al. lq. trahit, et melior quam nunquam didicit.

R

Quisque,

Quisque *, ferens pariter lentos ad pectora remos,
 In numerum pulsa brachia versat aqua.
 Fessus ut incubuit baculo, saxoque refedit
 Pastor, arundineo carmine mulcet oves.
 Cantantis pariter, pariter data pensa trabentis
 Fallitur ancillæ decipiturque labor.
 Fertur et abductâ † Lyrnesside tristis Achilles
 Hæmoniâ curas attenuasse lyrâ.
 Cum traheret sylvas Orpheus et dura canendo
 Saxa, bis amissâ conjuge mœstus erat.
 Me quoque Musa levat Ponti loca iussa petentem;
 Sola comes nostræ perstitit illa fugæ.
 Sola nec insidias || inter, nec militis ensen,
 Nec mare, nec ventos, barbaricmque timet.
 Scit quoque, cum perii, quis me deceperit error,
 Et culpam in facto, non scelus esse, meo.
 Scilicet hoc ipso nunc æqua; quod obfuit ant.,
 Cum mecum juncti criminis acta rea est.
 Non equidem vellem (quoniam nocitura fuerunt)
 Pieridum sacris imposuisse manum.
 Sed nunc quid faciam? Vis me tenet ipsa ¶ sacrorum,
 Et carmen demens carmine læsus amo.

ANALYSIS.

Quæ qui, pariter ferens remos lentos ad pectora, versat brachia in
 numerum aqua pulsâ. Ut Pastor fessus incubuit baculo, saxo refedit
 saxo, mulcet oves carmine arundineo. Labor ancilla pariter cantan-
 tis, pariter trabentis pensa data, fallitur quæ decipitur. Et Achilles
 tristis fertur attenuasse curas Lyrâ Hæmoniâ, Lyrnesside abductâ.
 Orpheus erat mœstus, conjuge bis amissâ, cum traheret sylvas et
 saxa dura canendo. Musa quoque levat me, petentem, loca iussa
 Ponti; illa sola perstitit comes fuga nostræ. Sola nec timet inter
 insidias, nec onsem militis, nec mare, nec ventos, quæ barbariem.
 Scit quoque quis error deceperit me, cum perii, et culpam, non sce-
 lus esse in facto meo. Scilicet nunc æqua hoc ipso; quod ante ob-
 fuit, cum acta est rea mecum criminis juncti. Non vellem equi-
 dem imposuisse manum sacris Pieridum, quoniam fuerunt nocitura.
 Sed quid faciam nunc? Vis ipsa sacrorum tenet me, et demens amo
 carmen, læsus carmine.

NOTÆ, &c.

- * Al. leg. Quisque refert.
 † De Hippodamia Brisei filiâ, et
 Achille, ac Orpheo consule Diction.
 || Al. leg. Threci, pro Thracis,
 Thraci, aut Threicii, per Syncopen
 et Apocopen.
 ¶ Al. leg. Sororum, viz. mus-
 rum.

Sic nova Dulichio lotos gustata palato,
 Illo, quo nocuit, grata sapore fuit.
 Sentit amans sua damna * ferens; tamen hæret in illis,
 Materiam culpæ persequiturque suæ.
 Nos quoque delectant, 'quamvis nocuere, libelli:
 Quodque mihi telum vulnera fecit, amo.
 Fortitan hoc studium possit furor esse videri;
 Sed quiddam furor hic utilitatis habet:
 Semper in obtutu mentem vetat esse malorum,
 Præsentis casûs immemorémque facit:
 Utque suum Bacchis non sentit saucia vulnus,
 Dum stupet Idæis exululata jugis:
 Sic, ubi mota calent sacro mea pectora † Thyrsos,
 Altior humano spiritus ille malo est:
 Ille nec exilium, Scythici nec littora Ponti,
 Ille nec iratos sentit habere Deos.
 Utque soporiferæ biberem si pocula Lethes;
 Temporis adversi sic mihi sensus ‡ abest:
 Jure deas igitur veneror mala nostra levantes,
 ¶ Sollicitas comites ex Helicone fugæ;
 Et partim pelago, partim vestigia terræ,
 Vel rate dignatas, vel pede nostra sequi.
 Sint precor hæc saltem faciles mihi: namque Deorum
 Cæsare cum magno cætera turba facit;

A N A L Y S I S.

Sic lotos nova gustata Dulichio, fuit grata sapore illo, quo nocuit. Amans sentit ferens damna sua; hæret tamen in illis, que persequitur materiam culpa suæ. Libelli quoque delectant nos; quamvis nocuere: que amo telum quod fecit vulnera mihi. Hoc studium fortitan possit videri esse furor; sed hic furor habet quiddam utilitatis: Vetat mentem semper esse in obtutu malorum; que facit immemorem casûs præsentis. Que ut Bacchis saucia non sentit vulnus suum, dum stupet exululata jugis Idæis: Sic, spiritus ille est, altior malo humano, ubi pectora mea calent mota Thyrsos sacro: Ille nec sentit exilium, nec littora Ponti Scythici; ille nec, habere Deos iratos. Que ut si biberem pocula Lethes soporifera; sic sensus temporis adversi abest mihi: Igitur jure veneror Deas levantes mala nostra, comites sollicitas fuga ex Helicone; et dignatas sequi vestigia nostra partim pelago, partim terræ, vel rate vel pede. Precor, hæc saltem sint faciles mihi: Namq; turba cætera Deorum facit cum Cæsare magno;

N O T Æ, &c.

* Al. leg. ferè.

† Innuat Furorem poeticum per Thyrsium, Bacchi hastam.

‡ Al. leg. habet.

¶ Al. leg. Sollicitæ, potiùs.

Meque tot adversis cumulat, quod litrus arenas,

Quotque fretum pisces, ovæque piscis habet.

Vere prius flores, æstu numerabis aristas,

Poma per autumnum, frigorisque nives :

Quàm mala, quæ patior toto jactatus in orbe,

Dum miser Euxini littora * sæva peto.

Nec tamen ut veni, levior fortuna malorum est ;

Huc quoque sunt nostras fata secuta vias.

Hic quoque cognosco natalis stamina nostri,

Stamina de nigra vellere facta mihi.

Utque neque insidias, capitisque pericula narrem ;

Vera quidem † vidi, sed graviora fide.

Vivere quàm miserum est inter Bessosque ‖ Getasque

Illum, qui populi semper in ore fuit !

Quàm miserum est portâ vitam muroque tueri,

Vixque sui tutum viribus esse loci !

Aspera militiæ juvenis certamina fugi ;

Nec nisi lusurâ § movimus arma manu.

Nunc senior, gladioque latus, scutoque sinistram,

Canitiem galeæ subjiçãoque meam.

Nam dedit e speculâ custos ubi signa tumultûs,

Induimus trepidâ protinûs arma manu.

Hostis, habens arcus, imbutaque tela veneno,

Sævus anhelanti mœnia lustrat equo.

A N A L Y S I S.

Que cumulat me tot adversis, quot arenas litrus habet ; que quot pisces, fretum ; que ova, piscis. Numerabis prius flores vere, aristas æstu, poma per autumnum, que nives frigoribus : Quàm mala, quæ patior jactatus in orbe toto, dum miser peto littora sæva Euxini. Tamen nec fortuna malorum est levior, ut veni ; fata quoque secuta sunt vias nostras huc. Cognosco hic quoque stamina natalis nostri, stamina facta mihi de vellere nigra. Que, ut neque narrem insidias, que pericula capitis ; vidi quidem vera, sed graviora fide. Quàm miserum est illum vivere, que inter Bessos que Getas, qui semper fuit in ore populi ! Quàm miserum est tueri vitam portâ que muro, que vix esse tutum viribus loci sui ! Juvenis fugi certamina aspera militiæ ; nec movimus arma nisi manu lusurâ. Nunc senior subjiço que latus gladio, que sinistram scuto, que canitiem meam galea. Nam ubi custos dedit signa tumultûs e speculâ, protinûs induimus arma manu trepidâ. Hostis sævus habens arcus, que tela imbuta veneno, lustrat mœnia equo anhelanti.

N O T. Æ, &c.

* Al. leg. læva.

† Al. volunt quidem verâ.

‖ Getarum provincia Impacata habetur.

§ Al. leg. Novimus.

Utque

Utque rapax pecudem, quæ se non texit ovili,
 Per sata, per sylvas fertque * trahitque lupus :
 Sic, si quem, nondum portarum † sede receptum
 Barbarus in campis repperit hostis, habet ;
 Aut sequitur captus, conjectaque vincula collo
 Accipit : aut telo virus habente perit.
 Hic ego sollicitæ jaceo novus incola sedis ;
 Heu nimium fati tempora ‖ lenta mei !
 Et tamen ad numeros antiquæque sacra reverti ,
 Sustinet in tantis hospita Musa malis.
 Sed neq; cui ‡ referam quisquam est mea carmina ; nec qui
 Auribus accipiat verba Latina suis.
 Ipse mihi (quid enim faciam ?) scriboque legoque.
 Tutaque judicio litera nostra suo est.
 Sæpe tamen dixi, Cui nunc hæc cura laborat ?
 An mea Sauromatæ scripta, Getæque legent ?
 Sæpe etiam lachrymæ sunt me scribente profusæ,
 Humidæque est fletu litera facta meo.
 * Corque vetusta meum tanquam nova vulnera ** sentit ;
 Inque sinum mœstæ labitur imber aquæ.
 Dum vice mutata qui sim fuerimque recordor ;
 Et tulerit me quò casus, et unde subit :

ANALYSIS.

Quo ut lupus rapax quæ fert quæ trahit pecudem per sata, per sylvas, quæ non texit se ovili : Sic hostis barbarus habet, si quem repperit in campis nondum receptum sede portarum ; aut captus sequitur, quæ accipit vincula conjecta collo : Aut perit telo habente virus. Ego hic jaceo incola novus sedis sollicita ; Heu tempora nimium lenta fati mei ! Et tamen musa hospita sustinet in malis tantis reverti ad numeros quæ sacra antiqua. Sed neq; quisquam est cui referam carmina mea ; Nec qui accipiat verba Latina auribus suis. Ipse quæ scribo quæ lego mihi (quid enim faciam ?) quæ litera nostra est tuta judicio suo. Tamen sæpe dixi, cui nunc laborat hæc cura ? An Sauromatæ quæ Getæ legent scripta mea ? Lacrymæ etiam sæpe sunt profusæ, me scribente, quæ litera facta est humida fletu meo. Quæ cor meum sentit vulnera vetusta, tanquam nova ; Quæ imber aquæ mœsta labitur in sinum. Dum recordor, quid sim quæ fuerim, vice mutata ; et subit, quò et unde casus me tulerit ;

NOTÆ, &c.

* Al. leg. Refertque.	Al. leg. longa.
† Al. leg. sepe, et agit pro habet	‡ Al. leg. Recitem.
in lin. prox. sequi.	** Al. leg. Nōrit.

Sæpe manus demens studiis irata, * sibi que,
 Misit in arsueros carmina nostra † rogos.
 Atque ita, de multis quoniam non multa supersunt,
 Cum veniâ facito, quisquis es, ista legas.
 Tu quoque non melius, quàm sunt mea tempora, carmen
 Interdicta mihi consule Roma boni.

A N A L Y S I S.

Manus demens irata studiis que sibi, sæpe misit carmina nostra in rogos arsueros. Atque ita facito, quisquis es, legas ista cum veniâ; quoniam non multa supersunt de multis. Tu quoque Roma, interdicta mihi, boni consule carmen non melius, quàm tempora mea sunt.

N O T Æ, &c.

* Al. leg. malignis, viz. studiis.

† Al. leg. Focos.

E L E G I A II.

Dolet se non interesse Triumpho de Germania victâ, tam corpore quàm mente.

JAM fera Cæsaribus * Germania, totus ut orbis,
 Victa potest flexo succubuisse genu:
 Altique velantur fortasse palatia sertis;
 Thurâque in igne sonant, insciantque diem.
 Candidaque adducta collum percussa securi
 Victima purpureo sanguine † pulsatur humum.
 Donaque amicorum templis promissa Deorum
 Reddere victores Cæsar uterque parant:
 Et qui Cæsareo juvenes sub nomine crescunt,
 Perpetuò terras ut domus † illa regat.

A N A L Y S I S.

JAM Germania fera victa potest succubuisse Cæsaribus genu flexo ut orbis totus; Que palatia alta fortasse velantur sertis; que thura sonant in igne, que insciant diem. Que victima candida percussa collum securi adducta pulsatur humum sanguine purpureo. Que Cæsar uterque victores parant reddere dona promissa templis Deorum amicorum: Et juvenes qui crescant sub nomine Cæsareo, ut Domus illa regat terras perpetuò.

N O T Æ, &c.

* Vocat Germaniam feram, scil. Hostem Augusto; ut ei placeat.

† Al. leg. Tingit, et melius.

|| Al. ista; sed perperam, ob contumptum.

Cumque

Cumque bonis nurius pro sospite Livia nato
Munera dat meritis, sæpe datura, deis:
Et pariter matres, et quæ sine crimine castos
Perpetuâ servant virginitate focos:
Plebs pia, cumque piâ * lætatur plebe Senatus,
Parvæque cuius eram pars ego nuper, † Eques.
Nos procul expulsos communia gaudia fallant;
Famæque tam longè non nisi parva venit.
Ergo omnis populus poterit spectare triumphum,
Cumque ducum titulis oppida capta leget:
Vinctæque captivæ reges cervice ferentes
Ante coronatos ire videbit equos:
Et cernet vultus aliis pro tempore versos,
Terribiles aliis, immemoresque sui:
Quorum pars, causas, et res, et nomina queret;
Pars referet, quamvis noverit illa parum.
Hic, qui † Sidonio fulget sublimis in ostro,
Dux fuerat belli: proximus ille duci;
Hic †, qui nunc in humo lumen miserabile fixit,
Non tristi vultu, cum tulit arma, fuit:
Ille ferox, et adhuc oculis hostilibus ardens,
Hortator pugnæ, consiliūque ** fuit.
Perfidus hic postros †† illudit fraude locorum,
Squalida prolixis qui regit ora comis.

ANALYSIS

Que Livia, cum nurius bonis, dat munera Deis meritis, sæpe datura, pro nato sospite. Et matres pariter, et quæ servant castos focos virginitate perpetuâ sine crimine: Plebs pia, quæ Senatus lætatur cum plebe piâ, quæ Eques, cuius ego nuper pars eram. Communia gaudia fallant nos expulsos procul, quæ famæ non nisi parva venit tam longè. Ergo populus omnis poterit spectare triumphum, quæ leget oppida capta cum titulis ducum: Quæ cernet vultus aliis pro tempore versos, terribiles aliis, quæ immemoresque sui. Quorum causas, et res, et nomina pars queret, pars referet, quamvis parum noverit illa. Hic, qui fulget sublimis in Ostro Sidonio, fuerat dux belli: Ille, proximus duci; Hic, qui nunc in humo lumen miserabile fixit, non tristi vultu, cum tulit arma: Ille ferox, et adhuc oculis hostilibus ardens, fuit hortator, quæ consiliūque pugnæ. Ille perfidus, qui illudit fraude locorum, squalida comis prolixis, qui regit ora comis.

NOTÆ

- * Al. leg. lætatur.
† Nempe Ovidius equastri ordine honoratus erat.
‡ Per Sidonium ostrum, vult forte vestem triumphalem. § Al. leg. is.
** Dedit, et alii volunt.
†† Al. leg. includit, et in seque. Ita promissa, non prolata.

Hic,

Illo, qui sequitur, dicunt mactata ministro
 Sæpe recusanti corpora capta Deo.
 Hic lacus, hi montes, hæc tot castella, tot amnes,
 Plena feræ cædis, plena cruoris erant.
 * Drusus in his meruit quondam cognomina tertis,
 Quæ bona progenies digna parente fuit:
 Cornibus hîc fractis viridi malè tectus ab ulvâ;
 Decolor ipse suo sanguine Rhenus erat.
 Crinibus en etiam fertur Germania passis,
 Er ducis invicti sub pede mœsta sedet!
 Collaque Romanæ præbens animosa securi,
 Vincula fert illâ, quâ tulit arma, manu.
 Hos super in curru, Cæsar, victore vehêris
 Purpureus, populi ritè per ora tui.
 Quaque ibis, manibus circumplaudere tuorum,
 Undique jactato flore tegente vias.
 Tempora Phœbeâ lauro cingentur; loque
 Miles, lo, magnâ voce, triumphe, canet!
 Ipse sono plausuque simul fremituque † canentis,
 Quadrijuges cernes sæpe resistere equos.
 Inde petes arcem, et delubra faventia votis;
 Et dabitur meritò laurea vota Jovi.
 Hæc ego summotus, quâ possum, mente videbo;
 Erepti nobis jus habet illa loci:

A N A L Y S I S.

Dicunt corpora capta, sæpe mactata Deo recusanti, ministro illo qui sequitur. Hic lacus, hi montes, hæc castella tot, amnes tot, erant plena cædis feræ, plena cruoris. Drusus, quæ suis progenies bona digna parente, quondam meruit cognomina in his terris: Hic Rhenus ipse tectus malè ab ulvâ viridi, cornibus fractis, erat decolor sanguine suo. En Germania fertur etiam crinibus passis, et sedet mœsta sub pede ducis invicti! Quæ præbens colla animosa securi Romanæ, fert vincula manu illâ, quâ tulit arma. Cæsar, vehêris super hos, purpureus in curru victore, ritè per ora populi tui. Quaque ibis, circumplaudere manibus tuorum, flore jactato undique tegente vias. Tempora cingentur lauro Phœbeâ, quæ miles canet lo, lo triumphe, voce magnâ! Ipse cernes equos quadrijugos sæpe resistere sono, quæ plausu, quæ fremitu simul canentis. Petes inde arcem et delubra faventia votis; et lauream dabitur vota Jovi meritò. Ego summotus videbo hæc, quâ mente possum; illa habet jus loci erepti nobis:

N O T Æ.

* Drusus Germanicus, nempe sic dictus à Germanis ab illo victis. † Al. leg. Calentes, ac fortan melius.

Illa per immensas spatiat^{ur} libera terras;
 In cœlum celeri pervenit illa via:
 Illa meos oculos mediâ deducit in urbem;
 Immunes tanti nec finit esse boni.
 Invenietque * animus, quâ currus spectet † eburnos;
 Sic certè in patriâ per brevè tempus ero.
 Vera tamen capiet populus spectacula felix;
 Lætæque erit præsens cum duce turba suo.
 At mihi fingenti tantùm longèque remoto,
 Auribus hic fructus † percipiendus erit.
 Atque præcal Latio diversum missus in orbem
 Qui narret cupido, vix erit; ista mihi.
 Is quoque jam sermⁱⁿ referet, veteremque triumphantem:
 Quo tamen audierò tempore, lætus ero.
 Illa diès veniet, mea quâ lugubria ponam;
 Causaque privata publica major erit.

ANALYSIS.

Illa spatiat^{ur} per terras immensas; illa perducit in cœlum via
 celeri: Illa deducit oculos meos in urbem mediâ, nec finit esse im-
 munes boni tanti. Que animus inveniet; quâ spectet currus eburnos;
 Sic ero certè per tempus brevè in patriâ. Tamen populus felix capiet
 spectacula vera; Que turba præsens erit læta cum duce suo. At hic
 fructus erit percipiendus auribus tantùm mihi fingenti quæ longè
 remoto. Atque vix erit, qui narret ista quæ cupido, missus in or-
 bem diversum præcal Latio. Is quoque referet triumphum jam so-
 rum, quæ veterem: tamen èo lætus quò tempore audierò. Illa diès
 veniet, quâ ponam lugubria mea; quæ causa publica erit major
 privata.

NOTÆ.

* Al. Ieg. Viam.

† Currus eburnus erat triumphus.

lis, propter sellam curulem eburnam.
† Percipiendus, ut aliqui volunt.

ELEGIA III.

Alloquitur Ursam atque, et amantèr arguit se du-
 bitantem de fide Uxoris.

Magna minorque fere, quarum regis altera Græas,
 Altera Sidonias, utraque sicca, rates;

ANALYSIS.

Magna quæ minor fere, quarum altera regis rates Græas, altera
 Sidonias, utraque sicca;

NOTÆ.

* Scil. ura major et minor, vel Helice et Cytherea; vide Diction.

S

Omnis

Illu

Omnia cum summo posita videntis in axe,
 Et maris occiduas non subeatis aquas :
 Æthereamque suis cingens amplexibus arcem
 Vester ab intactâ circulus extet humo :
 Aspicite illa, precor, quæ non bene memia quondam
 Dicitur Iliades transiisse Remus :
 Inque meam nitidos dominam convertite vultus,
 Sitque memor nostri, necne, referre mihi.
 Hei mihi ! cur * nimirum quæ sunt manifesta requiro ?
 Cur labat ambiguo spes mea mista metu ;
 Crede quod est, † ut vis, ac desine tuta vereri ;
 Dêque fide certâ, sit tibi certa fides :
 Quodque polo fixa nequeunt tibi dicere flammæ,
 Non mentiturâ tu tibi voce refer ;
 Esse tui memoram, de quâ tibi maxima cura est ;
 Quodque potest, secum nomen habere tuum.
 Vultibus illa tuis tanquam & presentibus hæret ;
 Têque remota procul, si modo vivit, amat.
 Ecquid, ut membris ipso mens ægra dolori,
 Lenis ab adempto pectore languis abiit ?
 Tunc subeunt curæ, dum te lectisque locisque
 Tangit ? et oblitam non finit esse mei :
 Et veniunt æstus, et nox immensa videtur ?
 Felsæque jectati corporis ossa dolent ?

A N A L Y S I S.

Cum posita in axe summo, videntis omnia, et non subeatis aquas occiduas maris : Quæ circulus vester cingens arcem Ætheream amplexibus suis, extet ab humo intactâ : Precor, aspicite memia illa, quæ Remus Iliades dicitur non bene transiisse quondam : Quæ convertite vultus nitidos in Dominam meam, quæ referre mihi, sit memor nostri, necne. Hei mihi ! cur requiro quæ sunt nimirum manifesta ? Cur spes mea labat mista metu ambiguo ? Crede quod est, ut vis, ac desine vereri tuta ; quæ sit tibi fides certa de fide certâ : Quæ tu refer tibi voce non mentiturâ, quæ flammæ fixa solo nequeunt dicere tibi : Esse memoram tui, de quâ cura maxima est tibi ; quæ habens nomen, tuum secum, quæ tangit. Illa bene vultibus tuis tanquam presentibus ; quæ remota procul amat te, si modo vivit. Ecquid, ut mens ægra membris ipso dolori, lenis ab adempto pectore languis abiit ? Tunc curæ subeunt, dum te lectisque, quæ locis tangit ? Et non finit esse oblitam mei ; Et æstus veniunt, et nox videtur immensa ? Quæ ossa fessa corporis jectati dolent ?

N O T A, &c.

* Timui, ut alii habent.
 † Al. leg. quæ, languis.

† Al. leg. presentis inhaeret, verum
 Non

Non

Non equidem dubito, quid hæc et cætera fiant;
 Dêque tuis * mœsti signa doloris amor:
 Nec cruciêre minùs, quàm cum Thebana † cruentum
 Hectora Thessalico vidit ab axe rapi.
 Quid tamén ipse præcet dubitè, nec dicere possum,
 Affectum quem te mentis habere velim!
 Tristis es? indignor; quòd sibi tibi causa doloris:
 Non es? ut amisso conjugè digna || fores.
 Tu verò tui damna dole, mitissima conjux;
 Tempus et à nostris exige triste malis.
 Flêque meos casus; Est quædam flere ¶ voluptas:
 EXPLETUR lacrymis egeriturque dolor.
 Atque utinam lugenda tibi non vita, sed esset
 Mors mea: morte fores sola relicta mea!
 Spiritus hic per te patrias exisset in auras!
 Sparfissent lacrymæ corpora nostra pisè!
 Supremoque die notum spectantia cælum
 Texissent digiti lumen nostra tui!
 Et cinis in tumultu positus jaciisset avito!
 Tactaque nascenti corpus haberet humus!
 Denique, ** ut et vixi sine crimine, mortuus essem!
 Nec mea supplicio vita pudenda †† foret.

ANALYSIS

Non dubito equidem, quid hæc et cætera fiant: Quis amor tuus det signa doloris mœsti: Nec miras cruciêre, quàm cum Thebana vidit Hectora cruentum rapi ab axe Thessalico. Tamen dubito quid ipse præcet, nec possum dicere quem affectum mentis velim te habere. Es tristis? indignor; quòd sibi causa doloris tibi: Non es? ut fores digna conjugè amisso. Conjux mitissima, tu verò dole damna tua; et exige tempus triste à malis nostris. Quid sit casus meus; voluptas quædam est flere: dolor expletur qui egeritur lacrymis. Atque utinam non vita, sed mors mea esset lugenda tibi: fores relicta sola, morte mea. Hic Spiritus exisset per te in auras patrias; lacrymæ pisè sparfissent corpora nostra: Qui digiti tui texissent lumen nostra, spectantia cælum notum ab supernis. Et cinis positus jaciisset in tumultu avito, qui humus tacta nascenti haberet corpus: Denique mortuus essem, sine crimine, ut et vixi; ut vita mea foret pudenda supplicio.

NOTÆ, &c.

* At. leg. casti.

† Peremptum, viz ab Achille: scil. Andromachæ maritum. Vbi Diction.

|| Fleas; ut alii volunt.

¶ Nimirum flere, nonnunquam est

voluptati; quia dolorem egerit ac demulcet, non erigit augêque, ut al. leg.

** Dum vixi, ut al. vol. ac al. et, ut vixi.

†† Al. leg. suo est.

Me miserum! si tu, cum diceris exulis uxor,
 Avertis vultus, et subit ora rubor!
 Me miserum! si turpe putas mihi nupta videri:
 Me miserum! si te jam pudet esse meam.
 Tempus ubi est illud, quo * te jactare solebas
 Conjuge? nec nomen dissimulare † meum?
 Tempus ubi est, quo te (nisi nonvis ista ‡ referri)
 Et dici (memini) jovit, et esse § meam?
 Utque proba dignum est, omni tibi dote placebam:
 Addebat veris multa faventis amor.
 Nec quem praeferres (ita res tibi magna videbar)
 Quemve tuum mallet esse, vir alter erat.
 Nunc quoque ne pudeat, quod sis mihi nupta; tuusque
 Non debet dolor hinc, debet abesse pudor.
 Cum cecidit Capaneus subito temerarius ictu,
 ** Non legis Evadne erubuisse viro?
 Nec, quia rex mundi compescuit ignibus ignes,
 †† Ipse suis Phaethon inficiendus erat:
 Nec Semele Cadmo facta est aliena parenti,
 Quod precibus periit ambitiosa suis.
 Nec tibi, quod sevis ego sum Jovis ignibus ictus,
 Purpureus molli fiat in ore ‖ pudor.

A N A L Y S I S.

Me miserum! si tu avertis vultus, et rubor subit ora, cum diceris Uxor exulis: Me miserum! si putas turpe videri nupta mihi: Me miserum! si jam pudet te esse meam: Ubi est tempus illud, quo solebas jactare te Conjuge? Nec dissimulare nomen meum? Ubi tempus est, quo (memini) jovit te et dici, et esse meam, (nisi non vis ista referri)? Que ut est dignum proba, placebam tibi dote omni: Amor faventis addebat multa veris. Nec vir alter erat, quem praeferres, ve quem mallet esse tuum; videbar res ita magna tibi. Ne pudeat nunc quoque quod nupta sis mihi; que dolor tuus non debet abesse hinc, pudor debet. Cum Capaneus temerarius cecidit ictu subito, non legis Evadne erubuisse viro? Nec Phaethon ipse erat inficiendus suis, quia rex mundi compescuit ignes ignibus. Nec Semele facta est aliena Cadmo parenti, quod ambitiosa periit precibus suis. Nec pudor purpureus fiat tibi in ore molli, quod ego sum ictus ignibus sevis Jovis.

N O T A E, &c.

* AL. vol. me.
 † Viri, ut al. leg.
 ‡ AL. leg. illa referre.
 § Hic Naso, ut ab uxore adama-
 tus esset, ostendit.

** AL. leg. non legis? per Ero-
 tesin.
 † AL. leg. ipse tuis — Eras. vid.
 Phaethon, apud Diction.
 ‖ Rubor, ut al. habent.

Sed magis in * nostri curas consurge tuendi ;
 Exemplumque mihi conjugis esto bonæ :
 Materiamque tuis tristem virtutibus imple ;
 ARDUA per præcepta gloria vadit iter.
 † Hectora quis nōset, felix si Troja fuisset ?
 PUBLICA virtutis per mala facta via est.
 Ars tua, Typhi, jacet, si non sit in æquore fluctus :
 Si valeant homines, ars tua, Phœbe, ꝑ jacet.
 Quæ latet, inque bonis cessat non cognita rebus,
 APPARET virtus, arguiturque malis.
 Dat tibi nostra locum tituli fortuna, caputque
 Conspicuum pietas ꝑ quæ tua tollat, habet.
 Utere temporibus, quorum nunc munere freta es ;
 Et patet in laudes arca ** lata tuas.

ANALYSIS.

Sed consurge magis in curas nostri tuendi ; quæ esto exemplum conjugis bonæ mihi : Quæ imple materiam tristem virtutibus tuis ; gloria ardua vadit per iter præcepti. Quis nōset Hectora, si Troja fuisset felix ? Via virtutis facta est publica per mala. Typhi, ars tua jacet, si fluctus non sit in æquore ; Phœbe, ars tua jacet, si homines valeant. Virtus, quæ latet quæ cessat, non cognita in rebus bonis, apparet quæ arguitur malis. Fortuna nostra dat tibi locum tituli, quæ pietas tua habet, quæ tollat caput conspicuum. Utere temporibus, quorum munere nunc freta es ; et arca lata patet in Laudes tuas.

NOTÆ.

* Al. leg. nostri curam ; utrumvis, parum refert.

† Scil. Casus infelices nonnunquam illustrant Homines, ut Exilium plurimos hōnestat.

ꝑ Vacet, ut hic al. vol. ac vacet ante pro jacet.

ꝑ Quo, ut al. leg.

** Magna, ut al. habent.

ELEGIA IV.

Ad Amicum, pro cuius nomine ponit signa, quem laudat et extollit Clementiam Augusti.

O Qui, nominibus cū sis generosus * avorum,
 Exuperas morum nobilitate genus !

ANALYSIS.

O Qui, cū sis generosus nominibus avorum, exuperas genus nobilitate morum !

NOTÆ.

* Avitis, potius, ut al. putant.

Cujus

Cujus inest animo patris candore imago;
 Non careat servis estidor ut iste fuit.
 Cujus in ingenio est patrie facundia linguae,
 Quae prior in Latine non fuit ulla fore;
 Quod minime volui, postis pro nomine signis
 Dictus es, ignoscas laudibus * ipse tui.
 Nil ego peccavi, tua te bona cognita producit;
 Si, quod es, appares, culpa soluta mea est.
 Nec tamen officium nostrum tibi carmine factum,
 Principe tam iusto, posse nocere † puto:
 Ipse pater patrie (quid enim civilius illo?)
 Sustinet in nostro carmine saepe legi.
 Nec prohibere potest, quis res est publica, Caesar,
 Et de communi patre quoque nostrum bona est.
 Jupiter ingenio praebet sua numina vatum,
 Sequae celebrari quolibet ore sinit.
 Causa tua exemplo superiorum tanta ‡ Deorum est;
 Quorum hic aspicitur, creditur ille, Deus.
 Ut non debuimus, tamen hoc ego crimen habebō:
 Non fuit arbitrii litera nostra tui.
 Nec nova, quod tecum loquor, est injuria nostra;
 Incolumis tuum quo saepe locutus eram.
 Quod verere minime, ne sim tibi crimen amicus;
 Invidiam, si qua est, auctor habere potest.

A N A L Y S I S.

Cujus animo inest candore patris inest; ut candor ipse non caritas
 novis suis: in cuius ingenio facundia linguae patria est, quae
 nulla fuit prior in sua Latine: dictus es, signis postis pro nomine, quod
 minime volui, ipse ignoscas laudibus tuis. Ego nil peccavi, bona tua
 cognita producit te; si appares quod es, culpa mea soluta est. Nec
 tamen puto officium, factum tibi carmine nostro, posse nocere, prin-
 cipe tam iusto. Ipse sustinet saepe legi pater patrie in carmine nostro;
 quid enim civilius illo? Nec Caesar potest prohibere, quia est res pub-
 lica, et est quoque pater nostrus de bono communis. Jupiter praebet nu-
 mina sua ingenio vatum, quae sinit se celebrari ore quolibet. Causa tua
 est tanta exemplo Deorum Superiorum; quorum hic aspicitur Deus,
 ille creditur. Ut non debuimus, tamen ego habeo hoc crimen: Litera
 nostra non fuit arbitrii tui. Nec injuria nostra est nova, quod loquor
 tecum, cum quo saepe locutus eram incolumis. Quod minime verere,
 ne amicus sim crimen tibi; auctor potest habere invidiam, si qua est.

N O T A E, &c.

* Al. leg. ista, scil. Signa pro no-
mine posita.

† Al. vult, puta.

‡ Scil. Augusto, ut saepius ante.

§ Al. leg. duorum, viz. Jovis et
Augusti, adulatione sapia.

Nam tuus est primus cultus mihi semper ab omni.
 (Hoc * saltem soli dissimulare) poter:
 Ingeniumque meum (potius hoc meminisse) probaret;
 Plus etiam quam me iudice, dignus eram.
 Deque meis illo exercebat veribus ore,
 In quo pars t magnæ nobilitatis erat.
 Non igitur tibi nunc, quod me domus ista recepit,
 Sed prius antequam sunt data verba tuo.
 Nec data sunt (mihi crede) tamen: sed in omnibus actis,
 Ultima si deas, vita tuenda mea est.
 Hanc quoque, quæ perii, culpam locus esse negabis,
 Si tanti series sit tibi nota mali.
 Aut q̄ timor, aut error: nobis prius absuit error:
 Ah! sine me sati non meminisse mei.
 Néve retractando nondum coacta rumpe
 Vulnera: vix illis proderit ista quies.
 Ergo ut jure damus penam, sic absuit error
 Peccato facinus consiliisque meo.
 Idque Deus sensit, pro quo nec laquei ademptum est;
 Nec mihi detractas possidet alter opes.
 Forfitan hanc ipsam, vivat quod, faciet olim,
 Tempore cum fuerit lenior ira, fugam.
 Nunc precor, hinc alio jubeat discedere; si non
 Nostra verecundo vota pudore carent.

ANALYSIS.

Idem. Pater tuus semper cultus est mihi, ab omni primus: soli saltem
 dissimulare hoc: Quod probaret ingenium meum (potius meminisse) hoc
 plus etiam quam me iudice, dignus eram. De quo antequam de veribus
 ore illo, in quo pars magnæ nobilitatis erat, sunt data tibi verba, sed
 antequam sunt data (mihi crede) tamen: sed in omnibus actis, si deas,
 ultima vita tuenda mea est. Negabis quæ perii culpam, quæ perii,
 esse scilicet, si series mali tanti sit nota tibi. Aut error, aut error:
 error absuit nobis prius: Ah, sine me sati non meminisse mei. Nunc
 neque vulnera retractando, neque coacta, neque rupta: vix illis proderit
 ista quies. Ergo, ut damus penam jure, sic facinus error quo
 consiliisque meo. Quod Deus sensit id, pro quo nec laquei ademptum
 est, nec alter possidet opes detractas mihi. Forfitan forfitan
 olim hanc ipsam, quod vivat, cum ira fuerit lenior tempore.
 Nunc precor, jubeat discedere alio hinc: si non nostra verecundo
 vota pudore carent.

NOTÆ.

* Certe non, ut al. vult.

† Aliter, ut alibi magis placet.

‡ Scilicet, tuus Messala, quæ forte go-

stori tuo impositæ.

§ Timor et error omnia movent.

¶ Hinc omnia revolvuntur.

Mitius

Mitius exiliū, pauloque propinquius oro;
 Quique sit à sevo longius hoste, locum.
 Tantaque in Augusto est clementia; quis ab illo
 Hæc peteret pro me, forsitan ille daret.
 Frigida me cohibent † Euxini littora Ponti;
 Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.
 Nam neque jactantur moderatis æquora ventis;
 Nec placidos portus hospita navis habet.
 Sunt circa gentes, quæ prædam sanguine quærant;
 Nec minus infida terra timetur aqua.
 Illi, quos audis hominum gaudere cruore,
 Penè sub ejusdem ‖ sideris igne jacent.
 Nec procul à nobis locus est, ubi Taurica dirà
 Cæde pharetrata † spargitur ** ara deæ.
 Hæc prius (ut memorant) non invidiosa nefandis,
 Nec cupienda bonis, regna Thoantis erant.
 Hic, pro supposita virgo Pelopœia cervà
 Sacra deæ coluit qualicumque suæ.
 Quod postquam, dubium est plus an sceleratus, †† Orestes
 Exactus furiis venerat ipse suis;
 Et comes exemplum veri Phœceus amoris;
 Qui duo corporibus, mentibus unus erant.

ANALYSIS

Oro exiliū mitius, quæ paulo propinquius; Quæ locum, qui sit longius à hoste sevo. Quæ clementia est tanta in Augusto, si quis peteret hæc ab illo pro me, ille forsitan daret. Littora Ponti Euxini cohibent me: ille dictus fuit Axenus ab antiquis. Nam neque moderatis ventis jactantur, nec navis hospita habet portus placidos. Gentes sunt circa, quæ quarunt prædam sanguine. Nec terra timetur minus aqua infida. Illi, quos audis gaudere cruore hominum, jacent penè sub igne sideris ejusdem. Nec locus est procul à nobis, ubi ara Taurica spargitur cæde dirà Deæ pharetrata. Hæc prius erant regna Thoantis (ut memorant) non invidiosa nefandis, nec cupienda bonis. Hic virgo Pelopœia, pro cervâ supposita, coluit sacra qualicumque Deæ suæ. Quod postquam Orestes ipse venerat exactus furiis suis, est dubium plus an sceleratus; et Phœceus comes, exemplum amoris veri; qui erant duo corporibus, unus mentibus.

NOTÆ, &c.

* Quietius, ut al. leg. sed multo pejus.

† Hic Euxinus Pontus, Axenus erat dictus ab antiquis, quia non habitabilis, per. periphrasin.

‖ Frigoris axe, ut al. leg. melius.

† Al. leg. pascitur.

** Quia Dianæ sacrificabatur hostiis humanis.

†† Nempe Orestes et Pylades erant par amicorum fidissimorum. Vid. Diction. furiæ.

Protinus evincti * tristem ducuntur ad aram,
 Quæ stabat geminas ante cruenta fores:
 Nec tamen hunc sua mors, nec mors sua terruit illum.
 Alter ab alterius funere moestus erat.
 Et jam consisterat stricto mucrone sacerdos;
 Cinxerat et Graias barbara vitta comas:
 Cum vice sermonis fratrem cognovit, et illi
 Pro nece complexus † Iphigeneia dedit.
 Lata deæ signum crudelia sacra perosa
 Transtulit ex illis in meliora loca.
 Hæc igitur regio magni || penè ultima mundi,
 Quam fugere homines atque, propinqua mihi est.
 Atque meam terram prope sunt funebria sacra;
 Si modò Nasoni barbara terra sua est.
 O utinam veni, quibus est ablatas Orestes
 Placato referant et mea vella Deo!

ANALYSIS

Protinus ducuntur evincti ad aram tristem, quæ stabat cruenta ante fores geminas: Nec tamen mors sua terruit hunc nec mors sua illum: alter erat moestus ab funere alterius. Et jam sacerdos consisterat mucrone stricto; et vitta barbara cinxerat comas Graias. Cum Iphigeneia cognovit fratrem vice sermonis, et dedit complexus illi pro nece. Lata transtulit signum Deæ perosa, sacra crudelia, ex locis illis in meliora. Igitur hæc regio, penè ultima mundi magni, est propinqua mihi, quam homines, quæ Diis fugere. Atque sacra funebria sunt prope terram meam: si modò terra barbara est sua Nasoni. O utinam veni, quibus Orestes ablatas est, referant et vella mea, Deo placato!

NOTÆ, &c.

* Al leg. Trivæ, scil. Dianæ, quæ agnovit fratrem Orestem, vid. Diction. trivis præerat. || Al. leg. penetralia mundi.
 † Iphigeneia, Agamemnonis filia

ELEGIA V.

Ad Amicum, cujus nomen tacet, ne noceat, et monet ut maneat fidus.

O Mihi dilectos inter sors prima sodales,
 Unica fortunis ara reperta meis:

ANALYSIS.

O Sors prima mihi inter sodales dilectos, ara unica reperta fortunis meis:

Cujus ab alloquiis anima hæc moribunda revixit,
 Ut vigil infusa * Pallade flamma solet;
 Qui veritus non es portus aperire fideles,
 Fulmine percussæ confugiumque rati:
 Cujus eram censu non me sensurus egentem,
 Si Cæsar patrias eripuisset opes:
 Temporis oblitum dum me † trahit impetus hujus,
 Excidit (heu!) nomen quam mihi penè tuum!
 Tu tamen agnoscis; tactisque cupidine laudis,
 Ille ego sum, cuperes dicere posse palam.
 Certè ego, si sineres, titulum tibi reddere vellem,
 Et raram famæ conciliare fidem.
 Ne noceam grato vereor tibi carmine, nève
 Intempestivus nominis obset. ‡ honor.
 Quod licet et tutum est, intra tua pectora gaude,
 Mèque tui memorem, tēque fuisse pium.
 Utque facis, remis ad opem luctare ferendam,
 Dum veniat placido mollior aura Deo:
 Et tutare caput nulli servabile; § non
 Qui merfit Stygiâ, sublevet illud, aquâ.
 Tēque (quod est rarum) præsta constanter ad omne
 Indeclinatæ munus amicitie:
 Sic tua processus habeat fortuna perennes:
 Sic ope non egeas ipse, jūvesque tuos:

ANALYSIS.

Ab cujus alloquiis hæc anima moribunda revixit, ut flamma vigil solet Pallade infusa: Qui non es veritus aperire portus fideles, quæ confugium rati percussæ fulmine: cujus censu eram sensurus me non egentem, si Cæsar eripuisset opes patrias: Heu! quam penè nomen tuum excidit mihi, dum impetus trahit me oblitum hujus temporis! Tamen tu agnoscis, quæ tactus cupidine laudis, cuperes posse dicere palam, ego sum ille. Si sineres, ego certè vellem reddere titulum tibi, et conciliare fidem raram famæ. Vereor, ne noceam tibi carmine grato, ve ne honor intempestivus nominis obset. Quod licet et est tutum, gaude intra pectora tuâ, quæ me fuisse memorem tui, quæ te pium. Quæ, ut facis, luctare remis ad opem ferendam: dum aura veniat mollior Deo placido: Et tutare caput servabile nulli: Si non sublevet illud, qui merfit aquâ Stygiâ. Quæ præsta te constanter ad munus omne amicitie indeclinatæ, quod est rarum: Sic fortuna tua habeat processus perennes: Sic ipse non egeas ope, quæ juves tuos.

NOTÆ, &c.

* Pro oleo, à Pallade invento, per Metonymiam efficientis. vide Rhet. † est, qui obest honorato.
 ‡ Al. leg. rapit, potius.

Sic æquet tua nupta virum bonitate perenni,
Incidat et vestro rata querela toro:

Diligat et semper socius te sanguinis illo,

Quo pius affectu Castora frater amittit

Sic juvenis, similisque tibi sit aetas, et illum

Moribus agnoscat quilibet esse tuum:

Sic socerum faciat tædæ te nata jugali;

Nec tardè juveni det tibi nomen avi.

* Tempore ruricolæ patiens sit taurus aratri,

Præbet et incurvo colla premeunda iugo.

Tempore paret equus lentis animosus habenis,

Et placido duros accipit ore lupos.

¶ Tempore Penoram contempestur ira leonum;

Nec feritas animo, quæ fuit antè, manet.

Quæque sui jussus obtemperat. Inda magistri

¶ Bellus, servitium tempore victa subit.

Tempus, ut extentis tumeat, facit, ova rorant

Vixque merum capiunt grana, quod hædæ habent.

Tempus et in canas semen producit aristas,

Et ne sint tristi poma sapore, facit,

Hoc dentem tenuat terram ** renovatque aratri;

Hoc rigidos filices, hoc adamantum serit.

ANALYSIS

Sic nupta tua æquet virum bonitate perenni, et querela vira incidat
toro vestro: et socius sanguinis semper diligat te affectu illo, quo fra-
ter pius amittit Castora: Sic natus faciat te socerum tædæ jugali; nec
det tibi juveni nomen avi tardè. Taurus sit patiens aratri, curicula
tempore, et præbet colla premeunda iugo incurvato. Equus animosus, par-
vus habentis lentis tempore, et accipit lupos duros ore placido. ¶ Ite
Leonum Penoram contempestur tempore; nec feritas animi manet,
quæ fuit ante. Ite bellus Inda, quæ obtemperat jussu magistri, subit
servitium, victa tempore. Tempus facit, ut ova tumeant roran-
tis extentis: quæ grana vix capiunt merum, quæ habent hædæ. Et
tempus producit semen in canas aristas, et facit, ut poma sua sa-
pore tristi. Hoc tenuat dentem aratri renovatque terram; hoc serit
filices rigidos; hoc, adamantum.

NOTÆ, &c.

* Alii habent hîc loci principium

Elegie sextæ, sed nil refert.

¶ Lupi sunt frena, unde et frena

lupa Horatius dixit, metaphorice.

¶ Scil. Tempus omnia mitigat fe-
rocissima. Descriptio temporis hîc est

pulcherrima.

¶ Elephas in India frequens hîc
intelligitur.

** Al. leg. scidentis, scil. vomere.
Poeta hîc quàm optime viti
temporis explicat per hypotyposin.

Credite, defició; nostróque à corpore (quantum Auguror) accedunt tempora parva malis.
 Nam neque sunt vires, nec qui color esse solebat;
 Vix habeo tenuem, quæ tegit ossa, cutem.
 Corpore sed mens est ægro magis ægra, malique
 In circumspectu stat sine fine sui.
 Urbis abest facies; absunt mea cura, sodales;
 Et, quâ nulla mihi charior, uxor abest.
 Vulgus adest Scythicum, brachataque turba Getarum:
 Sic mala quæ video, non videoque, nocent.
 Una tamen spes est, quæ me † solatur in istis;
 Hæc fore morte meâ non diuturna mala.

ANALYSIS.

Credite, defició; quæ (quantum Auguror) tempora parum accedunt malis à corpore nostro. Nam neque vires sunt, nec color qui solebat esse: vix habeo cutem tenuem, quæ tegit ossa. Sed mens est ægra magis corpore ægro, quæ stat sine fine in circumspectu mali sui. Facies urbis abest; sodales, cura mea, absunt; et uxor abest, quâ nulla charior mihi. Vulgus Scythicum adest, quæ turba brachata Getarum: Sic mala nocent, quæ video, quæ non video. Tamen spes una est, quæ solatur me in istis; hæc mala non fore diuturna morte meâ.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. Brachataque; sed cui latio est calamitosis, ad movendam bono? Vide Diction. melius legentis misericordiam.

† Rhetoricè arguit, quod Mors so-

ELEGIA VI.

Accusat Amicum, quod non acceperit Literas ab eo; et monet ut scribat.

Bis me Sol adiit gelidæ post * tempora brumæ,
 Bisque suum tacto pisce peregit iter.
 Tempore tam longo cur non tua dextera versus
 Quamlibet in paucos officiosa fuit?
 Cur tua cessavit pietas, scribentibus illis,
 Exiguus nobis cum quibus usus erat?

ANALYSIS.

Sol bis adiit me post tempora brumæ gelidæ, quæ bis peregit iter suum pisce tacto. Cur dextera tua non fuit officiosa tempore tam longo in versus quamlibet paucos? Cur pietas tua cessavit, illis scribentibus, cum quibus usus erat exiguus nobis?

NOTÆ.

* Al. leg. Frigora; sed utrum mavis.

Cur,

Cur, quoties alicui chartæ suæ vincula dempsi,
 Illam speravi nomen habere tuum?
 Dii faciant, ut saepe tuâ sit epistola dextrâ
 Scripta, sed è multis reddita nulla mihi!
 Quod precor, esse liquet: credam prius ora Medusæ
 Gorgonis anguineis cincta fuisse comis:
 Esse canes utero sub virginis; esse Chimæram,
 A truce quæ flammis separat angue leam:
 Quadrupedemque hominum cum pectore pectora * victos,
 Ter eminamque vitum, ter geminumque canem:
 Sphingaque et Harpyias, serpentiferosque Gigantes,
 † Centimanumque Gygem, semibovemque virum:
 Hæc ego cuncta prius, quam te, charissime, credam
 Mutatum, et curam deposuisse mei.
 Innumeri montes inter me teque, viæque
 Fluminæque et campi, nec fræta pauca jacent:
 Mille potest causis, à te quæ litera saepe
 Missa sit, in nostras, † rara venire manus.
 Mille tamen causas scribendo vince frequenter,
 Excusem ne te semper, amice, mihi.

A N A L Y S I S.

Cur, quoties dempsi vincula suæ chartæ alicui, speravi illam habere nomen tuum? Dii faciant, ut epistola sit scripta dextrâ tuâ, sed nulla reddita mihi è multis. Liquet esse, quod precor: prius credam ora Medusæ fuisse cincta comis anguineis Gorgonis: Canes esse sub utero virginis; Chimæram esse, quæ separat leam à angue truce flammis: Quæ quadrupedes victos pectora cum pectore hominum, quæ virum ter geminum, quæ canem ter geminum: Quæ Sphinga et Harpyias; quæ Gigantes serpentiferos, quæ Gygem centimanum, quæ virum semibovem: charissime, ego credam hæc cuncta prius, quam te mutatum, et deposuisse curam mei. Montes innumeri, quæ viæque fluminæque, et campi, nec fræta pauca jacent inter me teque: Litera, quæ sit saepe missa à te, potest venire rara in manus nostras causis mille. Amice, tamen vince causas mille scribendo frequenter, ne semper excusem te mihi.

N O T Æ, &c.

* Al. volunt Junctos; scil. Centauros intelligit.

† Gyges centimanus, fingitur centimanus manus habere: sed vide Di-

tion. melius, de propriis Nominibus.

‡ Al. leg. potius, ac Rhetoricè magis, nulla.

ELEGIA VII.

Queritur se exulare iam senescentem; cum deberet potius frui patriâ, &c.

JAM mea * cygnæas imitantur tempora plumas;
 Inficit et nigras alba senecta comas.
 Jam subeunt anni fragiles, et inertior ætas;
 Jamque parùm firmo me mihi ferre grave est.
 Nunc erat, ut posito deberem sine laborum
 Vivere, me nullo sollicitante metu:
 Quæque meæ semper placuerunt otia menti,
 Carpere, et in studiis molliter esse meis:
 Et parvam celebrare domum † patriosque penates,
 Et quæ nunc Domino rura paterna carent:
 Inque sinu dominæ, charisque || sodalibus, inque
 Securus patriâ consensuisse meâ.
 Hæc mea sic quondam peragi speraverat ætas:
 Hos ego sic annos ponere dignus eram.
 Non ita diis visum est, qui me terraque marique
 Actum Sarmaticis exposuere locis.
 In cava ducuntur quassæ navalia puppes,
 Ne temerè in mediis ¶ dissolvantur aquis.
 Ne cadat, et multas palmas inhonestet adeptas,
 Languidus in pratis gramina carpit equus.

ANALYSIS.

Tempora mea jam imitantur plumas cygnæas; et senecta alba inficit comas nigras. Jam anni fragiles subeunt, et ætas inertior, quæ jam est grave mihi parùm firmo ferre me. Nunc erat, ut deberem vivere, sine laborum posito, metu nullo sollicitante me: Quæ carpere otia, quæ semper placuerunt menti meæ, et esse molliter in studiis meis: et celebrare domum parvam, quæ Penates patrios, et rura paterna quæ nunc carent domino: Quæ consensuisse securus in sinu dominæ, quæ sodalibus charis, quæ in patriâ meâ. Ætas mea quondam speraverat hæc sic peragi: Ego eram dignus sic ponere hos annos. Non visum est ita Diis, qui exposuere me actum quæ terrâ quæ Mari locis Sarmaticis. Puppes quassæ ducuntur in navalia cava, ne dissolvantur temerè in aquis mediis. Equus languidus, carpit gramina in pratis, ne cadat, et inhonestet palmas multas adeptas.

NOTÆ, &c.

* Hic lepidè queritur de Senectute et canitie sibi exulanti adventantibus.

† Al. leg. Veteresque, pro more patrio: et Rura paterna Ovidii hæc intelliguntur.

|| Nepotibus, ut al. leg. sed vult omnes sibi familiares.

¶ Dissolvantur, pentasyllabum, pro dissolvantur, per Discreti Fig. Rhet. vite Profod.

Miles,

Miles, ut emeritis non est satis utilis armis,
 Ponit ad antiquos, quæ tulit arma, lares:
 Sic igitur tardæ vires * minvente senectâ,
 Me quoque donari jam † rude, tempus erat.
 Tempus erat, nec me peregrinum ducere cælum;
 Nec fictam Getico fonte levare sitim:
 Sed modò quos habui, vacuos secedere in hortos;
 Nunc hominum visu, rursus et urbe frui.
 Sic animo quondam non divinante futura,
 Optabam placidè vivere posse senex.
 Fata repugnârunt; quæ, cum mihi tempora prima
 Mollia præbuerint, posteriora gravant.
 Jamque decem || lustris omni sine labe peractis,
 Partē premor vitæ deteriore meæ.
 Nec procul à metis, quas pænè tenere videbar,
 Curriculo gravis est facta ruina meo.
 Ergò illum demens in me scire coëgi,
 Mirius immensus quo nihil orbis habet?
 Ipsaque delictis victa est clementia nostris,
 Nec tamen errori vita negata meo est?
 Vita procul patriâ peragenda sub axe ¶ Boreo est,
 Quæ maris Euxini terra sinistra jacet.

ANALYSIS.

Ut miles non est satis utilis armis emeritis, ponit arma quæ tulit ad Lares antiquos: Sic igitur tempus erat, me quoque jam donari rude, senectâ tardâ minvente vires. Tempus erat, me nec ducere cælum peregrinum, nec levare sitim fictam fonte Getico: sed modò secedere in hortos vacuos, quos habui; nunc frui visu hominum rursus, et urbe. Sic quondam optabam posse vivere placidè senex, animo non divinante futura. Fata repugnârunt; quæ, cum præbuerint tempora prima mollia mihi, gravant posteriora. Quæ jam premor parte deteriore vitæ meæ, lustris decem peractis, sine labe omni. Ruina gravis facta est curriculo meo, nec procul à metis quas videbar pænè tenere. Ergò demens coëgi illum scire in me, quo orbis immensus habet nihil mitius. Quæ clementia ipsa victa est delictis nostris, nec tamen vita negata est errori meo. Vita peragenda est procul patriâ sub axe Boreo, quæ terra sinistra maris Euxini jacet.

NOTÆ.

* Adimente, ut al. leg.

† Rude donari. Ita et Hor. initio Serm. ad Mecænatem: Rudi, virga erat libertatis signum apud Romanos.

|| Hic, Naso quinquagenarius exul,

queritur magis de exilio quàm de ætate.

¶ Boreus, ut al. leg. unde Boreus effiat, viz. ventus. vid. Diction. de Nom. prop. sequent.

Hæc mihi si Delphos, Dodonæque diceret ipsa,
 Esse videretur vanus uterque locus.
 Nil adèò validum est; adamas licèt alliget illud,
 Ut maneat rapido firmius igne Jovia.
 Nil ità sublime est, supraque pericula tendit,
 Non sit ut inferius suppositumque Deo.
 Nam quànquam vitio pars est contracta malorum,
 Plus tamen exitii numinis ira dedit.
 Et vos admoniti nostris quoque casibus esse,
 Aequantem superos emernisse virum.

ANALYSIS.

Si Delphos, quæ Dodona, ipsa diceret hæc mihi, locus uterque videretur esse vanus. Nil est adèò validum, licèt adamas alliget illud, ut maneat firmius igne rapido Jovia. Nil est ità sublime, quæ tendit supra pericula, ut non sit inferius quæ suppositum Deo. Nam quànquam pars malorum contracta est vitio, tamen ira Numinis dedit plus exitii. At vos este quoque admoniti casibus nostris, emernisse virum aequantem superos.

ELEGIA VIII.

Admonet quendam, ne pergat ledere; aut aliter, minatur se scripturum in eum.

Si licet, et pateris, nomen facinusque tacebo,
 Et tua Lethæis acta dabuntur aquis:
 Nostrique vincetur lachrymis clementis seris;
 Fac modò te pateat penitusse tui.
 Fac modò te damnes, cupiasque eradere vitæ
 Tempora (si possis) Tisiphontæ tuæ.
 Sin minùs, et flagrant odio tua pectora nostro,
 Induit infelix arma coacta dolor.
 Sin licèt extremum (sic ut sum) missus in orbem,
 Nostra suas isthinc potriget ira manus.

ANALYSIS.

Si licet, et pateris, tacebo nomen quæ facinus, et acta tua dabuntur aquis Lethæis. Quæ clementia nostra vincetur lachrymis seris; modò fac, pateat te penitusse tui. Modò fac damnes te, quæ cupias eradere tempora Tisiphontæ vitæ tuæ, si possis. Sin minùs, et pectora tua flagrant odio nostro, dolor infelix induit arma coacta. Licet sem missus in orbem extremum, (ut se sum) ira nostra potriget manus suas isthinc.

NOTA

* Longè sunt manus doctorum hominum, ut injurias ulciscantur.

U

Omnia

Omnia (si nescis) Cæsar mihi jura reliquit ;
 Et sola est patria poena carere mea.
 Et patriam, modò sit sospes, speramus ab illo ;
 Sæpe Jovis telo quercus adusta viret.
 Denique vindictæ si sit mihi nulla facultas,
 Piærides vires et sua * tela dabunt.
 Ut Scythicis habitem longè summotus in oris,
 Siccaque sint oculis proxima signa meis ;
 Nostri per immensas ibunt præconia gentes ;
 Quodque querar, notum, quæ pater orbis, erit.
 Ibit † ad occasum, quicquid dicetur, ab ortu ;
 Testis et Hesperis vocis Eòus erit.
 Trans ego tellurem, trans † altis audiar undas ;
 Et gemitus vox est magna futura mei.
 Nec tua te fontem tantummodo secula norint,
 Perpetuæ crimen posteritatis eris.
 Jam feror in pugnas, et nondum cornua sumpsi ;
 Nec, mihi sumendi causa sit ulla, velim.
 Circus adhuc cessat ; spargit tamen acèr arenam
 Taurus ; et infesto jam pede pulsat humum.
 Hoc quoq; quam volui plus est : cane, Musa, † receptus,
 Dum licet ** huic nomen dissimulare suum.

A N A L Y S I S.

Si nescis, Cæsar reliquit, jura omnia mihi ; et poena sola est carere patriam meam. Et speramus patriam ab illo, modò sit sospes ; quercus adusta telo Jovis sæpe viret. Denique si nulla facultas vindictæ sit mihi, Piærides dabunt vires et tela sua. Ut habitem longè summotus in oris Scythicis, quæ signa sicca sint proxima oculis meis ; præconia nostra ibunt per gentes immensas ; quæ erit notum quod querar, quæ orbis patet. Quicquid dicetur, ibit ab ortu ad occasum ; et Eòus erit testis vocis Hesperis. Ego audiar trans tellurem, trans undas altas ; et vox gemitus mei est futura magna. Nec secula tantummodo norint te fontem, eris crimen posteritatis perpetua. Jam feror in pugnas, et nondum sumpsi cornua ; nec velim, sit causa ulla mihi sumendi. Circus cessat adhuc ; tamen taurus acèr spargit arenam ; et jam pulsat humum pede infesto. Hoc est quoque plus, quam volui. Musa, cane receptus, dum licet huic dissimulare nomen suum.

N O T A. &c.

Scil. Carmina, Mosarum tela.
 † In, ut al. leg. et dicitur pro directus.
 † Al. leg. latae, et melius.
 † Recessus vel receptus, antiquè

pro receptus, metaphorâ à tubicini-
 bus sumpta.
 Scil. maledicere, ut maledicere
 cessat, ne nomen ejus indicaret Poeta.

ELEGIA IX.

*De seipso ad Posteritatem; ubi perscribit vitam fere
totam paucis.*

ILLE ego, qui fueram tenerorum lusor amorum,
Quem legis, ut noris, accipe, posteritas.

* Sulmo mihi patria est, gelidis uberrimus undis,

Millia qui novies distat ab urbe decem:

Editus hoc ego sum; necnon (ut tempora nôris)

Cùm cecidit fato Consul uterque pari.

† Siquid id est, usque à proavis vetus ordinis hæres,

Non modò fortunæ munere factus eques.

Nec stirps prima fui; genito sum fratre creatus,

Qui tribus antè quater mensibus ortus erat;

Lucifer amborum natalibus adfuit idem;

Una celebrata est per duo liba dies.

Hæc est armigeræ festis de ï. quinque Minervæ,

Quæ fieri pugna prima cruenta solet.

Protinùs excolimur teneri, curaque parentis,

Imus ad insignes urbis ab arte viros.

Frater ad eloquium viridi tendebat ab ævo;

Fortia verbosi natus ad arma fori.

At mihi jam puero cœlestia sacra placebant;

Inque suum furtim ꝑ Musa trahabat opus.

ANALYSIS.

Posteritas, accipe, ut nôris qui ego fueram, lusor amorum tenerorum, quem legis. Sulmo uberrimus undis gelidis, est patria mihi; qui distat ab urbe novies decem millia; Ego sum editus hoc, nec non (ut nôris tempora) cùm consul uterque cecidit fato pari. Hæres vetus ordinis usque à proavis, si id est quid, non factus modò equis munere fortuna. Nec fui stirps prima, sum creatus fratre genito, qui erat ortus antè mensibus tribus quater; Lucifer idem adfuit natalibus amborum: dies una est celebrata per liba duo. Hæc est de festis quinq; Minervæ armigera, qua prima solet fieri cruenta pugna. Tracti protinùs excolimur, quo imus ad viros insignes ad arte urbis, que curâ parentis. Frater tendebat ad eloquium ad ævo viridi; natus ad arma fortia fori verbosi. At sacra cœlestia jam placebant mihi puero; quo Musa trahabat furtim in opus suum.

NOTÆ.

* Ovidius Sulmonensis erat; et Sulmo 90 Mille passus à Rôma distat.

† Al. leg. si quid, et à proavis usque est &c. viz. Ovid erat ordinis equestris.

‡ Scil. quinquatria, festa sacra

Minervæ armigeræ. vide Diction.

ꝑ Scil. Ovidius erat natus ad carmina; sed Frater, ad Eloquium. Hypotyposis est pulchra, &c. vide Rhet.

Sæpe pater dixit, Studium quid inutile tentas ?
 Mæonides nullas ipse reliquit opea.
 Motus eram dictis ; totoque Helicone relicto,
 Scribere conabar verba soluta modis.
 Sponte suâ carmen numeros veniebat ad aptos,
 Et quod tentabam scribere, versus erat.
 Interea, tacito passu labentibus annis,
 Liberior fratri sumpta mihiq; toga est.
 Induiturque humeris cum lato purpura * clavo ;
 Et studium nobis, quod fuit antè, manet.
 Jamque decem vitæ frater geminaverat annos,
 Cum perit, et cœpi parte carere mei.
 Cepimus et teneræ primos ætatis honores,
 Dêque viris quondam pars † tribus una fui.
 Curia restabat, ‖ clavi mensura coacta est ;
 Majus erat nostris viribus illud onus.
 Nec patiens corpus, nec mens fuit apta labori,
 Sollicitæque fugax ambitionis eram.
 Et petere Aôniz faudebant tuta sorores
 Otia, judicio semper amata meo.
 Temporis illius colui fovique poetas ;
 Quotque aderant ¶ vates, rebar adesse deos.

A N A L Y S I S.

Pater sæpe dixit, quid tentas studium inutile ? Mæonides ipse reliquit opes nullas. Eram motus dictis ; quo Helicone toto relicto, conabar scribere verba soluta modis. Carmen veniebat sponte suâ ad numeros aptos, et erat versus, quod tentabam scribere. Interea, annis labentibus passu tacito, toga liberior est sumpta fratri que mihi. Quo purpura induitur humeris cum clavo lato ; et studium manet nobis, quod fuit antè. Qui frater jam geminaverat annos decem vitæ, cum perit, et cœpi carere parte mei. Et cepimus honores primos ætatis teneræ, que fuit pars una de viris quondam tribus. Curia restabat, mensura clavi est coacta ; onus illud erat majus viribus nostris. Nec corpus fuit patiens, nec mens apta labori, que eram fugax ambitionis sollicita. Et sorores Aôniz faudebant petere otia tuta, semper amata judicio meo. Colui que fovi Poëtas temporis illius ; que rebar Deos adesse, quot vates aderant.

N O T E.

* Laticlavus erat vestis Senatorum latior clavata, velut clavis aureis latis distincta. Vide Antiq. Romanæ. vel Diction.

† Triumvir erat Ovidius, de Triumviris consule Antiq. Rom. & Diction.

‖ Ovid. erat Equestantum, non Senator ; sed Equites trabes utebantur ad transvectionis Pompam.

¶ Hic Poëtas plurimos enumerat, per Hypotyposin bellam. Vid. Diction. quales fuerunt.

Sæpe suas volucres legit mihi grandior ævo,
 Quæque nocet serpens, quæ juvat herba, Macer.
 Sæpe suos solitus recitare Propertius ignes,
 Jure sodalitiæ qui mihi junctus erat.
 Ponticus Heros, Battus quoque clarus Iambo,
 Dulcia convictus membra fuere mei.
 Et tenuit nostras numerosus Horatius aures,
 Dum ferit Ausoniæ carmina culta lyra.
 Virgilium vidi tantum: nec avara Tibullo
 Tempus amicitiae fata dedere meæ.
 Successor fuit hic tibi, Galle; Propertius, illi:
 Quartus ab his serie temporis ipse fui.
 Utque ego, majores; sic me coluere minores:
 Notaque non tardè facta Thalia mea est.
 Carmina cum primum populo juvenilia legi,
 Barba resecta mihi bisve semelve fuit:
 Moverat ingenium totam cantata per urbem,
 Nomine non vero dicta Corinna mihi.
 Multa quidem scripsi: sed, quæ vitiosa putavi,
 Emendaturis ignibus ipse dedi.
 Tum quoque cum fugerem, quædam * nocitura cremavi.
 Iratus studiis, carminibusque meis.
 Molle, Cupidineis nec inexpugnabile telis,
 Cor mihi, quodque levis causa moveret, erat.

ANALYSIS.

Macer, grandior ævo, sæpe legit volucres suas mihi, quæ quæ serpens nocet, quæ herba juvat. Propertius, qui erat junctus mihi jure sodalitiæ, sæpe solitus recitare ignes suos. Ponticus clarus Heros, Battus quoque Iambo, fuere membra dulcia convictus mei. Et Horatius numerosus tenuit aures nostras, dum ferit carmina culta Lyra Ausoniæ. Vidi tantum Virgilium: nec facta avara dedere Tibullo tempus amicitia meæ. Galle, hic fuit successor tibi; Propertius, illi: Ipse fui quartus ab his serie temporis. Quæ ut ego, majores; sic minores coluere me: Quæ Thalia mea facta est non tardè nota. Cum primum legi carmina juvenilia populo, barba fuit resecta mihi ve bis ve semel: Corinna, dicta mihi nomine non vero, cantata per urbem totam, moverat ingenium. Scripsi quidem multa: sed ipse dedi ignibus emendaturis, quæ putavi vitiosa. Tum quoque cremavi quædam nocitura, cum fugerem, iratus studiis quæ carminibus meis. Cor erat molle mihi, nec inexpugnabile telis Cupidineis, quæ quod causa levis moveret.

NOTA.

* Placitura, ut al. leg. ut Amator erat Ovidius

Cum tamen * hic essem, minimoque accenderet igne;
 Nomine sub nostro fabula nulla fuit.
 Penè mihi puero nec digna, nec utilis uxor
 Est data; quæ tempus per breve nupta fuit.
 Illi successit, quamvis sine crimine conjux,
 Non tamen in nostro † firma futura toro.
 Ultima quæ mecum seros permansit in annos,
 Sustinuit conjux exulis esse viri.
 ¶ Filia me mea bis primâ fecunda juventâ,
 Sed non ex uno conjuge, fecit avum.
 Et jam complerat ‡ genitor sua fata; novemque
 Addiderat lustris altera lustra novem.
 Non aliter flevi, quàm me fleturus ademptum
 Ille fuit; matri proxima ** busta tuli.
 Felices ambo, tempestiveque sepulti;
 Antè diem pœnæ quod perire meæ.
 Me quodque felicem, quod non, viventibus illis,
 Sum miser; et de me quod doluere nihil!
 Si tamen extinctis aliquid, nisi nomina restant;
 Et gracilis structos effugit umbra rogos:
 Fama, parentales, si vos mea contigit, umbræ,
 Et sunt in Stygio crimina nostra foro:

A N A L Y S I S.

Tamen cum essem hic, quæ accenderet igne minimo, fabula nulla fuit sub nomine nostro. Uxor est data mihi penè puero, nec digna nec utilis: quæ fuit nupta per tempus breve. Conjux successit illi, quamvis sine crimine, tamen non futura firma in toro nostro. Ultima, quæ permansit mecum in annos seros, sustinuit esse conjux viri exulis. Filia mea fecunda fecit me avum bis juventâ primâ, sed non ex conjuge uno. Et genitor jam complerat fata sua: quæ addiderat novem altera lustra lustris novem. Flevi non aliter, quàm ille fuit fleturus me ademptum; tuli busta proxima matri. Ambo felices, quæ sepulchri tempestive; quod perire ante diem pœnæ meæ! Me felicem quoque, quod non sum miser illis viventibus; et quod doluere nihil de me! Tamen si aliquid, nisi nomina restant, extinctis; et si vobis gracilis effugit vos structos: Umbra parentales, si fama mea contigit vos, et crimina nostra sunt in foro Stygio:

N O T Æ, &c.

* Hoc, ut al. volunt.

† Tres Uxores Ovidii memorantur; quarum duas priores repudiaverat.

‡ Al. leg. Filia, bis primâ meâ me

§ viz. Perilla nomine.

¶ Pater Ovidii mortuus, erat notarius.

** Al. leg. iusta.

scite precor causam (nec vos mihi fallere fas est)
 Errorē iussit, non scelus, esse fugā.
 Manibus * hōc satis est; ad vos studiōsa revertor
 Pectora, quæ vitæ queritis acta mea.
 Jam mihi † panities, pulsæ melioribus annis,
 Venerat, antiquas miscueratque comas:
 Postque meos ortus Pisæa vinctus olivâ,
 Abstulerat || decies præmia victor, eques:
 Cùm maris Euxini positos ad læva Tomitas
 Querere me læsi Principis ira jubet.
 Causa mē cunctis nimium quoque nota ruina,
 Indicio non est testificanda meo.
 Quid referam comitūque nefas, famulosque nocentes?
 § Ipseque multa tuli non leviora fugā.
 Indignata malis mens est succumbere; æque
 Præstitit invictam viribus ulsa sua.
 Oblitusque mei, ductæque per otia vitæ,
 Insolita cepi temporis arma manu.
 Tôtque tuli terrâ pœnas pelagique, quot inter
 Occultum stellæ conspicuumque polum.
 Tacta mihi tandem longis erroribus actō
 Junctæ pharetratis Sarmatis ora Getis.

ANALYSIS

Precor, scito (nec fas est mihi fallere vos) Errorē esse causam fugæ iussit, non scelus. Hoc est satis manibus; revertor ad vos pectora studiōsa, quæ queritis acta vitæ mea. Jam panities venerat mihi, annis melioribus pulsæ, quæ miscuerat comas antiquas: Quæ post ortus meos, Eques victor vinctus olivâ Pisæa, abstulerat præmia decies: Cùm ira principis læsi jubet me querere Tomitas positos ad læva maris Euxini. Causa ruina mea, nimium quoque nota cunctis, non est testificanda indicio meo. Quid referam quæ nefas comitum, quæ famulos nocentes? Quæ ipse tuli multa non leviora fugā. Mens est indignata succumbere malis; quæ ulsa viribus sua, præstitit se invictam. Quæ oblitus mei, quæ vitæ ductæ per otia, cepi arma temporis manu insolita. Quæ tuli ipæ pœnas terrâ quæ Pelago, quot stellæ inter polum occultum quæ conspicuum. Tandem ora Sarmatis junctæ Getis pharetratis, tacta mihi actō erroribus longis.

NOTÆ, &c.

<p>* Al. leg. id potius. † Ille Canities Ovidii pulchre refertur lugereturque propter multa se-nectutis incommoda. Olympias tantum erat spatium</p>	<p>quatuor annorum, sed anno quinto incurre sepe vocatur quinquennium apud antiquos. § Al. leg. ipæ multa &c. scil. fugā.</p>
--	--

Hic ego, finitimis quamvis circumfabor armis,
 Tristia; quo possum, carmine fata levo:
 Quod, quamvis nemo est, cujus referatur ad aures,
 Sic tamen absumo * decipioque dicam.
 Ergo, quod vivo, durisque laboribus obflo,
 Net me sollicita tædæ lucis habent,
 Gratia, Musa, tibi: nem tu solatus præbes;
 Tu curæ requies, tu medicinus venis;
 Tu Dux et Comes es, tu nps abducis ab Istro;
 In mediisque mihi das Helicone locum:
 Tu mihi (quod rarem est) vivo sublimis dedisti
 † Nomen; ab exequiis quod dare fama solet.
 Nec § qui detractat præsentia livor, iniquo
 Ullum de nostris dente momordit opus.
 Nam tulerint magnos cùm secula nostra potas,
 Non fuit ingenio forma maligna meo:
 Cùmque ego præponam multos mihi, non minor illis
 Dicor: et in toto plurimus orbe legor.
 Siquid habent igitur vatum præfagia veri;
 Protinus ut moriar, § non ero, terra, tuus.
 Sive favore tuli, sive hanc ego carmine famam:
 Jure tibi grates, candide lector, ago.

ANALYSIS.

Quamvis ego circumfabor hic armis finitimis, levo fata tristia carmine,
 quo possum: quod, quamvis est nemo, ad aures cujus referatur, ta-
 men sic absumo que decipio dicam. Musa, ergo gratia tibi, quod vivo,
 quo obflo laboribus duris, nec sollicita lucis sollicita habent me: Nam te
 præbes solatus; tu venis requies curæ; tu, Medicinus; tu es dux et
 comes, tu abducis nos ab Istro; que das locum mihi in Helicone
 medio: Tu dedisti nomen sublimis mihi vivo (quod rarem est); quod
 fama solet dare ab exequiis. Nec livor, qui detractat præsentia, mo-
 mordit opus ullum de nostris dente iniquo. Nam cùm secula nostra tu-
 lerint, Potas magnos, forma non fuit maligna ingenio meo: Que cùm
 ego præponam multos mihi, non dicor minor illis: Et legor plurimus in
 orbe toto. Igitur si præfagia vatum habent quid veri; Terra, non ero
 tuus, ut protinus moriar. Sive ego tuli hanc famam favore, sive car-
 mine: Lector candide, ago grates tibi jure.

NOTÆ, &c.

* Scilicet carmine sic decipere dicam
 est æstivo jactantissimum.

† Nempe, Fama ab exequiis est
 res divina.

|| Quia, ut alii habent.

§ Vix quia fama superflua super
 vixit Ovidius.

PUB. OVIDII NASONIS,
DE
TRISTIBUS.

LIB. V. ELEGIA I.

ARGUMENTUM.

*Ad Amicum; et monet, ut accipiat hunc Librum al-
timus missum, e Scythia.*

HUNC quoque de Getico, nostri studiose, libellum
Littore, præmissis quatuor adde meis.
Hic quoque talis eris, qualis fortuna posuit;
Invenies toto carmine dulce nihil.
Flebilis ut noster * status est, ita flebile carmen,
Materiæ scripto conveniente suæ.
Integer et lætas læta et juvenilia lusi;
Illa tamen hunc me composuisse piget.

ANALYSIS.

STUDIOSE noster, adde hunc libellum quoque, quatuor meis præ-
missis de littore Getico. Hic eris talis quoque, qualis fortuna Pœtæ;
invenies nihil dulce carmine toto. Ut status noster est flebilis, ita carmen
flebile, scripto conveniente materia suæ. Integer et lætas lusi læta et
juvenilia; tamen hunc piget me composuisse illa.

NOTÆ, &c.

* Necessè est, ut flebile carmen, ex statu flebili orietur.

Ut cecidi *, perago subiti præconia casus ;
 Sumque argumenti conditor ipse mei.
 Utque jacens ripâ deflere cæstius ales
 Dicitur ore suam deficiente necem :
 Sic ego Sarmaticas longè projectus in † oras,
 Efficio tacitum ne mihi funus eat.
 Delicias siquis lascivæque carmina querit,
 Præmonco nunquam scripta quod ista legat.
 Aptior huic Gallus, blandique Propertius oris ;
 ¶ Et plures, quorum nomina magna vigent.
 Atque utinam numero nos non effimus in illo :
 Hei mihi ! cur unquam Musa jocata mea est ?
 Sed dedimus pœnas ; Scythicæque in finibus Istri
 Ille pharetrati lusor amoris ¶ abest.
 Quod superest, ** socios ad publica carmina flexi,
 Et memores jussi nominis esse mei.
 Si tamen ex vobis aliquis tam multa requireret,
 Unde dolenda canam ; multa dolenda tuli :
 Non hæc ingenio ; non hæc componimus arte :
 Materia est propriis ingeniosa malis.
 Et quota fortunæ pars est in carmine nostræ ?
 Felix, qui patitur, quæ numerare †† potest.

A N A L Y S I S.

ut cecidi, perago præconia casus subiti ; quæ ipse sum conditor argu-
 menti mei. Quæ ut ales Cæstius jacens ripâ, dicitur deflere necem
 suam ore deficiente : Sic ego longè projectus in oras Sarmaticas, efficio,
 ne funus eat tacitum mihi. Siquis querit delicias, quæ carmina las-
 civa, præmonco quod nunquam legat scripta ista. Gallus aptior
 huic, quæ Propertius oris blandi ; et plures, quorum nomina magna
 vigent. Atque utinam nos non effemus in numero illo : Hei mihi !
 cur Musa mea unquam jocata est ? Sed dedimus pœnas ; quæ lusor ille
 amoris pharetrati abest in finibus Istri Scythici. Quod superest, flexi
 socios ad carmina publica, et jussi esse memores nominis mei. Tamen
 si aliquis ex vobis requireret, unde canam tam multa dolenda, tuli
 multa dolenda. Non componimus hæc ingenio ; non hæc, arte : Ma-
 teria, est ingeniosa malis propriis. Et pars quota fortuna nostra est
 in carmine ? Felix, qui patitur, quæ potest numerare.

N O T Æ, &c.

* Scil. patriâ pulsus, sum exilii mei
 præco ac scriba.

† Annas, ut al. leg. sed quâ ra-
 tione ?

¶ Al. habent ; Aptior, ingenium

come, Tibullus erit.

¶ Adest, ut al. volunt.

** Al. leg. animos, ac fortè me-
 lius.

†† Al. leg. valet.

Quot frutices sylvæ, quot * flavus Tybris arenas,
 Mollia quot Martis gramina campus habet :
 Tot mala pertulimus, quorum medicina quiesque,
 Nulla, nisi in studio est, † Pieridumque morâ.
 Quis tibi, Naso, modus lacrymosi carminis? inquis,
 Idem, fortunæ qui modus, hujus erit.
 Quod querar, illa mihi pleno de fonte ministrat :
 Nec mea sunt, fati verba sed ista mei.
 At mihi si charâ patriam cum conjuge reddas :
 Sint vultus hilares, simque quod antè fui.
 Lenior ‖ invicti si sit mihi Cæsaris ira ;
 Carmina lætitiæ jam tibi plena dabo.
 Nec tamen ut luset, rursus mea litera ludet :
 Sit semel illa joco luxuriata meo.
 Quod probet ipse, canam ; pœnæ modò parte levatâ
 Barbariem, rigidos effugiâmque Gétas.
 Interea nostri quid agant, nisi triste, libelli ?
 Tibi funcribus convenit ista meis.
 At poteras, inquis, melius mala ferre silendo,
 Et tacitus casus diffimulare tuos.
 Exigis ut nulli gemitus tormenta sequantur ;
 Acceptoque gravi vulnere flere vetas.
 Ipse ¶ Perilléo Phalaris permisit in ære
 Edère mugitus, et bovis ore queri.

ANALYSIS.

Quot frutices, sylvæ ; quot arenas Tybris flavus ; quot gramina mollia Campus Martia habet : pertulimus tot mala, quorum medicina que quies nulla est nisi in studio, que morâ Pieridum. Inquis, Naso, quis modus carminis lacrymosi tibi ? Idem modus, qui erit hujus fortunæ. Illa ministrat mihi de fonte pleno, quod querar : Nec verba ista sunt mea, sed fati mei. At si reddas patriam mihi cum Conjuge charâ : Vultus sint hilares, que sim quod fui antè. Si Ira Cæsaris invicti sit lenior mihi, jam dabo tibi carmina plena lætitiæ. Tamen nec litera mea ludet rursus, ut luset : Sit illa semel luxuriata joco meo. Canam quod ipse probet ; modò, parte pœna levatâ, effugiam Barbariem que Gétas rigidos. Interea quid libelli nostri agant, nisi triste ? Tibi ista convenit funcribus meis. Inquis, at poteras ferre mala melius silendo et tacitus diffimulare casus tuos. Exigis, ut gemitus nulli sequantur tormenta ; que vetas flere, vulnere gravi accepto. Phalaris ipse permisit edere mugitus in ære Perilléo, et queri ore bovis.

NOTÆ, &c.

* Al. vol. flavas, viz. arenas.
 † Scil. Musæ sunt malorum levamen.

‖ Et viſta, vel et viſti, ut al. vo-

lunt ; viz. Cæsaris pacati.

¶ Nempe Phalaris Perillum necuit, sua ipsius Arte perditum. vid. Diction. de nom. propr.

Cum Priami lachrymis offensus non sit Achilles,
 Tu fletus inhibea, durior hoste, meos?
 Cum faceret Nioben orbam Latonia proles,
 Non tamen et siccas iussit habere genas.
 Est aliquid, fatale * malum per verba levare;
 Hoc querulam Progenem, Halcyonemque facit.
 Hoc erat, in gelido quare Præantius antro
 Voce fatigaret Lemnia saxa sua.
STRANGULAT, inclusus dolor, † atque cor æstuat intus,
 Cogitur et vires multiplicare suas.
 Da veniam potius, vel totos tolle libellos;
 Si mihi quod prodest, hoc tibi, lector, obest:
 Sed nec obesse potest ulli; nec scripta fuerunt
 Nostra, nisi auctori pernicioisa suo.
 At mala sunt, fateor: quin te mala sumere cogit?
 Aut quis deceptum ponere sumpta vetat?
 Ipse nec hoc mando, sed ut hic deducta legantur?
 Non sunt illa suo barbariora loco.
 Nec me Roma suis debet conferre poetis;
 Inter II Sarmaticos ingeniosus eram.
 Denique nulla mihi captatur gloria, quæque
 Ingenio ‡ stimulos subdere fama solet.
 Nolumus assiduus animum tabescere curis:
 Quæ tamen erumpunt, quoque vetantur, eunt.

ANALYSIS.

Cum Achilles non sit offensus lacrymis Priami; tu, durior hoste, inhibes fletus meos? Cum proles Latonia faceret Nioben orbam, tamen non iussit habere et genas siccas. Est aliquid, levare malum fatale per verba; hoc facit Progenem, quæ Halcyonem querulam: Hoc erat, quare Præantius fatigaret saxa Lemnia voce sua in antro gelido. Dolor inclusus strangulat, atque cor æstuat intus, et cogitur multiplicare vires suas. Da veniam potius, vel totos tolle libellos totos; Lector, si quid prodest mihi, hoc obest tibi: Sed nec potest obesse ulli; nec scripta nostra fuerunt pernicioisa, nisi auctori suo. At fateor, sunt mala: quis cogit te sumere mala? Aut quis vetat deceptum ponere sumpta? Nec ipse mando hoc; sed ut deducta his legantur: illa non sunt barbariora loco suo. Nec Roma debet conferre me Poëtis suis; eram ingeniosus inter Sarmaticos. Denique gloria nulla captatur mihi, quæ fama, quæ sola subdere stimulos ingenio. Nolumus animum tabescere curis assiduus; Quæ tamen erumpunt, quæ eunt quæ vetantur.

NOTÆ, &c.

* Viz. verbis levatur dolor, et egripitur, dum explicetur, lamentando.

† Atque excessum: Poeta hic vult, quod Mala tacita acrius dolent.

‡ Sauronates, et al. habent.

§ Fama stimulus ingenii pro curis est, et calcar magnum.

LIBER V.

Cur scribam, docui; cur mittam queritis istos?
Vobiscum cupio qualibet esse modo.

ANALYSIS.

Docui, cur scribam; queritis, cur mittam istos: cupio esse vobiscum modo quolibet.

ELEGIA II.

Ad Uxorem, ne timeat rogare Casarem; cum causa
exilii sit levis, et clementia ejus magna.

ECquid, ut è Ponto nova venit epistola, palles?
Et tibi * sollicita solvitur illa manus?

Pone metum: valeo, corpusque, quod ante laborum
Impatiens nobis, invalidoque fuit,

Sufficit; atque ipso veratum indidit usu:

† Ea! magis infirmo non vacat esse mihi.

Mens tamen agra jacet; nec tempore robora sumpsit;
Affectusque animi, qui fuit ante, manet.

Quæque morâ spatioque suo coltura putavi
Vulnera; non aliter, quam modo facta dolent:

SCILICET exiguis predesti anxia veritas;
Grandibus accedunt tempore damna malis.

Penè decem totis aluit Pectusque animis
Pestiferum tumido Æ virus ab æque datum.

Telephus æterna consumptus tabe perisset;
Si non, quæ nocuit, dextis tulisset opem.

ANALYSIS.

Ecquid palles, ut epistola nova venit? Pone! ut illa solvitur illi
manus sollicita? Pone metum: valeo, quæ ante fessis, corpus meum
tum invalidum fuit, quod ante laborum impatiens nobis: Ea! non vacat mihi esse magis infirmo, mens
jacet agra; nec sumpsit robora tempore; nec affectus animi manet,
qui fuit ante. Quæ vulnera, quæ putavi coltura meâ quæ spatio
suo, non dolent aliter quam modo facta: scilicet exiguis, anxia pre-
desti veritas; grandibus accedunt malis tempore damna. Pestiferum
tumido Æ virus ab æque datum. Telephus perisset consumptus tabe æterna; si non, quæ
nocuit, non tulisset opem.

NOTÆ, &c.

* Pectus, hic impatiens laborum
Orbis hinc queritur, et se patiendū
constant.

gationis acclī

† Al. leg. Pectus, viz. Telephi
hinc factum; quæ sinxit, quem
vulneravit. Vid. Diction.

Et

Et mea, si facinus nullum commisimus, opto,
 Vulnera qui fecit, facta levare velit:
 Contentusque mei jam tandem parte doloris,
 Exiguum pleno de mare demat aquæ.
 Detrahat ut multum, multum restabit acerbi;
 Parsque meæ poenæ totius instar erit.
 Littora * quot conchas, quot amœna rosaria flores,
 Quotque soporiferum grana papaver habet:
 Sylva feras quot alit, quot piscibus unda natatur,
 Quot tenerum penhis æra pulsat avis:
 Tot premor adversis; quæ si comprehendere coner,
 Icariz numerum dicere coner aquæ.
 Utque viæ casus, ut amara pericula Ponti,
 Ut taceam strictas in mea fata manus:
 Barbara me tellus orbisque novissima magni
 Sustinet, et sævo cinctus ab hoste locus:
 Hinc ego trajicerer (nec enim mea culpa cruenta est)
 Effet, quæ debet, si tibi cura mei.
 Ille Deus, benè quo Romana potentia nixa est,
 Sæpe suo victor lenis in hoste fuit.
 Quid dubitas? et tuta times? accede, rogi que,
 Cæsare nil ingens mitius orbis habet.
 Me miserum! quid agam? Si proxima quæque relinquunt,
 Subtrahis † et fracto tu quoque colla iugo?

A N A L Y S I S.

Et opto, si commisimus facinus nullum, qui fecit vulnera mea, velit levare facta: Quæ jam contentus tandem parte doloris mei, demat exiguum aqua de mare pleno. Ut detrahat multum, multum acerbi restabit; quæ pars poenæ meæ erit instar totius. Quot conchas littora, quot flores rosaria amœna, quæ quot grana papaver soporiferum habet: quot feras sylva alit, quot piscibus unda natatur, quot penhis avis pulsat æra tenerum: Premor tot adversis; quæ si coner comprehendere, coner dicere numerum aquæ Icariz. Quæ, ut taceam casus viæ, ut pericula amara Ponti, ut manus strictas in fata mea: Tellus barbava, quæ novissima orbis magni, sustinet me, et locus cinctus ab hoste sævo: Ego trajicerer hinc (nec enim culpa mea est cruenta) si cura mei esset tibi, quæ debet. Deus ille, quo potentia Romana benè nixa est, sæpe fuit victor lenis in hoste suo. Quid dubitas? Et times tuta? Accede, quæ roga; orbis ingens habet nil mitius Cæsare. Me miserum! quid agam? Si proxima quæque relinquunt, et tu quoque subtrahis colla iugo fracto?

N O T Æ, &c.

* Hic bellè plurima incommoda | sin. Vid. Rbet.
 Nasonis enumerantur, per Hypotypo- | † Al. leg. effracto potiùs.

Quò

Quò ferar? unde petam * lapsis solatia rebus:
 Anchora jam nostram non tenet ulla ratem.
 Viderit ipse; sacram, quamvis invisus, ad † aram,
 Confugiam: nullas submovet ara manus.

ANALYSIS.

Quò ferar? Unde petam solatia rebus lapsis? Non ulla anchora jam tenet ratem nostram: Ipse viderit; confugiam ad aram sacram, quamvis invisus: Ara submovet manus nullas.

NOTÆ.

* *Lassis*, ut al. volunt.

† *Nempe Aras tangere tutum erat*, | tanquam ad Asylum confugere. *Vil.*
 Antiquitates Rom.

ELEGIA III.

Ad Cæsarem, ut jam parcat sibi; et mutet pœnam

Alloquar en, absens * absentia numina supplex!

Si fas est homini cum Jove posse loqui.

Arbiter imperii, quo certum est sospite cunctos

Ausonix curam gentis habere deos:

O decus! ô patriæ per te florentis imago!

O vir non ipso, quem regis, orbe minor!

Sic habites † terram! sic te desideret æther!

Sic ad pacta tibi sydera tardus eas!

Parce, precor; minimamque tuo de fulmine partem

Deme: satis pœnæ, quod superabit, erit.

Ira quidem moderata tua est, vitamque dedisti;

Nec mihi jus || civis, nec mihi nomen abest.

ANALYSIS.

En absens alloquar supplex numina absentia; si fas est homini posse loqui cum Jove! Arbiter imperii, quo sospite est certum Deos cunctos habere curam gentis Ausonix: O Decus, ô Imago patriæ florentis per te! O vir non minor orbe ipso, quem regis! Sic habites terram! Sic æther desideret te! Sic eas tardus ad sydera pacta tibi! Precor, parce; que deme partem minimam de fulmine tuo: quod superabit, erit satis pœnæ. Ira tua est moderata quidem, que dedisti vitam; nec jus civis abest mihi, nec nomen mihi.

NOTÆ, &c.

* Ingeniosa satis est Antithesis, et | nius sonet.

Polyptoton; ut Cæsari adblandiatur | || Nempe Jus civitatis relictum est
 quasi Deo, perquam Rhetoricè. | Ovidio, etiam exulanti.

† Al. leg. *terras* in plurali, ut ple-

Nec mihi concessa est aliis fortuna: nec exul
 Edicti verbis nominor ipse tui.
 Omniaque hec timui, * quoniam meruisse videbar;
 Sed tunc peccato lenior ira meo esse
 Arva relegatum iussisti viscere Ponti,
 Et Scythicum profuga † scindere puppe fretum:
 Iussus ad Euxini deformia littora veni
 Equoris; hæc gelido terra sub axe jacet.
 Nec me tam cruciat nunquam sine frigore cælum,
 Glebæque canenti semper onusta gelu;
 Nesciæque est vocis quod barbara lingua Latine,
 ‖ Græcæque quod Getico mista loquela sonò est
 Quàm quod finitimo cinctus premer undiq; Marte,
 Vixque brevis tutum murus ab hoste facit.
 Pax tamen interdum est, pacis fiducia nunquam;
 Sic hic nunc patitur, nunc timet arma, locua.
 Hinc ego dum murex, dum me Zancleæ Charybdia
 Devoret, atque suis ad Styga mittat aquis;
 Vel rapidæ flammis urar patienter in Ætæa,
 Vel freta Leucadii mittar in alta Dei.
 Quod § petimus pœna est: nec enim miser esse recuso;
 Sed precor, ut possim tutius esse miser.

ANALYSIS

Nec fortuna mihi est concessa aliis; nec ipse nominor exul verbis edicti tui. Que timui hæc omnia, quoniam videbar meruisse; sed ira mea est lenior peccato meo. Iussisti relegatum viscere arva Ponti, et scindere fretum Scythicum puppe profuga: Iussus, veni ad littora deformia æquoris Euxini; hæc terra jacet sub axe gelido. Nec cælum nunquam sine frigore, quæ gleba semper onusta gelu canenti, tam cruciat me; quæ quiddam lingua barbara est mistia vocis Latine, quæ quiddam loquela Græca est mista serpe Getico; quàm quiddam premer cinctus undique Marte finitimo, quæ murus brevis vis facit tutum ab hoste. Tamen est pax interdum, fiducia pacis nunquam; sic hic locua nunc patitur arma, nunc timet. Dum ego murex hinc, dum charybdia Zancleæ devoret me, atque mittat ad Styga aquis suis; vel murex patienter in flammis Ætæa rapide, vel mittar in freta alta Dei Leucadii. Est pœna, quod petimus: nec enim recuso esse miser; sed precor, ut possim esse miser tutius.

NOTE, &c.

* *Galatæa* me, ut al. melius habet.

† Al. leg. *scindere*, metaphoricè dict. ad aratro sumptum.

‖ *Græciæque*, ut al. leg. et *videtur*

pro *mista*; quia Græci consueverunt usu aliquando linguam suam serpere Getico corrumpere.

§ Al. leg. *petitur*, passivè magis

ELEGIA IV.

Ad Bacchum, ut rigeri Caesarem reditum ejus.

ILLA * dies haec est, quā te celebrare poetae
 (Si modo non fallant tempora) Bacche, solent:
 Festaque odoratis innectunt tempora sertis;
 Et dicunt laudes ad tua vipsa tuas.
 Inter quos (memini) dum me mea fata sinebant,
 Non invisā tibi, para ego t. magnū fui:
 Quem nunc suppositum stellis Erymanthidos urse
 Juncta tenet crudis Sarmatis ora Getis.
 Quisque prius mollem rectamque laboribus egi
 In studiis vitam, Pionidumque chorus;
 Nunc procul a patria, Getici circumsonor armis,
 Multa prius pelago, multaque passos humo.
 Sive mihi casus, sive hoc dedis in deorum,
 Nubila nascenti seu mihi Parca fuit:
 Tu tamen ē sacris hederae cultoribus unum
 Numine debueras sustinuisse tuum.
 An domipē fati quicquid cecidit sorores,
 Omne sub arbitrio desinit esse Dei?
 Ipse quoque æthereas meritis invecus es arces,
 Quō non exiguo facta laboris via est.
 Nec patria est habitata tibi, sed ad usque nivosum
 Strymona venisti, Marticolamque Geten:

ANALYSIS.

BACCHÆ. Hæc est dies illa, quā Poetae solent celebrare te (si modo tempora non fallant): Quæ innectunt tempora festa sertis odoratis, et ducunt laudes tuas ad vipsa tua. Inter quos, dum fata mea sinebant me (memini) ego fui parā tibi, magnū fui: quem nunc ora Sarmatis juncta Getis crudis tenet suppositum stellis Urse Erymanthidos. Quæ qui prius vitam mollem, quæ rectamque laboribus, in studiis quæ Pionidum: nunc circumsonor armis Geticis procul a patria, passos prius multa pelago quæ multa humo. Sive casus, sive in deorum, dedis hoc mihi, seu Parca fuit nubila mihi nascenti: Tamen tu debueras sustinuisse numine tuo meum ē cultoribus sacris hederae. An quicquid sorores, domina fati cecidit, omne desinit esse sub arbitrio Dei? Ipse quoque es invecus arces æthereas meritis, quō via est facta laboris non exigua. Nec patria habitata est tibi, sed venisti ad Strymona nivosum usque, quæ Geten Marticolam:

NOTÆ.

* Viz. Bacchum poete celebrant | sive Dicten. et Antiquitates Rom.
 decimo quinto Calendas Aprilis. Con- | 1. Scpe fui, ut al. vol. sed cui bono?

Perfidaque, et lato spatiantem flumine Gangem,
 Et quascunque bibit decolor Indus aquas.
 Scilicet hanc legem nentes fatalia Parca;
 Stamina bis genito *, bis cecinere tibi.
 Me quoque, si fas est exemplis ire deorum,
 Ferrea fors vitæ, difficilisque premit.
 Illo non levius cecidi, quem magna locutum
 Reppulit à Thebis Jupiter igne suo.
 Ut tamen audisti perculsum fulmine vatem,
 Admonitu † nostro condoluisse potes.
 Et potes, aspiciens cinctum tua sacra poetas,
 Nescio quis nostri dicere cultor abest.
 Fer, bone Liber, opem: sic ‡ altera degravet ulmum
 Vitis; et incluso plena sit uva mero.
 Sic tibi cum Bacchis Satyrorum § grata Juventus
 Adsit, et attento non tacere sono.
 Offa bipenniferi sic sunt male pressa Lycurgi;
 Impia nec poenâ Pentheos umbra vacet:
 Sic micet æternum, vicinæque sidera vincat,
 Conjugis in cælo ** clara corona tue.
 Huc ades, et casus releves, pulcherrime, nostros;
 Unum de numero me memor esse tuo.

ANALYSIS.

Que Perfida, et Gangem spatiantem flumine lato, et aquas quascunque Indus decolor bibit. scilicet Parca nentes flumine fatalia bis cecinere hanc legem tibi, bis genito. Fors ferrea que difficilis vita premit me quoque, si est fas ire exemplis Deorum. Non cecidi levius illo, quem locutum magna Jupiter reppulit à Thebis igne suo. Tamen ut audisti vatem perculsum fulmine, potes condoluisse admonitu nostro. Et potes dicere, aspiciens Poetas circum sacra tua, nescio quis cultor nostri abest. Liber bone, fer opem: sic vitis altera degravet ulmum; et uva sit plena mero incluso. Sic juvenis grata Satyrorum, cum Bacchis, adsit tibi, et non tacere sono attento. Sic offa Lycurgi bipenniferi sunt pressa male; nec umbra impia Pentheos vacet poenâ: Sic corona clara conjugis tue micet æternum in cælo, que vincat sidera vicina. Pulcherrime, ades huc, et releves casus nostros; memor me esse unum de numero tuo.

NOTÆ, &c.

* Nempe Bacchus erat bigenitus;
 quia ex ventre Semeles ac femore
 Jovis prodiit. Vid. Diction.
 † Matris, ut al. leg.

‡ Aliam, ut al. habent.
 § Grata, ut al. volunt.
 ** Scil. Ariadne. fuit Minois filia,
 Cretensis. Vid. Diction.

Sunt diis inter se * commercia : flectere tanta
 Cæsareum numen numine, Bacche, tuo.
 Vos quoque consortes studii, pia turba, poetæ,
 Hæc eadem sumpto quisque rogatæ mero.
 Atque aliquis vestrum, Nasonis nomine dicto,
 Deponat lachrymis pocula mista suis:
 Admonitusque mei, cum circumspexerit omnes,
 Dicat; ubi est nostri pars modò Naso chori:
 Idque ita; si vestrum merui candore favorem;
 Nullaque iudicio litera læsa meo est.
 Si, veterum dignè veneror cum scripta virorum,
 Proxima non illis esse minora reor.
 Sic igitur † dextro faciatis Apolline carmen:
 Quod licet, inter vos nomen habete meum.

ANALYSIS.

Commercia sunt Diis inter se: Bacche, tanta flectere numen Cæsareum numine tua. Vos quoque Poetæ, consortes studii, turba pia, quisque rogatæ hæc eadem mero sumpto. Atque aliquis vestrum deponat pocula mista lacrymis suis, nomine Nasonis dicto: Quo admonitus mei dicat, cum circumspexerit omnes; ubi est Naso, modò pars chori nostri? Que id ita; si merui favorem vestrum candore; que litera nulla est læsa iudicio meo. Si, cum veneror dignè scripta virorum veterum, reor proxima, non esse minora illis. Igitur sic faciatis carmen Apolline dextro: habetis nomen meum inter vos, quod licet.

NOTÆ.

* Hic bellè notat Deorum inter se commercia, ut iram Augusti alicui propitius, favetque flectant. † Dexter Apollo vocatur, cum sit

ELEGIA V.

Epistola loquitur incommoda Auctoris, et laudat fidem Amici.

Littore ab Euxino Nasonis epistola veni,
 Lassaque facta mari, lassique facta viâ:
 Qui mihi flens dixit, Tu, cui licet, aspice Romam;
 Heu! Quantò melior fors tua sorte meâ est!

ANALYSIS.

Epistola Nasonis veni ab Littore Euxino, que facta lassæ Mari, que facta lassæ viâ: Qui flens dixit mihi, tu aspice Romam, cui licet; Heu! quantò melior fors tua sorte meâ!

Flens quoque me scripsit: nec quā signabar ad os est
Ant., sed ad madidas gemma relata genas.

Tristitiae causam si quis cognoscere querit,

OSTENDI solem postulat esse sibi:

Nec frondem in sylvis, nec aperto gramina campo

Mollia, nec pleno flumine cernit aquas.

Quid Priamus doleat, mirabitur, Hectore raptō;

Quidve * Philoctetes ictus ab angue gemat.

Dii facerent utinam, talis status esset in illo,

Ut non tristitiae causa dolenda foret!

Fert tamen, ut debet, casus patienter amarus;

More nec indomiti fræna recusat equi:

Nec fore perpetuam sperat sibi numinis iram,

Conscius in culpā non scelus esse suā.

Sæpe refert sit, quanta Dei clementia, cujus

Se quoque in exemplis annumerare solet:

Nam quod opes teneat patrias, quod nomina civis,

Denique quod vivat, munus habere Dei.

Te tamen (o si quid credis mihi) charius, ille

Omnibus in toto pectore semper habet!

Teque † Menœtiadem; te, qui comitatus Orestem;

Te, vocat Ægiden; Euryalumque suum:

Nec patriam magis ille suam desiderat, et quæ

Plurima cum patria sentit abesse sibi:

ANALYSIS.

Scripsit me quoque flens: nec gemma, quā signabar, est relata ad os ante, sed ad genas madidas. Si quis querit cognoscere causam tristitia, postulat solem esse ostendi sibi: Nec cernit frondem in sylvis, nec gramina mollia campo aperto, nec aquas flumine pleno. Mirabitur, quid Priamus doleat, Hectore raptō; et quid Philoctetes gemat, ictus ab angue. Utinam Dii facerent, status talis esset illo, ut causa tristitia non foret dolenda! Tamen fert casus amarus patienter, ut debet; nec recusat fræna mori equi indomiti: Nec sperat iram numinis fore perpetuam sibi, conscius scelus non esse in culpā suā. Refert sæpe, quanta clementia Dei sit, in cujus exemplis, solet, quoque annumerare se: Nam habere munus Dei, quod teneat opes patrias, quod nomina civis, denique quod vivat! Tamen (o si quid credis mihi) ille semper habet te charius omnibus in pectore toto! Que vocat te Menœtiaden; te, qui comitatus Orestem; te, Ægiden; que Euryalum suum: Nec ille magis desiderat patriam suam, et plurima que sentit abesse sibi cum patria:

NOTÆ, &c

* De fabulā Philoctetis, vid. Diction. fufius.

† Scil. Patroclum Menæti filium

Achilli amicissimum. Vide Diction. de Nominibus propr.

Quam

Quàm vultus oculosque tuos, ô dulcior illo
 Melle, quod in ceris Attica ponit apīs.
 Sæpe etiam mœrens tempus reminiscitur illud,
 Quod non præventum morte fuisse dolet.
 Cumque alii fugerent subitæ contagia cladis;
 Nec vellent istæ limen adire domûs:
 Te sibi cum paucis meminit mansisse fidelem;
 Si paucos aliquis tresve duosve vocat.
 Quamvis attonitus, sensit tamen omnia; nec te
 Se minùs adversis indoluisse suis.
 Verba solet, vultumque tuum, gemitusque referre;
 Et te flente suos * demaduisse sinus:
 Quam sibi præstiteris, quâ consolatus amicum
 Sis ope, solandus cum simul ipse fores.
 Pro quibus affirmat fore se memoremque piûmque;
 Sive diem videat, sive tegatur humo.
 Per † caput ipse suum solitus jurare, tuumque,
 Quod scio non illi vilius esse suo:
 Plena tot et tantis referetur gratia factis;
 Nec finet ille tuos littus arare boves.
 Fac modò constanter profugum tueare; quod ille,
 Qui bene te novit, non rogat, ipse rogo.

ANALYSIS.

Quàm vultus que oculos tuos, ô dulcior melle illo, quod apīs Attica ponit in ceris! Mœrens etiam sæpe reminiscitur tempus illud, quod dolet non fuisse præventum morte. Que cum alii fugerent contagia cladis subita; nec vellent adire limen domûs ista: Meminit te mansisse fidelem cum paucis; si aliquis vocat ve duos ve tres, paucos. Quamvis attonitus, tamen sensit omnia, nec te indoluisse minùs se, adversis suis. Solet referre verba, que vultum tuum, que gemitus; et sinus suos demaduisse te flente: Quâ ope consolatus sis amicum, quam præstiteris sibi, cum ipse simul fores solandus. Pro quibus affirmat se fore que memorem que piûm; sive videat diem sive tegatur humo. Ipse solitus jurare per caput suum, que tuum, quod scio esse illi non vilius suo: Gratia plena referatur factis tot et tantis; nec ille finet boves tuos arare littus. Fac modò tueare profugum constanter; ipse rogo, quod ille non rogat, qui novit te bene.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. emaduisse, ac meliùs. | mos erat apud vèteres frequens.
 † Nempe, Per caput alicujus jurare,

E L E G I A VI.

Celebrat natalem Uxoris; et precatur Deos, ut ignoscant ei saltem innocenti.

Annuus assuetum dominæ natalis honorem
 Exigit: ite manus ad pia sacra meæ.
 Sic quondam festum Lærtius egerat heros
 Forſan in extremo conjugis orbe diem.
 Lingua favens adſit noſtrorum oblita malorum;
 Quæ, puto, dedidicit jam bona verba loqui:
 Quæque ſemel toto veſtis mihi ſumitur anno,
 Sumatur fatiſ * decolor alba meis:
 Aræque gramineo viridis de cęſpite fiat;
 Et velet tepidos nexa corona focos.
 Da mihi thura, puer, pingues facientia flammæ;
 Quodque pio fuſum ſtridat in igne merum.
 Optime natalis, (quamvis procul abſumus,) opto
 Candidus huc venias, diſſimilisque meo!
 Si quod et inſtabat dominæ miſerabile vulnus,
 Sit perfuncta meis tempus in omne malis.
 Quæque gravi nuper pluſquàm quaſſata procellâ eſt,
 Quod ſupereſt tutum per mare † navis eat.
 Illâ domo, natique ſuæ, patriæque fruatur;
 Erepta hæc uni ſit ſatis eſſe mihi.
 Quatenus et non eſt in charo conjugæ felix,
 Pars vitæ triſti cætera nube vacet.

A N A L Y S I S.

Natalis annuus Dominæ exigit honorem aſſuetum; ite manus meæ ad ſacrâ pin. Sic heres Lærtius quondam egerat forſan diem feſtum conjugis in orbe extremo. Lingua adſit favens, oblita malorum noſtrorum; quæ, puto, jam dedidicit loqui verba bona: Quæ veſtis alba decolor fatiſ meis ſumatur, quæ ſumitur mihi ſemel anno toto. Quæ ara viridis fiat de cęſpite gramineo; et corona nexa velet focos tepidos. Puer, da thura mihi facientia flammæ pingues; quæ merum, quod fuſum ſtridat in igne pio. Natalis optime, opto ventas huc candidus, quæ diſſimilis meo, quamvis abſumus procul! Et ſi quod vulnus miſerabile inſtabat Dominæ, ſit perfuncta malis meis in tempus omne. Quæ navis, quæ nuper eſt pluſquàm quaſſata procellâ gravi, eat quod ſupereſt per mare tutum. Illa fruatur domo, quæ natâ ſuâ, quæ patriâ; ſit ſatis hæc eſſe erepta mihi uni. Et quatenus non eſt felix in conjugæ charo, pars cætera vitæ vacet nube triſti.

N O T A.

* Al. leg. Diſcolor; ob fata niſſa et infelicia.

† Hæc ſignificat Uxorem, per Allegoriam, quæ frequenter alibi utitur.

Vivat

Vivat amēque viram, quoniam sic cogitur, absens;
Consumatque annos, sed diuturna, iude.

Adjicerem et nostros: sed ne contagia fati
Corrumpant timen, quos agit ipsa, mei.

Nil homini certum est: fieri quis posse putaret,

Ut facerem in mediis hæc ego facta Getis?

Aspice, ut aura tumens fumos & thure coortos

In partes Italas, et loca dextra ferat.

Sensus inest igitur nebulis, quas exigit ignis;

Consilium fugiunt cætera pen: meum.

Consilio communt * factum cum fiat in arā

Fratribus, alternā qui petière manu:

Ipsa sibi discors, tanquam mandetur ab illis,

Scinditur in partes atra favilla duas.

Hoc (memini) quondam fieri non posse loquebar,

Et me Battiades iudice falsas erat.

Omnia nunc credo; cum tu non stultus ab ↑ arcto

Terga vapor dederis, Ausoniamque petas.

Hæc igitur lux est, quæ si non orta fuisset,

Nulla fuit misero festa videnda mihi.

didit hæc mores illia || herōibus æquos:

Quis erat Eurition, Icarusque pater.

ANALYSIS.

Absens vivat quæ amē viram, quoniam sic cogitur; quæ consumat annos suos, sed diuturna. Et adjicerem nostros: Sed timeo, ne contagia fati mei corrumpant, quos agit ipsa æra. Nil est certum homini: quis putaret posse fieri. Ut ego facerem hæc facta in Getis mediis? Aspice, ut aura tumens ferat fumos & thure, in partes Italas, et loca dextra? Igitur sensus inest nebulis, quas exigit ignis; cætera penè fugiunt consilium meum. Cum sacrum communt fiat consilio in arā fratribus, qui petière manū alternā: Favilla atra ipsa discors sibi, tanquam mandetur ab illis, scinditur in partes duas. Memini, loquebar quondam hoc non posse fieri, et Battiades erat falsus me iudice. Nunc credo omnia; cum tu vapor non stultus dederis terga ab Arcto, quæ petas Ausoniam. Igitur hæc est lux, quæ si non fuisset orta, nulla festa fuit videnda mihi misero. Hæc edidit mores æquos herōibus illis: quis erat Eurition, quæ Icarus erat pater.

NOTÆ, &c.

* Aliqui vol. quod hic tangit consilia sacra Romuli; sed hæc est fabula de Eteocle et Polynice: consule Diction.

† Alto, ut al. habent: et al. leg.

consultus ab Arcto.

|| Al leg. herōisin. est dativus pluralis græc. pro heroidibus; quæ vox retineatur per contractionem sic, Ieroidibus æquos.

Nata pudicitia est secum, probitasque fidesque;

At non sunt ista gaudia nata * die:

Sed labor, et curæ, fortunaque moribus impar,

Iustaque de viduo penè querela toro.

Scilicet adversis, probitas exercita rebus,

Tristi materiam tempore laudis habet.

Si nihil † infesti durus vidisset Ulysses,

Penelope felix, sed sine laude foret.

Victor Echionias si vir penetrasset in arces,

Forfitan Evadnen vix sua nosset humus.

Cum Pelia genitæ tot sint, cur nobilis una est?

‖ Nempe fuit misero nupta quod una viro.

Effice, ut Iliacas tangat prior alter arenas;

Laodameia nihil, cur referatur, erit.

Et tua, quod malles, pietas ignota ‡ fuisset,

Implerent venti si mea vela, sui.

Dii tamen, et Cæsar diis accessure, sed olim,

Æquarint Pylios cum tua fata dies:

Non mihi, qui poenam fateor meruisse, sed illi

Parcite, quæ nullo digna dolore dolet.

ANALYSIS.

Pudicitia est nata secum, quæ probitas, quæ fides; at gaudia non sunt nata die ista: Sed labor, et curæ, quæ fortuna imper moribus, quæ querela iusta de toro penè viduo. Scilicet probitas, exercita rebus adversis, habet materiam laudis tempore tristi. Si Ulysses durus vidisset nihil infesti, Penelope foret felix, sed sine laude. Humus sua forfitan vix nosset Evadnen, si vir victor penetrasset in arces Echionias. Cum tot sint genitæ Pelia, cur una est nobilis? Nempe quod una fuit nupta viro misero. Effice, ut alter prior tangat arenas Iliacas; Nihil erit, cur Laodameia referatur. Et pietas tua fuisset ignota, quod malles, si venti sui implerent vela mea. Tamen Dii, et Cæsar accessure Diis, sed olim, cum fata tua æquarint dies Pylios. Parcite, non mihi, qui fateor meruisse poenam, sed illi, quæ dlet digna dolore nullo.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. *fide*, non *die*.

† Poëta hic belle arguit, quod Laus non nisi incommodis comparatur; eaque interdum maxima.

‖ Al. leg. *nupta fuit misero nem-*

pe quod una viro, scil. Alceste vid.

Diotion.

‡ *Manget, ut al. volunt, et mal-*

lem pro malles, et implessent pro

ELEGIA

ELEGIA VII.

*Enixè rogat Amicum quendam, ne discedat ab officio,
nec destituat eum.*

TU quoque nostrarum quondam fiducia rerum,
Qui mihi confugium, qui mihi portus eras;
Tu quoque suscepti curam dimittis amici?

Officii que piam tam citò ponis onus?
Sarcina sum, fateor; quam si tu tempore * duro

Depositorus eras, non subeunda fuit.
Fluctibus in mediis navem, Palinure, relinquis?

Ne fuge; nève tuâ sit minor arte fides.
Numquid Achillèos inter fera praelia fidi

Deservit levitas Automedontis equos?
Quem semel accepit, numquid Podalirius ægro

Promissam medicæ non tulit artis opem?
† TURPIUS ejicitur, quàm non admittitur hospes;

Quæ paruit, dextræ firma sit ara meæ.
Nil nisi me solum primò tutatus es: at nunc

Me pariter serva, judiciumque tuum.
Si modo non aliqua est in me nova culpa, tuamque

Mutârunt subito crimina nostra fidem.
Spiritus hic, Scythicâ quem non benè ducimus aurâ,

(Quod cupio) membris exeat antè meis:

ANALYSIS.

Tu quoque quondam fiducia rerum nostrarum, qui eras confugium mihi; qui, portus mihi; Dimittis tu quoque curam amici suscepti? Que ponis tam citò onus pium Officii? Fateor, sum sarcina; quam si tu eras depositurus tempore duro, non fuit subeunda. Palinure, relinquis navem in fluctibus mediis? Ne fuge, nève fides sit minor arte tua. Numquid levitas Automedontis fidi deservit equos Achillèos inter praelia fera? Numquid Podalirius non tulit opem artis medicæ promissam ægro, quem accepit semel? Hospes ejicitur turpius, quàm non admittitur; ara quæ paruit, sit firma dextræ meæ. Tutatus es nil primò nisi me solum: At nunc serva me pariter, quæ judicium tuum: Si modo culpa aliqua nova non est in me, quæ crimina nostra mutârunt fidem tuam subito. Hic Spiritus, quem non ducimus benè aurâ Scythicâ, exeat membris meis antè, (quod cupio:)

NOTÆ.

* Nostro, ut al. scribunt. | ris, quàm nunquam subisse. Rectissi-
† Turpius est abjicere quod subie- | me arguit Pœta, ne destituatur.

Quam tua * delicto stringantur pectora nostro ;
 Et videar merito vilior esse tibi.
 Non adeo † toti satis urgemur iniquis,
 Ut mea sit longis mens quoque mota malis.
 Finge tamen motam : quoties Agamemnone ‖ natum
 Dixisse in Pyladen verba proterva putas ?
 Nec procul a vero est, quod vel pulsarit amicum ;
 Mansit in officiis non minus ille suis.
 Hoc est cum miseris solum commune, beatis,
 Ambobus tribui quod solet obsequium :
 Ceditur et cæcis, et quos prætexta verendos,
 Virg. que cum verbis imperiosa facit.
 Si mihi non parcis, fortunæ parcere debes ;
 Non habet in nobis ullius ira locum.
 Elige nostrorum minimum de parte laborum ;
 Isto, quo ‡ quereris, grandius illud erit.
 Quam multâ madidæ ** celantur arundine fossæ ;
 Florida quàm multas Hybla tuctur apes :
 Quàm multæ gracili terrena sub horrea ferre
 Limite formicæ grana reperta solent :
 Tam me circumstat densorum turba malorum ;
 Crede mihi, vero est nostra querela minor.
 His qui contentus non est, in littus arenas,
 In segetem spicas, in mare fundat aquas.

ANALYSIS.

Quam pectora tua stringantur delicto nostro ; et videar merito esse vilior tibi. Non adeo urgemur toti satis iniquis, ut mens mea quoque sit mota malis longis. Tamen finge motam : quoties putas natum Agamemnone dixisse verba proterva in Pyladen ? Nec est procul a vero, quod pulsarit vel amicum ; ille mansit non minus in officiis suis. Hoc solum est commune beatis cum miseris, quod obsequium solet tribui ambobus : Ceditur ut cæcis, et quos prætexta, quo virg. imperiosa cum verbis facit verendos. Si non parcis mihi, debes parcere fortuna ; ira ullius non habet locum in nobis. Eligo minimum de parte laborum nostrorum : illud erit grandius isto, quo quereris. Quam fossæ madidæ celantur arundine multâ ; quàm apes multas Hybla florida tuctur : quàm formicæ multæ solent ferre grana reperta limite gracili sub horrea terrena : Tam turba malorum, densorum circumstat me ; Crede mihi, querela nostra est minor verba. Qui non est contentus his, fundat arenas in littus, spicas in segetem, aquas in mare.

NOTÆ, &c.

* Dilecto, ut al. leg. sed perperam, nî fallor.

† Totis, ut al. habent.

‖ Scil. Orestem. vide Diction.

‡ Nempe ira in calamitosus non habet locum, aut non habere debet.

** Al. leg. quo veris.

†† Al. scribunt, celebrantur.

Intempestivos igitur compesce * furores;
Vela neque in medio desere nostra mari.

ANALYSIS.

Igitur compesce furores intempestivos, neque desere vela nostra in mari medio.

NOTA.

* Al. timores, volunt potius.

ELEGIA VIII.

Narrat miseriam suam, ac mores et habitum Getarum;
et consolatur se carminibus.

Quam legis, * à Scythiâ tibi venit epistola terrâ;
Latus ubi æquoreis jungitur Ister aquis.

Si tui contingit cum dulci vita salute,

Candida fortunæ pars manet una mea.

Scilicet, ut semper, quid agam, charissime, quæris,

Quamvis hoc vel me scire tacente potes:

SUM miser; hæc brevis est nostrorum summa malorum:

Quisquis et offenso Cæsare vivit; erit.

Turba Tomitanæ quæ sit regionis, et inter

Quos habitem mores, discere cura tibi est?

Mista sit hæc quamvis inter Græcosque Getasque,

A malè pacatis plus trahit ora Getis.

Sarmaticæ major, Geticæque frequentia gentis,

Per medias in equis itque reditque vias:

In quibus est nemo, qui non † corÿton, et arcum,

Telâque vipereo lurida felle gerat.

ANALYSIS.

Epistola, quam legis, venit tibi à terrâ Scythiâ; ubi Ister latus jungitur aquis æquoreis. Si vita contingit tibi cum salute dulci, pars una fortunæ mea manet candida. Scilicet, charissime, ut semper quæris

quid agam; quamvis potes scire hoc vel me tacente: Sum miser;

hæc est summa brevis malorum nostrorum, et erit, quisquis vivit, Cæsare offenso. Est cura tibi discere, quæ sit turba regionis Tomitanæ,

et inter quos mores habitem? Quamvis hæc ora sit mista inter quos Græcos,

quæ Getas, trahit plus à Getis malè pacatis. Frequentia

major gentis Sarmaticæ quæ Geticæ, quæ it que redit in equis per vias

medias. In quibus nemo est, qui non gerat Coryton et arcum, quæ

tela lurida felle vipereo.

NOTÆ.

* Al. leg. ex illâ; ut in lin. se- dochen partis; nam arcus solius est
quent. additur pro jungitur, theca.

† Ponitur pro Pharetrâ, per Synecdo.

Vox fera, trux vultus, verissima * mortis imago ;
 Non coma, non ullâ barba resecta manu :
 Dexterâ non segnis † stricto dare vulnera cultro,
 Quem vinctum lateri barbarus omnis habet.
 Vivit in his || igitur tenerorum lûsor amorum :
 Hos videt, hos vates audit, amice, tuus.
 Atque utinâm vivat, et non moriatur in illis !
 Absit ab invisis et tamen umbra locis !
 Carmina quod ¶ vestro saltari nostra theatro,
 Versibus et plaudî scribis, amice, meis :
 Nil equidem feci, tu scis hoc ipse, theatris ;
 Musa nec in plausus ambitiosa mea est.
 Non tamen ingratum est, quodcunque oblivia nostri
 Impedit, et profugi nomen in urbe refert.
 Quamvis interdum, quæ me læsisse recordor,
 Carmina devoveo, Pieridasque meas :
 Cum benè devovi, nequeo tamen esse sine illis,
 Vulneribusque meis tela cruenta sequor.
 Quæque modò Eubœicis lacerata est fluctibus, audet
 Graia ** Capharêâ currere puppis aquâ.
 Non tamen ut lauder, vigilo ; curâmq; futuri
 Nominis, utiliùs quod latuisset, ago.
 Detineo studiis animum, falloque labores ;
 Experior curis et dare verba meis.

A N A L Y S I S.

Vox fera, vultus trux, imago verissima mortis ; non coma, non barba resecta manu ullâ : dextera non segnis dare vulnera cultro stricto, quem omnis barbarus habet vinctum lateri. Amice, igitur lûsor amorum tenerorum vivit in his : Vates tuus vidit hos, audit hos. Atq; utinâm vivat, et non moriatur in illis ; et tamen umbra absit ab locis invisis ! Amice, quod scribis carmina nostra saltari Theatro vestro, et plaudî versibus meis : Equidem feci nil Theatris, tu ipse scis hoc ; nec musa mea est ambitiosa in plausus. Tamen non est ingratum, quodcunque impedit oblivia nostri, et refert nomen profugi in urbe. Quamvis interdum devoveo carmina, quæ recordor læsisse me, quæ Pieridas meas : cum devovi benè, tamen nequeo esse sine illis, quæ sequor tela cruenta vulneribus meis. Quæ puppis Graia, quæ lacerata est modò fluctibus Eubœicis, audet currere aquâ Capharêâ. Tamen non vigilo, ut lauder ; quæ ago curam nominis futuri, quod latuisset utiliùs. Detineo animum studiis, quæ fallo labores ; et experior dare verba curis meis.

N O T Æ, &c.

* Al. leg. Martis ; viz. belli.

† Fixo, ut al. volunt.

|| Heu ! non vestrorum oblitus amo-

rum, ut al. habent.

¶ Pleno ; ut al. volunt.

** Al. leg. Caphariam aquam.

Quid potius faciam desertis solus in oris?

Quamve malis aliam querere coner opem?

Sive locum spectro, locus est inamabilis; et quo

Esse nihil toto tristius orbe potest:

Sive homines; vix sunt * homines hoc nomine digni;

Quamque lupi, sæpe plus feritatis habent.

Non metuunt leges, sed cedit viribus æquum;

Vinctaque pugnaci jura sub ense jacent.

Pellibus et laxis arcent mala frigora brachis;

Oraque sunt longis horrida testa comis.

In paucis extant Græcæ vestigia linguae:

Hæc quoque jam Getico barbara facta sono est.

Unus in hoc † nemo est populo, qui forte Latine

Qualibet è medio reddere verba queat.

Ipse ego Romanus vates (ignoscite, Musæ)

Sarmatico cogor plurimâ more loqui.

Et pudet, et fateor; jam desuetudine longâ

Vix subeunt ipsi verba Latina mihi.

Nec dubito quin sint et in hoc non pauca libello

Barbara; non hominis culpa, sed ista loci est.

Ne tamen Ausonia perdam commercia linguae,

Et fiat patrio vox mea muta sono:

Ipse loquar mecum, desuetaque verba retracto,

Et studii repeto signa sinistra mei.

ANALYSIS.

Quid faciam potius, solus in oris desertis? Ve quam opem aliam coner querere malis? Sive spectro locum, locus est inamabilis; et quo nihil potest esse tristius orbe toto: Sive homines; homines vix sunt digni hoc nomine; que habent plus feritatis sæpe quam lupi. Non metuunt leges, sed æquum cedit viribus; que jura jacent vincta sub ense pugnaci. Arcent frigora mala pellibus, et brachis laxis; que ora sunt horrida testa comis longis. Vestigia lingua Græcæ extant in paucis: Hæc quoque jam est facta barbara sono Getico. Nemo est minus in hoc populo, qui forte queat reddere Latine verba qualibet è medio. Musæ, ignoscite, ego ipse vates Romanus cogor loqui plurimâ more Sarmatico. Et fateor, et pudet; jam verba Latina vix subeunt mihi ipsi desuetudine longâ. Nec dubito, quin barbara non pauca sint et in hoc libello; ista non est culpa hominis, sed loci. Tamen, ne perdam commercia linguae Ausoniæ, et vox mea fiat muta sono patrio: Ipse loquor mecum, que retracto verba desueta, et repeto signa sinistra studii mei.

NOTÆ, &c.

* Nempe Scythæ non homines quidem, sed potius feræ videntur. Metaphorice dict.

† Non, ut alii habent: sed nihil ad Rhombum est.

Sic

Sic animum tempusque traho, meque ipse reduco,
 A contemplatu semoveoque mali.
 Carminibus quæro miserarum obliviam rerum;
 Præmia si studio consequar * ipse, sat est.

ANALYSIS.

Sic traho animum que tempus, que ipse reduco me, que semoveo à contemplatu mali. Quæro obliviam rerum miserarum carminibus; est sat, si ipse consequar præmia studio.

NOTA.

* Al. leg. *ista*, viz. Præmia studiorum, scil. aut veniam, aut laudem petit.

ELEGIA IX.

*Invenitur in quendam, quod laceraret se, et monet ne
 letetur exilio ejus.*

NON adeo cecidi, quamvis abjectus, ut infra
 Te quoque sim: inferius quo nihil esse potest.
 Quæ tibi res animos in me facit, improbe? curve
 Casibus insultas, quos potes ipse pati?
 Nec mala te reddunt mitem placidumque jacenti
 Nostra, quibus possunt * illacrymare feræ?
 Nec metuis dubio Fortunæ stantis in orbe
 Numen, et exosæ verba superba decæ?
 Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas,
 Imposito calcas quod mea fata pede.
 Vidi ego † naufragiumque, viros et in æquore mergi;
 Et nunquam dixi, justior unda fuit.
 Vilia qui quondam miseris alimenta negarat,
 Nunc mendicato pascitur ille cibo.

ANALYSIS.

Non cecidi adeo, quamvis abjectus, ut sim quoque infra te; quo nihil potest esse inferius. Improbe, quæ res facit animos tibi in me? Te cur insultas casibus, quos ipse potes pati? Nec mala nostra reddunt te mitem quo placidum jacenti, quibus feræ possunt illacrymare? Nec metuis numen Fortuna stantis in orbe dubio, et verba superba Decæ exosa? At Rhamnusia ultrix exiget pœnas dignas, quod calcas fata mea pede imposito. Ego vidi que naufragium, et viros mergi in æquore, et nunquam dixi, unda fuit justior. Qui negarat quondam alimenta vilia miseris, ille nunc pascitur cibo mendicato.

NOTÆ, &c.

* Feræ etiam barbaræ creduntur aliquando malis illacrymare.

† Al. leg. *Navisfragum* qui riserit, æquore, &c.

Passibus

Passibus ambiguis FORTUNA volubilis errat;
 Et manet in nullo certa tenaxque loco.
 Sed modò læta manet, vultus modò sumit acerbos;
 Et tantum constans in levitate suâ est.
 Nos quoque floruimus: sed flos fuit ille caducus;
 Flammæque de stipulâ nostra, brevîsque fuit.
 Nêve tamen totâ capias fera gaudia mente;
 Non est placandi spes mea nulla dei;
 Vel quia peccavi citra scelus; utque pudore
 Non caret, invidia sic mea culpa caret:
 Vel quia nil ingens, ad finem solis ab ortu,
 Illo, cui paret, mitius orbis habet:
 Scilicet, ut per vim non est superabilis ulli,
 Molle cor ad timidas sic habet ille preces.
 Exemploque deum, quibus accessurus et ipse est,
 Cum pœnæ veniâ plura roganda petam.
 Si numeres anno soles et nubila toto,
 Invenies nitidum sæpius * ille diem.
 Ergò ne nimium nostrâ lætare ruinâ;
 Restitui quondam me quoque posse puta.
 Posse puta fieri, lenito Principe, vultus
 Ut videas mediâ tristis in urbe meos;
 Utque ego te videam causâ graviore fugatum:
 Hæc sunt à primis proxima vota † meis.

ANALYSIS.

Fortuna volubilis errat passibus ambiguis; et manet certa, quæ tenax in loco nullo. Sed manet modò læta, sumit modò vultus acerbos, et est constans tantum in levitate suâ. Nos floruimus quoque; sed flos ille fuit caducus; quæ flammâ nostra fuit de stipulâ, quæ brevis. Tamen nêve capias gaudia fera mente totâ; spes mea Dei placandi non est nulla: vel quia peccavi citra scelus; quæ ut culpa mea non caret pudore, sic caret invidia: vel quia orbis ingens habet nil mitius illi, cui paret, ab ortu solis ad finem: Scilicet, ut non est superabilis ulli per vim, sic ille habet cor molle ad preces timidas. Quæ petam plura roganda cum veniâ pœnæ, exemplo Deum, quibus et ipse est accessurus. Si numeres soles et nubila anno toto, invenies diem ille sæpius nitidum. Ergò ne lætare nimium ruinâ nostrâ; puta me quoque posse quondam restitui. Puta posse fieri, principe lenito, ut videas tristis vultus meos in urbe mediâ; Quæ ut ego videam te fugatum causâ graviore: Hæc sunt à primis proxima à meis primis.

NOTE, &c.

* Al. leg. esse; bellè dicit hæc, quòd dies sereni plures quàm nebulosi sunt.

† Al. leg. mihi; sed nil refert.

ELEGIA X.

*Cur non ponat nomen Amici cuiusdam in Carminibus
suis, et ejus fidem fateatur.*

O Tua si fineres in nostris nomina poni
Carminibus, positus quam mihi sæpe fores!
Te canerem solum meriti memor, inque libellis
Crevisset sine te pagina nulla mea.
Quid tibi deberem, tota sciretur in urbe;
Exul in amissa si tamen urbe legor:
Te præsens mitem nosset, te scriber ætas;
Scripta vetustatem si modo nostra ferent.
Nec tibi cessaret doctus benedicere lector:
Hic * te servato vate maneret honor.
Cæsaris est primum munus, quod ducimus auras;
Gratia post magnos est tibi habenda deos.
Ille dedit vitam: tu, quam dedit ipse, tueris;
Et facis accepto munere posse fruī.
Cumque perhorreret casus pars maxima nostros,
Pars etiam credi pertinuisse velit:
Naufragiumque meum tumulo spectaret ab alto;
Nec dederit nanti per freta læva manum:
Seminecem Stygia revocasti solus ab unda;
Hoc quoque, quod memores possumus esse, tuum est.
Dii tibi se tribuant cum Cæsare semper amicos!
Non potuit votum plenius esse meum.

ANALYSIS.

*Of senectus maxima tua poni in carminibus nostris, quam sæpe fores po-
situs mihi! Memor meriti canerem te solum, que pagina nulla crevisset
in libellis mei sine te. Sciretur in omni urbe, quid deberem tibi, si ta-
men legor cum in urbe amissa: Etas præsens nosset te mitem, scriber,
si modo scripta nostra ferent veteritatem. Nec lector doctus cessaret
benedicere tibi: Hic benev. maneret te, vate servato. Est primum pri-
mum Cæsaris, quod ducimus auras: Gratia est habenda tibi post Deos
magnos. Ille dedit vitam: tu tueris, quam ipse dedit; et facis posse
frui munere accepto. Que cum pars maxima perhorreret casus nostros,
pars etiam credi pertinuisse: Que per freta læva manum non dederit
ab alto; nec dederit nanti per freta læva manum: Quod dederit seminecem
ab unda Stygia; hoc quoque est tuum, quod possumus esse memores. Dii semper tribuant se amicos tibi cum Cæsare!
Votum meum non potuit esse plenius.*

NOTA.

* Al. leg. Hic tibi servato.

Hæc

Hæc meus argutis, si tu paterere, libellis
 Poneret in multâ luce videnda labor.
 * Nunc quoque jam, quamvis est jussa quiescere, quin te
 Nominet invitum, vix mea Musa tenet:
 Utque canem pavidæ nactum vestigia cervæ,
 † Latrantem frustra, copula dura tenet:
 Utque fores nondum reſerati carceris acer
 Nunc pede, nunc ipsâ fronte laceſſit equus:
 Sic meâ lege datâ vinctâ atque incluſa Thalia
 Per titulum vetiti nominis ire cupit.
 Ne tamen officio memoris lædaris amici,
 Parebo jussis (parce timere) tuis.
 At non parerem, si non meminisse putares;
 Hoc, quod non prohibet vox tua, gratus ero.
 Dâmque (quod ô breve sit!) lumen || vitale videbo,
 Serviet officio /spiritus iste tuo.

ANALYSIS.

Labor meus poneret hæc videnda in luce multâ libellis argutis, si tu paterere. Nunc quoque jam Musa mea vix tenet, quamvis jussa est quiescere, quin nominet te invitum: Que, ut copula dura tenet canem nactum vestigia cervæ pavidæ, luctantem frustra: Que, ut equus acer laceſſit fores carceris nondum reſerati, nunc pede, nunc fronte ipsâ: Sic Thalia mea vinctâ atque incluſa lege datâ, cupit ire per titulum nominis vetiti. Tamen parce timere, ne lædaris officio amici memoris; parebo jussis tuis. At non parerem, si non putares meminisse; Gratus ero hoc, quod vox tua non prohibet. Que dum videbo lumen vitale (quod ô sit breve!) Spiritus iste serviet officio tuo.

NOTÆ.

* Al. leg. se; quoq; nunc, &c. | || Solare, ut al. scribunt.
 † Luctantem, ut al. habent.

ELEGIA XI.

Queritur se exulare jam annos tres, qui videbantur sibi decem difficultatibus loci.

UT sumus in Ponto, * ter frigore constitit Iſter;
 Facta est Euxini dura ter unda maris:

ANALYSIS.

Ut sumus in Ponto, Iſter constitit ter frigore; unda maris Euxini facta est dura ter:

NOTÆ.

* Nempe Exilium Ovidii erat triennale, ubi tres annos commoratus est.

A a

At

At mihi jam videor patriâ procul esse tot annis,
 Dardana * quot Graio Troja sub hoste fuit.
 Stare putes, adeò procedunt tempora tardè ;
 Et peragit lentis passibus annus iter.
 Nec mihi solstitium quicquam de noctibus aufert ;
 Efficit angustos nec mihi bruma dies.
 Scilicet in nobis rerum natura novata est,
 Cumque meis curis omnia longa facit.
 An peragunt solitos communia tempora motus ?
 Sûntque magis vitæ tempora † longa meæ ?
 Quem tenet || Euxinus mendax cognomine Pontus,
 Et Scythici verè terra sinistra freti.
 Innumeræ circum gentes fera bella minantur ;
 Quæ, ¶ nisi de raptò, vivere turpe putant.
 Nil extrâ tutum est ; tumulus defenditur ipse
 Mœnibus exiguis, ingenioque loci.
 Quod minimè credas, ut aves, densissimus hostis
 Advolat, et prædam vix benè visus agit.
 Sæpe intrâ muros, clausis venientia portis
 Per medias legimus noxia tela vias.
 Est igitur rarus qui ** jam colere audeat ; isque
 Hâc arat infelix, hâc tenet arma manu.
 Sub galeâ pastor junctis pice cantat avenis :
 Proque lupo pavidæ bella verentur oves.

A N A L Y S I S.

At jam videor mihi esse procul patriâ annis tot, quot Troja Dardana sub hoste Graio. Putes tempora stare, procedunt adeò tardè ; et annus peragit iter passibus lentis. Nec solstitium aufert quicquam mihi de noctibus ; nec bruma efficit dies angustos mihi. Scilicet, natura verum est novata in nobis, que facit omnia longa cum curis meis. An tempora communia peragunt motus solitos ? Que tempora vitæ meæ sunt magis longa ? Quem Pontus Euxinus, mendax cognomine, et terra verè sinistra freti Scythici, tenet. Gentes innumera circum minantur bella fera ; que putant turpe vivere nisi de raptò. Nil est tutum extrâ ; tumulus ipse defenditur mœnibus exiguis, que ingenio loci. Quod credas minimè, hostis densissimus advolat, ut aves, et vix benè visus agit prædam. Sæpe legimus intrâ muros per vias medias tela noxia venientia, portis clausis. Igitur est rarus qui jam audeat colere ; que is infelix arat hâc manu, tenet arma hâc. Pastor cantat avenis junctis pice, sub galeâ ; que oves pavidæ verentur bella pro lupo.

N O T Æ, &c.

* Scil. obsidio Trojana decem annos duravit.

† Al. leg. dura.

|| Al. leg. Euxini mendax cognomine.

minime litus.

¶ Al. leg. sibi non raptò, &c.

** Al. leg. Rus colere.

Vix ope castelli defendimur; et tamen intus
 Mistra facit Graiis barbara turba metum.
 Quippe simul nobiscum habitat discrimine nullo
 * Barbarus; et tecti plus quoque parte tenet.
 Quos, ut non timeas, possis odisse, videndo
 Pellibus et longâ † tempora tecta comâ.
 Hos quoque, qui geniti Graiâ creduntur ab urbe,
 Pro patrio cultu Perfica Braccha tegit.
 Exercent illi sociae commercia linguae;
 Per gestum res est significanda mihi.
 Barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli,
 Derident stolidi verba Latina Getæ:
 Méque palàm de me tutò malè sæpe loquuntur;
 Forsitan obijciunt exiliùmque mihi.
 Utque sit, in me aliquid, siquid dicentibus illis
 Abnucrim quoties, adnucrimque, putant.
 Adde, quòd injustum rigido || jus dicitur ense;
 Dantur et in medio vulnera sæpe foro.
 O duram Lachefin, quæ tam grave fidus habenti
 Fila dedit vitæ non breviora meæ!
 Quòd patriæ vultu, vestroque caremus, amici;
 Quòd sic in Scythicis ¶ gentibus esse queror;
 Utraque pœna gravis: merui tamen urbe carere,
 Non merui tali forsitan esse loco.

ANALYSIS.

Vix defendimur ope castelli; et tamen turba barbara mistra Graiis facit metum intus. Quippe Barbarus habitat simul nobiscum discrimine nullo, et tenet quæq; plus parte tecti. Quos possis odisse, ut non timeas, videndo tempora tecta pellibus et comâ longâ. Perfica Braccha tegit quoque hos pro cultu patrio, qui creduntur geniti ab urbe Graiâ. Illi exercent commercia lingua socia; res est significanda mihi per gestum. Ego sum Barbarus hic, quia non intelligor ulli; Getæ stolidi derident verba Latina; Quæ sæpe loquuntur malè de me tutò palàm me; quæ forsitan obijciunt exiliùm mihi. Quæ ut sit, quoties si quid abnucrim, quæ adnucrim, illis dicentibus, putant aliquid in me. Adde, quòd jus injustum dicitur ense rigido; et vulnera sæpe dantur in foro medio. O Lachefin duram, quæ non dedit fila breviora vitæ meæ, habenti fidus tam grave! Quòd, amici, caremus vultu patriæ, quæ vestro; quòd sic queror esse in gentibus Scythicis; pœna utraque gravis: tamen merui carere urbe, forsitan non merui esse loco tali.

NOTÆ, &c.

* Quippe quia Barbara erant Græcis permixta.

† Corpora, ut al. habent.

|| Nempe Jus armatum plerumque

injustum est, quasi leges inter arma filerent.

¶ Al. leg. Quòdque hic in Scythicis finibus, &c.

Quid loquor, ah demens! ipsam quoque perdere vitam
Cæsaris offenso numine dignus eram.

A N A L Y S I S.

*Ab demens! Quid loquor? eram dignus quoque perdere vitam ipsam,
numine Cæsaris offenso.*

E L E G I A XII.

*Consolatur Uxorem, quod quidam vocasset eam Uxorem
exulis; cum sit tantum relegatus.*

Q Uod te nescio quis per jurgia dixerit esse
Exulis uxorem, litera quæstæ tua est.
Indolui; non tam mea quod fortuna malè audit,
Qui jam consuevi fortiter esse miser:
Quàm quia, cui minimè vellem, sum causa pudoris;
Tæque reor nostris erubuisse malis.
Perfer, et obdura; multò graviora tulisti,
* Eripuit cum me Principis ira tibi.
Fallitur iste tamen, quo judice nominor exul;
Mollior est culpam pœna secuta meam.
Maxima pœna mihi est, ipsum offendisse; priusque
Venisset mallem funeris hora mihi.
Quassa quidem nostra est, non † mersa, nec obruta navis;
Utque caret portu, sic tamen extat aquis.
Nec vitam, nec opes, nec jus mihi || civis ademit,
Qui merui vitio perdere cuncta meo.
Sed quia peccato facinus non adfuit ullum,
Nil nisi me patriis jussit abesse focis.

A N A L Y S I S.

*Litera tua quæstæ est, quod nescio quis dixerit per jurgia te esse Uxorem
exulis. Indolui; non tam quod fortuna mea audit malè, qui jam
consuevi esse miser fortiter: quàm quia sum causa pudoris, cui minimè
vellem; quæ reor te erubuisse malis nostris. Perfer, et obdura; tulisti
graviora multò, cum ira principis eripuit me tibi. Tamen iste fallitur,
quo judice nominor exul; pœna mollior est secuta culpam meam. Pœna
est maxima mihi, offendisse ipsum; quæ mallem, hora funeris venisset
mihi prius. Navis nostra quidem est quassa, non mersa, nec obruta;
quæ ut caret portu, tamen sic extat aquis. Nec ademit mihi vitam,
nec opes, nec jus civis, qui merui perdere cuncta vitio meo. Sed quia
non ullum facinus adfuit peccato, jussit nil nisi me abesse focis patriis.*

N O T Æ, &c.

* Al. leg. cum me surripuit, &c.

† Al. leg. fracta nec obruta Puppis. | ¶ Nempe nihil ademptum erat Ovi-

dio, nisi jus urbis, vel in urbe vivendi.

Utque

Utque aliis, quorum numerum comprehendere non est,

Cæsareum numen sic mihi mite fuit.

Ipse relegati, non exuliâ utitur in me

Nomine: tuta suo iudice causa mea est.

Jure igitur laudes, Cæsar, pro parte virili

Carmina nostra tuas qualiacunque canunt.

Jure deos, ut adhuc cœli tibi limina claudant;

Tèque velint sine se comprecor esse * Deum.

Optat idem populus; sed, ut in mare flumina vastum,

* Sic solet exiguæ currere rivus aquæ.

At tu fortunam, cujus vocor exul ab ore,

Nomine mendaci parce gravare meam.

ANALYSIS.

Que ut numen Cæsareum fuit mite aliis, quorum numerum non est comprehendere, sic mihi. Ipse utitur nomine relegati, non exulis in me: causa mea est tuta iudice suo. Cæsar, igitur carmina nostra qualiacunque canunt laudes tuas jure, pro parte virili. Comprecor jure Deos, ut claudant limina cœli tibi adhuc; que velint te esse Deum sine se. Populus optat idem; sed ut flumina, sic rivus aquæ exigua solet currere in mare vastum. At tu, cujus ab ore vocor Exul, parce gravare fortunam meam nomine mendaci.

NOTA.

* *Diu, ut al. scribunt.*

ELEGIA XIII.

Ad Amicum, qui monebat ut oblectaret exilium carminibus; cui dicit se toties comburere composita.

Scribis ut oblectem studio lachrymabile tempus,
Ne pereant turpi pectora nostra situ.

Difficile est quod, amice, mones, quia carmina lætum

Sunt opus, et pacem mentis habere volunt.

Nostri per adversas agitur fortuna procellas;

Sorte nec ulla meâ tristior esse potest.

ANALYSIS.

Scribis, ut oblectem tempus lachrymabile studio, ne pectora nostra pereant situ turpi. Amice, quod mones est difficile, quia carmina sunt opus lætum, et volunt habere pacem mentis. Fortuna nostra agitur per procellas adversas; nec ulla potest esse tristior sorte meâ.

Exigis,

Exigis, ut Priamus natorum in funere * plaudat,
 Et Niobe festos ducat ut orba choros.
 Luctibus, an studio videor debere teneri,
 Solus in extremos jussus abire Getas?
 Des licet † hic valido pectus mihi robore fultum,
 Fama refert Anyti quale fuisse reo:
 Fracta cadet tantæ sapientis mole ruinæ;
 Plus valet humanis viribus ira Dei.
 Ille senex dictus sapiens ab Apolline, nullum
 Scribere in hoc casu sustinisset opus.
 Ut veniant patriæ, veniant oblivia nostri,
 Omnis et ‡ amissi sensus abesse queat:
 At timor officio fungi vetat, ipse quieto;
 Cinctus ab innumero me tenet hoste locus.
 Adde, quod ingenium longâ rubigine læsum
 Torpet; et est multò, quàm fuit antè, minus.
 Fertilis, assiduo si non renovetur aratro,
 Nil nisi cum spinis gramen habebit § humus.
 Tempore qui longo steterit, malè currit; et inter
 Carceribus missos ultimus ibit equus.
 Vertitur in teneram cariam, rimisque dehiscit,
 Siqua diu solitis cymba vacavit aquis.
 Me quoque despero (fuerim cum parvus et antè)
 Illi, qui fueram, posse redire parem

A N A L Y S I S.

Exigis, ut Priamus plaudat in funere natorum, et ut Niobe orba ducat choros festos. Videor debere teneri luctibus, an studio, jussus abire solus in Getas extremos? Licet des mihi pectus fultum robore invalido, quale fama refert fuisse reo Anyti: Sapientia cadet fracta mole ruinae tanta; ira Dei valet plus viribus humanis. Senex ille, dictus sapiens ab Apolline, sustinisset scribere opus nullum in hoc casu. Ut oblivia patriæ veniant; nostri, veniant; et sensus omnis amissi queat abesse: At timor ipse vetat fungi officio quieto; locus cinctus ab hoste innumero tenet me. Adde, quod ingenium læsum rubigine longâ torpet, et est minus multò, quàm fuit antè. Humus fertilis, si non renovetur aratro assiduo, habebit nil nisi gramen cum spinis. Equus, qui steterit tempore longo, currit malè; et ibit ultimus inter missos carceribus. Si qua Cymba diu vacavit aquis solitis, vertitur in cariam teneram, que dehiscit rimis. Despero quoque me posse redire parem illi, qui fueram; cum fuerim et parvus antè.

N O T Æ, &c.

* *Eudat*, ut al. habent.

† Al. leg. *invalido*, non *hic va-*
lido.

‡ Al. leg. *ut admissi*, viz. peccati.

§ *Ager*, ut al. volunt.

Contudit

Contudit ingenium patientia longa malorum ;
 Et pars antiqui * nulla vigoris adest.
 Sæpe tamen nobis, ut nunc quoque sumpta tabella
 Inque suos volui cogere verba pedes ;
 Carmina scripta mihi sunt nulla, aut qualia cernis,
 Digna sui domini tempore, digna loco.
 Denique NON parvas animo dat gloria vires ;
 † Et facunda facit pectora laudis amor.
 Nominis et famæ quondam fulgore trahebar,
 Dum tulit antennas aura secunda meas.
 Non adeo est bene nunc, ut sit mihi gloria curæ ;
 Si liceat, nulli cognitus esse velim.
 An, quia cesserunt primò benè carmina, suades
 Scribere, successus ut sequar ipse meos ?
 Pace, novem, vestra liceat dixisse, sorores,
 Vos estis nostræ maxima causa fugæ.
 Utque dedit iustas tauri fabricator aheni ;
 Sic ego do pœnas artibus ipse meis.
 Nil mihi || debebat cum versibus ampliùs esse ;
 Sed fugerem meritò naufragus omne fretum.
 At puto, si demens studium fatale retentem,
 Hic mihi præbebit carminis arma locus.
 Non liber hic ullus, non qui mihi commodet aurem,
 Verbaque significant quid mea nôrit, adest.

ANALYSIS.

Patientia longa malorum contudit ingenium ; et pars nulla vigoris antiqui adest. Tamen tabella sæpe sumpta est nobis, ut nunc quoque, que volui cogere verba in pedes suos ; Carmina nulla sunt scripta mihi, aut qualia cernis, digna tempore domini sui, digna loco. Denique gloria dat vires non parvas animo ; et amor laudis facit pectora, facunda. Trahebar quondam fulgore nominis et famæ, dum aura secunda talis antennas meas. Non est adeo benè nunc, ut gloria sit cura mihi ; si liceat, velim esse cognitus nulli. At suades scribere, ut ipse sequar successus meos, quia carmina primò benè cesserunt ? Sorores novem, liceat dixisse pace vestra, vos estis causa maxima fugæ nostræ. Quæ ut fabricator tauri aheni dedit pœnas iustas ; sic ego ipse do artibus meis. Debebat nihil mihi esse ampliùs cum versibus ; sed naufragus meritò fugerem fretum omne. At puto, si demens retentem studium fatale, hic locus præbebit arma carminis mihi. Non liber ullus adest hic, non qui commodet aurem mihi, que nôrit quid verba mea significant.

NOTÆ, &c

* Al. leg. magna vigoris abest. | cundos facit.
 † Al. leg. ut secunda &c. vult | || Al. leg. debuerat, ac melius.
 Ovid. quòd fecundæ laudis amor fa-

Omnia barbariæ loca sunt, vocisque ferinæ;
 * Omnia sunt Getici plena timore soni.
 Ipse mihi videor jam dedidicisse Latine;
 Jam didici Geticè Sarmaticèque loqui.
 Nec tamen, ut verum fatear tibi, nostra teneri
 A componendo carmine Musa potest.
 Scribimus, et scriptos absumimus igne libellos;
 Exitus est studii parva favilla mei.
 Nec possum, et cupio non ullos ducere versus
 Ponitur idcirco noster in igne labor.
 Nec nisi pars casu flammis erepta, dolove,
 Ad vos ingenii pervenit ulla mei.
 Sic utinam, quæ nil metuentem tale magistrum
 Perdidit, in cineres † ars mea versa toret!

A N A L Y S I S.

Loca omnia sunt plena barbaria, quæ vocis ferina; omnia sunt plena timore soni Getici. Ipse videor mihi jam dedidicisse Latine; jam didici loqui Geticè quæ Sarmaticè. Tamen nec Musa nostra potest teneri à carmine componendo, ut fatear verum tibi. Scribimus, et absumimus libellos scriptos igne; favilla parva est exitus studii mei. Nec possum, et cupio non ducere versus ullos; idcirco labor noster ponitur in igne. Nec pars ulla ingenii mei pervenit ad vos, nisi erepta flammis casu, ve dolo. Utinam ars mea, quæ perdidit magistrum metuentem nil tale, sic foret versa in cineres.

* N O T Æ, &c.

* Al. leg. melius, Omnia quæ pos- | calluit.
 sunt plena timore sonant; sed hinc | † Scil. Amandi, Ars Poëtæ perni-
 patet quod Naso Geticam linguam | ciofa.

E L E G I A XIV.

Hortatur Amicum, quod non daret literas sibi; cum omnia cætera fide bonâ prastiterit.

Hanc tuus è Getico mittit tibi Naso salutem:
 * Mittere si quisquam, quo caret ipse, potest.
 Eger enim traxi contagia corpore mentis,
 Libera tormento pars mihi nequa vacet.

A N A L Y S I S.

Naso tuus mittit hanc salutem tibi è Getico; si quisquam potest mittere, quo ipse caret. Eger enim corpore traxi contagia mentis, ne quæ pars vacet mihi libera tormento.

N O T A.

* Al. leg. mittere rem si quis, quâ caret ipse, potest.

Perque

Pérque dies multos lateris cruciatibus utor ;
 Sic quoque non modico frigore læsit hyems.
 Si tamen ipse vales, aliquà nos parte valemus ;
 Quippe mea est humeris fulta ruina tuis.
 Qui mihi cum dederis ingentia pignora, cumque
 Per numeros omnes hoc tuare caput :
 Quòd tua me raro solatur epistola, peccas ;
 Remque piam præstas, * et mihi verba negas :
 Hoc, precor, emenda : quòd si correxeris unum,
 Nullus in egregio corpore nævus erit.
 Pluribus accusem, fieri nisi posset ut ad me
 Litera non veniat ; missa sit illa tamen.
 Dii faciant, ut sit temeraria nostra querela,
 Téque putem falso non meminisse mei.
 Quod precor, esse liquet : neq; enim mutabile robur
 Credere me fas est pectoris esse tui.
 Cana prius gelido defunt Absinthia Ponto,
 Et careat dulci † Trinacris Hybla thymo ;
 Immemorem quàm te quisquam convincat amici ;
 Non ità sunt fati stamina nigra mei.
 Tu tamen ut falsæ possis quoque pellere culpæ
 Crimina, quod non es, ne videare, cave.
 Utque solebamus consumere longa loquendo
 Tempora, || sermoni deficiente die ;

ANALYSIS.

Quæ utor cruciatibus lateris per dies multos ; sic quoque hyems læsit frigore non modico. Tamen si ipse vales, nos valemus parte aliquà ; quippe ruina mea est fulta humeris tuis. Qui, cum dederis pignora ingentia mihi, que cum tuare hoc caput per numeros omnes : peccas ; quòd Epistola tua raro solatur me ; que præstas rem piam, et negas verba mihi : Precor, emenda hoc : quòd unum si correxeris, nævus nullus erit in corpore egregio. Accusem pluribus, nisi posset fieri, ut litera non veniat ad me, illa tamen sit missa. Dii faciant, ut querela nostra sit temeraria, que putem falso te non meminisse mei. Liqueat esse, quod precor ; neque enim est fas me credere robur pectoris tui esse mutabile. Absinthia cana defunt Ponto gelido, et Trinacris Hybla careat thymo dulci, prius ; quàm quisquam convincat te immemorem amici ; stamina fati mei non sunt ità nigra. Tamen tu, ut possis quoque pellere crimina culpæ falsæ, cave, ne videare quod non es. Quæ ut solebamus consumere tempora longa loquendo, die deficiente sermoni ;

NOTÆ, &c.

* Al. leg. nē mihi verba neget.
 † Nempe Sicilia, id nomen à forma triangulā certe accepit.

|| Al. leg. sermonem ; sed perperam.

Sic ferat, ac referat tacitas nunc litera voces,
 Et peragant linguae charta manusque vices.
 Quod * tibi ne nimium videat diffidere, atque
 Versibus hoc paucis admonuisse satis:
 Accipe, quo semper finitur epistola verbo,
 Atque meis distent ut tua fata; Vale.

A N A L Y S I S.

Sic litera nunc ferat ac referat voces tacitas, et charta quae manus peragant vices linguae. Quod ne videatur nimium diffidere tibi, quae hoc sit satis admonuisse versibus paucis: Accipe, Vale, quo verbo epistola semper finitur; atque ut fata tua distent meis.

N O T A.

* Al. leg. fore ne nimium &c.

E L E G I A XV.

Ad Uxorem; in qua pollicetur, quod sit aeterna libris suis.

QUanta tibi * dederim nostris monumenta libellis,
 O mihi me conjux charior, ipsa videat.
 Detrahat auctori multum fortuna licebit:
 Tu tamen ingenio clara ferere meo.
 Dumque legar, pariter mecum tua fama legetur;
 Non potes in maestos omnis abire rogos.
 Cumque viri casu possis miserranda videri,
 Invenies aliquas, quae, quod es, esse velint;
 Quae te, nostrorum cum sis in parte malorum,
 Felicem dicant, invidiantque tibi.
 Non ego divitias dando tibi plura dedissem;
 † DIVITIS ad manes nil feret umbra suos.

A N A L Y S I S.

O conjux charior mihi me, ipsa videat, quanta monumenta dederim tibi libellis nostris? Fortuna licebit, detrahat multum auctori: Tu tamen tu ferere clara ingenio meo. Quae dum legar, fama tua legetur pariter mecum; nec potes abire omnis in rogos maestos. Quae cum possis videri miserranda casu Viri, invenies aliquas, quae velint esse, quod es; quae dicant te felicem, quae invidiant tibi cum sis in parte malorum nostrorum. Ego non dedissem tibi plura dando divitias; umbra divitis feret nil ad manes suos.

N O T A, &c.

* Al. leg. dederim nostri monu-
 menta libelli.

Al. leg. Nil feret ad manes divitis

umbra suos. Vult quod Divitiae ad inferos non perveniunt, licet Plutus ibi fingitur regnare.

Perpetui

Perpetui fructum donavi nominis ; idque

Quo dare nil potui munere majus, habes.

Adde, quod ut rerum sola es tutela mearum ;

Ad te non parvi venit honoris onus.

Quod nunquam vox est de te mea muta, tuique

Judiciis debes esse superba viri.

Quæ nequis possit temeraria dicere, persta ;

Et pariter serva meque piamque fidem.

Nam tua, dum stetimus, turpi sine crimine mansit ;

* Et tantum probitas irreprehensa fuit.

Par eadem nostra nunc est tibi facta ruina ;

Conspicuum virtus hic tua ponit opus.

ESSE bonam facile est ; ubi quod vetat esse, remotum est,

Et nihil officiis, nupta, quod obstat, habet.

Cum Deus intonuit, non se subducere nimbo,

Id demum est pietas, id socialis amor.

RARA quidem est virtus, quam non fortuna gubernat ;

Quæ maneat stabili, cum fugit illa, pede.

¶ Si tamen est pretium cui virtus ipsa petitur ;

Inque parum lætis ardua rebus adest :

Si tempus numeres, per secula nulla tacetur :

Et loca mirantur, quæ patet orbis iter.

ANALYSIS.

Donavi fructum nominis perpetui ; que habes id, quo manere potui dare nihil majus. Adde, quod ut es tutela sola rerum mearum ; Onus honoris non parvi venit ad te. Debes esse superba judiciis viri tui, quod vox mea nunquam est muta de te. Quo nequis possit dicere temeraria, persta ; et serva pariter que me que fidem piam. Nam probitas tua mansit sine crimine turpi, dum stetimus ; et probitas fuit irreprehensa tantum. Eadem nunc est facta per tibi ruina nostra ; virtus tua ponit hic opus conspicuum. Est facile esse bonam ; ubi quod vetat esse remotum est ; et nupta habet nihil, quod obstat officiis. Non subducere se nimbo, cum Deus intonuit, id est pietas demum ; id amor socialis. Virtus est quidem rara, quam fortuna non gubernat ; qua maneat pede stabili, cum illa fugit. Tamen si virtus ipsa est pretium cui petitur ; que adest ardua in rebus parum lætis : Si numeres tempus, tacetur per secula nulla : et loca mirantur, quæ iter orbis patet.

NOTÆ, &c.

* Al. leg. et facta probitas &c.

† Scil. Vera amicitia hic à Pœtâ ipsa petiti est ; ut al. habent.

denotatur.

Aspicias, ut longo * teneat laudabilis ævo
 Nomen inextinctum Penelopæa fides ?
 Cernis, ut Admeti cantetur, et Hectoris uxor ?
 Ausaque in accensos Hippias ire rogos ?
 Ut vivat famâ conjux Phylacæia, cujus
 Iliacam † primo vir pede pressit humum ?
 At || nece nil opus est pro me ; sed amore fidæque :
 Non ex difficili famâ petenda tibi est.
 Nec te credideris, quia non facis, ista moneri
 Vela damus, quamvis remige puppis eat.
 QUI moner ut facias, quod jam facis, ille monendo
 Laudat, et hortatu comprobat acta suo.

A N A L Y S I S.

Aspicias, ut fides Penelopæa laudabilis ævo longo teneat nomen inextinctum ? Cernis, ut Uxor Admeti et Hectoris cantetur ? Quis Hippias ausa ire in rogos accensos ? Ut conjux Phylacæia vivat famâ, cujus vir pressit humum Iliacam pede primo ? At nil opus est nece pro me ; sed amore que fide : Fama non est petenda tibi ex difficili. Nec credideris te moneri ista, quia non facis ; damus vela, quamvis puppis eat remige. Qui monet ut facias, quod facis jam, ille laudat monendo, et comprobat acta hortatu suo.

N O T Æ, &c.

* Al. leg. *maneant*, scil. Fides Penelopes erga Ulysssem suum mansit 20 annos incorrupta, quibus abfuerat. vid. *Diogen.* de Nominibus propr. hic et

alibi.

† Al. leg. *celeri*, &c.

|| Al. leg. *Nil opus est letho pro &c.*

E I N I S.

T A B U L A

Abbreviationum omnium, quæ in hoc *Indice*,
sequenti, *Scanfionis Praxi*, *Notisue* adhiben-
tur, hîc proprie subjungitur.

D f. adjectivum.

Add. addendo.

Act. activum.

Accusf. accusativo casu.

Adv. adverbium.

Author. autoritate.

Alt. alteram.

Angl. anglicè.

Arab. arabico.

Ant. antiquo.

Aug. Augustus vel um.

As in presf. As in presenti.

Al. leg. alii legunt, aliter vel aliâ.

Comp. compositum.

Compar. grad. comparativi gradus.

Comm. commune.

Contract. contractionem.

Der. derivativum.

Diction. dictionarium.

Dict. dictus a um.

Dep. deponens.

Declin. declinatur.

Dupl. duplici.

Defect. defectivum.

Euph. grat. Euphoniz gratiâ.

Fœmin. fœmineo genere.

Fut. futuro.

Frequent. frequentativum.

Fig. figura.

Gr. græco.

Gram. grammatica z.

Gen. genitivo.

Irreg. irregulare vel irregularitèr.

I. z. id est.

Incept. inceptivum.

Infin. mod. infinitivus modus.

Imperf. imperfectum.

Ibid. ibidem.

Ind. Etym. indicem etymologicum.

Mut. mutato, mutando vel mutatur.

Metaph. metaphora.

Nom. nomen.

Neut. neutrum.

Nomin. nominativo.

Ovid. Ovidius.

Pron. pronomen.

Profod. profodia.

Prop. proprium.

Pass. passivum.

Part. participiale.

Præter. præterito tempore.

P. pagina.

Plur. plurali.

Præp. præpositione.

Posit. positivo vel i

Pos. positione.

Prop. Propria quæ maribus.

Possess. possessivum.

Præf.

Pres. praesenti.*Qd.* quod.*Reg.* regula vel regulam.*Rhet.* rhetorica vel am.*Signif.* significat vel atur.*Sec.* secundum.*Sing.* singulari vel singulariter.*Superl.* superlativi.*Scil.* scilicet.*Sequent.* sequenti vel sequentibus.*Trop.* tropus i*Verb.* verbum.*Ult.* ultimam.*Viz.* videlicet.*Et c.* et cetera.1^a, 2^a, 3^a, 4^a, 5^a declinationis,
vel conjugationis 4^a.

N. B. Quod, in hisce *Difficiliores* per omnia colligendis, Dic-
tionario *Littletoni*, Rhetoricæ *Farnabii*, Grammaticæ *Liliani*,
perinde ac optimis *OVIDII* Editionibus, præcipue et præ
aliis, usi sumus.

INDEX

I N D E X

Etymologicus, &c.

Naturali Vorum, præcipuè tam *Derivatarum* quàm *Compositarum*, quæ in hoc *Libro* primo continentur, ferè omnium *difficiliorum* significationi, *alphabetice*, ac tenero *Puerorum* Captui perquàm utiliter accommodatus: In *Exemplum* cæterarum feliciùs enucleandorum, quæ ubivis ferè loci *Tyronibus* inter legendum occurrunt *grammaticaliter* probandæ.

N. B. *Discentium* est, non *Docentium*, omnes *Regulas* et *Nominum* Declinationi et *Verborum* Conjugationi proprias, inter repetendum *Lectiones* PRÆCEPTORI, ad amussim reddere vel ad unguem exhibere.

A

Admōitus, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *mōneō* act. 2æ. ui. *itum*; u; ad. s. fit *admōitus* a, um, &c. *Dentur* *Regula*.

Aliquem, comp. pron. adj. ab *alius* et *quis*; unde *aliquis* *qua*, quod vel *quid*; *qua* non *qua* in *foemin*. &c. per reg. *Gram.* p. 40. vide.

Ademptum, comp. nom. adj. part. ab *a* et *dēmo* act. 3æ. *imptum*, u; ad. s. fit *ademptus*, a, um, &c. *se* rectius ex *ad* et *emo*; *a* enim esset aliter longa per reg. *ad* autem brevis est, *reliquæ* *Præpositiones*, si *positio* *fi* *nat*, *corripiuntur*. Vide *is* *Pro* *od*.

Ablāta, comp. nom. adj. part. ex *abs* et *fero* irreg. ad. r. fit *pal. absfēror*, et *ausfēror* euph. grat. hinc *ausfēro* abstuli *ablātum* u; ad. s. *ablātus* a um, &c. vide *Prop*.

Abest, comp. verb. neut. ex *ab* et *sum* es fui; unde *absum* es est, &c. vide *As* in *pres*.

Ardor, der. nom. sub. 3æ. ab *ardēo* neut. 2æ. *arū dēre*, &c.; unde *ardōr* *ōris*, &c. hic. vide *Prop*.

Aspice, comp. verb. act. 3æ. ex *ad* et *specio* exi *cere*, &c.; hinc *e* *mur*. in *i*, *hæc* si *componas* &c. fit *aspicio*, non *ad*. Euph. grat. Vide *As* in *pres*.

Augūsta,

Augusta, der. nom. adj. prop. ab *augustinus* gestu vel gustatu, omine felici; hinc *Augustus* a um, &c.; *Octav. Caesar* sic appellatus, quia augebat Rempublicam. vide *Diffion*.

Accipiter, der. nom. sub. 3x. ab *accipiendo* aves; unde *accipiter* pistris, &c. hic. vide *Prop*.

Avidi, der. nom. adj. ab *avido* 2x. es, caret priet. *ere*, &c.; hinc *avidus* a um, &c. vide *Prop*.

Argolica, der. nom. adj. propr. ab *Argos*, quæ est regio *Græciæ*; hinc *Argolicus* a um, &c. vide *Prop*.

Adire, comp. verb. neut. 4x ex *ad* et *eo*; hinc *adire* *ivi ire*, &c. vide *As in presenti*.

Achilleo, der. nom. adj. prop. ab *Achilles*, vide *Diffion*: hinc *Achilleus* a um, &c. vide *Prop*.

Apertos, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *pario* 3x. *pēperi* partum u, ad. s. fit *apertus* a um, &c.: non *adparius* Euph. grat: *pertus* non partus, *hec* captum, factum, jactum, &c. vide *As in presenti*.

Aer, der. nom. sub. 3x. ab *ao* vel *anus* *spiro*; variz sunt hujus vocis derivationes. vide *Diffion*. Hinc *Aer* *eris*, &c. hic: in accusat. *aërem* vel *ætra*. vide *Que genus*.

Adversā, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *verto* 3x. ti *versum* u, ad. s. fit *adversus* a um, &c. vide *Prop*.

Ambiguus, der. nom. adj. ex *ambigo* 3x. quod ex *am* et *ago* *egi agere*, &c.; a mut. in *i* per reg. quali *circumago*: unde *ambiguus* a um, &c. vide *Prop*.

Accipiemus, comp. verb. act. 3x. ab *ad* et *cipio* *cēpi capere*, &c.; ac non *ad* Euph. grat. *cipio* non *capio*, *hec* si componas &c.: unde *accipio* *cēpi* *cipere*, &c. vide *As in presenti*.

Ethereo, der. nom. adj. ab *ether* *eris* 3x. quod *æther* *ætheris* a um, &c. vide *Prop*. et *Diffion*.

Equoreis, der. nom. adj. ex *equor* *eris* 3x. quod ab *equus*, quia *equatum*, non motum vento: hinc *equoreus* a um, &c. vide *Prop*.

Advertite, comp. verb. act. 3x. ex *ad* et *verto* ti *ere*, &c.; hinc *adverto*, &c. vide *As in presenti*.

Ausonia, der. nom. adj. prop. ab *Ausonia*, nunc *Italia* dict. quæ ab *Ausone* prius nomen habuit: vide

Diffion. inde *Ausonius* a um, &c. vide *Prop*.

Animus, der. nom. sub. 2x. ex *greco* *ἄνιμος* ventus vel spiritus, quasi flans Vitz, quem Deus inspiravit: *Animus* verò est vitz; *animus*, consilia. vide *Diffion*; hinc *animus* i, &c. hic. vide *Prop*.

Alluor, comp. verb. dep. 3x. ex *ad* et *luor* *eris* cūsus sum, &c.; unde *alluor*, non *ad*. Euph. grat. vide *As in presenti*.

Abitūrus, comp. nom. adj. part. ex *ab* et *eo* 4x. *ivi itum* u, ad. rus, sit *abitūrus* a um, &c. vide *Prop*.

Acrius, der. adv. compar. grad. à posit. *acer* fit *acrius acerrimus*; unde *acriter acrius acerrime*: adverbia enim comparantur irreg. vide *Gram*. p. 34.

Auctor, der. nom. sub. part. 3x. ab *augere* 2x. auxi *auctum* u; inde *auctor* *oris*, &c. hic. vide *As in presenti*.

Adorari, comp. verb. act. 1x. ex *ad* et *oro* *as aui are* &c. unde *adoro*, &c.

Abrumpi, comp. verb. pas. 3x. ex *ab* et *rumpo* *rūpi ruptum* u; inde *ad. r. abrumpor* *pēris ruptis* sum, *abrumpi*, &c. vide *As in presenti*.

Abeuntis, comp. nom. adj. part. ex *ab* et *eo* 4x. *ibam*; mut. *bam* in *us* fit *iens*; sed in gen. *euntise*, *unti*, &c. per reg. ceterum *iens* participium *ritus* legitur, &c.: consule *Gram*. p. 60.

Avelli, comp. verb. pas. 3x. ex *à vello*. *ad. r. avellor* *eris*, *avulsus* sum, *avelli*, &c. vide *As in presenti*.

Accedam, comp. verb. act. 3x. ex *ad* et *cēdo* *cessi dēre*; ac non *ad* Euph. grat: inde *accēdo*, &c. vide *As in presenti*.

Absentem, comp. nom. adj. part. ex *ab* et *sum* *eram*, mut. *ram* in *us*, sit *ens*; unde *absens* *is*, &c. vide *Prop*.

Auxillo, der. nom. sub. 2x. ab *auxilior* dep. 1x. *aris* *atus*: inde *auxilium* u, &c. hoc. vide *Prop*.

Audaces, der. nom. adj. ex *audere* neut. pas. 2x. *ausus* sum *audere* &c.; hinc *audax* *alacis*, &c. vide *Prop*.

Aggemit, comp. verb. act. 3x. ex *ad* et *gēmo* *is ui mēre*, &c.; unde *aggēmo*, et *ag* non *ad* euph. grat. vide *As in pres.*

Adcunda,

Adēundg, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *eo* neut. 4x. *ibam*; inde *ādicius* adēundis, ut prius; mut. *tis* in *ius*, fit *ādēundus* a um, &c. vide *Prop.* et *Participia Gram.*

Ētērnus, der. nom. ad. contract. pro *etērnus*, ab *etō* *ān* quasi *ān* *et* semper existens; vel quasi *etērnus* ab *ether*: hinc *eternus* a um, &c. vide *Prop.*

Amplēctar, comp. verb. dep. 3x. ex *am* et *plecto*, *necto*, quasi circum-*necto*; hinc ad. r. fit *amplēctor* *eris* exus, &c. vide *As in pres.*

Amenis, comp. nom. adj. ex *a* privativa et *menis* 3x. ntis; hinc *āmenis* tis &c. vide *Prop.*

Aurīgus, comp. nom. sub. 1x. ex *aura* et *ago* 3x. ut dict. vel quasi *auriga*, qui *aurā*, i. e. frzno equos agit regit; hinc *auriga* a, &c. hic et hęc. vide *Prop.* et *Dictiō.*

Arctos, der. nom. sub. prop. 2x. dict. a figurā, *Urša* Latine: inde *Arctus* i, &c. hęc. vide *Prop.*

Attōnitum, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *tōno* act. 1x. *nas* mut. *nāre*, *itum* u, ad. r. fit *attōnitus* a um, &c. vide *Prop.* et *et non ad. euph. grat.*

Allōquis, comp. nom. sub. 2x. ex *ad* et *loquor* *eris* *cutus* sum *loqui*, &c.: unde *allōquium* ii, &c. hoc. vide *Prop.* ad. non ad. *Euph. grat.*

Aūsus es, der. verb. neut. 2x. ex *audēo* *es* *ausus* sum, *dēre*, &c.: inde *āusus* sum *es* est, &c. vide *As in pres.*

Agminibus, der. nom. sub. 3x. dict. quasi *Agmen*, vel ex gr. *ἄγαν*, coetus eorum qui una aguntur: inde *āgmen* *inis*, &c. hoc. vide *Prop.*

Acciderint, comp. verb. act. 3x. ex *ad* et *cado* *cēdi* *cadere*, &c.; ac non ad *Euph. grat.*: inde *accido*, a mut. in *i*, *hac* *habet*, *lateo*, &c.; *accidi* non *accēdi*, sed *syllaba* semper quam &c.: supinis caret. vide *As in pres.*

Affuētūdina, comp. nom. sub. 3x. ex *ad* et *suesco* act. 3x. *ui*, *escere*, *suētum* u, &c.; as non ad *Euph. grat.*: unde *afuētūdo* *inis*, &c. hęc. vide *Prop.*

Afflicum, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *fligo* act. 3x. *ixi*, *fligere*, *etum* u, ad. r. fit *afflictus* a um, &c. vide *Prop.* et *et non ad. Euph. grat.*

Arātum, der. nom. sub. 2x. ab *aro* act. 1x. *avi*, *arāre*, *aratum*, &c.; unde *arātro* as, &c. quasi *ā-*

rando *itero*: ac inde *arātrum* i, &c. hoc. vide *Prop.*

Ascitus, comp. nom. adj. part. ex *ad* et *scisco* act. 3x. *ascisco* *rei*, *sciscere*, *scitum* u, &c.; unde ad. r. fit *āscitus* a um, &c.: et as non ad *Euph. grat.* Vide *Prop.* et *Gram.* p. 3.

Aliena, der. nom. adi. ab *ālius*, quod ad *ālium* pertinet: hinc *ālieno* act. 1x. as *āvi* &c. ac *ālienus* a um, &c. vide *Prop.*

Agerere, der. verb. pas. ex *āgo* act. 3x. *egi*, *agere*, &c.: ad. r. fit *āzor* *ageris* actus sum, *agi*, &c.: *Terba* *in* or *admittunt*, &c. vide *As in pres.*

Amissus, comp. nom. adj. ex *a* et *mitto* act. 3x. *missi*, *mittere*, *sum* u, ad. r. fit *āmissus* a um, &c. vide *Prop.* et *As in pres.*

Ambitiosa, der. nom. adj. ex *āmbitio*, quod ex *āmbio* act. 4x. *ivi*, *ire*, *āmbitum* u; quod etiam ex *āmbi* vel *am* circum et *eo*: inde *āmbitiosus* a um, &c. vide *Prop.*

Afflari, comp. verb. pass. ab *ad* et *flo* act. 1x. *avi*, *ara*, &c.: ad. r. fit *afflor* *aris* *atus* sum *ari*, vox ipsa; vide *As in pres.* et *et non ad. Euph. grat.*

Afforide, der. nom. propr. *Patronymicum*, 1x. ab *Affor* *aris*, *Patrochus*, qui fuit *Nepos Afforis*; vide *Dictiō*: hinc *Afforides* a, ut *Ancbis*, vide *Gram.* p. 21.

Augurium, der. nom. sub. 2x. ab *Augur* *uris* 3x. quod ab *āvum* *garritus*, hinc *augurium* ii, &c. hoc; quasi *āvigarrum* &c. vide *Dictiō.* et *Prop.*

Artibus, der. nom. sub. 3x. dict. *artē* *virtutis*, i. e. a virtute, vel ab *artibus* &c. vide *Dictiō.* *fufius*: hinc *Artis* *tis*, &c. hęc. vide *Prop.*

Affiliencia, comp. nom. aji. part. ex *ad* et *salio* neut. 4x. *salus*, *live* &c.: imperf. *ebam*, mut. *bata* in *ni*; *salens* &c.; hinc *āffilius* *ebam* *ni* *tis*, &c.: as non ad *Euph. grat.* vide *Prop.* a mut. in *i*, vide *As in pres.*

Æolic, der. nom. sub. vel. adj. propr. ab *Æolus*, qui fuit *Hellenis* *Æolius*, &c. vide *Dictiō*: hinc *Æolus* a um, &c. vide *Prop.*

Abydena, der. nom. adj. propr. ex *Abidos*, quæ est civitas *Asie*; vide *Dictiō.* *fufius*: hinc *Abydenus* a um, &c. vide *Prop.*

Aufbris, der. nom. sub. propr. 2x. ab *Humore*,
C C

Humore, quasi *Hauser*, ab hauriendis aquis. vide *Diction*. hinc *Aufter* tri, &c. hic. vide *Prop*.

Agēas, der. nom. adj. propr. ab *Agē* insula, vel ab *Agēs* Thefei patre, &c.; vide *Diction*. fufius: hinc *Agēus* a um, &c. vide *Prop*.

Aquillōne, der. nom. sub. propr. ab *aquila*, scil. vehementissimo volatu ut instat *aquila*; vide *Diction*: hinc *Aquilo* ōnis, &c. hic. vide *Prop*.

Agitātum, der. nom. adj. part. ex *agō* act. 3a. ut prius: hinc *agito* frequent. 1a. *avi*, *are*, *atum* u, ad. 1. fit *agitātus* a um, &c. vide *Prop*.

B

Baccātur, der. verb. dep. 1a. à *Baccho* vini Inventore; lignif. *fūvo*, *insānio*, &c.; unde *bacchor* aris vel e *chātus* sum, &c. *Dentur Regula*.

Bālīsta, der. nom. sub. 1a. à *græco* verbo *βαλλω* jacio; unde, vel melius *Ballista* a, &c. hac. vide *Prop*.

Bōreas, der. nom. sub. propr. 1a. ex *Bia* et *as*, quia cum sonitu ruit, vel alias, vide *Diction*: hinc *Boreas* a, &c. hic. vide *Prop*.

Bellātrix, der. nom. adj. à *bellātor* ōris 3a. quod à *belio* act. 1a. *avi*, *are*, *atum* u, &c.: hinc *bellātrix* icis, &c. hic. hac. vide *Prop*.

Baccīca, der. nom. adj. propr. à *Baccho*, ut prius; hinc *Bacchleus* a um. vide *Prop*.

Bīstōniōs, der. nom. adj. propr. à *Bīstōniā*, scil. urbe vel regione *Thraciæ* sic dict. à *Bīstōne* rege: hinc *Bīstōnius* a um, &c. vide *Prop*.

Byzāntia, der. nom. adj. propr. à *Byzantiūm*, quod à *Byzæ* præfecto classis *Megarensiūm* olim, nunc dict. *Constantinopolis*; vide *Diction*: hinc *Byzantiū* a um, &c.; vide *Prop*.

Bīmārem, comp. nom. adj. ex *bis* et *māre*, quia *Isthmus* est inter duo maria; hinc *bīmāris* e, &c. vide *Prop*.

Bārbāre, der. nom. adj. à *Barbar* arab. i. e. murmure, vel alias, vid. *Diction*. designat eos qui asperè loquuntur: inde *barbārus* a um, &c. vide *Prop*.

Brūmālī, der. nom. adj. à *Brūma*, quasi brevissima; inde *brevīma*, *brevīma* vel *brevē* per contract; ob brevitatē dierum: sed variz sunt ejus *Etymologia*; vid. *Diction*. fufius: unde *brūmālī* a se, &c. vide *Prop*.

C

Conveniens, comp. nom. adj. part. à *con* et *venio* neut. 4a. *sciam*; mut. bām in us, *conveniens* entis, &c. *Dentur Regula*.

Contingam, comp. verb. act. 3a. à *con* et *tango* tetigi *tangere*, &c.; a mut. in i, *hac habes*, *latens*, &c. in i mutant. vide *As in præf.*

Circūspīce, comp. verb. act. 3a. à *circum* et *spīcio* cūi ēre, &c.; a mut. in i, fit *circūspīcio*: hinc si componas, &c. sed *spīci* non *circūspīci* in præter. per reg. *Præteriti nonquam*, &c. vide *As in præf.*

Cāsus, der. nom. sub. 4a. à *cādo* 3a. *ecceidi* *cādere* *cāsum* u, inde *cāsus* us ui, &c. hic. vide *Prop*.

Cōsīllum, comp. nom. sub. 2a. à *con* et *sālio* neut. 4a. *ui* *ire* &c.; vel à *con* et *līdo*, quia plures mentes vel saluti vel *con* et *līdo* vel *con* et *līdo* in unam sententiam; vide *Diction*. Hinc *consīllum* si &c. hoc. vide *Prop*.

Cōsīgēris, comp. verb. act. 3a. à *con* et *tango* tetigi, ut prius, unde *contīgēris* *iris* &c. infut. non *contīgēris*; sed syllaba *semper* *quam* simplex gemmat, &c. vide *As in præf.*

Cāndīda, der. nom. adj. ex *candēdo* neut. 2a. *ui* *dēre* &c.; hinc *candīda* a um, &c. vide *Prop*.

Cārmina, der. nom. sub. 3a. à *carmīno*, i. e. cānando *Lanum* per *Metaph.* seu quasi *Cānimen* à *cānēdo*: vide *Diction*. inde *Carmen* *lūi*, &c. hoc. vide *Prop*.

Cārūtum, der. nom. adj. part. à *cārō* neut. 2a. *hōi* *cārūtum* u, ad. 1. *cārūtus* a um, &c. vide *Prop*.

Cōnjux, comp. nom. sub. 3a. quasi *conjunctus*, à *con* et *jungo* act. 3a. *coni* *gere*, &c.; est *Metaph.* sumpta à *bo* *vibus* eidem *jugo* subditis; hinc *con* *jux* *ūgis*, &c. hic et hac. vide *Prop*.

Cōnsēndere, comp. verb. act. 3a. à *con* et *scādo* dī *dēre*, &c.; *scādo* non *scādas*, verba hæc simplicia &c. in i mutant: inde *consēndo* is, &c. vide *As in præf.*

Cādētem, der. nom. adj. part. à *cādo* act. 3a. ut antea, *dēbam*, mut. bām in us, fit *cādētem* entis, &c. vide *Prop*.

Cōtēnti, comp. nom. adj. part. ex *con* et *tēnto* act. 2a. *ui* *ēre*, *tēntum* u,

ad. i. cōsistens a mu, &c.; fit nom. ex participio. vide Prop.

Crōr, der. nom. sub. 3e. à greco *κρόν* cōcrētus, quia ex vulnere fit; sed singulis ex ventis: hinc *crōr oris*, &c, hic. vide Prop.

Crēdere, comp. verb. act. 3e. à *crē* tum et *do*, vel quasi *Crē* et *do*; per contract. aut immutationem literarum, *crēdo dis alidi dēre*; &c. vide *As in pref.*

Compēscite, comp. verb. act. 3e. ex *con* et *pascō pāvi*, pāscere, &c.; pascō non pascō; Verba haec simplicia &c.; pascui non pāvī, haec duo compesco, &c.; unde *compesco scui*, &c. vide *As in pref.*

Ocrimen, der. nom. sub. 3e. à greco *κρίμα* iudicio (est id quo aliquis tenet, i. e. judicari possit ut reus: inde *Ocrimen inis*, &c, hoc. vide Prop.

Cōmītes, comp. sym. sub. 3e. ex *con* vel *com* et *eo* 4e. ut *perius*; aut potius *ex con* et *mō* 1e. *us* *trō*: unde *Euph.* grat. fit *cōmas* *itis*, &c, hic et huc: quia it unā, quasi socius itineris. vide *Diffini.*

Cōvālescere, comp. verb. incēp. 3e. ex *con* et *vāles* 2e. *ui* *ēre* &c.; unde prius accipit per reg. ut prius: hinc *convalesco ui*, &c. vide *As in pref.*

Cērtior, der. nom. adj. compar. grad. à *certus* act. 3e. *crēvi* *crētum* *us*; unde *certus* ad. i. quasi *crētus*, ut quae *certimus* sunt *certa*, clara; inde à posit. *certus* fit *ior* *tissimus*, et *cērtior* *oris*, &c. *Gram.*

Cāpitōliū, comp. nom. sub. 2e. à *cāpi* et *Toli*, quod inventum erat ibi quando edificaretur; inde *Cāpitōlium* *ii*, &c, hoc. vide Prop.

Cālesti, der. nom. adj. à *caelum*, quod à *καλ* *con* *clētum*; unde *cālestis* *e*, &c. vide Prop.

Clāmor, der. nom. sub. 3e. à *clā* *mo*; unde *clāmor* *oris*, &c, hic. vide Prop.

Cūstos, der. nom. sub. 3e. à *cūstō* *diō* 4e. *rei* *ire* &c.; hinc *cūstos* *adis*, &c, hic et huc. vide Prop.

Cōgimur, comp. verb. pas. 3e. ex *con* et *ago*, per contract. *cōgo*; atq; ab *ago* *dēgo* *dat* *dēgi*, *cōgo* *coegi*, &c. vide *As in presenti*: hinc ad. v. fit *cōgor* *oris*, &c.

Cōfessus, comp. verb. dep. 2e. à *con* et *fatēor* *eris* *fessus* *sum*, &c; unde *confessus* *confessus* *a* *um*; &c:

sed *fatēor* non *fatēor*, si componatur vocalum *tu* i. &c. vide *As in pref.*

Cōtēdēre, comp. verb. act. 3e. à *con* et *tēdo* *tēdendi* *dēre*, &c.; unde *contēda*, &c. vide *As in pref.*

Clēpsus, der. nom. sub. 2e. à *clēp* *is* *psi* 3e. quia *clepit*. i. e. celat corpus; vel *κλέπτω* *κλέψαν*, i. regendo, melius: hinc *clēpsus* *i*, &c, hic; aut *clēpsus* hoc, redundans. vide *Quae genus*.

Cērvicis, der. nom. sub. 3e. dict. quasi *cērviri* *via*; unde *cērvix* *icis*, &c, huc. vide Prop.

Cōrvūli, der. nom. adj. à *caelum*, quasi *cōrvūlius*; inde *cōrvūleus* *a* *um*, &c; color aris factus, sed *cōrvūlus* est *Naturalis*.

Cōscriptum, comp. nom. adj. part. ex *con* et *scribo* *psi*, *hōre*, *ptum* *us*, ad. i. fit *conscriptus* *a* *um*, &c. vide Prop.

Cōsiliū, comp. nom. sub. 2e. à *con* *silio* act. 3e. *tui* *lēre*, &c. vel *melius* à *silentio*, vel aliis, vide *Diffini.*: hinc *consiliū* *ti*, &c, hoc, vide, Prop. sed *conciliū* cum *c* est potius locis ubi *consiliū* datur.

Cinctus erat, der. verb. pas. à *cingo* act. 3e. *uxi*, *agere*, *cinctum* *us*, ad. v. fit *cingor*; ad. i. et *sum* vel *fui*, fit *cinctus* *erat* *ras* *erat*, *vox* *ipsa*; verba *in or* &c. vide *As in pref.*

Collēcta, comp. nom. adj. part. à *con* et *lēgo* act. 3e. ut *prius*; col. *nor* *con* *Euph.* grat. inde *collēga*, *e* *mut.* in *i*. per reg. vide *As in pref.* unde *collēgi* *sum* *us*, ad. i. fit *collēctus* *a* *um*, &c. et *lēgi* non *ligi*; reliqua omnia *lēgi*.

Cōgnita, comp. nom. adj. part. à *con* et *nosco* act. 3e. *nōvi* *noscere*, *nōtum* *us*: unde *cognosco* -- *cognitum* *us*, ad. i. *cognitus* *a* *um*, &c, vide *As in pref.* *cog* non *con* *Euph.* *grat.*

Cōmplētēre, comp. verb. dep. 3e. à *con* et *plētō* act. 3e. *exi* *plēre*, &c. i. inde *complētō* *eris* *rus* *sum*, &c; *As bonum nunc est* *Deponens* &c. vide *As in pref.*

Cōrōna, der. nom. sub. 1e. dict. à *chōro*, vel à *cō-bōnōrādo* eos quibus imponuntur, vel aliis, vide *Diffini.*: inde *chōrōna* *us*, &c, huc. vide Prop.

Cōspicere, comp. verb. pas. 3e. ex *con* et *spēco*, ut *prius*, ad. v. fit *conspicior* *eris* *ctus* *sum*, *spici* &c. *e* *mut.* in *i*, et *eris* non *eri*, per reg. vide *As in pref.*

Crēscens, der. nom. adj. part. à *crē-*
co neut. 3æ. *crē scēre*, &c. imperf. *cē-*
bam; mut. *bam* in *ns*, fit *crēscens*
tis. vide Prop.

Concēsis, comp. nom. adj. part. à
con et *vērio* aēt. 3æ. ut prius, *versum*
u, ad. s. fit *conversus a um*, &c. vide
Prop.

Convictu, comp. nom. sub. 4æ. à
con et *vīco* neut. 3æ. *ixi, vīcōre, īctum*
u &c.; unde *convictus ūs ui*, &c. hic
vide Prop.

Cōlūmba, der. nom. sub. 1æ. dict.
quod colat *lumbos* multā generatione,
vel aliter *multifariam*, vide *Diffion*:
unde *cōlūmba e*, &c. hæc. vide Prop.

Cōmūnī, comp. nom. adj. à *con*
et *mūnis*, quod multorum *estmūnium*
vel *mūnerum*, &c.: variæ sunt ejus
Etymologia, vide *Diffion*: unde
cōmūnis e &c. vide Prop.

Chārissīme, der. nom. adj. superl.
grad. à *chārus* *charior charissimus u*
um, &c. vide Prop. Hinc *charissimus*
à primo posit. casu in *i chari*, ad. s. et
simus per reg. vide *Gram.* p. 33.

Cārēntis, der. nom. adj. part. à *cā-*
rēo neut. 2æ. *cārūi* et *causus cārēre*,
&c.: imperf. *cēbam*, mut. *bam* in *ns*,
fit *cārem tis*, &c. vide *As in pref.*

Commōtus, comp. nom. adj. part. à
con et *mōvō* aēt. 2æ. *pmi, vēre, mō-*
tum u; fit *cōmmōtus* ad. s. a *um*,
&c. vide Prop. *com* non *con* euph. grat.

Conjēctūra, comp. nom. sub. 3æ.
ex *con* et *fācio* aēt. 3æ. *jēcī, jēcēre,*
jactum u &c.: unde *conjēctūra e*,
&c. hæc. vide Prop. a mut. in *i* et
jēctum non *jactum*. vide *As in pref.*

Cōlōre, der. nom. sub. 3æ. à
cōlo aēt. 3æ. *lūi, colēre, cultum*, &c.;
unde *cōlor* vel *cōlos, ōris*, &c. hic,
quod sit rei cultus, vel aliàs, vide *Dic-*
tion. *Qua venus* et Prop.

Cōrīnthiāco, der. nom. adj. propr.
à *Cōrīntho*, urbe *Achaia* sic dict. à
Corīntho Pelopis filio, &c.; vide *Die-*
tion: unde *Cōrīnthiācus a um*, &c.
vide Prop.

Cāsside, der. nom. sub. 3æ. à *cāpi-*
te, ut sit *Cassī* quasi *cārassī*, à *Kapi*
caput, aut aliter, vide *Diffion*: hinc
Cassī *idēs da* in Accus. vide *Qua* *ge-*
nus et Prop.

Cūrsu, der. nom. sub. 4æ. à *curo*
neut. 3æ. *cūcurri currēre cūrsu u*,
&c.; unde *cursus ūs ui*, &c. vide
Prop. et *As in Pref.*

Constituisse, comp. verb. aēt. 3æ. à
con et *stācio ūi, ēre, stāsūtum*, &c.;
unde *constitūo* non *stāsio*, a mut. in *i*.
vide *As in pref.*

Cārīna, der. nom. sub. 1æ. à *Karīno*
scindēre, quod secet *aequora*, vel aliàs,
vide *Diffion*: unde *cārīna e*, &c.
hæc. vide Prop.

Cūstos, der. nom. sub. 3æ. à *curo*,
quā quis rem aliquam tueretur, vel aliter,
vide *Diffion*: unde *cūstos ōdis*, &c.
hic et hæc. vide Prop.

Caēdes, der. nom. sub. 3æ. à *caēdo*
aēt. 3æ. *cēcīdi caēdēs*, &c.; unde
caēdes dīs, hæc. vide Prop.

Cāndide, der. nom. adj. à *cāndēo*
neut. 2æ. *dūi dēre*, &c.; unde *cāndi-*
dus a um, &c. vide Prop.

Consuētē, comp. nom. adj. part. à
con et *sueſco* incept. quod a *sueo* aēt.
2æ. *ēvi, ēre; suētum u*; ad. s. fit
consuētus a um, &c. vide Prop.

Cyāneus, der. nom. adj. propr. ab infulis
sic dicta, quæ et *Symplegades* etiam
vocantur, vel scopuli maris *Euxini*;
vide *Diffion*: inde *Cyāneus a um*,
vel sing. caret, *Cyānei a e*, &c. quia
duo fuerunt. vide Prop.

Conſecērīt, comp. verb. aēt. 3æ. à
con et *fācio* neut. *feci fācere* &c. hinc
conſūro, a mut. in *i*, *conſeci* non *feci*,
et *conſectum* non *factum* per regulas
vide *As in pref.*

D

Diffis, comp. nom. sub. part. 2æ. à
dico 3æ. *dixi cēre īctum u*, &c.;
unde *diffum ī*, &c. hoc, fit à part.
nom. sub. *Dentur Regule*.

Dēducta, comp. nom. adj. part. à
de et *dūco* 3æ. *cis soci. cēre ctum u*,
fit *dēductus a um*, &c. vide Prop.

Displīcuisse, comp. verb. aēt. 2æ.
à *dis* et *plācēo nī ēre* &c.; a mut. in
i, a *placeo* sic *displīceo*, &c. vide *As*
in pref.: unde *displīcuisse* infin. mod.

Disimulāre, comp. verb. aēt. 1æ.
à *dis* et *simulō ōvi āre*, &c.; unde
disimulō as āre, &c. vide *As in pref.*

Discedēre, comp. verb. aēt. 3æ. à
dis et *cēdo dīs cōssī cēdēre*, &c.; inde
discedēre infin. mod. vide *As in pref.*

Difficile, comp. nom. adj. à *dis*
dis et *fāciūs*, quod à *fācio*, *dis* non
dis euph. grat.: unde *difficilis e*, &c.
vide Prop.

Dūbitāntem, der. nom. adj. part. à
dūbio

disibito aet. 12. *disibitum*, mut. *disibitum* in *disibitum*, sic, &c. vide *prop.*

Disiecta, comp. nom. adj. part. ex de et *sego* aet. 32. texti etum u, ad. 1. inde *disiectus a um*, &c. vide *prop.*

Diumum, der. nom. sub. 22. et 42. à græco *διῆμα*, quod à *διῆμα* ædificor, unde *diumus* i vel *diu* gen. vide *Qua genus*: inflectitur sec. hoc carmen vulgare, *selle me mu mi mis, si declinare domum vii.*

Disimilis, comp. nom. adj. à *dis* quod notat divisionem, et *similis*, unde *disimilis e*, &c. vide *prop.*

Dii, der. nom. sub. à *Deus* qui omnia dat vel cui nihil deest, &c. vide *Dictio*. quæ vox caret plur. apud fideles, sed apud Ethnicos, sic declin. N. *Dei dii dii*. G. *Deorum deum dicorum diorum*. D. *Dei dii diis*. A. *Deos dios* &c.: unde *dii* per syncope, pro *diui*.

Disimilis, comp. verb. neut. à *dis* et *sto* flecti 12. inde *disito as fisti stare*, &c.; *natum* à *sto* *stas fisti* &c., non *fisti*. vide *As in pref.*

Disiuncta, comp. nom. adj. part. à *dis* et *duco* aet. 32. uxi etum u, ad. 1. fit *disiunctus a um*; &c. vide *prop.*

Dimidiata, comp. nom. adj. ex *dis* et *medius*, quasi per medium divisa; hinc *dimidiatus a um*, &c. vide *prop.*

Divisile, der. nom. sub. 12. singulari caret per reg. vide *Qua genus*; à *divis*, quod à *divis*, quasi ut *Deus* nil indiget: hinc *divisile arum*, &c., hæc. vide *Qua genus*.

Delatus, comp. nom. adj. part. à *de* et *fero* irreg. fecti *tuli latum u*, ad. 1. fit *delatus a um*, &c. vide *prop.*

Deficere, comp. nom. sub. 12. singulari caret, ut prius; à *deficere*, à mut. in *i*, hæc *si componas*, &c.: quod à *de* et *lacio* *laci ceco* &c. aet. 32. unde *deficere deficiendum*, &c., hæc. vide *Qua genus*.

Dislegitis, comp. verb. aet. 32. ex *dis* et *lego* *ogi ere*, &c.; à non *dis* euph. grat.; unde *dislego*, lexi non legi, vide *As in presenti*: *lego* non lego per. reg. in *i* cetera mutantur.

Duces, der. nom. sub. 22. ex *duco* aet. 32. uxi *ceve*, &c.; inde *dux ducis*, &c., hæc et hæc: quasi *is* qui ducit alios. vide *prop.*

Diversa, comp. nom. adj. ex *dis* et *verbo* aet. 32. *si vero sum u*, ad. 1. inde *diversus a um*, &c.;

quasi in aliud, quod à *hoc*, veritas vide *prop.*

Discipulis, comp. verb. aet. 32. ex de et *capio* *capi capere* &c.; unde *discipulis*, à mut. in *i*, hæc *si componas*, &c.; *capi* non *cipi*, *proferitis* *non quidam*, &c. vide *As in pref.*

Deplostratus, comp. nom. adj. part. à *de* et *ploro* aet. 12. *aro are atum u*, ad. 1. *deploratus a um*, &c. vide *prop.*

Dilore, der. nom. sub. 32. ex *diloro* neut. 22. *lui lere*, &c.; hinc *dilore oris*, &c., hæc. vide *prop.*

Desertus, comp. nom. adj. part. ex *de* et *sero* *seri* (quia mutat significacem, vide *As in presenti*) *ere*, *sertum a*, ad. 1. fit *desertus a um*, &c. vide *prop.*

Desinat, comp. verb. aet. 32. à *de* et *ino* *ino nere* &c.; unde *desino*, &c. vide *As in pref.*

Dividor, comp. verb. pass. 32. ex *dis* bis et *videre* aet. 32. *vidi dero*, &c.; quasi in diversas partes video; *dis* notat divisionem, à non *dis* euph. grat.; hinc *divido vidi dero*, &c.; ad. 1. *dividor divisus*, &c. vide *As in pref.*

Debitor, der. nom. sub. 32. à *debere* aet. 22. *biti ere*, *bitum u*, &c.; inde *debitus oris*, &c., hæc. vide *prop.*

Dati sunt, der. verb. pass. 12. à *do*, ad. 1. fit *dox*, sed *dox* non legitur, *claris* vel *dare* *datus sum* vel *fui*, &c.; under *dati sunt* in *tertia* plur. vide *As in pref.* et *Gram.* p. 57.

Diminui, comp. verb. pass. 32. à *dis* et *mitto*. aet. 32. *si ere*, &c.; inde *diminui* non *dis* euph. grat. et ad. 1. *diminui* *ere* *tutus sum*, *diminui*, vox ipsa, &c. vide *As in pref.*

Dulichlas, der. nom. adj. propri. à *Dulichium*, insula in mari *Ionio*, cui imperabat *Ulysses*: hinc *Dulichius a um*, &c. vide *prop.*

Dimittere, comp. verb. aet. 32. ex *dis* et *mitto* *issi*, *tere*, *issum u* &c.; inde *dimitto mittere*, &c. vide *As in presenti*.

Discendum, der. nom. adj. part. à *disco* aet. 32. *ixi dicere*, &c.: imperf. *dicebam us tis*, &c., mut. *tis* in *dis* fit *discendus a um*, &c.; vide *Prop.* et *Participia Gram.*

Discenda, der. nom. adj. part. à *disco* aet. 32. ut prius; imperf. *dicebam us tis*, mut. *tis* in *dis* fit *discendus a um*, &c. vid. *Prop.* et *Participia Gram.*
Discis,

Duritia, der. nom. sub. 12. a *du-* rē noua. 12. ut, &c. vel a *durus*, quod a *duro* lignum: inde *duritia* 2, &c. huc. vide prop.

Dotes, der. nom. sub. 32. a *do* donum vel *dos*; unde *Dos dōtis*, &c. huc. vide prop.

Duplici, comp. nom. adj. ex *duo* et *plico* act. 12. cūi cāre &c.: hinc duplex *plicis*, &c. vide prop.

Decēmbri, der. nom. sub. prop. ex *decem*, scil. est decimus mēsis a *Martio*, ber est syllaba adjecta perpa- ragen, inflexionis causā: inde *De- cēmbri* 2, &c. vide prop. et Dic- tion.

E

Exilis, der. nom. sub. 32. a verbo *exilio* neut. pas. 12. *exi* āre, &c.; unde *Exil* *ūlis*, &c. hic et huc. Den- tur Regula.

Excideret, comp. verb. act. 32. ab *ex* et *cado*, a mut. in *i*, sit *excido* *idi* dēre, &c.; hac habet, *latet*, &c. vide *As in presenti*.

Excussa (est) comp. verb. pas. 32. ab *ex* et *quatio*; hinc *excussio*, a mut. in *u*, *compōsita* a *claudo*, *quatio*, &c.; ad *r*. *excussio*; *excussus* *sum* *u*, ad *s*. et *sum* vel *fui*, sit *excussus* *sum* vel *fui*, &c.: Verba in *or* admittunt, &c. vide *As in presenti*.

Eubolici, der. nom. adj. prop. ab *Euboea*, quae est insula in mari *Aegae*, vide *Diffon*: unde *Eubolici* a *um*, &c. vide prop.

Eugileviti, comp. verb. act. 12. ab *e* et *vigilo* *as* *exi* āre, &c.; hinc *evigilla*, &c. vide *As in presenti*.

Euequili, comp. nom. sub. 12. sing. caret, ab *ex* et *ignov*, vel ab *ex-* quendo, quae vox pro *juvenare* usur- patur; unde *exēquili* arum, &c. huc: Haec sunt feminei generis, &c. vide *Dee genus*.

Efflicia, comp. nom. adj. part. ab *e* et *facio* 32. ut prius; est duplex euph. grat. unde *efflicio* *dei* *etum* *u*, ad *s*. *efflicus* a *um*, &c.: *ficio* non *flicio* per reg. vide: *fectum* non *fac-* tum, *hac* *captum*, *factum*, *jactum*, &c. a per *e* mutant. vide *As in presenti*.

Eripuit, comp. verb. act. 32. ab *e* et *vāpiō*, a mut. in *i*, si *compōnuntur* vocalem &c. vide; unde *eripio* *i* *ēre*, &c. vide *As in pres.*

Estimare, der. nom. sub. 12. ab *es-* timo, vel *erol*, quasi *extra* *estimo*; in- de *Estimare* *li*, &c. huc. vide prop.

Evanescente, comp. verb. insep. 12. ab antiquo *evanō* *mut*. 12. ad *evā*, &c.; unde *Evānescere*, *evā* *pres.* *e*, *evāniti* *nescere*, &c.: *quādam* *prae-* *ritum* *huc*: vide *As in presenti*.

Extremus, der. nom. adj. 12. su- perl. grad. a *posit*. *pres.* *extrem* *ext-* *rior* *extremus* vel *extimus*; hinc *ex-* *trēmus* a *um*, &c. vide prop.

Exemplis, comp. nom. sub. 12. ab *ex* et *amplum*, scil. id quod ex am- pliore sumitur; inde *Exemplum* *i*, &c. huc. vide prop.

Exonerare, comp. verb. act. 12. ab *ex* et *onero* *as* *exi* āre, &c.; unde *Exonerare*, &c. et inde *onus* *ēris* 32, &c. huc. vide *As in pres.*

Error, der. nom. sub. 32. ab *erro* act. 12. *as* *exi* āre, &c.; unde *error* *ēris*, &c. hic. vide prop.

Extractus, comp. nom. adj. part. ab *ex* et *struo* act. 32. *uxi* *ēre* *clum* *u*, ad *s*. sit *extractus* a *um*, &c.; sine *i*. in medio, post *ex* non scribitur *s*; vide *Gram.* p. 3.

Effudit, comp. verb. act. 32. ab *e* et *fundo* *idi* *ndere*, &c.; unde *effu-* *do* cum dupl. *ff*, euph. grat. vide *As in presenti*.

Egredior, comp. verb. dep. 12. ab *e* et *gradior* *devis* *grēssus* *egredi*, &c.; hinc *egredior*, non *egradior*; verba *hac* *simplicia* *presentis*, &c.; vide *As in presenti*.

Erepti, comp. nom. adj. part. ab *e* et *rāpiō* act. 32. *pui* *rāptum* *u*; hinc *ēreptus* a *um*, &c.: *reptum* non *rāp-* *tum*, per reg. ut prius. vide *ff*.

Eritus, comp. nom. adj. part. ab *e* et *rūō* act. 32. *ui* *itum*, ad *s*. sit *erit-* *us* a *um*, &c.; a *rūtum* sit *i* *medīa* *demptō* *rūtum*, non *rūtum* ut *sim-* *plex*. vide *As in presenti*.

Emiserit, comp. verb. act. 32. ex *e* et *mitto* *missi* *mittere*, &c.; hinc *Emitto*, &c. vide *As in presenti*.

Elixi, der. nom. sub. prop. 12. dict. quia *exi* *āre*: *li* sit ab *aurora* *luit*, vel aliter. vide *Diffon*: hinc *Elixi* *i*, &c. hic. vide prop.

Extenuatus, comp. nom. adj. part. ab *ex* et *tenuo* act. 12. *uxi* *āre*, &c.: *imperf.* *extenuārem*. *mut.* *ham* *in* *as*, et *tis* *in* *as*, *huc* *extenuatus* *as* *um*, &c. vide prop.

Egentem,

Egrediens, der. nom. adj. part. ab *egredere*, quod ab *e* et *gredi*, &c.: imperf. *egredieris*, &c.: cum duplici *s*, euph. grat.: hinc *effigies* &c., &c., hic. vide *prop.*

Extinctus, comp. nom. adj. ab *extinguere* act. 3^a *extingui*, neut. *extinctum* u, &c., quod ab *ex* et *tingere* vel *tinguo*, vide *Diffin.*, unde ad *s*. fit *extinctus* a *um*, vide *prop.*

Exsuperans, comp. nom. adj. ab *exsuperare* act. 1^a. *exsuperavi*, &c.: imperf. *exsuperabam*, na tia, &c., vide *prop.* sed non *exsuperantis*, post *s* enim non scribitur *s*. vide *Gram.* p. 3.

Edita sunt, der. verb. part. 3^a. *ex edo*, quod ab *e* et *do*; *edidi*, *edere*, *edipere* &c., &c. ad *s* et *sum* vel *fui*, fit *editus* sum vel *fui*, &c. Verba in *or* &c. vide *As in pras.*

Emendatus, comp. nom. adj. part. ab *emendo* act. *emere*, *emere*, *emere* a *um*, ad *rus*, fit *emendatus* a *um*, &c., vide *prop.* et participia *Gram.* *Emendo* est quasi a mendā purgo, &c. vide *Diffin.*

Evocatus, der. nom. sub. 4^a. *ex voco*, quod ab *v* et *voco* neut. 4^a. *vocaui*, *vocaui*, *vocaui* u, &c., fit *evocatus* usui, &c. vide *prop.*

Emendus, der. nota. adj. part. *ex emere* act. 3^a. *emi*, *emere*, &c.: imperf. *emēbam*, na tia, mur. *hic in du*, fit *emendus* a *um*, &c. vide *prop.* et Participia.

Alloquens, comp. nom. sub. 2^a. *ex loquor* dep. 3^a. *queris* cutus sum, *loqui*, &c.; hinc *alloquens* il, &c., hoc. vide *prop.*

Expedit, comp. verb. act. 4^a. ab *ex* et *ant* *pedio*, quod a *pes*, *pedio*, *divo*, &c.: inde *expedio*, et *expedit* pro *expedit* per Syncope. vide *As in pras.* et *Figuram.*

Excusari, comp. verb. part. 1^a. ab *ex* et *causa*, vel ab *ex* et *cubo* aut *cuso* act. 1^a. *as* *avi* *are*, &c.: hinc *excusa*, ad *r* fit *excusor*, a mut. in *u*, composita a clausula &c. vide *As in pras.* et *Diffin.*

Evincere, comp. verb. act. 3^a. *ex* et *vincere* *vici* *vincere*, &c.: unde *evinco*, &c. vide *As in pras.*

Exposcit, comp. verb. act. 3^a. ab *ex* et *posco* scis *proposci*, *poscere*, &c.; hinc *exposcit* is *is*, &c., vox ipsa *supra* caret. vide *As in pras.* *Hic* *ra* *re* aut *numquam*, &c.

Effigies, der. nota. sub. 4^a. *ex* *figere*, quod ab *e* et *figo* act. 3^a. *as* *figere*, &c.; cum duplici *s*, euph. grat.: hinc *effigies* *ei*, &c., hic. vide *prop.*

Extulit, comp. verb. part. *extulit*, ab *ex* et *tulere* *tuli*, *tulere*, &c.; hinc *extulit*, non *ex* euph. grat. *extuli*, vox ipsa. vide *As in pras.*

F

Fragili, der. nom. adj. a *frango* act. 3^a. *frēgi*, &c.; vel potius ab antiquo *frago* neut. 2^a. *ei*, &c.; inde *fragilis* *le*, &c.; *Dentis Regula.*

Factus, der. nom. adj. part. a *fio* vel *facio* neut. 3^a. *fēci* *factum* u, ad *s*. *factus* a *um*, &c. vide *Prop.*

Fuga, der. nom. sub. 1^a. a *fugio* neut. 3^a. *fūgi* *gone*, &c.; unde *fuga* a, &c., hoc. vide *prop.*

Favoris, der. nom. sub. 3^a. a *fa* *oro* act. 2^a. *avi* *oro*, &c.; et hinc *favor* *oris*, &c., hic. vide *prop.*

Felicior, der. nom. adj. compar. grad. a *posit.* *falix* *felicior* *felicissimus*; unde *felicior* *ui*, *oris* &c.; qui fit a primo positivi casu in *i*, addita syllaba *or*. vide *Gram.* p. 32.

Flendus, der. nom. adj. part. a *fleo* neut. 2^a. *flēvi*, mut. *flēvi* in *ui*, *flens* *flentis*, mut. *tis* in *du*, *flendus* a *um*, &c. vide de *prop.*

Futurus, der. nom. adj. part. a *sum* *es*, &c.; vel potius ab antiquo *fuo* *fuis* *fui*, *utrum* *ui*, ad *rus*, fit *futurus* a *um*, quasi *futurus*, &c. vide *prop.*

Fluctibus, der. nom. sub. 4^a. a *fleo* neut. 3^a. *uxi* *xum* u; unde *fluctus* *as* act. 1^a. et inde *fluctus* *us* *ui*, &c., hic. vide *prop.*

Frager, der. nom. sub. 3^a. ab antiquo *frago* *es*, neut. 2^a; inde *frager* *oris*, &c., hic. vide *prop.*

Fato, der. nom. sub. 2^a. a *fando* aut *fatus* sum vel *fui*, *for* non legitur, vide *Gram.* p. 57. *Diffin.* est *divinum*, quicquid *Dii* *fator*; hinc *fatum* *i*, &c., hoc. vide *prop.*

Ferventius, der. nom. adj. part. a *fervere* *ing.* *ēham*, mut. *hēvi* in *ui*, fit *fervens* *entis*, &c. vide *prop.*

Fines, der. nota. sub. 3^a. a *fio* act. 4^a. *ivi* *ire*, &c.; hinc *fatus* *is*, &c., hic vel hoc. vide *prop.*

Faciens, der. nom. sub. 3^a. a *facio* neut.

neut. 3e. *fil* fidum bonum vel magnum, inde *faciens* *avis*, &c. hoc. vide *prop.*

Flemens, der. nom. adj. part. a *fleo*, ut prius, *flebam*, mut. *ham* in *is*, *fletis* *tis*, &c. vide *prop.*

Fumus, der. nom. sub 3e. dict. a *funallibus*, factis ex *supra* cerâ circumdata, quæ mortuis preferuntur; hinc *fumus* *eris*, &c. hoc. vide *prop.*

Fida, der. nom. adj. a *fido* neut. 3e. *fisus* *sum* *dere*, &c.; hinc *fidus* a *um*, &c. vide *prop.*

Frater, der. nom. adj. possess. a *frater* *tris* 3e. unde *fraternus* a *um* vide *prop.*

Fœdatus, der. nom. adj. part. a *fardo* act. 1e. *foi* *atum* u, ad. s. *fœdatus* a *um*, &c. vide *prop.*

Fessus, der. nom. adj. part. a *fatiscor* dep. 3e. *festus* *sum*; at *horum* *nunc* *est* *deponens*, &c.: vide *As in presenti*; hinc *fessus* a *um*, &c. vide *prop.*

Fides, der. nom. sub 2e. a *fido* neut. 3e. *foi* *ete*, &c.; vel a *flammi*, ut *Ovid.* *alibi*: hinc *fœcus* *ci*, &c. vide *prop.*

Fortis, der. nom. sub 1e. a *fortis* forte *dispositio*, vide *Qua genus*; quasi *Fortis*, a *certo*, ob volubilitatem, vel aliter, vide *Diffin.*; hinc *Fortis* *na* *re*, &c. hrc. vide *prop.*

Faciles, der. nom. adj. ex *facio* neut. ut prius; hinc *facilis* *le*, &c. vide *prop.*

Fides, der. nom. sub 5e. a *fio*, quia fit quod dictum est: hinc *Fides* *ei*, &c. hrc. vide *prop.*

Furia, der. nom. sub 1e. a *furore* dict. quia *furorem* immitunt mortalibus, vel aliter, vide *Diffin.*: hinc *Furia* *arum*, &c. hrc. vide *Qua genus*.

Fulsa est, der. verb. pass. 1e. a *fulcio* act. *fulsi*, *tire*, *fultum* u; ad. s. et *sum* vel *fui*, hinc *fultus* *sum* vel *fui*, &c. verba in *or*, &c. vide *As in pres.*

Ficta, der. nom. adj. part. a *fingo* act. 3e. *mi*, *ingere*, *fidum* u, ad. s. *fictus*, non *fultus*, a *um*, &c.: nam *quique* *abiciunt* u. vide *As in pres.*

Fabula, der. nom. sub 1e. a *fando* vel *fabulo* act. 1e. *as* *foi* *are*, &c.; hinc *fabula* *re*, &c. hrc. vide *prop.*

Fasidius, der. nom. adj. part. a *fastidio* act. 1e. *foi*, *ire*, *ditum* u, ad. s. *fastidius* a *um*, &c. vide

prop. et particula *Gram.*

Nitens, der. nom. sub 1e. a *nit* neut. 3e. ut prius, inde *nitens* *inis*, &c. hoc. vide *prop.*

Ballas, der. nom. adj. a *fullo* act. 3e. *fellis*, *fullere*, &c.: unde *fullas* *actis*, &c.; vide *Prop.*

Fœdere, der. nom. sub 3e. a *fides*, quæ in *fœdere* *faciendo* interpretatur; hinc *fœderis* *eris*, &c. hoc. vide *prop.* et *Diffin.* ut alia derivatur.

Fatalibus, der. nom. adj. a *fatum*, l. e. dictum *Dei*, quod a *fando*, vel aliter, vide *Diffin.*: unde *fatalis* *e*, &c. vide *prop.*

Fornica, der. nom. sub 1e. sic dict. quod *fecit* *micas* *farris*, vide *Diffin.*: inde *fornica* *re*, &c.; hrc. vide *prop.*

Fatenda, der. nom. adj. part. a *fatior*, dep. 2e. *eris* *fallis* *sum*, *eri*, &c.: imper. *fatēbar*, *mut* *bar* in *is*, *fatens* *tis*, *mut* *tis* in *das*, sic *fatēdas* *ut*, &c. vide *prop.* et particula *Gram.*

Fulmina, der. nom. sub 3e. a *fulgeo* neut. 2e. *fulsi*, *gēre*, &c.: inde *fulmen* *inis*, &c. hoc. vide *prop.*

Facile, der. nom. adj. a *fando*, quia facile *faturo*: hinc *facundus* a *um*, vide *prop.*

Fervens, der. nom. sub 2e. a *fervo* neut. *ferri*, *vere*, quasi *ferpidum* &c. quia *ferret* propter *angustias*, vel a *fremendo*, vide *Diffin.*: unde *ferunt* *i*, &c. hoc. vide *prop.*

Fociēs, der. nom. sub 3e. a *fundendis* vocibus, vel quia per eas *famus* *voces*, vel alias, vide *Diffin.*: inde *fans* *apicis*, &c. hrc. vide *prop.*

Flava, der. nom. adj. a *flamma*, et similis, vel a *flando*, vel a *flavē*; vide *Diffin.*: hinc *flavus* a *um*. vide *prop.*

G

Gemina, der. nom. adj. a *geminis* act. 1e. *as* *foi* *are*, &c.; inde *geminus* a *um*, &c. *Dentur Regule*.

Gellidus, der. nom. adj. a *gelo* act. 1e. vel *gela*, quod a *ga* terra et *ligo*, quasi *ligans* *terram*, unde *gellidus* a *um*, &c. vide *prop.*

Gravida, der. nom. adj. a *gravo* act. 1e. *as* *foi* *um*, &c.; vel a *gravis*, quasi *gravatus* *onere* vel *conceptus*; unde *gravidus* a *um*, &c. vide *prop.*

Gemini,

et dicitur qd. in. li. de. hinc. ad. qd. dicitur : unde ad. i. fit indolentia a. unde. &c. vide prop. et participia.

Improbis, comp. nom. adj. ex in. et propus; hinc improbus, non in euph. grat. a. um, &c. vide prop.

Incidentur, comp. nom. adj. part. ex in et quatio, act. 3a. ut prius; hinc incidentis, composita a claudis, quatio, &c. vide As in pres. imper. incidentibus ut tis, &c. vide prop. et participia.

Indignatur, comp. verb. dep. 3a. ex in et dignus ap. atus sum, &c. unde indignus, quasi indigne feci, &c. vide Diffini. indignus vel o. atur, vox ipsa.

L

Liber, der. nom. sub. a. libet, i. e. arborum corticibus, quibus antequam charis scopulorum arborum; unde Liberus, &c. hic. a. Liber; sed plures habet significationes, &c. lib. libet vulgare, Liber a. Reus, Liber free; Liber God Bachus, and Liber the Reus of a Tree. Dantur Regula.

Lacibus, der. nom. sub. 3a. a. lacis, &c. unde lacis, &c. ad. i. fit lacis ut in, &c. hic. vide prop.

Licentia, der. nom. sub. 3a. a. lino, act. 3a. licet, &c. licentia, &c. vel a. licet, quia licet videtur charitatem maculam; unde licentia e, &c. hec. vide prop.

Legendum, der. nom. adj. part. a. lego, act. 3a. legam, mut. legem in ut, legem ut, mut. sis in dus, legem ut a. um, &c. vide prop.

Legis, der. nom. sub. 3a. a. lego, legi legum a, &c. unde legis, &c. &c. hic. vide prop.

Lentus, der. nom. adj. part. a. lentus, act. 3a. rei ire ut in, &c. ad. i. lentus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. adj. part. a. lego, ut prius, legi legum a, &c. ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa est, der. verb. part. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

Lassa, der. nom. sub. 3a. a. lassus, act. 3a. lassum, ad. i. fit lassus a. um, &c. vide prop.

lauda.

lenitudo in his, aut ab in his
fraternaliter a me, &c. vide prop.
et particula.

Lentus, der. nom. sub. 3a. i. lentus
vel ex se et molis, vel alia vide
Dictione: hinc linter his, &c. hic
vide prop.

Lentum, der. nom. sub. 3a. i. len-
tum, qd. i. leno neut. 1a. m. puer
cuius, &c. hic leno et leno,
orlo, &c. hic. Vide Prop. Quae genus
et As in pref.

Lento, der. nom. sub. 3a. i. lentus
ut i. lento, lento, &c. vide Dictione:
similis pariter, sine macula et ad
vicia omni transferatur analogice:
hinc Lento, &c. tres tamen habet
casus plur. vide Quae genus, et prop.

M

Machina, der. nom. adj. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina &c. Dictione: Machina.

Machina, der. nom. adj. compert.
grat. long. a posit. magnus machina
machina, hinc machina &c. hic.
vide Gram. p. 34.

Machina, der. nom. sub. 2a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

Machina, der. nom. sub. 3a. i. machi-
natio &c. 1a. der. der. &c. ut
de machina i. hoc. vide prop.

hinc

Bitte, das man sich an die persönliche Karte, die jeder bei sich hat, nicht vergisst. Alles Gute!

Præbet, comp. verb. nā. ex. i
pra ex hālis, hālis iū dū, ex per
contact, fit præbet ex m, fit. yā
A in traf.

Parta, der. nom. sif. part. a p-
rio act. 3e. pēperi parere partum u
ad. e. parura una. vide prop.

[Faint, illegible handwritten notes]

Perigrinus, comp. nom. adj. a
viger, quasi per agrum profectus
procul a patria, unde pergrinusus
est, &c. vide sup. et Diction.

Præceptor, comp. nom. sub. 3e.

Falsitas, die non. Feb. 22. a P.
 det. pastorem Dep. vel a p[re]sente
 tot sunt eius delictiones, vide D[omi]n[ic]o
 sien, hinc p[re]sidentium di. &c. ho
 vide tunc in lib[ro] mon

Perculis, comp. not. ad, par. e
per et quatuordecim, aut per in d
lit phycis, comp. not. a claud, qu
do dec; percis, comp. not. a cl
s. inde percis a m, ac. vide a
de m, et percis a m, ac. vide a

à par et même, les papiers d'ami, et
de videz les de pres.

Præfate, cōm. vob. dñ. ex p.
et sum, ut pñe, hinc pñe pñe
des pñe pñe pñe, ita, hinc dñ.
ita cum grat. vide Gm. p. 4.

Penebrae, der. nunt. sub. 3u.
penitus, quod latius est, quasi quaedam
penetrationem sacramenti offert; hinc per
penitus &c. hoc. vide prop.

Pleitas, den. nom. adj. part. d.
no est 3c. Pleitā, pōnere, situm
est, se pōnere a meo, &c. vide P.

Prisr, der. nom. stj. ineg. co
jst. gnd. d. pofic. adv. pridem p
pindus; vide Grav. p. 34: h

primus, etc. vide prop.
 Primus, der. nota. adj. part.
 primus act. in pass. primus, etc.
 unperf. mäs. mut. hant in
 presentis, etc. vide prop.

Präp. der. nom. adj. com.
grad. int. à prop. propre pro

1. **NAME:** _____
 2. **DATE:** _____
 3. **TIME:** _____
 4. **PLACE:** _____
 5. **REASON:** _____
 6. **HOW:** _____
 7. **WHAT:** _____
 8. **WHO:** _____
 9. **WHY:** _____
 10. **HOW:** _____
 11. **WHAT:** _____
 12. **WHO:** _____
 13. **WHY:** _____
 14. **HOW:** _____
 15. **WHAT:** _____
 16. **WHO:** _____
 17. **WHY:** _____
 18. **HOW:** _____
 19. **WHAT:** _____
 20. **WHO:** _____
 21. **WHY:** _____
 22. **HOW:** _____
 23. **WHAT:** _____
 24. **WHO:** _____
 25. **WHY:** _____
 26. **HOW:** _____
 27. **WHAT:** _____
 28. **WHO:** _____
 29. **WHY:** _____
 30. **HOW:** _____
 31. **WHAT:** _____
 32. **WHO:** _____
 33. **WHY:** _____
 34. **HOW:** _____
 35. **WHAT:** _____
 36. **WHO:** _____
 37. **WHY:** _____
 38. **HOW:** _____
 39. **WHAT:** _____
 40. **WHO:** _____
 41. **WHY:** _____
 42. **HOW:** _____
 43. **WHAT:** _____
 44. **WHO:** _____
 45. **WHY:** _____
 46. **HOW:** _____
 47. **WHAT:** _____
 48. **WHO:** _____
 49. **WHY:** _____
 50. **HOW:** _____
 51. **WHAT:** _____
 52. **WHO:** _____
 53. **WHY:** _____
 54. **HOW:** _____
 55. **WHAT:** _____
 56. **WHO:** _____
 57. **WHY:** _____
 58. **HOW:** _____
 59. **WHAT:** _____
 60. **WHO:** _____
 61. **WHY:** _____
 62. **HOW:** _____
 63. **WHAT:** _____
 64. **WHO:** _____
 65. **WHY:** _____
 66. **HOW:** _____
 67. **WHAT:** _____
 68. **WHO:** _____
 69. **WHY:** _____
 70. **HOW:** _____
 71. **WHAT:** _____
 72. **WHO:** _____
 73. **WHY:** _____
 74. **HOW:** _____
 75. **WHAT:** _____
 76. **WHO:** _____
 77. **WHY:** _____
 78. **HOW:** _____
 79. **WHAT:** _____
 80. **WHO:** _____
 81. **WHY:** _____
 82. **HOW:** _____
 83. **WHAT:** _____
 84. **WHO:** _____
 85. **WHY:** _____
 86. **HOW:** _____
 87. **WHAT:** _____
 88. **WHO:** _____
 89. **WHY:** _____
 90. **HOW:** _____
 91. **WHAT:** _____
 92. **WHO:** _____
 93. **WHY:** _____
 94. **HOW:** _____
 95. **WHAT:** _____
 96. **WHO:** _____
 97. **WHY:** _____
 98. **HOW:** _____
 99. **WHAT:** _____
 100. **WHO:** _____
 101. **WHY:** _____
 102. **HOW:** _____
 103. **WHAT:** _____
 104. **WHO:** _____
 105. **WHY:** _____
 106. **HOW:** _____
 107. **WHAT:** _____
 108. **WHO:** _____
 109. **WHY:** _____
 110. **HOW:** _____
 111. **WHAT:** _____
 112. **WHO:** _____
 113. **WHY:** _____
 114. **HOW:** _____
 115. **WHAT:** _____
 116. **WHO:** _____
 117. **WHY:** _____
 118. **HOW:** _____
 119. **WHAT:** _____
 120. **WHO:** _____
 121. **WHY:** _____
 122. **HOW:** _____
 123. **WHAT:** _____
 124. **WHO:** _____
 125. **WHY:** _____
 126. **HOW:** _____
 127. **WHAT:** _____
 128. **WHO:** _____
 129. **WHY:** _____
 130. **HOW:** _____
 131. **WHAT:** _____
 132. **WHO:** _____
 133. **WHY:** _____
 134. **HOW:** _____
 135. **WHAT:** _____
 136. **WHO:** _____
 137. **WHY:** _____
 138. **HOW:** _____
 139. **WHAT:** _____
 140. **WHO:** _____
 141. **WHY:** _____
 142. **HOW:** _____
 143. **WHAT:** _____
 144. **WHO:** _____
 145. **WHY:** _____
 146. **HOW:** _____
 147. **WHAT:** _____
 148. **WHO:** _____
 149. **WHY:** _____
 150. **HOW:** _____
 151. **WHAT:** _____
 152. **WHO:** _____
 153. **WHY:** _____
 154. **HOW:** _____
 155. **WHAT:** _____
 156. **WHO:** _____
 157. **WHY:** _____
 158. **HOW:** _____
 159. **WHAT:** _____
 160. **WHO:** _____
 161. **WHY:** _____
 162. **HOW:** _____
 163. **WHAT:** _____
 164. **WHO:** _____
 165. **WHY:** _____
 166. **HOW:** _____
 167. **WHAT:** _____
 168. **WHO:** _____
 169. **WHY:** _____
 170. **HOW:** _____
 171. **WHAT:** _____
 172. **WHO:** _____
 173. **WHY:** _____
 174. **HOW:** _____
 175. **WHAT:** _____
 176. **WHO:** _____
 177. **WHY:** _____
 178. **HOW:** _____
 179. **WHAT:** _____
 180. **WHO:** _____
 181. **WHY:** _____
 182. **HOW:** _____
 183. **WHAT:** _____
 184. **WHO:** _____
 185. **WHY:** _____
 186. **HOW:** _____
 187. **WHAT:** _____
 188. **WHO:** _____
 189. **WHY:** _____
 190. **HOW:** _____
 191. **WHAT:** _____
 192. **WHO:** _____
 193. **WHY:** _____
 194. **HOW:** _____
 195. **WHAT:** _____
 196. **WHO:** _____
 197. **WHY:** _____
 198. **HOW:** _____
 199. **WHAT:** _____
 200. **WHO:** _____
 201. **WHY:** _____
 202. **HOW:** _____
 203. **WHAT:** _____
 204. **WHO:** _____
 205. **WHY:** _____
 206. **HOW:** _____
 207. **WHAT:** _____
 208. **WHO:** _____
 209. **WHY:** _____
 210. **HOW:** _____
 211. **WHAT:** _____
 212. **WHO:** _____
 213. **WHY:** _____
 214. **HOW:** _____
 215. **WHAT:** _____
 216. **WHO:** _____
 217. **WHY:** _____
 218. **HOW:** _____
 219. **WHAT:** _____
 220. **WHO:** _____
 221. **WHY:** _____
 222. **HOW:** _____
 223. **WHAT:** _____
 224. **WHO:** _____
 225. **WHY:** _____
 226. **HOW:** _____
 227. **WHAT:** _____
 228. **WHO:** _____
 229. **WHY:** _____
 230. **HOW:** _____
 23

Préfecture, Comp. adm. adj. par.
à pro et facio tant. 30. a tant. In
par. reg. vide. de impens. tant. par.

[illegible]

A preter top, in open air, etc.; inch thick; strong; good; common; in fact. See also note to poster, etc., etc. - vide @

Printed by the Government Printer, at the Government Press, Singapore.

[illegible]

Dr. August Miller, 1888. Born in
Germany, his name is in the
list of the Dr. vide page.

Pārdam, comp. verb. pres. 3rd: *pa-*
pa- *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-*
pa- *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-* *pa-*
 Pārdam, comp. verb. pres. 3rd: *pa-*

1. *... ..*
 2. *... ..*
 3. *... ..*
 4. *... ..*
 5. *... ..*
 6. *... ..*
 7. *... ..*
 8. *... ..*
 9. *... ..*
 10. *... ..*
 11. *... ..*
 12. *... ..*
 13. *... ..*
 14. *... ..*
 15. *... ..*
 16. *... ..*
 17. *... ..*
 18. *... ..*
 19. *... ..*
 20. *... ..*
 21. *... ..*
 22. *... ..*
 23. *... ..*
 24. *... ..*
 25. *... ..*
 26. *... ..*
 27. *... ..*
 28. *... ..*
 29. *... ..*
 30. *... ..*
 31. *... ..*
 32. *... ..*
 33. *... ..*
 34. *... ..*
 35. *... ..*
 36. *... ..*
 37. *... ..*
 38. *... ..*
 39. *... ..*
 40. *... ..*
 41. *... ..*
 42. *... ..*
 43. *... ..*
 44. *... ..*
 45. *... ..*
 46. *... ..*
 47. *... ..*
 48. *... ..*
 49. *... ..*
 50. *... ..*
 51. *... ..*
 52. *... ..*
 53. *... ..*
 54. *... ..*
 55. *... ..*
 56. *... ..*
 57. *... ..*
 58. *... ..*
 59. *... ..*
 60. *... ..*
 61. *... ..*
 62. *... ..*
 63. *... ..*
 64. *... ..*
 65. *... ..*
 66. *... ..*
 67. *... ..*
 68. *... ..*
 69. *... ..*
 70. *... ..*
 71. *... ..*
 72. *... ..*
 73. *... ..*
 74. *... ..*
 75. *... ..*
 76. *... ..*
 77. *... ..*
 78. *... ..*
 79. *... ..*
 80. *... ..*
 81. *... ..*
 82. *... ..*
 83. *... ..*
 84. *... ..*
 85. *... ..*
 86. *... ..*
 87. *... ..*
 88. *... ..*
 89. *... ..*
 90. *... ..*
 91. *... ..*
 92. *... ..*
 93. *... ..*
 94. *... ..*
 95. *... ..*
 96. *... ..*
 97. *... ..*
 98. *... ..*
 99. *... ..*
 100. *... ..*

*grati. magis e. pax. Post. postea
postquam : et inde per mag. ut gratia
posterior erit. &c. vide Gratianum
Seditionem de. non. ad. mag.*

unde Ponticus a son, &c. vide DALL.

... der. nom. n. l. ...
... ex per ...
... ...

Pringle, comp. nom. sili. et
et finge act. ut. dte. Ave. Ac; ve.

jugis naut. gr. *μῆλ γὰρ*, *huc*: *h*
profugus *gr. σῆλ*, *huc*, *vide* *gr.*
Profugus, *comp. nom.* *gr.* *σῆλ*
 at *gr. σῆλ* *huc* *gr.* *σῆλ*

Præcipiente, dat. et obsequio.

adj. part. ex p[re]s[ent]i, q[uo]d p[re]s[ent]i
sunt v[er]ba ad p[re]s[ent]i, q[uo]d p[re]s[ent]i
de p[re]s[ent]i ad p[re]s[ent]i, q[uo]d p[re]s[ent]i

Prápryato, det. nom. adj. | an

præprensus aet. 3a. *præprensus*, *præprensus* aet. 3a. ut prius; inde *præprensus* sui iurum u. ad. i. *præprensus* a um, &c. vide *prop.*

Præprensus, comp. nom. adj. part. ex *præ* et *prensus* aet. 3a. ut prius; inde *præprensus* sui iurum u. ad. i. *præprensus* a um, &c. vide *prop.*

Præprensus, der. nom. adj. iteg. superl. grad. à *præprensus* *præprensus* *præprensus* *præprensus* a um, &c. vide *prop.* et *Gram.* ut prius.

Præprensus, comp. nom. sub. 3a. ex *præ* aet. 3a. *præprensus*, *præprensus* aet. 3a. ut prius; inde *præprensus* a um, &c. vide *prop.*

Præprensus, comp. verb. aet. 3a. à *præ* et *cumbere* *præprensus*, &c. unde *præprensus* *præprensus* *præprensus* *præprensus* a um, &c. vide *prop.*

Pulsus, der. nom. adj. part. à *pingo* aet. 3a. *pulsus*, *pulsus* aet. 3a. ut prius; inde *pulsus* a um, &c. vide *prop.* n. abijicitur in supin. *quinque* abijiciunt n, &c. vide *As in præf.*

Pulsus, der. nom. adj. part. à *pello* aet. 3a. *pulsus*, *pulsus* aet. 3a. ut prius; inde *pulsus* a um, &c. non *pulsus*; hic etiam *advortas* quod syllaba &c. vide *As in præf.*

Pallor, der. nom. sub. 3a. ex *pallor* neut. 2a. *lucere*, &c. hinc *pallor* *oris*, &c. hic. vide *prop.*

Penates, der. nom. sub. 3a. sing. caret, *mascula sunt tantum*, &c. vi. *Qua genus dicit. Penates*, qd. *penes* nos nati sunt, vel à *pennu*, vide *Diffion.* quomodo differunt à *Laribus*. Hinc *Penates* *tantum*, &c. hi.

Pignora, der. nom. sub. 3a. ex *pignora* aet. 3a. *pignora*, *pignora* aet. 3a. ut prius; inde *pignora* a um, &c. hinc *pignora* *oris*, &c. hoc. vide *Diffion.* et *prop.*

Pinea, der. nom. adj. à *pinus* 2a. et 4a. quod à *pinus*, i. mut. in n, vel à *pinus* *pinus*, propter succum, &c. vide *Diffion.* hinc *pinus* a um, &c. vide *prop.*

Primus, der. nom. adj. iteg. superl. grad. ab adverb. *pridem* *prior* *primus* a um, &c. vide *prop.* et *Gram.* p. 34.

Præcipuus, comp. adverb. à *præcipuus*, quod à *præ* et *capio* aet. 3a. quia *præ* aliis capitur, vel aliter; vide *Diffion.*

Perpetuus, der. nom. adj. à *perpetuus* aet. 3a. *perpetuus*, &c. hoc est sine intermissione *perpetuus*: hinc *perpetuus* a um, &c. vide *prop.*

Præstent, comp. verb. aet. 1a. ex *præ* et *stent*, *stent* aet. 1a. ut prius; inde *præstent* *præstent* *præstent* *præstent* a um, &c. vide *prop.*

Pulvis, der. nom. sub. 3a. à *pelle*, quod vento pellatur, vel aliter, vide *Diffion.* hinc *pulvis* et *pulvis*, vide *Qua genus*, gen. *pulveris*, &c. hic vel hæc. vide *prop.*

Præscōula, der. nom. sub. 2a. à *præscō* *ōnis*, &c. quod à *præscō*, per *syncope*, vide *Signam.* Aliæ sunt ejus derivationes, vide *Diffion.* unde *præscō* *ōnis*, &c. hic. vide *prop.*

Pœta, der. nom. sub. 1a. à *nasu* *nasu*, ob fabulas quas referunt; inde *Pœta* a, &c. hic. vide *prop.*

Pervitura, comp. nom. adj. à *pervit*, 4a. ut prius; sup. *pervitum* a. ad. *pervit*, sit *pervitum* a um, &c. vide *prop.* et participia.

Patria, der. nom. sub. 1a. à *pater*, hinc *patria* a, &c. hæc, *patrius* a um, &c. ac *patermus* a um, &c. vide *prop.*

Pervosus, comp. nom. adj. part. à *pervos*, quod à *per* et *vos* ant. *osum* a, ad. i. sit *pervosus* a um, &c. vide *prop.* et participia.

Pollitum, der. nom. adj. part. à *pollitum* dep. 2a. quod ex *per* et *li* *or* pro *pellitum*, &c. vide *Diffion.* hinc *pollitum* *eris* *pollitum* *sum*, &c. inde *pollitum* a um, &c. vide *prop.* et *As in præf.*

Præpostere, comp. nom. adj. à *præ* et *postere*, quod à *post*, *perversus* ordine; hinc *præposterus* a um, &c. vide *prop.*

Præsequere, comp. verb. dep. 3a. à *pro* et *sequor* *eris* *cutus*, *sequi*, &c. inde *præsequor*, et *præsequer* *veris* vel *vere* in imperf. modi potentialis, &c. vide *As in præf.*

Placidus, der. nom. adj. à *placere* neut. quod à *per* et *lacio*, &c. *cui cedere*, &c. hinc *placidus* a um, &c. vide *prop.*

Præcordia, comp. nom. sub. ex *præ* et *cor*, dis, &c. hinc *præcordia*, *orum*, caret sing. vide *Qua genus*.

Parili, der. nom. adj. à *pari*, quod à *pari* juxta, et amplius vide *Diffion.* hinc *parilis* le, &c. vide *prop.*

Palato, der. nom. sub. 2a. à *palatus*, hinc *palatus* et *pabulum*, &c. ut inde *palatum* i, &c. hoc. vide *prop.*

Palladium, der. nom. sub. 2a. à *pallas*, qd. à *pallas* vibro, i. e. *Dea* *hæc*

hastæ vibratrix, vel aliter, vide *Diction*: unde *Palladium* ii, &c, hoc; est equum *Palladis* simulachrum. vide *prop.*

Portus, der. nom. sub. 12. à *pôrto* act. 12. *qui âre*, &c; quod merces ibi portantur, vel quasi urbis porta, vel alias, vide *Diction*: hinc *portus* tis ni, &c, hic. vide *prop.*

Præpontiâcis, der. nom. adj. propr. à *Præponti*, idos, &c, mare sic dict. vide *Diction*: hinc *Præpontiâcus* a um, &c. vide *prop.*

Præpûlsa, comp. nom. adj. à *pro* et *pello*, ut prius; *pulsus* u, ad. s. fit *præpulsus* a um, vide *prop.* et *As in præf.* quare *præpuli* et *præpulsus*, at non *præpuli* et *præpulsus*, &c.

Prætereat, comp. verb. neut. 42. à *præter* et *eo*, ut prius; inde *præterit* iui ire, &c; vide *As in præf.*

Prædâ, der. nom. sub. 12. à *pâr*io, quasi *parida*, quod sit manu parit, vel à *præ* et *do*, &c; vide *Diction* fusius: unde *præda* a, &c, hæc. vide *prop.*

Præfundo, comp. nom. sub. ex *pro* et *fundo* act. 32. *fudi*, *fundere*, &c; vel quod est *præcul* à *fundo*, &c, vide *Diction*: hinc *præfundum* i, &c, hoc. vide *prop.*

Pæccâ, der. nom. sub. à *pæcco* neut. 12. *câvi*, *âre*, *pæccatum* u; inde *pæccatum* i, &c, hoc. vide *prop.*

Præfectu, comp. nom. sub. 42. à *pro* et *fâcio*, ut prius; unde *præficio* eci, *cere*, factum u, ad. s. fit *præfectus* us ui, &c, hic. vide *As in præf.* et *Prop.*

Præpônendos, comp. nom. adj. part. ex *præ* et *pôno* act. 32. ut prius: imperf. *præpônēbam*, mut. *bam* in *ns*, *præpônens* ntis, mut. *tis* in *du*s, fit *præpônendus* a um, &c. vide *prop.* et *participia*.

Præcella, comp. nom. sub. 12. ex *pro* et *cello* act. 32. *cêcûli*, *cellere*, cultum u, &c; unde *præcello* *præcûli*, &c, vide *reg.* *As in præf.*: et inde *præcella* a, &c, hæc; vide *prop.*

Q

Quærenti, der. nom. adj. part. à *quæro* act. 32. *sivi* *quære*, &c; imperf. *quæram*, mut. *bam* in *ns*, fit *quærens* tis, &c. *Dentur Regula.*

Quæsit, comp. Pron. adj. à *quæro* et *quis*; irregulariter declin. per *reg.* *Gram.* vide, p. 40.

Quæsitus, der. nom. adj. part. à *quæro*, ut prius, *sivi* *quæro* a, ad. s. fit *quæsitus* a um, &c. vide *prop.*

Quæsiacumque, comp. nom. adj. à *quælis* et *cumque*, declin. ut *quælis* hic et hæc, et *quæle* hoc, addendo *cumque*, omnibus casibus. vide *Gram.* p. 40.

Quærendi, der. nom. adj. part. à *quæro*, ut prius: *quæram* imperf. mut. *bam* in *ns*, *quærens* tis, mut. *tis* in *du*s, fit *quærendus* a um, &c. vide *prop.* et *Gram.* p. 60, 61.

Quæquam, comp. pron. adj. à *quis* et *quam*; *quen* non *quem* euph. grat: unde *quæquam* indeclin. more singulari. vide *Gram.* p. 40.

Quævis, comp. conjunctio, ex *quam* et *vis*, qd à *volo* vis, &c; inde *quævis* indeclinabile angl. *albeis*.

Quæsiat, der. nom. adj. part. à *quæro* act. 12. *âvi*, *âre*, *âtum* u, &c; qd à *quæro* act. 32. *quæsi* *têre* &c; ad. s. fit *quæsiatus* a um, &c. vide *prop.* et *Gram.* p. 60.

Quirini, der. nom. sub. 12. *â* *Quiribus* *Sabinis*, vel à *Quir*, *hastâ*, quâ utebantur: *Romulus* ita dict. à quo *Quirites* postea vocati sunt *Romani*: inde *Quirinus* i, &c, hic. vide *prop.*

Quilibet, comp. pron. ex *qui* vel *quis*, et *libet*; indeclin. *quilibet* *quælibet*, *quodlibet*, &c, ad. *libet* cuique casui: vide *Gram.* p. 40.

R

Requirit, comp. verb. act. 32. à *quæro*, ut prius; unde *requiro* fit hæc *reg.* si componentur *vocalem primam* in *i* mutant. vide *As in præf.* *Dentur Regula.*

Râta, der. nom. adj. part. à *rep* dep. 22. *râris* *râtus* sum vel fui, *râri* *vatum* u; ad. s. et *sum* vel *fui*: *orba* in *or* admittunt, &c. vide *As in præf.*

Rêjiciat, comp. verb. act. 32. ex *re* et *jacio* eci *cere*, &c; a mut. in *i*, hæc si componas, &c; fit *rêjici* *rêjici*, *præteriti* nunquam, &c. vide *As in præf.*

Rêtôrquet, comp. verb. act. 22. à *re* et *tôrquero* *torsi* *tôrquere*, &c; unde *rêtôrquero* es et &c, vide *As in præf.* *Resol.*

Reservat, comp. verb. neut. 2x. ex *re* et *servo* vti *servo*, &c.; hinc *reservatio* et *reservatam* a *ut*, &c. vide *As in pras.*

Receptus fueris, comp. verb. pass. à *re* et *capio* act. 3x. *recepti*, *ceptum tu*; ad. s. et *sum* vel *fui*, fit *receptor* ad. r. et *receptus sum* vel *fui*. Verba in or, &c. vide *As in pras.*

Rapta, der. nom. adj. part. à *rapio* act. 3x. *pui*, *pere*, *raptum u*, ad. s. fit *raptus a um*, &c. vide *prop.*

Referri, comp. verb. pass. irreg. à *re* et *feror*, quod à *fero* ad. r.: unde *referor* *erris relatus sum referri*, vox ipsa, &c. vide *As in pras.*

Remota, comp. nom. adj. part. à *re* et *moveo* act. 2x. *ovi otum u*, ad. s. fit *remotus a um*, &c. vide *prop.*

Reitor, der. nom. sub. 3x. à *rego* act. 3x. *exi*, *regere*, *etum u*; inde *reitor oris*, &c. hic vide *prop.*

Regione, der. nom. sub. 3x. à *rego*, ut prius, quia *regiones* olim sub *regionibus* erant: hinc *regio onis*, &c. hanc vide *prop.*

Repeto, comp. verb. act. 3x. ex *re* et *peto* is *petii* vel *ivi petere*, ut prius; hinc *repeto*, &c. vide *As in pras.*

Reliqui, comp. verb. act. 3x. ex *re* et *linguo liqui*, *uquere*, &c.; unde *relinquo* &c. vide *As in pras.* Hinc *relinquebam quens tis*, mut. *tis* in *du*, *relinquendus a um*, &c. ut postea ibidem.

Resinebar, comp. verb. pass. 2x. ex *re* et *teno* nui *ere*, &c.; e mut. in *i*, *hac habeo*, *lateo*, &c.: unde ad. r. fit *retineor eris*, et imperf. *retinebar*, &c. vide *As in pras.*

Revocatus, comp. nom. adj. part. à *re* et *voco* act. 1x. *avi*, *are*, *atum u*, ad. s. fit *revocatus a um*, &c. vide *prop.* et participia *Gram.*

Respicens, comp. nom. adj. part. à *re* et *specio* act. 3x. ut prius; e mut. in *i*, *hac si componas* &c. *sad prateriti nunquam* &c.; hinc *respicio* *ebam respiciens tis*, &c. vide *As in pras.* et *prop.*

Resurrexit, decomp. verb. neut. 3x. ex *re*, *sursum* et *ago*; hinc *surgo* non *sursumago*, media presentis syllaba adempta. vide *As in pras.* Inde *resurgo* *surgis resurrexi*, &c.

Rigide, der. nom. adj. à *rigeo* neut. 2x. *gvi gere*, &c.; hinc *rigidus a um*, &c. vide *prop.*

Repelli, comp. verb. pass. 3x. ex *re* et *pello*, ut prius; hinc ad. r. fit *repellor levis repulsus repelli*, &c. vox ipsa. vide *As in pras.*

Rogos, der. nom. sub. 2x. à *rogo* act. 1x. *avi are*, &c.; quia dii manes *rogentur* in corporibus mortuis irendis: hinc *rogus i*, &c. hic vide *prop.*

Rudentes, der. nom. sub. 3x. à *ruo* neut. 3x. *ruo dēre*, &c.; quia funes vento agitati videntur quasi *rudere*: imperf. *rudēbam*, hinc *rudens tis*, &c. hic et hanc vide *prop.*

Rutulos, der. nom. sub. propr. 2x. à *Rutuli*, Italiz populi sic dicti. hinc *Rutuli orum*, &c. hi; caret sing. vide *Qua genus*.

Rapax, der. nom. adj. à *rapio* act. 3x. *ui rapere*, &c.; inle *rapax pacis*, &c.; vide *prop.*

Recurret, comp. verb. neut. 3x. ex *re* et *cirro cucurri*, *currere*, &c.; unde *recurro recurre*, non *cucurri*, sed syllaba semper, &c.: et *recursum u*, non *cucursum*, hic etiam advoctas &c. vide *As in pras.*

Rigidum, der. nom. adj. à *rigeo* neut. 2x. *gvi gere*, &c.; hinc *rigidus a um*, &c. vide *prop.*

Ruinam, der. nom. sub. 1x. à *ruo* act. 3x. *ruo ruerē utrum* et *rutum u*, &c. hinc *ruina a*, &c. hanc vide *prop.*

Remanentem, comp. nom. adj. part. ex *re* et *maneo* neut. 2x. *manse nēre*, &c.: inde *remaneo*, non *manea*, simpliciter at verbi, &c.; vide *As in pras.* imperf. *remanebam*, *uens tis*, &c. vide *prop.* et participia.

Ratio, der. nom. sub. 3x. à *reor*, *ratus*, ut prius; inde *Ratio onis*, &c. vide *prop.*

Ramige, comp. nom. sub. 3x. à *remus* et *ago*, qui ramos agit: inde *remax remigis*, &c. hic vide *prop.*

Reluctata, der. nom. adj. part. à *relevo*, qd à *re* et *levo*, act. 1x. *ovi are*, *atum u*; ad. s. *reluctatus a um*. vide *prop.*

Rapina, der. nom. sub. 1x. à *rapio* act. 3x. *ui*, ut prius; hinc *rapina a*, &c. hanc vide *prop.*

Religati, comp. nom. adj. ex *re* et *lego* act. 1x. *avi are*, *atum u*, ad. s. fit *religatus a um*, &c. vide *prop.* et participia.

Relata, der. nom. adj. ex *re* et *fero* irreg. ut prius; unde *refere*, *relatum*, &c.

sum a, ad. s. fit *relatus a um*, &c. vide *prop.*

Ruricola, comp. nom. sub. 1x. à *rur* et *colu*, ut prius, &c.; hinc *ruricola* e, &c.; hic et hæc. vide *prop.*

S

Suspiret, comp. verb. act. 1x. à *sub* et *spiro* avi, are, atum, &c.; i. e. ab imo pectore; *sus* non *subs* euph. grat: inde *suspiro*, &c. *Dentur Regulae.*

Sedibus, der. nom. sub. 3x. à *sedeo* neut. 2x. *sedi* dère, &c.; unde *sedes* is, &c. hæc. vide *prop.*

Subilis, comp. nom. adj. part. à *sub* et eo i vi ire itum u; ad. s. fit *subitus a um*, &c. vide *prop.*

Secessum, comp. nom. sub. 4x. à *se* et *cedo* act. 3x. *cessi*, dère, *cessum* u; unde *secessus* us ui, &c. vide *prop.*

Scrībentis, comp. nom. adj. part. à *scribo* act. 3x. *ps*, bère, &c.: imperf. *bēbam*, mut. *bam* in *ns*, *scribens* tis, &c. vide *prop.* et Participia Gram.

Scripta, der. nom. sub. part. à *scribo*, ut prius, *scriptum* u; unde *scriptum* ti, &c. hoc. vide *prop.*

Securus, comp. nom. adj. ex *se*, i. e. *seorsim* et *cura*, quasi sine *cura*; unde *securus a um*, &c. vide *prop.*

Secundam, der. nom. adj. à *sequendo*, quasi *sequendus*; sermo est à *pēdissequis*: unde *secundus a um*, &c. vide *prop.*

Sospes, comp. nom. adj. à gr. *σω* salvus et *spes*, vel qd *pos* petit, i. e. salvus vadit; unde *sospes* tis, &c. hic et hæc, at *sunt qua flexu*, &c. vide *prop.*

Studium, der. nom. sub. 2x. à *studeo* act. 2x. *stui* dère, *ditum* u, &c.; inde *studium* ii, &c. hoc. vide *prop.*

Stridore, der. nom. sub. 3x. à *strideo* neut. 2x. *stridi* dère &c.; et hinc *stridor* oris, &c. hic. vide *prop.*

Sauicia, der. nom. adj. à *sauicio* act. 1x. *avi* are, &c.; hinc *sauicius a um*, &c. vide *prop.* Est quasi sanguine haustus, vel quasi socius à *secundo*. vide *Diction.*

Stabilis, der. nom. sub. 2x. à *stando* vel *stabilendo*; hinc *stabilum* i, &c. hoc. vide *Diction.* et *prop.*

Sublimis, comp. nom. adj. à *sub* et *limus* i 2x; unde *sublimus a um*,

et hic et hæc *sublimis* et hoc *sublimis*: vide *Qua genus ad finem.*

Superfusus, comp. verb. neut. à *super* et *sum*, ut prius; unde *superfusus* est, sumus etis *superfusus*, vox ipsa. vide *Rudimenta verbi sum.*

Subscribite, comp. verb. act. 3x. à *sub* et *scribo*, ipsi, &c. ut antea. vide *As in pref.*

Summa, der. nom. adj. superl. grad. à *pro* *supra* superior *supremus* vel *summus a um*, &c. vide *Gram.* ut prius, et *Prop.*

Subsidant, comp. verb. act. 3x. à *sub* et *sido*, quod à *sedeo* 3x. *sedi* ere, &c.; unde *subsido* *sedi* dère, &c. vide *As in pref.*

Scilicet, comp. adv. à *scire* et *licet*; unde per contract. *scilicet*.

Superstes, comp. nom. adj. à *super* et *sum*, vel à *super* et *sto* potius; unde *supersto* *stis*; et inde *superstes* *stis*, &c. hic et hæc tantum: at *sunt qua flexu* &c. vide *prop.*

Superveneret, decomp. verb. neut. 2x. ex *super* et *maneo*; unde *superemineo*, a mut. in i per reg. hæc *habeo*, &c.; et *eminui* non *emans*, à *maneo* *minui* dant quatuor ista. vide *As in pref.*

Sepulchrum, der. nom. sub. 2x. à *sepelio* act. 4x. *ivi* ire, &c. Locus est in quo mortui sepulti sunt; vel ex *seorsum* et *pulebrum*, vide *Diction*: unde *sepulchrum* i, &c. hoc. vide *prop.*

Stygius, der. nom. adj. *prop.* à *styx* *egis* 3x. fons mirus in *Arcadia*, vel flumen sacrum *Tartari*, vide *Diction*: inde *stygus a um*, &c. vide *prop.*

Studiosus, der. nom. adj. à *studeo*, ut prius; unde *studiosus a um*, &c. vide *prop.*

Supplicium, comp. nom. sub. 2x. à *sub* et *plco* act. 1x. *avi* are *plcium*, &c.; quod malefactorum tollens effo *supplices*, vel debent *supplicare*; inde *supplicium* ii, &c. hoc. vide *prop.* et *sup* non *sub* euph. grat.

Scelerata, der. nom. adj. part. à *scellere* act. 1x. *avi*, are, atum u, ad. s. fit. *scelloratus a um*, &c. vide *prop.* verbum oritur à *scelus*, idem quod *sceleratus*, vide *Diction.*

Servitum, der. nom. sub. 2x. à *servo* a s 1x, non à *servio* is 4x. victi enim à victoribus *servabantur*; unde *servus* i, &c. hic. vide *prop.*

Sensus,

*Sensus, der. nom. sub. qd. ex sen-
tio s. tunc sensum u; unde sit sensus
us ui, &c. hic. vide prop.*

suspectus, comp. nom. adj. part.
à *sub* et *spicio*, ut *privus*, *suspectum*
as *tis*, &c. : *sub* non *sub* euph. grat. et
spiciens non *speciens*, hac si compo-
nias &c. vide *As in pras.*

sālūtati, der. nom. adj. part. *sālūto* aq. 12. *āvi*, *āve*, *ātum* n, ad. s. fit *sālūtātus* a nm, &c. vide prop. et participia Gram.

Sūp̄erī, der. nom. sub. 2. caret
sing. numero; *mascula sunt tantum*
h.c., vide *Quæ genus: a sūp̄ero act.*
12. *ad arc*, h.c.; quod à *sūp̄er* vel
supra; scil. *Dii Majores*.

Singultus, der. nom. sub. 42. à singultio neut. 42. i vi ire gultum u; un-singultus da ul, &c. hic vide prop.

spārfus, der. nom. adj. part. ex
spārgo act. 3a. *spārfi* gēre *spārfum*
a; ad. s. fit *spārfus a um*, &c. vide
prop.

squalidus, der. nom. adj. à *squa-*
lēs neut. 2^a. lui ēre, &c; hinc *squa-*
lidus a nom, &c. vide prop.

Semianimis, comp. nom. ad ex
semi et *animus* 2c. l. &c : inde *se-*
mianimis e, vel *semianimus* a um,
 &c, et quæ luxuriant &c. vide *Quæ*
genus.

*Sūblēuēt, comp. verb. act. 12. ex
sub et lēuō as āuē āre, &c: inde sūb-
lēuō &c. vide As in pref.*

Sūbdūcite, comp. verb. act. 3. ex
sub ex duco xi cēre, &c. ; hinc subdū-
co, &c. vide As in pres.

sōdāles, der. nom. sub. 3a. dict. quasi *sēdāles*, quia simul sederent et essent, vel aliā, vide *Diffion*: hinc *sōdālis* *lis*, &c. hic et hęc. vide *prop.*

Sērs, der. nom. sub. 3te. ab *īns*,
quia res dubias determinat, vel forte
à fortior, vide *Difficil*: unde *sērs*
tis, &c. hæc. vide *prop.*

Suffragasse, comp. verb. act. 2e. d
sub et tēne mi ēre, &c; unde suffi-
nēo, hoc habeo, lateo &c, si compo-
nuntur &c. vide *As in pres. et fus*
non sub. euph. grat.

Spiritus, der. nom. sub. 42. à spiro
act. 12. aui, are, &c: inde spīritus
as ui, &c, hic. vide prop.

suppositus, comp. nom. adj. à *sub*
et *pōne* aēt 3^a. *sub*, *pōnere*, *pōsitum*
u, ad. s. sic *suppositus* a *sum*, *dec.* sup
non *sub*. euph. grat. vide *prop.*

Stimulante, des. acc. m. plur. 2
Stimulo est. in. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
Stimulabam, us tis, &c. vido prop. et
participia.

summoit, comp. verb. act. 2^a.
ex sub et mōre, ut prius, dicit mō-
tum 2^a, etc: unde *summoit*, non
sub, euph. grat. *summoit* isti 2^a, vox
ipsa. vide 2^a in *prol.*

*Sorsita fuisses, der. verb. dep. gē.
à Sors tis, ut prius; hinc sordior vis
itus sum, tirs, titurus u, ad s/ex sum
vel fui, sit sorditus sum, &c. vide As
in pras.*

*Succurrere, comp. verb. neut. 3.æ.
ex sub et currere succurrere, &c. ut prius;
inde succurrere succurri, &c.; sed syllaba
semper, &c. vide As in hoc.*

Simplicitate, der. nom. sub. 3a. 2
simplex, quod quasi sine plicā, unde
simplicitas tatis, der. hęc. vide
pro

Sidēra, der. nom. sub. 3^a. à *sidi*
sidi, ut prius, quia *sidēra* videntur
occidentia in mare *subsidiēra*, vel al-
ter, vide Diffien. hinc *sides doris*,
&c. hoc. vide Prop.

Sarmaticos, der. nom. adj. prop.
à Sarmatia, regio Tartaria, &c.
sic dict. vide Diffon. hinc sarmati-
cus a nom, &c. vide Prop.

Serva, der. nom. sub. 3^a. à *serva*,
necho, act. 3^a. *li*, *serva*, *servans* *u*,
&c; inde *servant* *i*, &c, hoc; *fil* co-
rolla ex floribus *conferta*, i. e. contex-
ta, vide *Diffion.* et *Prop.*

Striptis, der. nom. sub. 3e. à *stripe*
act. 1re. *stri* are, &c; hinc *striper* lris.
&c. hic: est fustis terra defixus, vel
aliàs derivatur, vide *Diction. et Prop.*

Sublātus, der. nom. adj. part. s. / *sub* et *fero* irreg. ut prius, / *lātum* u, ad s. fix *sublātus* a um, &c. vide prop. et participia.

Scōpulus, det. nom. sub. 22. & gr.
onerta, quod inde procul proficiamus.
vel alias, vide *Diffus*; hunc *scōpulus*
i, &c. hic. vide *sup.*

significari, der. nom. adj. dict. quasi
fuit a *signis*, scil. bonis, vel a *signis*, act.
3a. rei *signare*, der.; vide *Dictione*.
hinc *significari* est trans. der. vid. *signum*.

Semina, der. nom. sub 3^a. & deriv.
a 3^a. ut p^{ri}m^o, quasi *sermones* &c.
hinc per contract. *Semina* h^{ab}it, &c.
hoc. vide p^{re}p. derivatur aliter, vide
Diffini.

Status, der nom. sub. 42. d. 18

neut. 12. *scet, are, statum u*, ad. s. *statum us ui, &c.* hic. vide Prop.

Servatus, der. nom. adj. part. a *servo* act. 12. *avi, are, atum u*, ad. s. fit *servatus a um*; vide Prop.

Saltus, der. nom. sub. 42. a *sallio* neut. 42. *lui, ire, saltum u*, ad. s. fit *saltus us ui, &c.*; est locus sylvofus in quo ferz salium. vide Diction. amplius, et Prop.

Separas, comp. verb. act. 12. ex se et *paro*, ut prius, vel melius, a *separ*, quod ex se, i. e. seorsim et *par*, &c. vide Diction: unde *separo avi are, &c.* vide *As in pres.*

Solicito, der. nom. adj. a *solicito* act. 12. as *avi are, &c.*; quod quasi solo cito, loco moveo; plurimae sunt inde derivationes, vide Diction: hinc *solicitus a um, &c.* cum duplici // per Epenthesein. vide Figuram et Prop.

Sumpta, der. nom. adj. part. a *sumpo* act. 32. *sumpsi, mēre, mptum u*, ad. s. fit *sumptus a um, &c.* vide Prop. et participia.

Stupor, der. nom. sub. 32. a *stūpeo* neut. 22. *ui, ere, &c.*; unde *stūpor oris, &c.* hic. vide Prop.

Sūbstrūcta, der. nom. adj. part. a *sub et strūo* act. 32. *uxi, ūere, strum u*, ad. s. fit *sūbstrūctus a um, &c.* vide Prop. et participia.

T

Tactus, der. nom. adj. part. a *tācco* neut. 22. *cui cēre itum u*, ad. s. fit *tactus a um, &c.* Dentur Regula.

Tutus, der. nom. adj. part. a *tūor* vel *tūcor* dep. 22. *eris tūtus eri, &c.*; sed *tūtum u* &c.; ac *tūtum* per reg. vide *As in pres.*: inde *tūtus a um, &c.* vide Prop.

Timidus, der. nom. adj. a *timēo* act. 22. *ui ere, &c.*; hinc *timidus a um, &c.* vide Prop.

Trādi, comp. verb. act. 32. a *trans* et *do*, unde *trādi* non *trans* euph. grat. vel per contract. et *ad* fit *trāder* *eris ditus sum trādi, &c.* vox ipsa. vide *As in pres.*

Timētem, der. nom. adj. part. a *timēo*, ut prius; imperf. *timēam*, mut. *am* in *us* fit *timēns tis, &c.* vide Prop. et participia Gram.

Timēre, der. nom. sub. 32. a *timēo*, ut antea; hinc *timor oris, &c.* hic. vide Prop.

Terribilis, der. nom. adj. part. a *terrēo* act. 22. *ui ere vrbum u* &c.; unde *terribilis a, &c.* vide Prop.

Tāctātor, der. nom. adj. part. a *tāngo* act. 32. *scōgōgēre tāctum u*, ad. *us*, fit *tāctātoris a um*. vide Prop. et Participia Gram.

Tārtāra, der. nom. sub. prop. 22. a *rapidum et dā*, quod ibi *ver turbatur*; inde *Tārtārus i, &c.* hic; et in plur. huc *Tārtāra*. vide *Qua genus*.

Timidus, der. nom. adj. ex *timēo* act. 22. *ui ere, &c.*; hinc *timidus a um, &c.* vide Prop.

Thūra, der. nom. sub. 32. a *gr. thūra*, *arō et dūm*, i. e. odorem faciēdo; inde *thūris aris, &c.* vel *us* interdum hoc. vide *Qua genus* et Prop.

Trīstīssīma, der. nom. adj. superl. grad. a posit. *trīstis trīstior trīstīssīmus a um, &c.* per reg. vide Gram. p. 33. *Trīstis* dicitur, quod a *trīstis* trīstideo, quasi trīstis *crumna, &c.* vide Diction.

Tēpla; der. nom. sub. 22. dict. a *contemplanda*, vel aliter. vide Diction. Locus est Deo sacratu; hinc *Tēplum i, &c.* hoc. vide Prop.

Trēmēte, der. nom. adj. part. a *trēmo* act. 32. *ui mēre, &c.*: imperf. *trēmam*; hinc *trēmēns tis, &c.* vide Prop.

Tēxta, der. nom. adj. part. a *tēxo* act. 32. *ui ere textum u*, ad. s. *textus a um, &c.* vide Prop. et Participia Gram.

Thēsā, der. nom. adj. prop. a *Thēsēs*, qui fuit Filius *Aegēi* regis *Athenarum, &c.* vide Diction: hinc *Thēsēs a um, &c.* vide Prop.

Tēbra, der. nom. sub. 12. sing. caret, hac sunt *femine* &c. vide *Qua genus*; dict. quia teneant umbras vel oculos, &c. vide Diction: hinc *anēbra arum, &c.* ha.

Tēpido, der. nom. adj. ex *tēpeo* neut. 22. *ui ere, &c.*; hinc *tēpidus a um, &c.* vide Prop.

Tēta, der. nom. sub. a *tēgo* act. 32. *ui, tēgere, tūm u*; hinc *tētum*, quia tēgit vel tēgitur, tēti, &c. hoc. vide Prop.

Tārtāreum, der. nom. adj. prop. a *Tārtārus*, ut prius, locus pro Inferno sumptus; hinc *Tārtāreus a um, &c.* vide Prop.

Tōstus, der. nom. sub. 42. a *osteo* neut. 12. *as pūi, ere, &c.*, hinc *ostus*

trans us in, &c. hic, et *trans* apto-
ton, vel indeclinabile: est redundans.
vide *Qua genus*, et *Prop.*

Tisela, der. nom. sub. à *tiscor* dep.
2x. *eris*, *tiscus*, *eri*, *tiscum* et *tis-
tum*, &c: vide *As in pres.*: hinc *ti-
sela* &, &c. hæc. vide *prop.*

Threiciam, der. nom. adj. propr. à
Threissa, vel *Thressa*, femina, i. e.
Thrax, dict. à *Thrace*, *Mavris* filio,
vide *Diffion*: inde *Threicius a um*,
&c.; vide *Prop.*

Transcat, comp. verb. neut. 4x. à
trans et *eo*; ut prius; hinc *transco*,
ivi ire, *itum*, &c. vide *As in pres.*

Tyndarida, der. nom. sub. propr.
patronymicum, à *Tyndaro*, rege *Ope-
balla* in *Peloponneso*, &c, vide *Dic-
tion*. Hinc *Tyndarides*, &, &c. hic, ut
prius vide *Gram.* et *Prop.*

Tollens, der. nom. adj. part. à *tollo*
is sustuli, *tollere*, &c. imperf. *lebam*,
mut. *bam* in *ns*, *tollens tis*, &c. vide
prop. et *As in pres.* *quedam prateri-
tum verba*, &c.

Tumuli, der. nom. sub. 2x. à *tū-
meo* neut. 2x. *ui*, *ere*, &c.; vel à *tū-
more* terræ: inde *tumulus i*, &c. hic.
vide *prop.*

Titulum, der. nom. sub. à *tin* bō-
nōrō, vel quasi diminutivum à *Titus*,
quod *titulus* sit nota honoris, &c. vid.
Diffion. hinc *titulus i*, &c. hic. vide
prop.

Turbidiora, der. nom. adj. compar.
grad. à *turba*; vel *turbo* act. 1x. *avi*
are, &c.; hinc *turbidus*, *turbidor*,
turbidissimus; vide *Gram.* p. 33. ut
comparatur regulariter: hinc *turbi-
dior ius*, *oris*, &c. vide *prop.*

V

Vaccinia, der. nom. sub. 2x. à
bacca, b mut. in v per metathe-
sin, quia est flos vel fructus *bacca-*
nus; unde *Vaccinium ū*, &c. hoc.
Dentur Regule.

Unguis, der. nom. sub. 3x. ex
ūnē, vel quasi ab *unum* et *ago*, quia
nervi in his aguntur in *unum*, vide
Diffion: hinc *unguis is*, &c. hic.
vide *prop.*

Vires, der. nom. sub. 3x. inter *Tri-
pota*, dativo tantum caret in sing.
vide *Qua genus*: à *vireo* neut. 2x. *u*
ere, &c.; vel aliter, vide *Diffion*; hinc
vis sing. *vires* plur. *virium*, &c. h. e.

Volumina, der. nom. sub. 3x. a

volo act. *ui volo volumus* &, &c.;
unde *volumen* *hūi*, &c. hoc. vide
prop. Dict. &c. quia majores nostri
voluebant sive complicabant *libros*,
&c. vide *Diffion*.

Ullimus, der. nom. adj. superlat.
grad. à *pres. ultra* *ulterior* *ullimus*
a um &c.: vide *Gram.* p. 34. et *prop.*

Vota, der. nom. sub. 2x. ex *voto*
act. 2x. *ovi*, *vere*, *votum* &; unde
votum i, &c. hoc vide *prop.*

Virides, der. nom. adj. ex *vires*
neut. 2x. *ui ere*, &c. quod ex *vi* et
res suo; unde *viridis e*, &c. vide *prop.*

Visa, der. nom. adj. part. est *visus*
act. 2x. *vidi*, *dere*, *visum* u, ad. s. *vi-
sus a um*, &c. vide *prop.* et *Participia*
Gram.

Vista, der. nom. adj. part. à *vincio*
act. 3x. *vici*, *ncere*, *visum* u, ad. s.
visus a um, &c. vide *prop.* et *Parti-
cipia Gram.*

Vestis, der. nom. sub. 3x. à *vestio*
act. 4x. *ivi ire itum* u, &c.; inde *ves-
tis is*, &c. hæc. vide *prop.*

Uxor, der. nom. sub. 3x. ab *ungo*
act. 3x. *unxi gere*, &c.; dict. quasi
Unxor, ab *ungendis* postibus mariti,
vide *Diffion*: inde *uxor oris*, &c.
hæc; euph. grat. pro *unxor*.

Videnda, der. nom. adj. part. à *vidē*
dep. ut prius; imperf. *debam*, mut.
bam in *ns*, *videns tis*, mut. *tis* in *ds*,
videndus a um, &c. vide *prop.* et
Participia Gram.

Vālitura, der. nom. adj. part. est
vāleo neut. 2x. *ui ere itum* u, ad. *nus*,
fit *vāliturus a um*, &c. vide *prop.*

Versa erat, der. verb. pass. 3x. à
vergo act. 3x. ad. r. *vertor*: sed *ver-
ti ere versum* u, ad. s. et *sum* vel *fui*,
fit *versus sum* vel *fui*, et *versus eram*
as at, &c.: *verba in or* &c. vide *As*
in *pres.*

Vires, der. nom. sub. 3x. ab *vilis*
cor der. 3x. *cēris ultus sum*, *visci*,
ultum u; inde *ultor oris*, &c. hic.
vide *prop.* et *As in pres.*

Utilitate, der. nom. sub. 3x. ex
utilis, qd ab *utor* dep. 3x. *avis usus*
uti, &c.: inde *utilitas atis*, &c. hæc.
vide *prop.*

Vālidus, der. nom. adj. à *vāleo*
neut. 2x. ut prius; hinc *vālidus a*
um, &c. vide *prop.*

Vētitas, der. nom. adj. part. à *veto*
act. 1x. *tui are vetitum* u, ad. s. *veti-
tus a um*. vid. *prop.* et *participia Gram.*

Vāclās,

Videtur, der. nom. adj. a videndo. 12. *videtur*, &c. quasi a videtur; inde *videtur* a me, &c. vide *prop.*

Videtur, der. nom. sub. 32. a videtur, vel a videtur videtur; &c. *videtur*, quia est videtur; inde *videtur* a me, &c. vide *prop.*

Videtur, der. nom. adj. part. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. sub. 32. dict. quasi *videtur*, a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. sub. 32. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, comp. verb. dep. 12. *videtur* a me, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. adj. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, comp. verb. act. 32. ex *videtur*, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. sub. 32. ex *videtur*, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. sub. a videtur, vel quasi videtur, a videtur huc il-
lac, aut alter, quia quod vult agas
mobile vulgus; vide *Diffini.*: hinc

vulgus g. &c. hic et hoc. vide *prop.*

Videtur, der. nom. sub. 32. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. adj. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. adj. part. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, comp. nom. sub. 32. ex *videtur*, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. adj. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Videtur, der. nom. sub. 32. a videtur, vel a videtur videtur, &c. *videtur*, &c. *videtur* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Z

Zephyrus, der. nom. sub. propr. 22. a *zephyrus*, &c. *zephyrus*, &c. *zephyrus* a me, &c. vide *prop.* et particula.

Zephyrus, der. nom. adj. propr. a *zephyrus*, &c. *zephyrus*, &c. *zephyrus* a me, &c. vide *prop.* et particula.

P. & H. E. C. sufficiunt hactenus breviter ad probandum *Puerum* in *Re Grammaticali* facultatem, &c. ac ad promouendum eorum in bonis Literis progressum, notitiamque paulo penitentiorem: Non enim *puerum*, quid aliud est quam *regredi*? Quod autem denique jam superest, nisi ut ad huiusmodi *Exemplum*, sive *Perilegium* *Examen*, in *Prælectionibus Grammaticaliter* probandis, *Pueri* dociles se semper componant ac ingens diligenter exerceant: adeo ut ad unguem tandem aliquando callescant **E T Y M O L O G I A M**

F I N I S

MUSEVM
BRITAN
NICVM

